

Godišnje izvješće

2012.

Godišnje izvješće

2012.

HEP grupa 2012.

promjena
2012./2011.

+0,1%

Prodaja
električne energije
16,6 TWh

promjena
2012./2011.

-4,6%

Proizvodnja
električne energije
12,1 TWh

promjena
2012./2011.

-4,2%

Prodaja
toplinske energije
2,2 TWh

promjena
2012./2011.

-10,6%

Prodaja plina
134 mil. m³

promjena
2012./2011.

-1,4%

Broj radnika
13.585

promjena
2012./2011.

+7,1%

Poslovni prihodi

14.019,6
mil. kn

promjena
2012./2011.

+3,6%

Dobit prije poreza,
kamata i amortizacije

2.162,6
mil. kn

promjena
2012./2011.

+811%

Neto dobit Grupe

71,2
mil. kn

promjena
2012./2011.

+3,4%

Ukupna imovina
(aktiva)

34.898,2
mil. kn

promjena
2012./2011.

+21,8%

Investicije

2.598,3
mil. kn

Sadržaj

	IZVJEŠĆE PREDSEDNIKA NADZORNOG ODBORA	8
	IZVJEŠĆE PREDSEDNIKA UPRAVE	10
<hr/>		
1	PROFIL TVRTKE	13
	Misija, vizija i temeljne vrijednosti	16
	Društva HEP grupe	22
	Zakonski okvir	23
	Razvoj – ciljevi, projekti u tijeku i planirani	25
	Članstva u međunarodnim organizacijama	27
	Kratki povijesni pregled	28
<hr/>		
2	KORPORACIJSKO UPRAVLJANJE	29
	Organi društva HEP d.d.	32
	Upravljačka struktura	34
	Glavna Skupština	38
	Revizija	38
<hr/>		
3	POSLOVANJE HEP-a U 2012. GODINI	39
	Obilježja poslovanja	42
	Ostvareni financijski rezultati	48
	Rezultati po djelatnostima	48
	Financijski položaj	50
	Investicije	51
	Kreditna sposobnost	52
<hr/>		
4	IZVJEŠĆE O UTJECAJIMA NA DIONIKE	53
	Temeljna načela u odnosima sa zainteresiranim skupinama	56
	Antikorupcijski program	57
	Zaposlenici	58
	Kupci	60
	Donacije	64

5**ODRŽIVI RAZVOJ****65**

Poslovna politika i ustroj poslova zaštite prirode i okoliša

68

Praćenje i provedba regulative

69

Temeljni pokazatelji

70

Najvažnija ostvarenja u 2012. godini

74

6**FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI****77**

HEP grupa – konsolidirani financijski izvještaji

zajedno s izvještajem neovisnog revizora

78

HEP d.d. – financijski izvještaji

156

7**IZVJEŠĆA DRUŠTAVA HEP GRUPE S FINANCIJSKIM IZVJEŠTAJIMA****163**

HEP-Proizvodnja d.o.o.

164

HEP – Operator prijenosnog sustava d.o.o.

174

HEP – Operator distribucijskog sustava d.o.o.

184

HEP-Toplinarstvo d.o.o.

194

HEP-Plin d.o.o.

202

8**IZVJEŠĆA OSTALIH DRUŠTAVA HEP GRUPE****211**

HEP-Opskrba d.o.o.

212

HEP-Trgovina d.o.o.

216

HEP-ESCO d.o.o.

220

APO d.o.o. usluge zaštite okoliša

222

HEP – Obnovljivi izvori energije d.o.o.

224

HEP – Razvoj višenamjenskih nekretninskih projekata d.o.o.

226

HEP – Odmor i rekreacija d.o.o.

228

Ustanova HEP – Nastavno-obrazovni centar

229

ADRESAR**231**

stoljeće

Hidroelektrana Kraljevac...

...je 2012. godine navršila puno stoljeće postojanja i rada. U pogon je puštena 19. ožujka 1912. Tada je, a i više godina poslije, prema snazi i proizvodnji, bila najveća hidroelektrana u jugoistočnoj Europi i jedna od najvećih u čitavoj Europi. Povijest planiranja, projektiranja i izgradnje Hidroelektrane Kraljevac svjedoči duh ujedinjene Europe i mnogo godina prije nastanka Europske unije. Njemačka tvrtka Schuckert&Co, preteča tvrtke Siemens, izradila je osnovni projekt, belgijski stručnjak Macquet predlaže najpovoljniju varijantu, austrijsko društvo 'Wasserwerke' dobiva vodopravnu koncesiju te upravljačka prava kasnije prodaje talijanskom društvu „Sufid“, detaljni projekt izradio je švicarski inženjer Charles de Halle, opremu je proizveo mađarski „Ganz“, a radove na izgradnji vodili su francuski stručnjaci.

Hidroelektrana Kraljevac

Uspjeha

Republika Hrvatska je od 1. srpnja 2013. članica Europske unije. HEP grupa, kao lider u svom sektoru i jedna od najvećih poslovnih grupacija u Hrvatskoj, već je snažno prisutna u energetske, organizacijske, strukovne, financijske i poslovne događajima i procesima u Europskoj uniji. Tome svjedoči i ovo Godišnje izvješće HEP-a za 2012. godinu.

Izvješće predsjednika Nadzornog odbora

Nadzorni odbor je dao potporu programskom dokumentu Uprave HEP-a d.d. za rad od 2013. do 2016. godine. Ocjenjujem da je prezentirani Program usmjeren jačanju tvrtke kako bi se prilagodila novim poslovnim mogućnostima te funkcionirala kao kompetentan poslovni subjekt u novim tržišnim uvjetima.

Nadzorni odbor kontinuirano prati aktivnosti na kapitalnim investicijskim projektima HEP grupe, prvenstveno završetak pripreme izgradnje i gradnju HE Ombla i završetak pripreme i gradnju zamjenskog bloka C u TE Plomin.

Nikola Bruketa

Predsjednik Nadzornog odbora

Deveti saziv Nadzornog odbora HEP-a d.d. započeo je obnašati svoju funkciju, sukladno odredbama zakonskih propisa i akata Društva, nakon što je 23. veljače 2012. Vlada Republike Hrvatske predložila Glavnoj skupštini HEP-a d.d. opoziv članova Nadzornog odbora prije isteka mandata i izbor novih članova. Tijekom svog mandata, do kraja poslovne 2012. godine, odnosno u razdoblju do godišnje Skupštine Društva, 6. lipnja 2013., Nadzorni odbor je nadzirao vođenje poslova Društva i obavljao druge poslove u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima, Statutom Društva i Poslovníkom o radu Nadzornog odbora, te raspravljao i prihvatio informacije Uprave o ukupnim okolnostima u Društvu, poslovnoj politici i poslovnim odnosima s povezanim društvima, odlukama koje su značajno utjecale na položaj Društva kao i načelnim pitanjima budućeg vođenja Društva. Također je prihvatio i izvješća o poslovanju Društva podnesena tijekom poslovne godine, te dao sve potrebne suglasnosti na odluke Uprave.

Nadzorni odbor je na prijedlog Uprave Društva dao suglasnost na Konsolidirani gospodarski plan i na Plan investicija HEP grupe za 2013. godinu. Prihvatio je Program rada Uprave HEP-a d.d. za mandatno razdoblje 2012.–2016. godine, te će dva puta godišnje, na sjednicama Nadzornog odbora, u cilju praćenja realizacije Programa rada Uprave biti informiran o ispunjenju utvrđenih ključnih parametara Programa. Ovome dodajem da je Nadzorni odbor na sjednici održanoj 6. lipnja 2013. dao potporu programskom dokumentu Uprave HEP-a d.d. za rad od 2013. do 2016. godine koji je pripremila Uprava nakon promjena u sastavu Uprave od 10. svibnja 2013. Ocjenjujem da je prezentirani Program usmjeren jačanju tvrtke kako bi se prilagodila novim poslovnim mogućnostima te funkcionirala kao kompetentan poslovni subjekt u novim tržišnim uvjetima.

Nadzorni odbor dao je suglasnost na predloženi tekst Statuta Hrvatske elektroprivrede d.d. od 4. ožujka 2013. godine koji je donijela Glavna skupština 9. travnja 2013.

Tema o kojoj je iscrpnije raspravljao Nadzorni odbor usklađivanje je HEP grupe s trećim paketom energetskih propisa EU. Nadzorni odbor kontinuirano prati provedbu usklađivanja HEP grupe s *Trećim paketom*, redovito se informirajući od Uprave o fazama postupka i svim poduzetim i planiranim aktivnostima. U sklopu tih aktivnosti, Nadzorni odbor je dao suglasnost na prijedlog Odluke Uprave Društva kojom je predložila Glavnoj skupštini HEP-a d.d. da donese Odluku kojom se za razdvajanje operatora prijenosnog sustava odabire model neovisnog operatora prijenosa (ITO).

U poslovnoj 2012. godini, važno je naglasiti aktivnu ulogu Nadzornog odbora u postupku izdavanja korporativnih obveznica u iznosu 500.000.000 USD, uz kamatnu stopu od 6 posto, koje je Hrvatska elektroprivreda d.d. izdala 9. studenog 2012. Uprava je redovito izvještavala Nadzorni odbor o svim fazama postupka izdavanja obveznica, te je Nadzorni odbor prihvatio informaciju Uprave o odabiru banaka aranžera te dao suglasnost Upravi za potpisivanje Mandatnog pisma, kao i za zaduženje putem kratkoročnog mosnog kredita. Nadalje, Nadzorni odbor je potpisao provedbenu odluku kojom Nadzorni odbor, uz potrebnu suglasnost za izdavanje korporativnih obveznica, daje određene ovlasti Upravi u postupku izdavanja obveznica te je prihvatio Završnu informaciju o provedenim aktivnostima izdanja korporativnih obveznica i planu korištenja sredstava.

Na 8. sjednici Nadzornog odbora održanoj 22. studenog 2012. imenovan je Revizorski odbor Nadzornog odbora Hrvatske elektroprivrede d.d. Revizorski je odbor održao dvije sjednice na kojima se raspravljalo o brojnim pitanjima, a posebno o Programu rada Revizorskog odbora za 2013. godinu, izmjenama Pravilnika o radu Revizorskog odbora, Programu rada eksternog revizora za poslovnu 2012. godinu. Također je razmatrao izvješća Sektora za internu reviziju i upravljanje rizicima HEP-a d.d. za 2012. godinu, kao i Plan rada Sektora za 2013. godinu.

Nadzorni odbor kontinuirano sudjeluje, te kroz redovita izvješća i informacije Uprave Društva prati aktivnosti na kapitalnim investicijskim projektima HEP grupe, utvrđenim Planom investicija za razdoblje 2012.–2016. godine i dokumentima koji su odredili strateški okvir za investicijska ulaganja, prvenstveno završetak pripreme izgradnje i gradnju HE Ombla i završetak pripreme i gradnju zamjenskog bloka C u TE Plomin.

Zaključno, Nadzorni odbor je na sjednici održanoj 6. lipnja 2013. konstatirao da je obavio pregled poslovnih i financijskih izvještaja za 2012. godinu, te utvrdio da dioničko društvo Hrvatska elektroprivreda i grupa ovisnih društava djeluju u skladu s odredbama Zakona o trgovačkim društvima, Statutom, odlukama Skupštine, te općim aktima Društva.

Izvješće predsjednika Uprave

Cilj promjena je brža uspostava suvremene i efikasne tvrtke organizirane na načelima korporativnog upravljanja i prema najboljoj praksi srodnih europskih tvrtki, koja će odgovoriti na izazove realizacije velikih, kapitalnih investicija u nove elektrane te potrebu jačanja konkurentske sposobnosti na liberaliziranom (elektro) energetsom tržištu.

Međunarodno tržište kapitala je, temeljem naših planova restrukturiranja, prepoznalo potencijal HEP-a te je potražnja za našim euroobveznicama, ukupnog iznosa 500 milijuna USD bila pet puta veća od traženog iznosa.

Tomislav Šerić
Predsjednik Uprave

Izvrješće za proteklu poslovnu godinu podnosim s položaja predsjednika Uprave, na kojeg sam na prijedlog Vlade Republike Hrvatske i na temelju Odluke Nadzornog odbora HEP-a d.d. imenovan znatno nakon isteka izvještajne 2012. godine, točnije 10. svibnja 2013.

Glavni je cilj promjena u Upravi HEP-a d.d. brža uspostava suvremene i efikasne tvrtke organizirane na načelima korporativnog upravljanja i prema najboljoj praksi srodnih europskih tvrtki, koja će odgovoriti na izazove realizacije velikih, kapitalnih investicija u nove elektrane te potrebu jačanja konkurentne sposobnosti na liberaliziranom (elektro)energetskom tržištu. Naime, promjene u Upravi vremenski koincidiraju sa snažnim tržišnim nastupom nekolicine konkurentskih tvrtki na tržištu električne energije. Iako je tržište u Hrvatskoj za komercijalne kupce otvoreno još 2008. godine, tek je aktualnim događajima (lipanj 2013.) otpočela prava tržišna utakmica. Stoga ovo izvješće još uvijek ne reflektira na pravi način stanje i odnose u energetskom sektoru.

Prije prikaza i komentara financijskih rezultata poslovanja u 2012. godini, moram ukazati na još jednu bitnu okolnost za sastavljanje Godišnjeg izvješća HEP grupe za 2012. godinu. Ovo je posljednje izvješće u kojemu je, uz jednaki tretman zastupljeno i skraćeno izvješće društva HEP – Operator prijenosnog sustava. U tijeku je naime, postupak razdvajanja operatora prijenosnog sustava prema modelu *neovisnog operatora prijenosa* (ITO – Independent Transmission), na temelju odluke Glavne Skupštine HEP-a d.d. (travanj 2013.) i u skladu sa Zakonom o tržištu električne energije.

HEP grupa je u 2012. godini ostvarila konsolidiranu neto dobit od 71,2 milijuna kuna, što je značajno poboljšanje u rezultata u odnosu na prethodnu godinu, kada je neto dobit iznosila 7,8 milijuna kuna. Poslovanje HEP grupe u 2012. godini odvijalo se u složenim gospodarskim okolnostima u Republici Hrvatskoj, obilježenima padom BDP-a od 2 posto, stagnacijom gospodarskih aktivnosti i nastavkom višegodišnje gospodarske krize. Takve su okolnosti izravno utjecale na financijski položaj naših poslovnih kupaca, od kojih su mnogi pokrenuli predstečajne postupke, u većini kojih je HEP vjerovnik, ali i kućanstava, što je otežalo naplatu električne energije, ogrjevnne topline i plina.

U prva tri tromjesečja 2012. godine nastavljene su izrazito nepovoljne hidrološke okolnosti iz 2011. godine. Nedostajuće količine električne energije zbog smanjene proizvodnje hidroelektrana, ali i optimiranja rada termoelektrana (zbog porasta ulaznih cijena plina i loživa ulja), nabavljane su na tržištu, što je iziskivalo značajna dodatna financijska sredstva, posebice zbog rasta cijena električne energije na inozemnom tržištu.

Stoga su troškovi poslovanja u odnosu na 2011. godinu povećani 7,2 posto. Nepovoljan trend porasta troškova i činjenica da se u dužem prethodnom razdoblju nije mijenjala cijena električne energije, uz maksimalno uvažavanje teškog financijskog položaja naših kupaca, primorali su nas da podnesemo zahtjev za povećanjem tarifnih stavki za električnu energiju, koje je uz pozitivno očitovanje HERA-e, odobrila Vlada RH, s početkom primjene 1. svibnja 2012. Zahvaljujući odobrenom povećanju cijena za regulirane djelatnosti, primjene nove metodologije izračuna cijene povlaštenim kupcima HEP-opskrbe, ali i veće prodaje na inozemnom tržištu, prihodi su u 2012. godini povećani 6,4 posto.

Za financijsko poslovanje HEP-a u 2012. godini najvažniji je događaj izlazak na međunarodno tržište kapitala koje je, temeljem naših planova restrukturiranja, prepoznalo potencijal HEP-a te je potražnja za našim euroobveznicama, ukupnog iznosa 500 milijuna USD i petogodišnje ročnosti, bila pet puta veća od traženog iznosa, čak 2,7 milijarda dolara. Izdavanje je postignuto bez državnog jamstva i uz najnižu cijenu kapitala, prinos od šest posto. Uspješnom realizacijom izdanja euroobveznica stabilizirana je tekuća likvidnost HEP grupe, te je zahvaljujući tome, uz poboljšanje hidroloških okolnosti u zadnjem tromjesečju 2012. godine, do kraja mjeseca studenoga u cijelosti podmiren dospjeli dug prema dobavljačima. Drugi je važan učinak emisije obveznica pribavljanje sredstava za investicijski plan HEP-a. U 2012. godini ostvareno je 2,6 milijardi kuna investicija u zamjene, rekonstrukcije, revitalizacije i obnovu postojećih energetskih objekata te izgradnju i pripremu izgradnje novih energetskih objekata.

U izgradnji je kombi-kogeneracijski blok na prirodni plin u TE Sisak – blok C (230 MWe, 50 MWt) čije se puštanje u pogon očekuje u 2014. godini. Za projekt zamjenskog bloka C od 500 MW na ugljen u TE Plomin, u 2012. godini ishođeno je Rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša, te je dobivena loka-cijska dozvola. U tijeku je međunarodni postupak izbora strateškog partnera za sudjelovanje u projektu. HEP je, uvažavajući činjenicu da je došlo do promjene u regulativi u zaštiti prirode u odnosu na razdoblje kada je za HE Ombla ishođeno Rješenje o prihvatljivosti zahvata za okoliš, tijekom 2012. godine ponovio istražne radove te ugovorio izradu Plana upravljanja bioraznolikošću područja HE Ombla i ocjene pri-

hvatljivosti zahvata za ekološku mrežu. U skladu s preporukom Ministarstva zaštite okoliša i prirode, HEP je spreman dodatno uskladiti projektnu dokumentaciju za HE Ombla s aktualnim domaćim i europskim propisima o zaštiti prirode i zahvatima u ekološkoj mreži s ciljem primjene najviših standarda zaštite okoliša. S obzirom na očekivano trajanje tog postupka, a radi izbjegavanja daljnjih troškova, HEP i EBRD usuglasili su se krajem svibnja 2013. godine o raskidu ugovora o kreditu.

Prema razini pripremljenosti slijede projekti druge faze HE Dubrovnik i druge faze Hidroenergetskog sustava Senj II/Kosinj. U različitim je fazama pripreme i više drugih projekata hidroelektrana, termoelektrana na plin i manjih bioelektrana-toplana. HEP vrlo odgovorno pristupa pripremi ovih projekata, posebice u vezi sa zaštitom okoliša i uključivanjem zainteresirane javnosti u ranim fazama projekata. Očekujemo da ukupno naše okruženje nagradi takav pristup i da se stvore povoljniji uvjeti za realizaciju našeg investicijskog ciklusa.

Naglašavam da će HEP sve odluke o planiranju i realizaciji investicijskih projekata donositi isključivo na temelju objektiviziranog postupka utvrđivanja prioritetnih interesa HEP-a i rangiranja projekata prema kriterijima izvedivosti i isplativosti.

Objektivno dimenzioniranje i efikasno upravljanje razvojno-investicijskim ciklusom jedan je od ciljeva razvoja poslovnog sustava HEP-a do 2016. godine koje smo postavili u Programu rada Uprave. Prvi i temeljni cilj je optimizacija poslovanja HEP grupe u skladu s regulativom Europske unije, a koju ćemo ostvariti povećanjem efikasnosti poslovnih procesa te uvođenjem novih elemenata kontrole i novih metoda rada u ključne segmente. Nadalje, novim proizvodima te uvođenjem novih usluga na načelu *pametnih* mreža nastojat ćemo zadržati dominantni tržišni udjel, a očekivani gubitak dijela domaćeg tržišta nadoknaditi iskorakom na druga tržišta, prvenstveno tržišta u regiji.

Rezultat procesa kojeg smo započeli je transformacija HEP-a u suvremeno organiziranu i dobro pozicioniranu tvrtku, sposobnu i spremnu za tržišnu utakmicu. Stoga će ova Uprava snažno inzistirati na provedbi svih mjera kojima se pridonosi ostvarenju zacrtanih ciljeva. Svi u HEP-u moramo biti spremni prihvatiti promjene i raditi u korist HEP-a, našeg Vlasnika, svih naših kupaca i hrvatskih građana .

Profil
tvrtke

Povez

Dražbe prijenosnih kapaciteta

HEP Operator prijenosnog sustava d.o.o. je u 2012. godini proveo prve multilateralno koordinirane godišnje i mjesečne dražbe prekograničnih prijenosnih kapaciteta za hrvatsko-slovensku i hrvatsko-mađarsku granicu od strane CEE CAO-a (Središnjeg ureda za dodjelu kapaciteta srednjoistočne Europe).

Zagreb, Hrvatska

HEP

Freising, Njemačka

CEE CAO

anost

Misiija

Sigurna i kvalitetna opskrba
kupaca energijom, uz visoki
stupanj društvene odgovornosti.

Vizija

HEP grupa kao snažna regionalna, moderna i društveno odgovorna korporacija, prepoznata kao primjer učinkovite proizvodnje i isporuke energije kupcima.

Temeljne vrijednos

Kompetentnost i inovativnost

Naši su radnici najvrjedniji potencijal i oslonac provođenju misije i vizije tvrtke te stvaranju vrijednosti tvrtke kojoj pripadamo. Uz otvorenost za nove ideje i kreativnost, razvijamo znanja i sposobnosti.

Kvaliteta i poslovna izvrsnost

Slijedeći zahtjeve i očekivanja svih zainteresiranih skupina, povećavamo kvalitetu naših proizvoda i usluga. Naš je cilj poslovna izvrsnost tvrtke.

ti

Poštenje

Profesionalno i savjesno se odnosimo prema kupcima, poslovnim partnerima, radnicima i imovini. Afirmiramo pristup nulte tolerancije na korupciju. Etičkim kodeksom definirali smo načela poslovnog ponašanja.

Odgovornost prema okolišu

Proizvodimo, prenosimo i distribuiramo energiju na ekološki prihvatljiv način. Potičemo učinkovitu i racionalnu uporabu energije kod svojih kupaca te razvoj i uporabu obnovljivih izvora energije.

Održiv

Zagreb, Hrvatska

HEP

Bruxelles, Belgija

Europska komisija

Ost

EU ETS

Tijekom 2012. godine završen je projekt „Uvođenje HEP-a u Europski sustav trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova EU ETS“. Hrvatska se od 1. siječnja 2013. priključila u EU ETS.

Profil tvrtke

Društva HEP grupe

HEP d.d. (Hrvatska elektroprivreda d.d.) vladajuće je društvo HEP grupe u isključivom državnom vlasništvu, osnivač je i jedini (stopostotni) vlasnik osnovanih društava; objedinjuje vođenje ovisnih društava HEP grupe i vlasnik je imovine, koju ugovorno prenosi na upravljanje ovisnim društvima ili tvrtkama-kćerkama.

OVISNA DRUŠTVA U STOPOSTOTNOM VLASNIŠTVU HEP-a d.d.

HEP-Proizvodnja d.o.o. obavlja djelatnosti proizvodnje električne energije i proizvodnje toplinske energije za centralne toplinske sustave gradova Zagreba, Osijeka i Siska. Na području BiH nalazi se **C.S. Buško blato d.o.o.**, tvrtka-kći HEP Proizvodnje d.o.o.

HEP – Operator prijenosnog sustava d.o.o. ima zadaću prijenosa električne energije proizvedene u hrvatskim elektranama i uvezene iz inozemstva do hrvatskih kupaca uz minimalne troškove te uz najviše moguće standarde kvalitete električne energije i sigurnost rada elektroenergetskog sustava. Također ima zadaću prijenosa električne energije proizvedene u Hrvatskoj u smjeru izvoza i tranzita električne energije preko hrvatskog elektroenergetskog sustava.

Napomena: Glavna skupština HEP-a d.d. je 9. travnja 2013., sukladno Zakonu o tržištu električne energije, donijela odluku o razdvajanju operatora prijenosnog sustava prema modelu *neovisnog operatora prijenosa* (ITO – Independent Transmission Operator).

HEP – Operator distribucijskog sustava d.o.o. ima zadaću pouzdane opskrbe tarifnih kupaca. Obavlja razdiobu električne energije preuzete iz prijenosne mreže, prodaju, mjerenje, obračun i naplatu isporučene električne energije. Odgovoran je za održavanje i vođenje distribucijske mreže i postrojenja.

HEP-Opskrba d.o.o. električnom energijom opskrbljuje povlaštene kupce u Hrvatskoj.

HEP-Trgovina d.o.o. obavlja djelatnosti kupnje i prodaje električne energije, optimiranja rada elektrana te trgovinskog posredovanja na domaćem i inozemnom tržištu. Tvrtke-kćeri HEP-Trgovina d.o.o. Brežice (Slovenija) i HEP Magyarorszag Energia KFT (Mađarska) imaju zadaću trgovanja električnom energijom na tržištima zemalja u kojima su osnovane i na tržištima trećih zemalja.

HEP-Toplinarstvo d.o.o. bavi se proizvodnjom, distribucijom i opskrbom toplinskom energijom, a djeluje na području gradova Zagreba, Osijeka i Siska te dijela Zagrebačke županije.

HEP-Plin d.o.o., sa sjedištem u Osijeku, prirodnim plinom opskrbljuje kupce na području Osječko-baranjske, Požeško-slavonske i Virovitičko-podravске županije.

HEP-ESCO d.o.o. tvrtka je za pružanje usluga u energetici koja razvija, izvodi i financira tržišno utemeljene projekte energetske učinkovitosti.

APO d.o.o. usluge zaštite okoliša konzultantska je i inženjering tvrtka specijalizirana za poslove zaštite okoliša, a osobito za poslove s opasnim i radioaktivnim otpadom te radioaktivnim materijalom.

HEP – Obnovljivi izvori energije d.o.o. društvo je za organizaciju i poslovno upravljanje djelatnostima izgradnje, upravljanja, pogona i održavanja postrojenja koja koriste obnovljive izvore energije za proizvodnju električne i toplinske energije

HEP – Odmor i rekreacija d.o.o. pružaju turističke i ugostiteljske usluge te organiziraju sportsku rekreaciju.

Plomin Holding d.o.o. razvija lokalne infrastrukturne i poduzetničke projekte uz TE Plomin. HEP – Razvoj višenamjenskih nekretninskih projekata d.o.o. registriran je (travanj 2012.) za projektiranje, građenje, upravljanje, održavanje i poslovanje nekretninama. Ustanova HEP – Nastavno-obrazovni centar, uz stručno osposobljavanje i usavršavanje za rad pod naponom, provodi programe srednjoškolskog obrazovanja odraslih te organizira stručna savjetovanja, seminare i tečajeve.

DRUŠTVA U MJEŠOVITOM VLASNIŠTVU

TE Plomin d.o.o., u suvlasništvu HEP-a d.d. i RWE Powera (50%:50%), upravlja termoelektranom snage 210 MW.

LNG Hrvatska d.o.o. u suvlasništvu HEP-a d.d. i Plinacroa d.o.o. (50%:50%), osnovan je radi preuzimanja 11%-tnog udjela u međunarodnom konzorciju Adria LNG d.o.o.

NE Krško d.o.o. (Nuklearna elektrana Krško), Republika Slovenija, društvo je izvan HEP grupe, u suvlasništvu HEP-a d.d. i GEN Energije (50%:50%).

Zakonski okvir

Nacionalni zakonski okvir energetskeg sektora čine „Treći energetskeg paket“ donesen 2009. godine, Strategija energetskeg razvoja Republike Hrvatske (2009.) te temeljni zakoni koji reguliraju energetskeg sektor u Republici Hrvatskoj.

Temeljne zakone čine:

- Zakon o energiji
- Zakon o tržištu električne energije
- Zakon o regulaciji energetskeg djelatnosti
- Zakon o tržištu plina
- Zakon o proizvodnji, distribuciji i opskrbi toplinskom energijom.

Najvažniji podzakonski akti za funkcioniranje tržišta električnom energijom su:

- Tarifni sustavi za proizvodnju, prijenos, distribuciju i opskrbu električnom energijom
- Tarifni sustav za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije
- Opći uvjeti za opskrbu električnom energijom
- Mrežna pravila

Najvažniji podzakonski akti za tržište prirodnog plina i toplinske energije su:

- Tarifni sustavi za skladištenje, distribuciju, transport i opskrbu prirodnim plinom
- Opći uvjeti za opskrbu prirodnim plinom
- Tarifni sustav za usluge energetskeg djelatnosti proizvodnje, distribucije i opskrbe toplinskom energijom.

ZAKON O ENERGIJI (NN 120/2012) uređuje mjere za sigurnu opskrbu energijom te učinkovitu proizvodnju i korištenje energije. Također, definira i akte kojima se uređuje i na temelju kojih se provodi energetska politika i planiranje energetskeg sustava, obavljanje energetskeg djelatnosti na tržištu ili kao javnih usluga te obavljanje energetskeg djelatnosti uz poštivanje mjera zaštite okoliša.

ZAKONOM O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE (NN 22/2013) uređuju se pravila i mjere za sigurnu i pouzdanu proizvodnju, prijenos, distribuciju i opskrbu električnom energijom te za trgovinu električnom energijom i organiziranje tržišta električne energije kao dijela elektroenergetskeg tržišta Europske unije. Nadalje, utvrđuju se pravila koja se odnose na zaštitu krajnjih kupaca, organiziranje i funkcioniranje elektroenergetskeg sektora, otvoren pristup tržištu, utvrđivanje obveza općih usluga i prava kupaca električne energije, a koja uključuju prava krajnjih kupaca, odvojeno vođenje poslovnih knjiga, financijskeg izvješća, pravila pristupa mreži, načela uzajamnosti i prekogranični prijenos električne energije.

Tijekom 2012. godine doneseni su, izmijenjeni i dopunjeni sljedeći zakonski i podzakonski akti:

- Zakon o energiji
- Zakon o regulaciji energetske djelatnosti
- Zakon o tržištu električne energije
- Zakon o Centru za praćenje poslovanja energetskog sektora
- Izmjene i dopune Pravila djelovanja tržišta električne energije
- Odluka o izmjeni Odluke o naknadi za organiziranje tržišta električne energije
- Izmjena i dopuna zakona o učinkovitom korištenju energije u neposrednoj potrošnji
- Odluka o visini naknade za obavljanje poslova regulacije energetske djelatnosti
- Odluka o visini tarifnih stavki u Tarifnom sustavu za proizvodnju električne energije, s iznimkom za povlaštene kupce, bez visine tarifnih stavki
- Odluka o visini tarifnih stavki u Tarifnom sustavu za opskrbu električnom energijom, s iznimkom za povlaštene kupce, bez visine tarifnih stavki
- Odluka o visini tarifnih stavki u Tarifnom sustavu distribuciju električne energije, s iznimkom za povlaštene kupce, bez visine tarifnih stavki
- Odluka o visini tarifnih stavki u Tarifnom sustavu za prijenos električne energije, s iznimkom za povlaštene kupce, bez visine tarifnih stavki
- Tarifni sustav za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije
- Pravilnik o korištenju obnovljivih izvora energije i kogeneracije
- Pravilnik o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača električne energije
- Pravilnik o metodologiji za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije u neposrednoj potrošnji
- Izmjena Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije
- Odluka o naknadi za organiziranje tržišta plina
- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o organizaciji tržišta prirodnog plina
- Izmjene i dopune mrežnih pravila transportnog sustava
- Odluka o cijeni za dobavu plina dobavljaču plina za opskrbljivače tarifnih kupaca
- Izmjene Tarifnog sustava za transport prirodnog plina, bez visine tarifnih stavki
- Izmjene Tarifnog sustava za opskrbu prirodnim plinom, s iznimkom povlaštenih kupaca
- Izmjene Tarifnog sustava za distribuciju prirodnog plina, bez visine tarifnih stavki
- Odluka o visini tarifnih stavki u Tarifnom sustavu za opskrbu prirodnim plinom, s iznimkom povlaštenih kupaca, bez visine tarifnih stavaka
- Odluka o visini tarifnih stavki u Tarifnom sustavu za distribuciju prirodnog plina, bez visine tarifnih stavaka
- Odluka o visini tarifnih stavki u Tarifnom sustavu za opskrbu prirodnim plinom, s iznimkom povlaštenih kupaca, bez visine tarifnih stavaka

„TREĆI ENERGETSKI PAKET“

Europska je unija 2009. godine donijela propise nazvane “Treći energetski paket” kojeg čine dvije smjernice o uređenju unutarnjeg tržišta električne energije i tržišta prirodnog plina, zatim dvije uredbe koje utvrđuju uvjete za pristup mrežama za prekograničnu razmjenu električne energije i pristup mrežama za transport prirodnog plina te uredbu kojom se uspostavlja Agencija za suradnju energetske regulatora. Glavni ciljevi Trećeg energetskog paketa su povećanje razine tržišnog natjecanja i likvidnost tržišta, poboljšanje funkcioniranja mrežne infrastrukture, sigurnost opskrbe, aktivna uloga kupaca i njihova zaštita te poticanje korištenja obnovljivih izvora energije. Republika Hrvatska je obvezna usklađivati svoj nacionalni zakonski okvir s propisima Trećeg energetskog paketa. HEP, u skladu sa Zakonom o tržištu električne energije i odlukom Glavne skupštine HEP-a d.d., (9. travnja 2013.), priprema provedbu ITO modela (Nezavisni operator prijenosa).

STRATEGIJA ENERGETSKOG RAZVOJA

Strategija energetske razvoja RH (NN 130/2009) krovni je dokument kojim se utvrđuje energetska politika i planira energetske razvoj Hrvatske za razdoblje do 2020. godine. Tri temeljna cilja Strategije su sigurnost opskrbe električnom energijom, konkurentnost energetske sustava te održivost energetske razvoja.

U elektroenergetskom sektoru predviđa se porast ukupne potrošnje električne energije do 2020. godine i izlazak postojećih konvencionalnih termoelektrana iz pogona ukupne snage 1.100 MW. Slijedom toga Strategija predviđa izgradnju temeljnih proizvodnih objekata na ugljen i plin te velikih hidroelektrana. Uz konvencionalne izvore, Strategijom se predviđa intenzivna gradnja energetske objekata koji koriste obnovljive izvore. Cilj je da se do 2020. godine udjel proizvodnje električne energije iz velikih hidroelektrana i obnovljivih izvora energije u ukupnoj potrošnji električne energije održava na postojećoj razini, te da 2020. godine iznosi 35 posto. Uz proizvodne objekte, Strategija predviđa i daljnji razvoj prijenosne i distribucijske mreže.

Razvoj – ciljevi, projekti u tijeku i planirani

RAZVOJNI CILJEVI

OPTIMIZACIJA POSLOVANJA koja podrazumijeva usklađivanje osnovnih čimbenika poput poslovne strategije, poslovnog modela, organizacije, poslovnih procesa, ljudskih potencijala, informacijske tehnologije, metoda upravljanja te učinkovitosti ukupnog poslovnog sustava, a sastoji se od četiri osnovna elementa:

- optimizacija poslovanja HEP grupe kao cjeline
- povećanje efikasnosti poslovnih procesa
- uvođenje novih elemenata kontrole i novih metoda rada u ključne segmente
- prilagodba EU regulativi.

RAZVOJNO-INVESTICIJSKI CIKLUS. Za ulaganja u proizvodne kapacitete HEP-a ključno je donošenje dugoročnih investicijskih odluka o izgradnji novih proizvodnih kapaciteta i rekonstrukciji postojećih proizvodnih kapaciteta. HEP ima čitav niz potencijalnih projekata u različitim razvojnim fazama, na postojećim i novim lokacijama te s različitim tehnologijama. Uz objektivizirane postupke odlučivanja i strukturiranja isplativosti investicija, projekti će se rangirati prema kriterijima izvedivosti i isplativosti te prioritetu interesa HEP-a.

KREIRANJE NOVIH PROIZVODA I USLUGA NA TRŽIŠTU. Novim proizvodima u svim segmentima, korištenjem dosadašnjih iskustava i podataka iz baze kupaca te uvođenjem novih usluga na načelu *pametnih* mreža nastojat će se zadržati dominantni tržišni udjel.

REGIONALNI ISKORAK. Gubitak dijela domaćeg tržišta nameće potrebu snažnijeg iskoraka na druga tržišta, prvenstveno tržišta u regiji.

PROIZVODNJA ELEKTRIČNE ENERGIJE

HEP istražuje, priprema i razvija više projekata izgradnje hidroenergetskih i termoenergetskih objekata.

- U izgradnji je kombi-kogeneracijski blok na prirodni plin u TE Sisak – Blok C (230 MWe, 50 MWt) čiji se dovršetak očekuje sredinom 2014. godine.
- Za projekt zamjenskog bloka od 500 MW (3,6 TWh/god.) na ugljen u TE Plomin (TEP C) tijekom 2012. godine ishodište je rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša i lokacijska dozvola, te je pripremljen postupak odabira strateškog partnera s kojim će HEP financirati projekt te izgraditi, opremiti, održavati i upravljati elektranom. Tijekom 2013. nastavljaju se postupak izbora strateškog partnera i aktivnosti na pripremi lokacije za izgradnju.
- Za HE Ombla (68 MW, 223 GWh) proveden je postupak informiranja javnosti o planu upravljanja bioraznolikošću područja Ombla koji je izrađen tijekom 2012. godine. Provode se i planiraju ostale aktivnosti na pripremi izgradnje.
- Prema razini pripremljenosti slijede ostali kapitalni investicijski projekti, od kojih izdvajamo drugu fazu HE Dubrovnik (300 MW, 318 GWh) i drugu fazu izgradnje HES Senj (412 MW, 450 GWh) koja obuhvaća izgradnju HES Kosinj i HE Senj 2, za koje HEP priprema dokumentaciju i provodi postupke procjene utjecaja na okoliš, te priprema ostalu tehničku dokumentaciju potrebnu za ishodište lokacijskih dozvola i pripremu investicije.

Ostali projekti, poput modernizacije termoelektrana, izgradnje novih hidroelektrana, protočnih i re-verzibilnih, u fazi su razvoja te će se na temelju studije izvodljivosti i kriterija rangiranja odrediti daljnje aktivnosti na realizaciji tih projekata. U fazi početnih razmatranja još je nekoliko potencijalnih lokacija za izgradnju termoelektrana i hidroelektrana.

Kontinuirano se provode revitalizacije hidroelektrana sa svrhom produljenja životnog vijeka postrojenja, podizanja pogonske spremnosti te postizanja boljih proizvodnih karakteristika.

Planira se izgradnja postrojenja za proizvodnju električne (i toplinske) energije iz obnovljivih izvora energije u svim komercijalno raspoloživim tehnologijama: male hidroelektrane (do 10 MW), vjetroelektrane, bioelektrane, fotonaponske elektrane i kolektori. Pripremit će se i izgraditi fotonaponski i solarni toplinski sustavi na objektima HEP-a.

PRIJENOS ELEKTRIČNE ENERGIJE

Operator prijenosnog sustava će, u skladu sa zakonskim propisima, pratiti projekte izgradnje proizvodnih objekata, izgradnjom potrebnih prijenosnih kapaciteta i stvaranjem ostalih preduvjeta u postojećoj mreži za pouzdan i siguran rad tih objekata kad uđu u pogon.

U skladu s tzv. Trećim energetske paketom EU, u tijeku je proces razdvajanja operatora prijenosnog sustava prema modelu neovisnog operatora prijenosa (ITO) te će se razvojem sustava za prijenos električne energije upravljati u skladu s novim položajem operatora.

DISTRIBUCIJA ELEKTRIČNE ENERGIJE

Planira se pojačana modernizacija i izgradnja nove distribucijske mreže radi zadovoljenja sve većih potreba za električnom energijom i priključenja novih kupaca, posebice u velikim gradovima, turističkim i industrijskim zonama.

Priprema se realizacija projekta „napredne mreže“ uvođenjem naprednih brojlara kod kupaca, dvosmjernu komunikaciju te priključenje distribuiranih izvora električne energije i kupaca.

Glavne su aktivnosti usmjerene na nastavak ulaganja u kapitalne objekte 110 kV, 35 kV i 10(20) kV te pokretanje novih, realizaciju projekata Programa Dubrovnik (TS Srđ sa pripadajućim vodovima), nastavak ulaganja u izgradnju telekomunikacijskih veza kojima se osigurava uključivanje važnih postrojenja i poslovne infrastrukture u HEP-ov telekomunikacijski sustav kao i stvaranje preduvjeta za implementaciju koncepta napredne mreže, nastavak ulaganja u zamjenu dotrajalih i izgradnju novih podmorskih kabela, priprema i izgradnja SN i NN energetske objekata, osiguranje sanacije i obnove priključaka stambenih jedinica na područjima u kojima je obnovljena mreža, realizacija investicijskog programa *Sanacije naponskih prilika*, nastavak ulaganja u redovnu zamjenu mjerne opreme na obračunskim mjernim mjestima i ulaganja u uređenje mjernih mjesta sukladno podzakonskim propisima i pokretanje investicijskog programa u cilju povećanja sigurnosti opskrbe na pojedinim područjima.

PLINSKO POSLOVANJE

Dugoročna poslovna politika HEP-a je sudjelovanje u plinskom sektoru na više razina. Razvijat će energetske djelatnosti trgovine (veleprodaje) i opskrbe (maloprodaje) plinom s ciljem pozitivnog financijskog učinka na poslovanje HEP grupe.

TOPLINARSTVO

Glavni su razvojni ciljevi proširenje toplinske djelatnosti u Sisku dovršetkom izgradnje novog bloka u TE Sisak, nastavak projekata revitalizacije vrelovodne i parovodne mreže, izgradnja toplinskih sustava u Zagrebu i Velikoj Gorici, spajanje postojećih kupaca na CTS i gašenje zasebnih kotlovnica, projekt tehničko-ekonomske optimizacije centralnog toplinskog sustava (CTS) i revitalizacija toplinskih stanica.

ENERGETSKA UČINKOVITOST

Sve veći značaj ima provedba i financiranje projekata energetske učinkovitosti prema ESCO modelu kod kupaca i naručitelja izvan i unutar HEP grupe. Kontinuirano će se pružati i dodatne usluge kupcima kroz energetske preglede, savjetovanje i ostalo.

Članstva u međunarodnim organizacijama

HEP d.d. i društva HEP grupe kolektivni su, a pojedinačni stručnjaci iz HEP-a individualni članovi velikog broja međunarodnih organizacija, institucija i udruga:

- EURELECTRIC (Union of the Electricity Industry; Europska udruga elektroprivrednih organizacija)
- ENTSO-E (European Network of Transmission System Operators for Electricity; Organizacija europskih operatora prijenosnog sustava), gdje je HEP OPS d.o.o. punopravni i osnivački član i ima predstavnike u Skupštini i Upravnom odboru, temeljnim odborima te regionalnim i radnim grupama
- IEEE (The Institute of Electrical and Electronic Engineers; Institut inženjera elektrotehnike i elektronike)
- CIGRE (International Council on Large Electric Systems; Međunarodno vijeće za velike elektroenergetske sustave)
- ICOLD (International Commission of Large Dams; Međunarodna udruga za visoke brane)
- IHA (International Hydropower Association; Međunarodna udruga za hidroenergiju)
- TSC (TSO Security Co-operation; suradnja operatora prijenosnih sustava na pitanjima sigurnosti sustava)
- CIRED (Congres International des Réseaux Electriques de Distribution; Međunarodna elektrodistribucijska konferencija)
- LWA (Live Working Association; Međunarodna udruga za radove pod naponom)
- EFET (European Federation of Energy Traders; Federacija europskih trgovaca energijom),
- IAEA (International Atomic Energy Agency; Međunarodna agencija za atomsku energiju),
- ENS (European Nuclear Society; Europsko nuklearno društvo)
- UNICHAL (International Union of Heat Distributors; Unija za toplinsku energiju i toplane),
- EUROHEAT & POWER (međunarodna organizacija s područja kogeneracije, daljinskog grijanja i hlađenja),
- EWEA (The European Wind Energy Association; Europska udruga za korištenje energije vjetra)
- IIA GLOBAL (Institute of Internal Auditors, Florida, SAD), preko HIIR – Instituta internih revizora Hrvatske
- ISACA (Information Systems Audit and Control Association); preko hrvatske podružnice ISACA Chapter Croatia
- ISSA (International Social Security Association; Međunarodna udruga za socijalnu sigurnost),
- ECLA (European Company Lawyers Association; Europska udruga korporativnih pravnika); i drugim.

Naši stručnjaci doprinose radu tih organizacija izradom stručnih radova i materijala, sudjelovanjem na konferencijama, savjetovanjima, stručnim skupovima, simpozijima, radionicama i seminarima, cirkularnim e-mail raspravama, radom u tijelima udruga i u nacionalnim odborima. Na taj način razmjenjuju specijalistička znanja i iskustva i aktivni su članovi međunarodne energetske zajednice koji izravno i organizirano sudjelju u upoznavanju, primjeni i kreiranju pravne stečevine EU i Energetske zajednice. Zahvaljujući tomu, važni su sudionici u kreiranju nacionalne energetske politike i zakonodavstva te provedbi aktivnosti od interesa za HEP i njegove kupce.

Kratki povijesni pregled

- 1895. **Prvi izmjenični elektroprivredni sustav u Hrvatskoj HE Krka – Šibenik**
- 1912. Izgrađena HE Kraljevac, tada među najvećima u Europi
- 1925. “Ante Šupuk i sin” iz Šibenika među osnivačima UNIPEDE-a
- 1937. Osnovano Banovinsko električno poduzeće (BEP)
- 1941. Osnovano Državno električno poduzeće (DEP)
- 1943. Izgrađen 110 kV dalekovod Rakitje (Zagreb) – Brestanica (Slovenija)
- 1945. Osnovano Električno poduzeće Hrvatske (ELPOH)
- 1954. Osnovana Zajednica elektroprivrednih poduzeća Hrvatske (ZEPH)
Početak toplinarstva: vrelovod za potrebe tvornice R. Končar iz EL-TO Zagreb
- 1957. U pogonu vod 110 kV Zagreb–Jajce (BiH); sinkroni rad zapadnog i središnjeg sustava
- 1961. Osnovano Poslovno udruženje poduzeća za distribuciju el. energije Hrvatske (ELDIH)
- 1962. Prvi vod superponirane mreže 220 kV HE Zakučac (Split)-Brinje–Mraclin (Zagreb)
- 1965. Osnovana Udružena elektroprivreda Hrvatske
- 1974. Osnovana Zajednica elektroprivrednih organizacija Hrvatske (ZEOH)
U sklopu Elektroslovanije Osijek počela distribucija i opskrba plinom
- 1977. Izgrađena prva 400 kV TS Ernestinovo (Osijek) i prvi vod 400 kV Ernestinovo–Mladost
- 1981. S radom počela Nuklearna elektrana Krško
- 1990. **Osnovano javno poduzeće Hrvatska elektroprivreda (HEP)**
- 1991. Teška ratna razaranja elektroenergetskih objekata
- 1992. Pušten u pogon 400 kV dalekovod TS Meline (Rijeka) – TS Tumbri (Zagreb)
- 1993. U Dalmaciji instalirano oko 120 MW interventnih dizelskih i plinskih elektrana
- 1994. Izgrađena otočna veza 110 kV TS Melina (Rijeka)–Krk–Rab–Pag–Zadar
- 1995. Završena sanacija i dogradnja brane Peruća (minirana 1993.)
- 1997. Podunavlje reintegrirano u hrvatski elektroenergetski sustav
- 1998. U pogonu plinska elektrana (2x26 MW) na lokaciji EL-TO Zagreb
- 1999. U pogonu dvostruki DV 400 kV Žerjavinec/Tumbri (Zagreb) – Heviz, Mađarska
- 2000. S komercijalnim radom počela TE Plomin 2 (210 MW)
- 2001. HEP postao samostalni član UCTE-a
- 2002. **Hrvatska elektroprivreda d.d. preoblikovana u HEP grupu**
- 2003. U pogonu kombi-kogeneracijski blok K (200 MWe/150 MWt) u TE-TO Zagreb
- 2004. U pogonu TS 400/220/110 kV Žerjavinec i obnovljena TS 400/110 kV Ernestinovo
Iz sjedišta HEP-a koordinirano rekonekcijom 1. i 2. zone UCTE-a
- 2005. HEP izdao korporativne obveznice u vrijednosti 500 milijuna kuna
- 2007. HEP izdao korporativne obveznice u vrijednosti 700 milijuna kuna
- 2009. U probnom pogonu kombi-kogeneracijski blok L (100 MWe, 80 MWt) u TE-TO Zagreb
Počela izgradnja kombi bloka (230 MWe, 50 MWt) u TE Sisak
- 2010. U probnom pogonu HE Lešće (42 MW)
U pogonu dalekovod 2x400 kV Ernestinovo – Pečuh (Mađarska)
- 2012. HEP d.d. izdao obveznice u iznosu 500 milijuna USD

Korporacijsko
upravljanje

Sigurn

NE Krško

NE Krško u suvlasništvu je HEP-a i slovenske tvrtke Gen Energija. Provjera izdržljivosti nuklearnih elektrana u Europi, obavljena 2012. godine za potrebe Europske komisije, potvrdila je visok stupanj sigurnosti elektrane.

Zagreb, Hrvatska
HEP

Krško, Slovenija

Ost

Korporacijsko upravljanje

U skladu s korporacijskim modelom upravljanja HEP grupom, HEP d.d. upravlja poslovima i obavlja dio poslova iz područja sljedećih korporativnih funkcija:

- strategija
- planiranje investicija
- korporativni razvoj
- međunarodni poslovi
- restrukturiranje
- unaprjeđenje proizvodnih djelatnosti
- optimiranje proizvodnih objekata
- trgovanje energijom
- unaprjeđenje prijenosne i distribucijske djelatnosti
- optimiranje rada mrežnih sustava
- održivi razvoj i unaprjeđenje kvalitete
- marketing i korporativne komunikacije
- nabava
- korporativne financije i riznica
- unaprjeđenje korporativne funkcije financija
- računovodstvo
- kontroling
- upravljanje ljudskim potencijalima
- pravni poslovi
- informatika i telekomunikacije
- interna revizija
- upravljanje rizicima
- obrana i sigurnost
- opći poslovi

HEP d.d., osim kroz korporativne funkcije, usmjerava, koordinira i prati djelatnosti u ovisnim društvima. Svaki član Uprave izvršno upravlja pojedinim korporativnim funkcijama. Osnovna unutrašnja organizacija HEP-a d.d. slijedi pristup korporativnog upravljanja i ovlasti Društva za pojedine djelatnosti.

Organi Društva

(iz Statuta HEP-a d.d., prihvaćenog na sjednici
Glavne skupštine 9. travnja 2013.)

UPRAVA DRUŠTVA

Uprava Društva sastoji se od 6 članova, od kojih se jedan imenuje predsjednikom Uprave. Predsjednika i članove Uprave imenuje i opoziva Nadzorni odbor Društva. Mandat predsjednika i članova Uprave traje 4 godine.

Radi ostvarivanja rukovodnih zadaća i ovlasti Uprava obavlja ove poslove:

1. vodi poslove Društva;
2. utvrđuje i provodi poslovnu politiku i brine o izvršenju srednjoročnih i dugoročnih planova, srednjoročne i dugoročne planove;
3. izvršava odluke Nadzornog odbora i Glavne skupštine Društva, te poduzima mjere i izdaje Uputstva za njihovu provedbu;
4. donosi opće akte Društva i organizacijske propise;

5. zastupa i predstavlja Društvo, te potpisuje ugovore u okvirima zakona i ovog Statuta;
6. predlaže odluke iz djelokruga Nadzornog odbora i Glavne skupštine Društva;
7. izvješćuje Nadzorni odbor o poslovnoj politici i o drugim načelnim pitanjima budućeg vođenja poslova, te odstupanjima od ranijih predviđanja s navođenjem razloga za to; rentabilnosti poslovanja društva a napose rentabilnosti upotrebe vlastitoga kapitala; tijekom poslova, napose prihoda i stanja društva; poslovima koji bi mogli biti od velikog značaja za rentabilnost poslovanja i za likvidnost društva;
8. nadzornom odboru Društva podnosi godišnja financijska izvješća;
9. jednom godišnje u pisanom obliku podnosi Glavnoj skupštini izvješće o stanju Društva;
10. glavnoj skupštini podnosi pisano konsolidirano godišnje izvješće društva;
11. imenuje članove Skupštine, odnosno Nadzornih odbora društava koje HEP d.d. nadzire ili ima nad njima značajan utjecaj;
12. imenuje i razrješava radnike Društva s posebnim ovlastima i odgovornostima;
13. donosi plan kadrova i planove zapošljavanja;
14. predlaže i poduzima posebne mjere i izdaje neposredno naloge kojima se osigurava poslovanje Društva, a posebno sigurnost i funkcioniranje elektroenergetskog sustava;
15. obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i aktima Društva.

Uprava Društva može samo uz suglasnost Nadzornog odbora odlučivati o:

1. osnivanju Društva u zemlji i inozemstvu;
2. prodaji i kupnji dionica i poslovnih udjela u drugim društvima, te prodaji nekretnina u tim društvima;
3. kupnji, prodaji i opterećenju nekretnina Društva vrijednosti iznad 20.000.000,00 kn;
4. uzimanju zajma i izdavanju vrijednosnih papira, iznad iznosa od 100.000.000,00 kn
5. davanje prokure i odricanju nekog prava bez naknade iznad iznosa od 5.000.000,00 kn.

NADZORNI ODBOR

Nadzorni odbor ima 7 (sedam) članova. Šest članova bira i opoziva Glavna skupština Društva, a jednog člana imenuje i opoziva radničko vijeće temeljem odredaba Zakona o radu. Odluka Glavne skupštine o izboru i opozivu članova Nadzornog odbora stupa na snagu danom donošenja. Mandat članova Nadzornog odbora traje četiri godine i nakon isteka mandata članovi Nadzornog odbora mogu biti ponovo birani. Članovi Nadzornog odbora biraju iz svojih redova predsjednika i zamjenika predsjednika.

Nadzorni odbor nadzire vođenje poslova Društva. U sklopu nadležnosti, Nadzorni odbor:

1. imenuje i opoziva Upravu Društva;
2. ispituje i pregledava poslovne knjige, dokumentaciju, blagajnu, vrijednosne papire, te druge dokumente koji se odnose na poslovanje Društva;
3. daje suglasnost na godišnja financijska izvješća koja sastavlja Uprava Društva;
4. daje prethodnu suglasnost na odluke Uprave Društva kada je to ovim Statutom određeno;
5. podnosi Glavnoj skupštini Društva pisana izvješća o obavljenom nadzoru, posebno financijskom poslovanju i njegovom usklađenju s poslovnim knjigama;
6. obavlja druge poslove utvrđene zakonom i aktima Društva.

GLAVNA SKUPŠTINA (SKUPŠTINA)

Glavnu Skupštinu čine dioničari, odnosno njihovi punomoćnici. Skupština odlučuje o pitanjima koja su utvrđena zakonom i Statutom, a osobito:

1. donosi Statut Društva i njegove izmjene i dopune;
2. bira i opoziva članove Nadzornog odbora;
3. donosi odluku o upotrebi dobiti;
4. daje razrješnicu članovima Uprave i Nadzornog odbora Društva;
5. imenuje revizora Društva;
6. odlučuje o povećanju ili smanjenju temeljnog kapitala Društva;
7. odlučuje o statusnim promjenama i o prestanku Društva;
8. obavlja i druge poslove suglasno zakonu i ovom Statutu.

Upravljačka struktura

SKUPŠTINA
HRVATSKE ELEKTROPRIVREDE d.d.
(HEP-a d.d.)

NADZORNI ODBOR
HRVATSKE ELEKTROPRIVREDE d.d.
(HEP-a d.d.)

Ivan Vrdoljak
član Skupštine

Nikola Bruketa
predsjednik
Nadzornog odbora

Jadranko Berlengi
član Nadzornog
odbora,
predstavnik radnika

REVIZORSKI ODBOR NADZORNOG ODBORA
(IMENOVAN ODLUKOM NADZORNOG ODBORA,
22. STUDENOG 2012.)

dr. sc. **Žarko Primorac**, predsjednik

Ante Ramljak, član

dr.sc. **Boris Tušek** (redoviti profesor na
Ekonomskom fakultetu u Zagrebu), vanjski član

Igor Džajić
član Nadzornog
odbora

dr.sc. **Žarko Primorac**
član Nadzornog
odbora

Ante Ramljak
član Nadzornog
odbora

dr.sc. **Ivo Uglešić**
član Nadzornog
odbora

UPRAVA

Tomislav Šerić

predsjednik Uprave
(od 10. svibnja 2013.)

Zvonko Ercegovac

član Uprave

Krunoslava Grgić Bolješić

članica Uprave

Rođen 1973. Diplomirani je inženjer elektrotehnike (1998.) te od 2006. nositelj diplome MBA (Pariz). Nakon kratkog rada 1999. u tvrtki Ekspert, gdje je obavljao poslove zaštite na radu specijalista za električne instalacije, te u tvrtki Siemens, 2000., gdje je radio kao računalni programer razvoja, ostvario je poduzetnički projekt kojim je upravljao do 2005. Potom je do 2008. kao menadžer za marketinšku strategiju, programe i procese radio u T-Mobileu, a do 2009. kao direktor u tvrtki Osječki promet i gospodarstvo. Od 2009. bio je na čelu Poslovnog inkubatora BIOS u Osijeku. Od velječe 2012. do svibnja 2013. bio je član Uprave HEP-a d.d. za prijenos i distribuciju. Predsjednik je HRO CIGRÉ, član Izvršnog odbora Udruženja energetike Hrvatske udruge poslodavaca i član Zajednice za obnovljive izvore energije Hrvatske gospodarske komore.

Rođen 1965. Sveučilišni je specijalist ekonomije (2008.) i diplomirani inženjer elektrotehnike, smjer elektroenergetika (2005.). Godine 1992. završio je studij elektrotehnike, smjer elektrostrojstvo. Pri Ministarstvu graditeljstva i zaštite okoliša, 1993. položio je stručni ispit iz područja elektrotehnike. Članom Uprave imenovan je s mjesta direktora Sektora za opskrbu HEP Plina, u kojem je radio od 1989. godine. Prethodno je u HEP Plinu obavljao poslove inženjera za zaštitu i mjerenja te rukovoditelja Odjela za prodaju i odnose s potrošačima. Od 2006. do 2010. bio je član Savjeta HERA-e.

Rođena 1974. Diplomirani je pravnik (1999.), pohađa poslijediplomski studij Trgovačko pravo i pravo društva. Godine 2002. položila je pravosudni ispit. Nakon odrađenog staža odvjetničke vježbenice, 2000., radila je kao sudačka vježbenica u Općinskom sudu u Ozlju, a zatim do prosinca 2002. bila je viša suradnica u Croatia banci u Zagrebu. Nakon toga preuzela je poslove tajnika Vijeća za regulaciju energetske djelatnosti (do prosinca 2005.), pa tajnika HERA-e. Od 2007. radila je u HERA-i i to kao voditeljica Odsjeka za kadrovske i opće poslove te samostalna stručna suradnica. Članica je HRO CIGRÉ-a, Studijskog odbora Tržište električne energije i regulacija.

mr.sc. **Perica Jukić**
član Uprave
(od 10. svibnja 2013.)

dr.sc. **Ivan Matasić**
član Uprave

Rođen 1969. Na Fakultetu strojarstva i brodogradnje u Zagrebu, diplomirao je 1996., a stekao znanstveni magistarski naslov 2005. godine, specijaliziravši se za područje kogeneracijskih postrojenja i toplifikacije. Od 1996. godine radi u HEP Proizvodnji, kao samostalni inženjer u Pogonu TE-TO Zagreb, pa rukovoditelj proizvodnje te od 2008. kao direktor Pogona. U tom razdoblju bio je inženjer proizvodnje na upuštanju novog kombi-kogeneracijskog bloka (blok K, 2004.) i procesni inženjer na projektu bloka L (2006.-2009.). Od 2009. do svibnja 2013. godine bio je direktor Sektora za termoelektreane u HEP-Proizvodnji d.o.o. Voditelj je zajedničkog Povjerenstva HEP-a i RWE-a za vođenje i održavanje Plomina d.o.o.

Rođen 1974. Na Fakultetu elektrotehnike i računarstva u Zagrebu diplomirao je 1996., stekao znanstveni magistarski naslov 1999. te doktorski znanstveni naslov 2003. Od 2004. nositelj je diplome MBA. Od 1996. do 2002. bio je znanstveni novak Fakulteta elektrotehnike i računarstva, na kojem je tijekom studija dobio nagradu "Josip Lončar" te Rektorovu nagradu. Utemeljio je i bio direktor tvrtke Rego-Stan d.o.o. Zagreb (1998.-2002.), a od 2003. do 2004. član Uprave Elektroprometa d.d., Zagreb, zadužen za financije i logističku službu. U tvrtki A.T. Kearney bio je konzultant od 2005. do 2008., pa zatim samostalni konzultant. Od kraja 2009. bio je član Uprave HŽ Infrastruktura, odgovoran za nabavu, financije, kontroling, informatiku i internu reviziju.

* Predsjednik Uprave u izvještajnom razdoblju, do opoziva, 10. svibnja 2013. bio je Zlatko Koračević

Član Uprave za razvoj i investicije u izvještajnom razdoblju, do opoziva, 10. svibnja 2013. bio je Rodoljub Lalić

Glavna Skupština

GLAVNA SKUPŠTINA 2012.

Godišnja sjednica Glavne skupštine održana je 24. svibnja 2012. Glavna skupština je razmotrila konsolidirane i nekonsolidirane godišnje financijske izvještaje Društva i HEP grupe za 2011. godinu s izvješćem neovisnog revizora, Godišnje izvješće o stanju i poslovanju Društva i HEP grupe u 2011. godini te izvješće Nadzornog odbora o obavljenom nadzoru u 2011. Prihvatila je prijedlog Nadzornog odbora te donijela Odluku o upotrebi ostvarene dobiti u poslovanju u 2011. godini. Dana je razrješnica članovima Uprave i članovima Nadzornog odbora za poslovnu 2011. godinu.

GLAVNA SKUPŠTINA 2013.

Godišnja sjednica Glavne skupštine održana je 6. lipnja 2013. Glavna skupština je razmotrila konsolidirane i nekonsolidirane godišnje financijske izvještaje Društva i HEP grupe za 2012. godinu s Izvješćem neovisnog revizora, Godišnje izvješće o stanju i poslovanju Društva i HEP grupe u 2012. godini te Izvješće Nadzornog odbora o obavljenom nadzoru u 2012. godini. Donijela je Odluku o upotrebi ostvarene dobiti u poslovanju u 2012. godini. Dana je razrješnica Upravi i Nadzornom odboru Društva za 2012. godinu.

Revizija

NEOVISNI REVIZOR

Na sjednici održanoj 22. studenog 2012., Skupština je za revizora HEP-a d.d., povezanih društava i konsolidiranih financijskih izvještaja za HEP grupu, za godinu koja završava 31. prosinca 2012. godine, imenovala revizorska društva BDO Croatia d.o.o. i Audit d.o.o. iz Zagreba.

INTERNA REVIZIJA I UPRAVLJANJE RIZICIMA

Sektor za internu reviziju i upravljanje rizicima zadužen je za korporativnu funkciju interne revizije i upravljanje rizicima. Interna revizija i upravljanje rizicima stožerne su funkcije Uprave HEP-a d.d. i predstavljaju dio internog nadzora HEP grupe.

Tijekom 2012. godine, Sektor za internu reviziju i upravljanje rizicima provodio je interne revizije u skladu s Godišnjim planom provođenja internih revizija i o provedenim internim revizijama redovito podnosi pojedinačna izvješća Upravi HEP-a d.d. te odgovornom menadžmentu. U izvješćima se na sistematiziran način prikazuje stanje revidiranih poslovnih procesa, sustava internih kontrola, usklađenosti rada i poslovanja sa zakonima i aktima HEP-a d.d. te ostvarivanje ciljeva i zadataka poslovne politike HEP grupe. Svrha provođenja internih revizija je pružanje razumnog jamstva Upravi HEP-a d.d. i menadžmentu u vezi s učinkovitošću, djelotvornošću i sigurnošću poslovnog sustava i procesa, pouzdanosti i točnosti informacija, usklađenosti poslovanja sa zakonima, propisima i aktima HEP-a d.d. te planovima i poslovnim politikama HEP grupe. Sektor za internu reviziju i upravljanje rizicima svojim preporukama za unaprjeđenje poslovnih procesa, pomaže Upravi HEP-a d.d. u poboljšanju sustava internih kontrola i smanjenju rizika u poslovanju.

U 2012. godini Uprava HEP-a d.d. usvojila je novi Pravilnik o internoj reviziji te niz akata i odluka potrebnih za provođenje novog Pravilnika. Novi akti se zasnivaju na temeljnim načelima interne revizije (integritet, objektivnost, povjerljivost, stručnost) te jamče kvalitetan normativni okvir nužan za profesionalno ispunjenje funkcije interne revizije. Nadzorni odbor je krajem godine po prvi put imenovao članove Revizorskog odbora, koji je u prosincu održao svoju prvu sjednicu. Revizorski odbor će, u okviru svojih nadležnosti, značajno doprinijeti daljnjem razvoju funkcije interne revizije u HEP grupi te pomoći jačanju načela neovisnosti ove funkcije u HEP grupi.

Sektor za internu reviziju i upravljanje rizicima redovito podnosi polugodišnja i godišnja izvješća o svome radu.

Poslovanje
HEP-a u
2012. godini

Pouzd

TE Plomin

Drugi blok TE Plomin u mješovitom je vlasništvu HEP-a i tvrtke RWE Power. U razdoblju od 23. srpnja 2012. do 1. svibnja 2013. bio je u neprekidnom pogonu 282 dana (6.760 sati) te je ostvario rekord od puštanja u pogon 2000. godine.

Plomin, Hrvatska

Essen, Njemačka

anost

Poslovanje HEP-a u 2012. godini

Obilježja poslovanja

Poslovnu 2012. godinu obilježili su iznimno otegotni uvjeti poslovanja za HEP grupu. Ispodprosječna, sušna hidrologija u prva tri tromjesečja i rast cijena energenata povećali su troškove proizvodnje i nabave električne i toplinske energije, a višegodišnja ekonomska kriza sa stagnacijom gospodarskih aktivnosti djelovala je na pad potrošnje električne i toplinske energije i plina te na pogoršanje naplate potraživanja. Dugotrajno sušno razdoblje, koje je trajalo cijelu 2011. godinu, nastavljeno je do zadnjeg tromjesečja 2012. godine i uzrokovalo je potrebu supstitucije nedostajuće proizvodnje električne energije u hidroelektranama znatnim povećanjem uvoza. Uz primjetan rast cijena loživa ulja i plina te cijene uvozne električne energije, kao i rast tečaja eura i dolara u odnosu na prethodnu godinu, to je izrazito povećalo varijabilne troškove poslovanja. Da bi se mogle podmirivati povećane obveze za gorivo i nabavu električne energije znatno je povećana kratkoročna zaduženost, što je narušilo financijsku stabilnost Grupe. HEP je početkom godine uputio zahtjeve za povećanjem administrativno reguliranih cijena električne energije za kućanstva te za korištenje prijenosne i distribucijske mreže, što je Vlada i odobrila, s primjenom od svibnja 2012. To je omogućilo neophodno potreban rast prihoda i povećanje novčanih priljeva u drugom polugodištu. Međutim, povećanje cijena za toplinsku energiju, čiji su troškovi proizvodnje također značajno porasli zbog rasta cijena goriva, odobreno je tek u prosincu tako da će se povećanje prihoda ostvariti tek u 2013. godini.

Nadalje, unatoč poduzetim aktivnostima, zbog stagnacije hrvatskog gospodarstva, rasta broja insolventnih pravnih osoba i visoke nezaposlenosti nije poboljšana naplata potraživanja od kupaca.

Financijsko stanje HEP grupe konsolidirano je krajem godine, nakon uspješne realizacije izdanja eu-roobveznica početkom studenoga, u iznosu od 500 milijuna USD. Istovremeno je zaključen ugovor o jednostavnoj valutnoj zamjeni USD-a u EUR-e, kako bi se za cijelo vrijeme trajanja obveze po izdanim obveznicama (do 2017.g.) HEP zaštitio od volatilnosti tečaja dolara.

S obzirom da je financijskim sredstvima od izdanja obveznica izvršeno restrukturiranje duga i osigurano financiranje ugovorenih investicija u 2012.g. te podmirene sve dospjele obveze prema dobavljačima, HEP je krajem 2012.g. ojačao financijski položaj i stabilizirao likvidnost.

Od prosinca 2012.g. HEP podmiruje sve obveze prema dobavljačima u roku dospijeca, značajno je smanjena kratkoročna zaduženost u odnosu na prethodnu godinu, a na raspolaganju su neiskorišteni kratkoročni kreditni izvori u iznosu od 902 milijuna kuna.

Na kraju poslovne godine ostvarena je neto dobit Grupe u iznosu od 71,2 milijuna kuna od čega je 62,5 milijuna kuna pripisivo vlasniku kapitala. Na ostvareni rezultat pozitivan je utjecaj imalo odobreno

povećanje visine tarifnih stavki od reguliranih djelatnosti od 1. svibnja i primjena nove metodologije izračuna cijene povlaštenim kupcima HEP-Opkrbe d.o.o. od 1. kolovoza 2012.g.

Dobit iz poslovanja iznosi 393,5 milijuna kuna i smanjena je za 73,9 milijuna kuna u odnosu na prethodnu godinu zbog većeg rasta poslovnih rashoda u iznosu od 1.005,4 milijuna kuna od rasta poslovnih prihoda koji su porasli za 931,6 milijuna kuna.

HEP grupa je nastavila uspješno provoditi mjere za racionalizaciju i povećanje efikasnosti poslovanja, utvrđene, između ostalog, Programom restrukturiranja HEP grupe za razdoblje 2012.-2016. i Programom rada Uprave HEP-a d.d.

Na temelju Programa, a s ciljem certificiranja operatora prijenosnog sustava prema modelu ITO, u skladu s odredbama Direktive Europskog parlamenta i Vijeća br. 2009/72/EC, na način da HEP – Operator prijenosnog sustava d.o.o. postane funkcijski neovisan od ostalih članica HEP grupe, tijekom 2012. godine provodile su se brojne aktivnosti. Prema prihvaćenom Akcijskom planu za restrukturiranje HEP grupe prema energetske propisima EU-a, strukturiranom u 13 područja, timovi stručnjaka iz različitih područja HEP-a, posebnu su pozornost posvetili definiranju međusobnih odnosa budućeg neovisnog operatora prijenosnog sustava i ostalih dijelova HEP grupe na načelu neovisnosti HEP-OPS-a od društava Grupe koja čine vertikalno integrirani subjekt te neovisnosti cjelokupne upravljačke strukture HEP-OPS-a, razdvajanju sustava prijenosa od sustava proizvodnje i distribucije; razdvajanju HEP-OPS-a d.o.o. s financijskog aspekta; reorganizaciji informacijskog sustava s obzirom na odredbe novih propisa o potpuno razdvojenim sustavima, dobavljačima i konzultantima za informacijske sustave i sustave sigurnog pristupa te *re-brandingu* HEP-OPS-a d.o.o.

Ukupna investicijska ulaganja u izgradnju novih energetskih postrojenja, zamjene i rekonstrukcije postojećih u 2012. godini iznosila su 2,6 milijarde kuna. Započete su ili nastavljene značajne investicije u energetske objekte, ali za dio investicija (izgradnja TE Plomina C i HE Ombla) priprema nije ostvarena u planiranom obujmu. Putem predkvalifikacijskog tendera izabrana su tri ponuditelja kao mogući strateški partneri u izgradnji i komercijalnom pogonu TE Plomina C.

U 2012. godini, ukupni promet električne energije dosegao je 18,8 TWh, od čega je 12,1 TWh proizvedeno u elektranama u vlasništvu ili djelomičnom vlasništvu Grupe, a 6,7 TWh je nabavljeno na tržištu. Za potrebe domaćih kupaca i pokriće gubitaka u mreži osigurano je 17,5 TWh, a 1,3 TWh je prodano na susjednim tržištima. Domaća bruto potrošnja električne energije smanjena je u 2012. godini za 0,8 posto. Ostvarena je zadovoljavajuća raspoloživost energetskih objekata, mreže i postrojenja s manjim ispadima koji nisu imali značajne posljedice na isporuku električne energije, toplinske energije i plina. Dobava električne energije i goriva bila je također pouzdana.

Tijekom 2012. godine drugi opskrbljivači, izvan HEP grupe, intenzivirali su svoje aktivnosti. Procjenjuje se da je njihov tržišni udjel u opskrbi povlaštenih kupaca oko 3 posto, dok preostalih 97 posto drži HEP Opkrba. Dio kupaca kategorije poduzetništvo, uglavnom s malom potrošnjom, nije iskoristio pravo izbora opskrbljivača, već je nastavio s opskrbom od HEP – Operatora distribucijskog sustava. Udjel povlaštenih kupaca u prodanoj električnoj energiji na domaćem tržištu u 2012. godini iznosio je 49 posto.

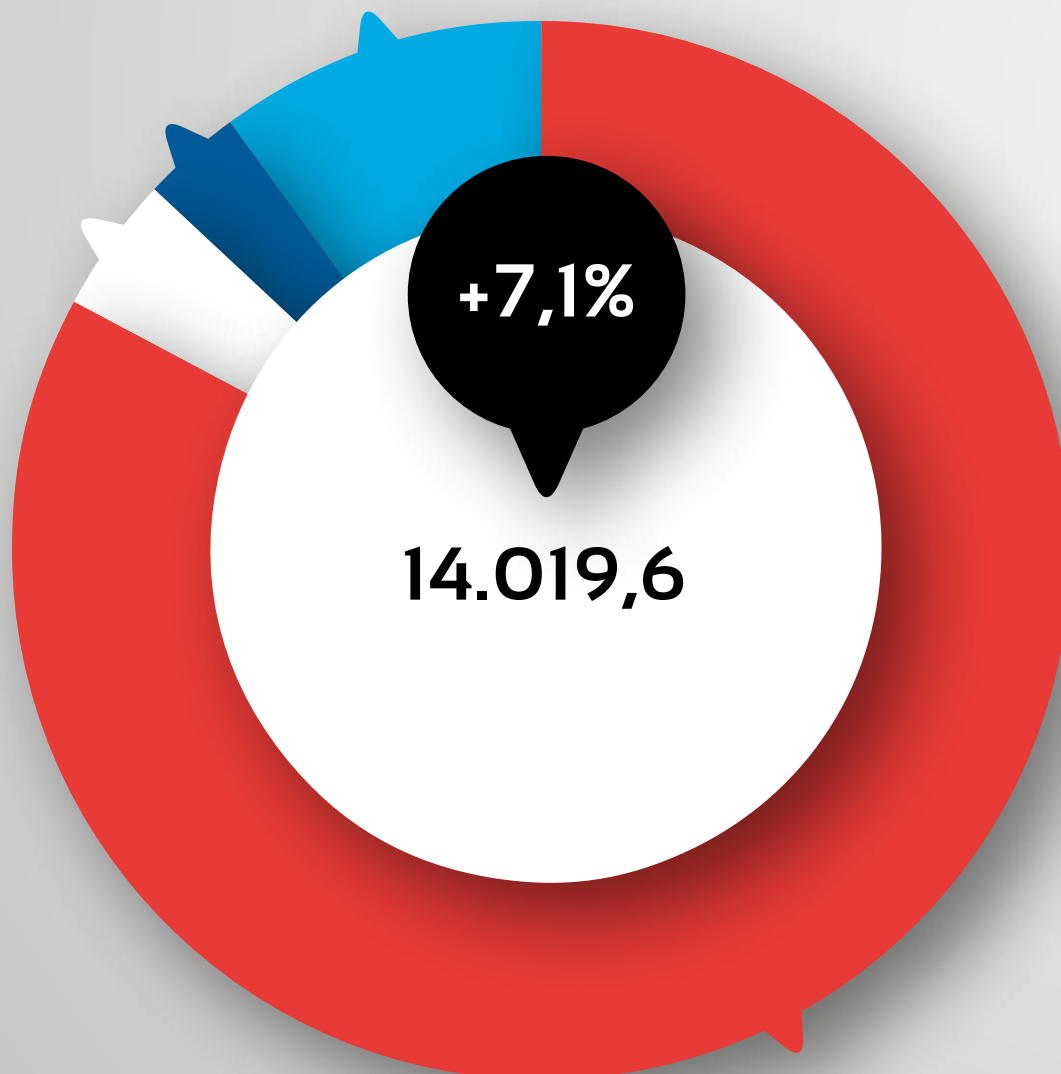
Poslovni prihodi

Grupa je u 2012. godini ostvarila poslovne prihode u iznosu od 14.019,6 milijuna kuna. To je povećanje od 931,6 milijuna kuna u odnosu na 2011. godinu. Rast poslovnih prihoda rezultat je prvenstveno povećanja prihoda od prodaje električne energije te povećanja prihoda od usluga, kao i povećanja prihoda od prodaje toplinske energije i plina.

Prihodom od prodaje električne energije, Grupa je ostvarila 83 posto poslovnih prihoda. Povećanje od 8,0 posto u odnosu na prethodnu godinu rezultat je odobrenog povećanja visine tarifnih stavki od reguliranih djelatnosti 1. svibnja i primjene nove metodologije izračuna cijene povlaštenim kupcima HEP-Opskrbe d.o.o. od 1. kolovoza 2012. Prihodi od prodaje toplinske energije čine 4 posto, a plina 3 posto, te su u odnosu na 2011. godinu veći za 0,5 posto, odnosno 3,9 posto. Ostali poslovni prihodi ukupno su povećani u odnosu na 2011. godinu za 3,9 posto (povećani su prihodi od ukidanja dugoročnih rezerviranja-sudski troškovi, prihodi od usluge za priključenje na mrežu, prihodi od usluga, prihodi od prodaje materijala, prihodi od ukidanja dugoročnih rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade, te prihod od imovine primljene bez naknade).

POSLOVNI PRIHODI (mil. kn)

■	Prodaja električne energije	11.630,3	83%
■	Prodaja toplinske energije	585,5	4%
■	Prodaja plina	396,0	3%
■	Ostali poslovni prihodi	1.407,9	10%

Poslovni rashodi

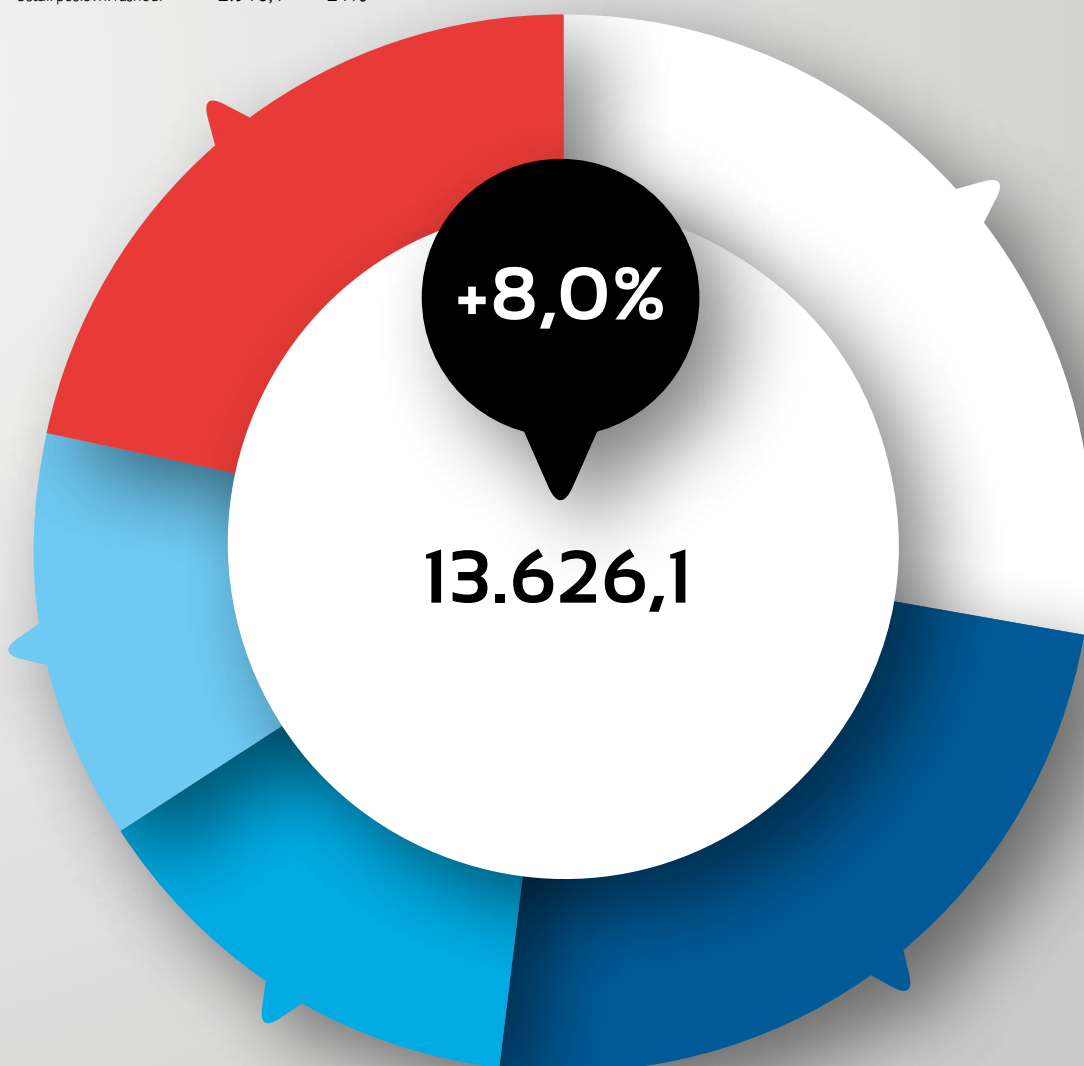
Poslovni rashodi Grupe povećali su se u 2012. godini za 1.005,4 milijuna kuna i iznose 13.626,1 milijun kuna. U strukturi ukupnih troškova poslovanja, 52,2 posto odnosi se na energetske gorivo za proizvodnju električne i toplinske energije te nabavu električne energije. Ovi troškovi iznose 7.112,5 milijuna kuna i ukupno su povećani za 934,8 milijuna kuna ili 15,1 posto u odnosu na 2011. godinu, što je rezultat sljedećih čimbenika:

- izrazito nepovoljne hidrologije u većem dijelu godine (ukupna proizvodnja hidroelektrana bila je samo 4,8 TWh) te posljedično povećane nabave električne energije na hrvatskom i inozemnom tržištu (za 931 GWh)
- rast cijene uvezene električne energije
- više cijene energetskih goriva loživa ulja i plina

U odnosu na 2011. godinu smanjeni su troškovi osoblja za 1,4 posto zbog smanjenja broja radnika (199 manje u odnosu na prethodnu godinu). Ostali poslovni rashodi ukupno su povećani su za 4 posto a u toj skupini povećani su troškovi nabave plina na tržištu, opći troškovi poslovanja i ostali troškovi.

POSLOVNI RASHODI (mil. kn)

	Nabava električne energije	3.793,0	28%
	Energetsko gorivo	3.319,5	24%
	Troškovi osoblja	1.863,2	14%
	Amortizacija	1.734,2	13%
	Ostali poslovni rashodi	2.916,1	21%

Poduz

Burze električne energije

Tijekom 2012. HEP-Trgovina d.o.o. nastavila je s poslovnim aktivnostima inozemnih društava, koje je osnovala u susjednim državama.

Slovensko društvo sudjelovalo je na BSP burzi, a mađarsko društvo na HUPX burzi električne energije.

Zagreb, Hrvatska
HEP

Brežice, Slovenija

Budimpešta, Mađarska

ethnost

Ostvareni financijski rezultati

OSNOVNI POKAZATELJI

	jed.	2010.	2011.	2012.	2012/2011.
Prodaja električne energije	TWh	17,6	16,6	16,6	+0,1%
Proizvodnja električne energije	TWh	15,8	12,7	12,1	-4,6%
Prodaja toplinske energije	TWh	2,4	2,3	2,2	-4,2%
Prodaja plina	mil. m ³	162	150	134	-10,6%
Poslovni prihodi	mil. kn	12.923,0	13.088,0	14.019,6	+7,1%
Dobit prije poreza, kamata i amortizacije	mil. kn	3.831,1	2.088,2	2.162,6	+3,6%
Neto dobit/gubitak Grupe	mil. kn	1.435,4	7,8	71,2	+811%
Ukupna imovina (aktiva)	mil. kn	33.752,4	33.746,4	34.898,2	+3,4%
Investicije	mil. kn	1.693,3	2.132,6	2.598,3	+21,8%
Broj radnika		14.016	13.784	13.585	-1,4%

HEP grupa je prema financijskim pokazateljima jedna od najvećih poslovnih grupacija u Republici Hrvatskoj. Poslovanje u 2012. godini odvijalo se u uvjetima recesije u Hrvatskoj, a uz daljnju stagnaciju gospodarskih aktivnosti godinu su obilježili i ostali nepovoljni uvjeti poslovanja za HEP grupu.

Zbog nepovoljnih hidroloških okolnosti, povećana je potreba za nabavom električne energije izvan HEP-ovog sustava. Uslijed povećanja nabavne cijene električne energije porasli su i troškovi nabave, dok su troškovi energetskog goriva povećani zbog značajnog rasta cijena prirodnog plina i loživa ulja. Ovo povećanje troškova, usprkos rastu poslovnih prihoda, smanjilo je dobit iz poslovanja na 393,5 milijuna kuna (u 2011. godini 467,4 milijuna kuna). Neto dobit Grupe iznosi 71,2 milijuna kuna, a 62,5 milijuna kuna pripisivo je imateljima kapitala matice.

KONSOLIDIRANI RAČUN DOBITI I GUBITKA (SKRAĆENA VERZIJA) (mil. kn)

	2010.	2011.	2011/2010.	2012.	2012/2011.
Poslovni prihodi	12.923,0	13.088,0	1,3%	14.019,6	7,1%
Poslovni rashodi	10.757,7	12.620,6	17,3%	13.626,1	8,0%
Dobit iz poslovanja	2.165,3	467,4	-78,4%	393,5	-15,8%
Neto dobit (gubitak) Grupe	1.435,4	7,8	-99,5%	71,2	811,2%
Neto dobit (gubitak) pripisiva imateljima kapitala matice	1.421,3	-3,7		62,5	

Rezultati po djelatnostima

POSLOVNI REZULTAT (mil. kn)

	električna energija			toplinska energija			distribucija plina		
	2011.	2012.	12/11	2011.	2012.	12/11	2011.	2012.	12/11
Poslovni prihodi	12.025,7	12.951,5	7,7%	651,0	646,1	-0,8%	411,3	422,0	2,6%
Dobit (gubitak) iz poslovanja	757,1	824,1	8,8%	-293,3	-434,0	48,0%	3,5	3,5	-0,4%

Najveći dio poslovnih prihoda (92,4%) i dobiti iz poslovanja Grupe, ostvareni su u djelatnosti električne energije. Rast dobiti iz poslovanja u ovoj djelatnosti posljedica je povećanja prodajne cijene električne energije. Iako djelatnost toplinarstva u prihodu sudjeluje sa samo 4,6 posto, gubitak iz poslovanja u toj djelatnosti iznosi 434,0 milijuna kuna. Gubitak je povećan u odnosu na 2011. godinu, jer su povećane cijene energetskog goriva – loživa ulja i plina, dok je istovremeno prodajna cijena toplinske energije

povećana tek 13. prosinca 2012. Djelatnost distribucije plina ima najmanji udjel u poslovnim prihodima (3,0%) te je osvarila dobit iz poslovanja u iznosu od 3,5 milijuna kuna.

ELEKTRIČNA ENERGIJA

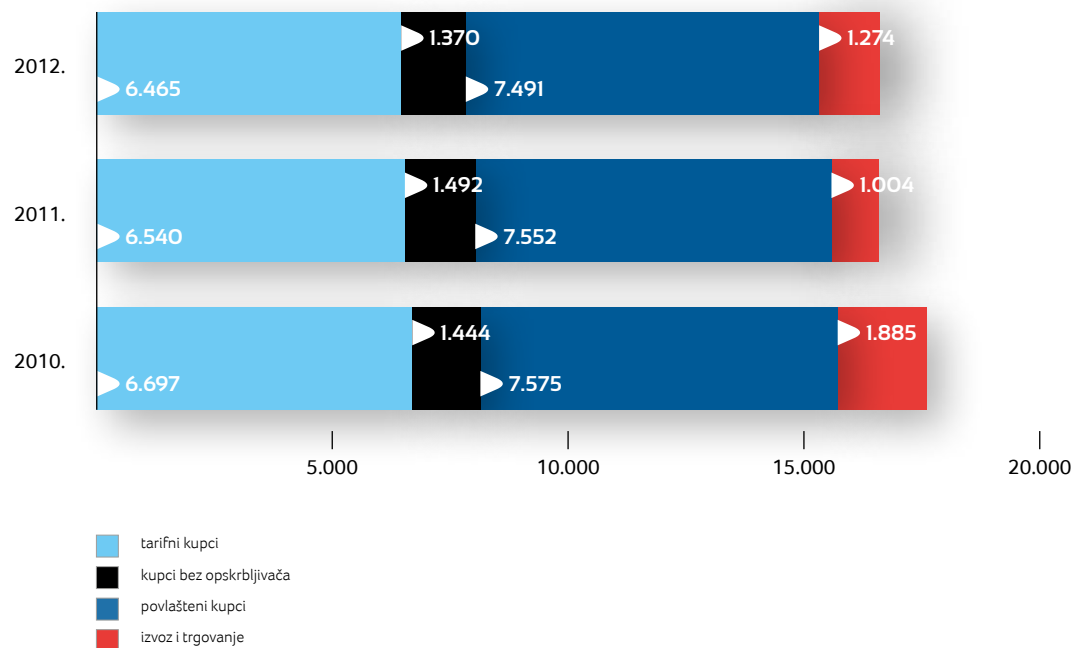
Djelatnost proizvodnje, prijenosa, distribucije i opskrbe električnom energijom HEP grupa obavlja na čitavom području Hrvatske i najveći je opskrbljivač električnom energijom. U 2012. godini ostvarena je dobit iz poslovanja od 824,1 milijuna kuna, što je bolji poslovni rezultat u odnosu na 2011. godinu, uslijed rasta prodajne cijene električne energije.

Prihod od prodaje električne energije iznosi 11.630,3 milijuna kuna, od čega je 96,1 posto ostvareno od opskrbe domaćih kupaca, a 3,9 posto prodajom izvan Hrvatske.

PROIZVODNJA I NABAVA ELEKTRIČNE ENERGIJE (GWh)

	2010.	2011.	2012.	2012/2011.
hidroelektrane	8.309	4.577	4.773	4,3%
termoelektrane	4.787	5.147	4.699	-8,7%
nuklearna elektrana Krško	2.690	2.951	2.622	-11,1%
nabava električne energije	4.046	5.863	6.794	15,9%

PRODAJA ELEKTRIČNE ENERGIJE (GWh)

TOPLINARSTVO

Djelatnosti proizvodnje, distribucije i opskrbe toplinskom energijom obavljaju se na području Zagreba, Osijeka, Velike Gorice, Zaprešića, Samobora i Siska.

Toplinarstvo je u 2012. godini ostvarilo gubitak iz poslovanja od 434 milijuna kuna. Gubitak je u usporedbi s 2011. godinom povećan za 140,7 milijuna kuna uslijed kontinuiranog rasta cijena goriva te stagnacije prodajne cijene toplinske energije od 1. siječnja 2009. kada je cijena povećana za prosječno 16 posto, sve do 13. prosinca 2012 kada je odobreno prosječno povećanje za tarifne kupce od 36,8 posto na godišnjoj razini.

Ukupna prodaja ogrjevne topline i tehnološke pare iznosila je 2,2 TWh i, u odnosu na 2011. godinu, bila je manja za 4,2 posto. Na godišnju potrošnju kućanstava, smanjenu za 4,5 posto, utječu vremenske okolnosti u ogrjevnoj sezoni, dok je potrošnja kupaca kategorije gospodarstvo ovisna o gospodarskim okolnostima, te je uslijed njihova pogoršanja smanjena za 3,7 posto.

PLIN

Djelatnosti distribucije i opskrbe plinom obavljaju se na području Osječko-baranjske, Virovitičko-podravске i Požeško-slavonske županije. U 2012. godini ostvarena je dobit iz poslovanja od 3,5 milijuna kuna, što je 0,01 milijuna kuna manje u odnosu na 2011. godinu.

U 2012. godini došlo je do daljnjeg smanjenja potrošnje kupaca u gospodarstvu, za 13,3 posto, dok su kupci kućanstva smanjili potrošnju za 8,7 posto. Ukupna prodaja, u odnosu na proteklu godinu, manja je za 10,6 posto. Kao i kod djelatnosti toplinarstva, veliki utjecaj na potrošnju imaju vremenske okolnosti u ogrjevnoj sezoni te gospodarske okolnosti.

Unatoč padu potrošnje prihodi od prodaje plina porasli su u 2012. godini za 3,9 posto uslijed rasta prosječne prodajne cijene plina za 16 posto (povećanjem tarifne stavke za distribuciju te uvođenjem fiksne mjesečne naknade, 1. svibnja 2012.)

Financijski položaj

KONSOLIDIRANA BILANCA (SKRAĆENA VERZIJA)

	31. prosinca 2011.		31. prosinca 2012.		Promjena 2012/2011.
	mil. kn	udjel	mil. kn	udjel	
Dugotrajna imovina	30.364,4	90%	31.194,7	89%	+3%
Kratkotrajna imovina	3.382,0	10%	3.703,5	11%	+10%
Ukupna imovina	33.746,4	100%	34.898,2	100%	+3%
Kapital i rezerve	19.421,9	58%	19.488,8	56%	+0,3%
Dugoročna rezerviranja	778,6	2%	661,4	2%	-15%
Dugoročne obveze	8.674,1	26%	10.115,9	29%	+17%
Kratkoročne obveze	4.871,7	14%	4.632,1	13%	-5%
Ukupno obveze i kapital	33.746,4	100%	34.898,2	100%	+3%

IMOVINA

Vrijednost ukupne imovine HEP grupe povećala se u 2012. godini za 1.151,9 milijuna kuna i iznosi 34,9 milijardi kuna. Dugotrajna imovina se povećala za 830,3 milijuna kuna što je ostvareno ulaganjem u pripremu i izgradnju novih energetske objekata, priključenje potrošača te zamjene, rekonstrukcije i obnove postojećih energetske objekata. Dugotrajna imovina čini 89 posto vrijednosti imovine Grupe. Vrijednost kratkotrajne imovine iznosi 3,7 milijardi kuna i povećana je za 321,5 milijuna kuna što je rezultat povećanja potraživanja od kupaca za 377 milijuna kuna, novca i novčanih ekvivalenata za 197,9 milijuna kuna te ukupnog smanjenja svih ostalih potraživanja za 171,5 milijuna kuna i zaliha za 81,9

milijuna kuna. Najznačajniju poziciju kratkotrajne imovine čine potraživanja od kupaca u iznosu od 1,9 milijardi kuna, koja su u 2012. godini povećana zbog povećanja potraživanja od kupaca za električnu energiju. To je prvenstveno rezultat povećanja cijene električne energije za tarifne i povlaštene kupce. Slijede zalihe materijala, rezervnih dijelova i energetskog goriva koje iznose 981,6 milijuna kuna, a čija je vrijednost smanjena uslijed manjih količina loživa ulja i ugljena na zalihama.

KAPITAL I OBVEZE

Kapital i rezerve na kraju 2012. godine iznose 19,5 milijardi kuna s udjelom od 56 posto u ukupnoj imovini Grupe i povećanjem od 66,9 milijuna kuna u odnosu na 2011. godinu zbog ostvarene dobiti tekuće godine te odluke Skupštine društva o upotrebi ostvarene dobiti za 2011. godinu i zadržane dobiti iz ranijih godina kojom je izvršen prijenos na rezerve.

Dugoročne obveze iznose 10,1 milijardi kuna i čine 29 posto u ukupnim obvezama i kapitalu. Povećane su za 1,441,9 milijuna kuna prvenstveno zbog povećanja obveza po izdanim obveznicama na međunarodnom tržištu kapitala iz studenog 2012. u iznosu od 2.370,4 milijuna kuna. Sredstvima osiguranim izdavanjem obveznica prijevremeno su otplaćeni neki dugoročni krediti s nepovoljnim financijskim pokazateljima te je stanje dugoročnih obveza prema državi i po dugoročnim kreditima na koncu godine manje za 697,8 milijuna kuna.

Kratkoročne obveze smanjene su za 239,6 milijuna kuna u odnosu na početak godine zbog čega je i njihov udjel smanjen s 14 na 13 posto. Zbog prijevremene otplate kredita, obveze za kratkoročne kredite i tekuća dospijeca dugoročnih kredita snižena su za 1.235 milijuna kuna dok su obveze za izdane obveznice povećane za 500 milijuna kuna jer obveznice izdane 2006. godine u istom iznosu u cijelosti dospijevaju 2013. godine. Također su povećane obveze prema dobavljačima, obveze za poreze i doprinose i sve ostale obveze.

Investicije

U 2012. godini grupa je ostvarila investicije u vrijednosti 2.598,3 milijuna kuna. Glavnina investicijskih ulaganja u 2012. godini usmjerena je u tri segmenta poslovnog sustava HEP grupe:

- obnavljanje i modernizaciju proizvodnih objekata i postrojenja energetskog sustava;
- izgradnju novih proizvodnih elektroenergetskih objekata;
- obnovu postojećih i izgradnju novih objekata prijenosne i distribucijske mrežne infrastrukture.

Osim toga, ulagalo se i u energetske sustave toplinarstva i distribucije plina te u nadgradnju poslovnog sustava.

INVESTICIJE (mil. kn)

	2010.	2011.	2012.	2012/2011.
Investicije u nekretnine, postrojenja i opremu	1.693,3	2.132,6	2.598,3	+21,8%

HEP kontinuirano ulaže u održavanje i modernizaciju postojećih objekata i gradnju novih proizvodnih kapaciteta i mrežnih sustava, s ciljem održanja sigurnosti opskrbe energijom, jačanja konkurentnosti HEP-ovog energetskog sustava, razvoja poslovnog sustava HEP grupe i doprinosa održivosti razvoja energetskog sektora Republike Hrvatske.

Investicijskim ulaganjima HEP grupa namjerava ostvariti preduvjete za dostizanje primjerene razine energetske neovisnosti u sektoru električne energije, uzevši u obzir današnju potrošnju električne energije i projekciju njenog rasta nakon pokretanja gospodarskih aktivnosti, kao i nužne dekomisije postrojenja termoelektrana koja se uslijed starosti i tehnološke zastarjelosti ne mogu uskladiti s propisanim uvjetima zaštite okoliša.

Pregled značajnijih investicija u 2012. godini po pojedinim društvima daje se u poglavlju Izvješća društava HEP grupe.

Kreditna sposobnost

Bonitetna agencija Standard&Poor's je izvješćem od 16. studenog 2012. potvrdila BB- ocjenu dugoročnog korporativnog rejtinga te povukla ocjenu rejtinga s CreditWatch liste na kojoj je bila postavljena s negativnim očekivanjima 3. listopada 2012. Prognoza je ocijenjena stabilnom, zbog mišljenja analitičara da su se HEP-ova financijska pozicija i likvidnost stabilizirali, posebice zbog izdavanja petogodišnje obveznice u studenom.

Bonitetna agencija Moody's je izvješćem od 21. rujna 2012. ocijenila mogućnost da HEP dugoročno podmiruje sve financijske obveze ocjenom Ba2 s negativnom prognozom, koja odražava HEP-ove znatne potrebe za ulaganjima u budućnosti i povećanu izloženost rizicima u odnosu na refinanciranje, valutne tečajeve i kamate.

Nakon što je početkom veljače snizio kreditni rejting Republike Hrvatske, Moody's je ocjenu rejtinga Hrvatske elektroprivrede stavio na promatranje s mogućnošću njenog smanjenja. Nakon provedenih analiza, objavom 15. svibnja 2013. potvrdio je postojeću ocjenu Ba2 s negativnom prognozom.

KREDITNI REJTING HRVATSKE ELEKTROPRIVREDE:

- *Standard & Poor's*: BB-/Stable
- *Moody's*: Ba2/Negative/

Izvešće o
utjecajima
na dionike

4

Partnerne

Concerto Solution

U sklopu europskog znanstveno-istraživačkog projekta Concerto Solution, HEP-Obnovljivi izvori energije sudjeluju u razvoju demonstracijske solarne fotonaponske elektrane 2x250kW na Hvaru.

Hrvatska

Slovenija

Finska

Švicarska

Austrija

rstvo

Izvješće o utjecajima na dionike

HEP posluje u skladu sa zakonom i etičkim normama, na načelima održivog razvoja i društvene odgovornosti, temeljem sljedećih dokumenata:

- Etički kodeks (dostupan na: <http://www.hep.hr/hep/odgovornost/etickiKodeks.pdf>)
- Kodeks etike Hrvatske gospodarske komore (HGK)
- Kodeks korporativnog upravljanja (Zagrebačka burza i HANFA).

Temeljna načela u odnosima sa zainteresiranim skupinama

Za ostvarenje naše *misije* i radi ispunjenja *vizije*, svoje ukupno poslovanje usklađujemo s očekivanjima svih zainteresiranih skupina, pridržavajući se sljedećih načela:

VLASNIK

- Ostvarivati optimalne poslovne učinke i primjerenu dobit vlasniku.

KUPCI

- Zadovoljavati potrebe i očekivanja kupaca, osiguravajući im adekvatnu vrijednost za njihov novac. Postupati profesionalno i korektno, u skladu s dobrim poslovnim običajima i općeprihvaćenim vrijednostima, gradeći povjerenje u naše postupanje.

RADNICI

- Uvažavati interese i sposobnosti radnika te razvijati sustav nagrađivanja i napredovanja. Osiguravati i trajno primjenjivati najsuvremenije mjere za rad na siguran način, te poticati cjeloživotno učenje, suradnički duh i profesionalnost.

POSLOVNI PARTNERI

- Njegovati i graditi odnose s poslovnim partnerima, cijeneći njihovu kvalitetu i profesionalnost. Korektno provoditi postupke nabave i sprječavati svaku moguću nepravilnost.

DRUŠTVO, LOKALNE ZAJEDNICE

- Poštivati kulturne, vjerske, tradicijske i sve druge materijalne i duhovne posebnosti u suradnji sa zajednicama u kojima djelujemo, stvarajući prijateljsko okruženje.

Antikorupcijski program

HEP je u 2012. godini nastavio provoditi Akcijski plan za provedbu Antikorupcijskog programa Vlade RH za trgovačka društva u većinskom državnom vlasništvu za razdoblje 2010.-2012. godine, s ciljem jačanja odgovornosti i transparentnosti, stvaranja preduvjeta za sprječavanje korupcije na svim razinama i afirmacije pristupa nulte tolerancije na korupciju. U sklopu Akcijskog plana provode se sljedeće mjere i aktivnosti:

- Na internetskoj se stranici objavljuju oglasi o otvorenim postupcima za popunjavanje slobodnih radnih mjesta.
- Djeluju povjerenici za etiku u društvima HEP grupe, koji čine Etičko povjerenstvo na razini HEP grupe te osoba zadužena za zaprimanje prijava o nepravilnostima u poslovanju. Podaci za kontakt, odnosno prijavu neetičnog ponašanja i nepravilnosti u poslovanju objavljeni su na HEP-ovom internom portalu i na internetskoj stranici.
- U skladu s popisom poslova i radnih mjesta koja su ocijenjena visokim stupnjem rizika na korupciju, zaposlenici na tim radnim mjestima potpisuju Izjavu o povjerljivosti i nepristranosti kojom potvrđuju da su u prethodnoj godini sve poslove obavljali u skladu s pozitivnim zakonima, podzakonskim propisima i aktima društva, djelujući pritom potpuno objektivno, neovisno i nepristrano, osiguravajući povjerljivost i tajnost poslovnih podataka, sukladno aktima društva te da će i u tekućoj godini postupati na jednak način. Njima i svim drugim zaposlenicima, na internom je portalu dostupan edukacijski materijal s temom Prevencija korupcije i etičnost u poslovanju.
- Službenik za informiranje za HEP grupu tijekom 2012. godine zaprimio je 11 zahtjeva za pravo na pristup informacijama, od kojih je 10 riješeno u zakonskom roku, a jedan je zahtjev ustupljen drugom tijelu javne vlasti. U skladu sa Zakonom o pravu na pristup informacijama, Službenik za informiranje je pripremio Izvješće o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama za 2012. godinu te ga dostavio Agenciji za zaštitu osobnih podataka. U Izvješću je također konstatirano da se informacije o poslovanju tvrtke, sukladno Zakonu, objavljuju putem službenih internetskih stranica na kojima je objavljen i Katalog informacija.
- Na internetskoj se stranici objavljuje popis odluka Uprave Društva donesenih uz suglasnost Vlade RH.

JAVNA NABAVA

BROJ PROVEDENIH POSTUPAKA NABAVE PO DRUŠTVIMA HEP GRUPE U 2012. GODINI

Društvo HEP grupe	Broj provedenih postupaka javne nabave u 2012. godini
HEP d.d.	99
HEP-Proizvodnja d.o.o.	256
HEP – Operator prijenosnog sustava d.o.o.	249
HEP – Operator distribucijskog sustava d.o.o.	853
HEP-Plin d.o.o.	21
HEP-Toplinarstvo d.o.o.	100
HEP-Trgovina d.o.o.	1
HEP – Obnovljivi izvori energije d.o.o.	1
Ukupno	1.580

S obzirom na velik broj predmeta javne nabave, HEP kontinuirano provodi opsežne aktivnosti u borbi protiv korupcije, s posebnim naglaskom na transparentnost i jačanje odgovornosti. U sklopu Akcijskog plana za provedbu Antikorupcijskog programa Vlade RH provedene su sljedeće mjere:

Razdvajanje poslovnih i privatnih interesa prema Zakonu o javnoj nabavi. Svi članovi Nadzornog odbora (NO) i Uprave HEP-a d.d., članovi NO i direktori ovisnih društava potpisali su izjave o (ne)postojanju sukoba interesa u skladu sa Zakonom o javnoj nabavi (na snazi od 1. siječnja 2012.). Također, za svaki postupak javne nabave, izjave o (ne)postojanju sukoba interesa dodatno potpisuju i ovlašteni predstavnici i druge osobe koje imaju utjecaj na odlučivanje o izboru ponuditelja.

Objava informacija u vezi s postupcima nabave. Na internetskoj stranici HEP-a objavljuju se svi postupci javne nabave u HEP grupi. Objavljuju se i postupci koji su izuzeti od obveze primjene Zakona o javnoj nabavi ako se za njih provodi neka vrsta prikupljanja ponuda/nadmetanje.

Objava sklopljenih ugovora o javnoj nabavi i njihovog izvršenja. U skladu sa Zaključkom Vlade RH (17. ožujka 2011.) i Zakonom o javnoj nabavi, tijela javne vlasti dužna su podatke o sklapanju ugovora o javnoj nabavi objaviti na svojim internetskim stranicama. Slijedom toga, članice HEP grupe, obveznice Zakona o javnoj nabavi, podatke o sklapanju i izvršavanju okvirnih sporazuma i ugovora o javnoj nabavi sklopljenih na temelju odgovarajućeg postupka javne nabave, odnosno registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma objavljuju na internetskim stranicama HEP-a.

Integritet. U slučaju postupaka nabave ili sklapanja ugovora procijenjene vrijednosti nabave veće od 6 milijuna kuna za robu i usluge, odnosno 12 milijuna kuna za radove, neovisno o vrsti postupka nabave, ponuditelji su obvezni potpisati Izjavu o integritetu kojom jamče za korektnost u postupku javne nabave, za izostanak koruptivne prakse ili prijevare te izražavaju suglasnost s provedbom neovisne revizije postupka javne nabave. Kod nabave vrijednosti manje od navedenih iznosa, opći dio dokumentacije za nadmetanje nadopunjuje se klauzulom o integritetu.

Primarni je poslovni cilj na ovom području izgradnja pouzdanog sustava javne nabave, kojeg karakteriziraju predvidivost, veća konkurencija, racionalno i učinkovito gospodarenje sredstvima, nabava prema načelu "najbolje vrijednosti za novac" i nesmetano provođenje postupka (pravodobna nabava). Radi ostvarenja tih ciljeva, HEP će i dalje raditi na jačanju transparentnosti, potpunijim informiranjem potencijalnih ponuditelja s ciljem pružanja jednakih mogućnosti svima koji žele sudjelovati u postupku javne nabave.

Zaposlenici

BROJ I STRUKTURA RADNIKA

Na dan 31. prosinca 2012., od ukupno 13.562 radnika, njih 13.519 bilo je u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, a 13 u radnom odnosu na određeno vrijeme (od toga 26 pripravnika koji su u radnom odnosu na određeno vrijeme) te 4 radnika kojima miruju prava iz radnog odnosa.

BROJ RADNIKA PO DRUŠTVIMA HEP GRUPE (NA DAN 31. PROSINCA 2012.)

Društva HEP grupe	Broj radnika		Razlika
	2011.	2012.	2012.-2011.
HEP – Operator distribucijskog sustava d.o.o.	9.228	9.051	-177
HEP-Proizvodnja d.o.o.	2.263	2.223	-40
HEP – Operator prijenosnog sustava d.o.o.	1.196	1.181	-15
HEP d.d.	425	435	10
HEP-Toplinarstvo d.o.o.	351	353	2
HEP-Plin d.o.o.	136	134	-2
HEP-Opskrba d.o.o.	62	60	-2
Crpna stanica Buško blato d.o.o.	42	43	1
APO d.o.o.	22	23	1
HEP-ESCO	18	19	1
HEP-Trgovina d.o.o.	16	24	8
HEP – Odmor i rekreacija d.o.o.	11	11	0
Ustanova HEP-Nastavno-obrazovni centar Velika	11	12	1
HEP – Obnovljivi izvori energije d.o.o.	7	8	1
HEP – Razvoj višenamjenskih nekretninskih projekata d.o.o.	-	8	8
HEP grupa UKUPNO	13.788	13.585	-203

KVALIFIKACIJSKA STRUKTURA

Stručna sprema	2011.	2011(%)	2012.	2012. (%)
dr.sc. i mr.sc.	180	1,3	216	1,6
VSS	2.013	14,6	2.026	14,9
VŠS	1.068	7,8	1.068	7,9
SSS	5.857	42,6	5.803	42,8
NSS, NKV, PKV	780	5,7	743	5,5
VKV	2.167	15,8	2.089	15,4
KV	1.697	12,3	1.617	11,9
UKUPNO	13.762	100,0	13.562*	100,0

DOBNA STRUKTURA

Godine života	Broj radnika
do 20	1
20-25	42
25-30	498
30-35	860
35-40	1.630
40-45	1.640
45-50	1.966
50-55	2.518
55-60	2.580
60-65	1.827
UKUPNO	13.562*

*Bez APO-a d.o.o.

UREĐENJE RADNIH ODNOSA I ODNOSI SA SINDIKATIMA

U društvima HEP grupe registrirano je i djeluje pet sindikata: Hrvatski elektrogospodarski sindikat – HES, Nezavisni sindikat radnika Hrvatske elektroprivrede – NSR, Strukovni sindikat radnika Hrvatske elektroprivrede – TEHNOS, Samostalni sindikat radnika energetike, kemije i metala Hrvatske – EKN i Hrvatski elektrodistribucijski sindikat – HEDISS (registriran 19. travnja 2012.). Radni odnosi i prava radnika u društvima HEP grupe uređeni su pravilnicima o radu društava i Kolektivnim ugovorom za HEP grupu. Dana 12. siječnja 2011. sklopljen je između društava HEP grupe i četiriju sindikata novi Kolektivni ugovor za HEP grupu s primjenom od 1. siječnja 2011. do 31. prosinca 2012. godine. Kolektivnom ugovoru je pristupio i novoosnovani Hrvatski elektrodistribucijski sindikat.

Sukladno članku 152. Kolektivnog ugovora za HEP grupu, stranke Kolektivnog ugovora osnovale su Zajedničku komisiju za tumačenje odredbi KU. Komisija se sastajala periodično, u skladu s odredbama Kolektivnog ugovora te ovisno o pristiglim zahtjevima za tumačenje.

U društvima HEP grupe u kojima su izabrana radnička vijeća, poslodavci su ispunjavali svoje obveze prema Radničkim vijećima, u smislu članaka 148.–150. Zakona o radu (Narodne novine br. 149/09, 61/11), koji se odnose na obveze obavještanja, savjetovanja i suodlučivanja radničkih vijeća o bitnim pitanjima za interese radnika.

UPRAVLJANJE LJUDSKIM POTENCIJALIMA

Na razini HEP grupe sve veća pozornost posvećuje se razvoju i primjeni suvremenih praksi upravljanja ljudskim potencijalima čiji je cilj pripremiti tvrtku i njene radnike na konkurentne uvjete poslovanja na otvorenom tržištu.

Zapošljavanje novih radnika i izbor stipendista (učenika i studenata) provodi se primjenom standardiziranog selekcijskog postupka na razini cijele Grupe. Također je i proces uvođenja novih radnika u posao, odnosno praćenje tijeka osposobljavanja pripravnika za samostalan rad uređeno sustavom mentorstva s ciljem bržeg osposobljavanja za samostalan rad, prilagodbe na radno okruženje i osobnog razvoja već od dolaska u tvrtku.

U funkciji optimizacije upravljanja ljudskim potencijalima i poslovanja HEP grupe općenito, priprema se uvođenje sustava praćenja radnog učinka zaposlenika. Preduvjet primjene sustava utvrđivanje je opisa poslova i kompetencija za postojeće grupe poslova i tipizirana radna mjesta zastupljena u HEP grupi. Stoga je Uprava HEP-a d.d. u travnju 2012. donijela Odluku o imenovanju Tima za izradu kataloga poslova i kompetencija čija je zadaća priprema i realizacija projekta izrade kataloga poslova i kompetencija na razini HEP grupe.

OBRAZOVANJE I STRUČNO USAVRŠAVANJE

Uvažavajući potrebu kontinuiranog cjeloživotnog obrazovanja radnika koje će doprinosti razvoju njihovih specijalističkih znanja i vještina potrebnih za učinkovito obavljanje poslova te omogućiti praćenje i implementaciju suvremenih trendova u svim segmentima poslovanja HEP grupe, tvrtka izdvaja znatna financijska sredstva za obrazovanje radnika (poslijediplomski studiji) te ciljana stručna usavršavanja u

Hrvatskoj i inozemstvu (konferencije, seminari, tečajevi) i stručna osposobljavanja, u skladu s potrebama posla.

Za pripravnike se od 2009. godine provodi edukacija iz socijalnih vještina *Komunikacijske vještine i poslovni bonton* koja je obvezni dio programa osposobljavanja i razvoja pripravnika te interna edukacija *Prezentacijske vještine* (fakultativno).

U organizaciji Sektora za upravljanje ljudskim potencijalima pripremljene su još dvije interne edukacije – *Poslovno dopisivanje* i *Vođenje*.

U cilju jedinstvenog vođenja evidencija iz područja obrazovanja te objedinjavanja podataka i izrade izvješća za potrebe HEP grupe, u primjeni je aplikacija „Evidencija obrazovanja”.

SIGURNOST I ZAŠTITA ZDRAVLJA NA RADU

Za provođenje mjera zaštite odgovoran je prema Zakonu poslodavac, a u organizacijskim jedinicama odgovorni su, u ime poslodavca ovlaštenici poslodavca. U skladu sa zakonskim odredbama, u svakoj je organizacijskoj jedinici zaposlen jedan ili više stručnjaka za zaštitu na radu, ovisno o broju radnika u organizacijskoj jedinici. Stručnjaci za zaštitu na radu pružaju stručnu pomoć poslodavcu i njegovim ovlaštenicima u provedbi i poboljšanju sigurnosti i zaštite zdravlja radnika na radu.

U 2012. godini u HEP grupi registrirane su 233 ozljede na radu, od čega dvije sa smrtnim posljedicama, 27 teških i 206 lakših ozljeda. Jedna smrtna ozljeda na radu desila se radniku prigodom intervencije na stupu dalekovoda, uslijed udara groma, a zbog samoinicijativnog postupanja i neprovođenja mjera zaštite. Druga smrtna ozljeda dogodila se u prometu, na putu radnika osobnim automobilom na dežurstvo. Više od dvadeset posto od ukupnog broja ozljeda čine ozljede nastale na putu do posla i natrag (42), koje Zakon priznaje kao ozljede nastale na mjestu rada.

Od teških ozljeda, 17 ih se dogodilo na mjestu rada, a deset na putu do posla i natrag. Od sedamnaest ozljeda na mjestu rada 11 se dogodilo uslijed pada radnika, četiri uslijed djelovanja električne energije (električni luk, eksplozija osigurača, dodir s električnom strujom) i dvije uslijed udarca. Teške ozljede koje su se desile na mjestu rada većinom su rezultat neprovođenja mjera zaštite na radu.

U navedenom razdoblju nisu registrirana profesionalna oboljenja. U 2012. godini su zbog ozljeda na radu izgubljena 10.952 radna dana, odnosno 87.617 radnih sati.

Ozljede na radu uglavnom su posljedica neprimjenjivanja osnovnih i posebnih pravila zaštite na radu. Zato se posljednjih godina sve više pozornosti posvećuje stalnoj edukaciji radnika na svim razinama, a naročito neposrednih rukovoditelja, odnosno neposrednih ovlaštenika.

Kupci

BROJ KUPACA

Broj i struktura kupaca električne energije, ogrjevne topline, industrijske pare i prirodnog plina, prikazani su u izvješćima društava HEP grupe.

ODNOSI S KUPCIMA ELEKTRIČNE ENERGIJE – HEP ODS

HEP – Operator distribucijskog sustava d.o.o. (HEP ODS) je tvrtka koja svim kupcima priključenima na distribucijsku mrežu pruža uslugu korištenja mreže. Također, HEP ODS je pružatelj usluge opskrbe električnom energijom kupcima koji su u sustavu javne usluge opskrbe. U obavljanju svojih djelatnosti, HEP ODS kontinuirano radi na podizanju razine kvalitete isporučene električne energije te na unaprjeđenju kvalitete pruženih usluga, u skladu s potrebama i očekivanjima svojih kupaca, odnosno korisnika mreže. Putem internetskih stranica HEP ODS-a kupci mogu na jednom mjestu postaviti pitanja, a putem aplikacije „Moj račun“ dostaviti očitavanja svojih brojlara, pregledavati podatke o vlastitoj potrošnji i uplatama u proteklom razdoblju te dobiti druge informacije. Značajan broj korisnika aplikacije „Moj račun“ potvrđuje značaj tog kanala komunikacije s kupcima. Uz navedeno, internetske stranice HEP ODS-a pružaju informacije o tarifnim modelima, propisima koji reguliraju područje poslovanja HEP ODS-a, omogućuju pregled planiranih radova na distribucijskoj mreži, odnosno pregled najavljenih prekida u isporuci električne energije za područje čitave Hrvatske te pružaju druge korisne informacije. Osim putem

internetskih stranica, kupcima je na raspolaganju i komunikacija s lokalnim organizacijskim jedinicama HEP ODS-a (distribucijskim područjima) putem besplatnih telefonskih brojeva, koji omogućuju dostavu stanja brojlara, upućivanje prigovora i dobivanje različitih informacija. Uz navedene kanale komunikacije, kupcima su u svakom distribucijskom području na raspolaganju djelatnici HEP ODS-a, kojima kupci u izravnoj komunikaciji mogu uputiti svoj zahtjev ili prigovor, tražiti informacije ili dostaviti očitavanje brojila. Svim kupcima kategorije kućanstvo omogućeno je plaćanje računa za utrošenu električnu energiju bez naknade, u svim poslovnicama FINA-e i Hrvatske pošte. Uz to, kupci mogu svoje račune bez naknade plaćati i putem trajnih naloga ugovorenih s poslovnim bankama i kartičnim kućama, s kojima je HEP ODS sklopio ugovor za ovu uslugu.

ODNOSI S KUPCIMA ELEKTRIČNE ENERGIJE – HEP OPSKRBA

HEP Opskrba za unaprjeđenje odnosa sa svojim kupcima koristi različite komunikacijske alate i razvija nove projekte i proizvode.

U protekloj godini, posebnu pozornost privukao je Prvi Susret s kupcima HEP Opskrbe, održan u Opatiji u okviru 10. simpozija HRO CIGRÉ-a. Na sastanak su bili pozvani predstavnici najvećih tvrtki u Republici Hrvatskoj – kupaca HEP Opskrbe, s najvećom potrošnjom i urednim podmirenjem njihovih obveza. Na tom ih je sastanku direktorica upoznala s radom HEP Opskrbe te posebno naglasila mjere i aktivnosti koje to Društvo poduzima za unaprjeđenje međusobne suradnje. Tom su prigodom kupcima prvi put predstavljani novi brandovi EEn i ZelEn.

ZelEn

HEP Opskrba prati trendove na tržištima električne energije u okruženju i potrebe svojih kupaca. Naglašen razvoj novih proizvoda i usluga doprinosi održivom razvoju i inovativnosti, što HEP Opskrbu razlikuje od drugih tržišnih sudionika. Kao društveno odgovorna tvrtka koja vodi brigu o povećanju udjela obnovljivih izvora u podmirenju potrošnje električne energije, razvila je novi proizvod ZelEn.

ZelEn se sastoji se od TÜV SÜD Certifikata i prava na korištenje žiga "ZelEn". Naime, sve HEP-ove hidroelektrane certificirala je certifikacijska kuća TÜV SÜD, čime se jamči podrijetlo električne energije iz obnovljivih izvora energije. Kupac koji kupi zelenu energiju u stopostotnoj količini, stječe pravo na korištenje žiga "ZelEn" tijekom čitavog trajanja ugovora. Korištenje žiga kupcu osigurava dodatnu vrijednost i jasnu opredjeljenost za društveno odgovorno ponašanje i poticanje obnovljivih izvora energije. HEP Opskrba je provela web anketu za iskazivanje interesa velikih kupaca o potrebi za tim proizvodom, na koju se javilo više od 30 kupaca. Svim kupcima HEP Opskrbe omogućeno je ugovaranje tog proizvoda, a sredstva prikupljena njegovom prodajom usmjerit će se isključivo za izgradnju novih obnovljivih izvora energije.

EEn

eMOBILNOST je razvojni projekt temeljen na sinergiji novih naprednih tehnologija električnih vozila, infrastrukturi za njihovo punjenje i obnovljivim izvorima energije. Projekt se provodi s ciljem povećanja energetske učinkovitosti i poboljšanja kvalitete života, uz smanjenje emisije CO₂ i gradske buke. HEP želi biti glavni dionik u razvoju i izgradnji infrastrukture za elektromobilnost te vodeći *igrač* u pružanju usluge elektromobilnosti krajnjim kupcima, jer svako električno vozilo – s aspekta elektroenergetskog sustava – distribuirani je potrošač i potencijalni proizvođač električne energije.

S ciljem upoznavanja javnosti s Projektom, provedene su brojne promocijske aktivnosti. Marketinška kampanja započela je u svibnju 2012., u sklopu Zagrebačkog energetskog tjedna, potpisom Sporazuma s prvim hrvatskim proizvođačem električnih vozila – tvrtkom DOK-ING. Cilj takve suradnje bio je istražiti mogućnosti i financijsku opravdanost konvertiranja klasičnih postojećih vozila HEP-a u električna. Elektromobilnost kao razvojni projekt HEP grupe predstavljen je na više sajmovi i konferencija.

Kako je razvojni projekt obuhvaćena i izgradnja mreže punionica, Društvo je osmislilo i lansiralo novi *brand* ELEN (kratica od: električna energija), koji predstavlja naziv punionica za brzo punjenje električnih automobila. U suradnji s Gradom Zagrebom i u organizaciji Hrvatskog dizajnerskog društva, proveden je natječaj za izbor najboljeg idejnog rješenje za budući izgled punionica. Cilj je bio odabrati tipski projekt, temeljem kojeg će se graditi lanac punionica (plan izgradnje bit će izrađen nakon studije Fakulteta elektrotehnike i računarstva u Zagrebu).

MOJ RAČUN

Kupcima HEP Opskrbe dostupan je pregled njihovih podataka korištenjem web aplikacije Moj račun, pri čemu je zabilježeno više od 33.000 posjeta u 2012. godini. Kupcima je na raspolaganju pozivni centar, u kojem je u 2012. godini zabilježeno 61.035 poziva. Kvalitetu odnosa s kupcima potvrđuje podatak o odgovorima na njihova pitanja – u 94 posto slučajeva na prvi poziv. Istodobno je odgovoreno na 3.560 pisanih upita i riješeno više od 500 dvojbeneh predmeta u izravnom kontaktu s kupcima.

Kupcima su dostupni i drugi kanali informiranja, poput web stranice Društva, newslettera, HEP Vjesnika te informacija objavljenih na portalima i društvenim mrežama.

ODNOSI S KUPCIMA TOPLINSKE ENERGIJE (HEP-TOPLINARSTVO)

HEP-Toplinarstvo d.o.o. je tijekom 2012. godine, jednako kao i prijašnjih godina, svoje poslovanje usmjeravalo poboljšanju kvalitete usluga koje pruža kupcima, prema njihovim potrebama i ostvarivanjem sigurne i pouzdane opskrbe toplinskom energijom.

Stručne službe HEP-Toplinarstva d.o.o. su sustavno zaprimale, obrađivale i u najkraćem mogućem roku odgovarale na sva pitanja, reklamacije i zahtjeve kupaca pristigle putem pošte, potrošačkih telefona, telefona dežurne službe, elektroničke pošte, telefaksa i osobnim kontaktom.

Komunikacija s kupcima ostvarena je i putem web stranice www.hep.hr/toplinarstvo, koja sadrži sve relevantne podatke i informacije o Društvu, kao i odgovore na najčešće postavljena pitanja kupaca o cijenama toplinske energije, promjeni kupca, mogućnosti ugradnje elektroničkih razdjelnika topline, mogućnosti izdvajanja iz toplinskog sustava, dugovanju za toplinsku energiju, mjerenju potrošnje isporučene toplinske energije, raspoloživim načinima plaćanja računa, savjetima za uštedu toplinske energije itd.

O početku i završetku ogrjevnog sezone, prekidima isporuke toplinske energije i planiranim radovima na revitalizaciji toplinskih sustava kupci su obavještavani medijskim objavama, a o novim cijenama toplinske energije, koje su u primjeni od 13. prosinca 2012., kupci su informirani oglasima u dnevnom tisku, te dopisom i letkom, upućenima uz mjesečne račune za toplinsku energiju za prosinac 2012. godine.

HEP-Toplinarstvo d.o.o. je kupce letkom informiralo o mjerenju i raspodjeli isporučene toplinske energije i ugradnji elektroničkih razdjelnika topline te ih je korisnim savjetima za uštedu energije educiralo o racionalnom korištenju toplinske energije.

ODNOSI S KUPCIMA PLINA (HEP-PLIN)

Opskrba kupaca plinom obavlja se u skladu s Općim uvjetima za opskrbu kupaca prirodnim plinom. Kraći prekidi isporuke plina u 2012. godini, zbog planiranih radova na mreži ili zbog priključivanja novih kupaca, redovito su najavljivani izravnim pisanim obavijestima i u sredstvima javnoga priopćavanja. Isporučka plina pravodobno je očitavanja i obračunavana.

Budući da je opskrba velike većine kupaca obavljana prema načelima pružanja javne usluge, prodaja im je obračunavana prema reguliranim cijenama koje je propisivala Vlada RH. Tijekom 2012. godine prodajna cijena za kućanstva povećana je od 1. travnja za oko 20 posto, a za većinu kupaca iz kategorije poduzetništvo mijenjala se svakoga mjeseca (radi stalnih promjena kupovne cijene koja je vezana za kretanje cijena nafte, plina i tečaja USD-a). To je otežavalo obračun isporučenog plina.

Posebno je otežana bila naplata prodanoga plina od kupaca iz kategorije poduzetništva. Unatoč tomu, zahvaljujući između ostaloga i objedinjenoj financijskoj funkciji u HEP-grupi, solventnost nije pogoršana pa otežana naplata nije utjecala na podmirivanje naših obveza za nabavljeni plin.

HEP-Plin je u 2012. godini aktivirao novu uslugu – on-line uvid u stanje računa za prirodni plin, putem aplikacije Moj račun. Nakon registracije kupci imaju mogućnost pregleda računa i uplata, ispisa zadnjeg računa, dostave očitavanja brojila, pregleda očitavanja i potrošnje u prethodnom razdoblju. Aplikacija je pregledna, jednostavna za korištenje i dostupna 24 sata dnevno.

POVJERENSTVA ZA REKLAMACIJE

Na temelju Zakona o zaštiti potrošača, u 21 distribucijskom području HEP ODS-a, u HEP-Toplinarstvu i HEP-Plinu funkcioniraju povjerenstva za reklamacije potrošača. Članovi povjerenstava su predstavnici pojedinih društava HEP grupe, odnosno područja, te predstavnici udruga potrošača.

Broj reklamacija razmatranih na povjerenstvima HEP ODS-a – 2012.

Obračun		Neispravno brojilo		Uključenje / Isključenje		Naponske okolnosti		Ostalo		UKUPNO	
ukupno	288	ukupno	6	ukupno	6	ukupno	0	ukupno	26	ukupno	326
prihvaćeno	74	prihvaćeno	2	prihvaćeno	1	prihvaćeno	0	prihvaćeno	4	prihvaćeno	81
odbijeno	214	odbijeno	4	odbijeno	5	odbijeno	0	odbijeno	22	odbijeno	245

Broj reklamacija razmatranih na povjerenstvima HEP-Toplinarstva – 2012.

Kvaliteta usluga opskrbe (postupanje oko očitavanja, obračuna, naplate)	Kvaliteta toplinske energije (temperatura prostorija kupaca, temperatura potrošne tople vode, parametri tehnološke pare)	Promjena priključne snage	Promjena na obračunskom mjernom mjestu (razdvajanje, spajanje instalacija, premještanje i sl.)	Preraspodjela količine isporučene toplinske energije	UKUPNO						
ukupno	8	ukupno	1	ukupno	0	ukupno	1	ukupno	3	ukupno	13
prihvaćeno	0	prihvaćeno	0	prihvaćeno	0	prihvaćeno	0	prihvaćeno	0	prihvaćeno	0
odbijeno	8	odbijeno	1	odbijeno	0	odbijeno	1	odbijeno	3	odbijeno	13

Broj reklamacija razmatranih na povjerenstvima HEP-Plina – 2012.

ukupno	10
prihvaćeno	1
odbijeno	9

Donacije

POMOĆ U RAZMINIRANJU

Najznačajnija donacija u 2012. godini dodijeljena je Hrvatskom centru za razminiranje, za realizaciju projekata razminiranja na jugu Hrvatske, prema sigurnosnim prioritetima iz godišnjeg Plana razminiranja Vlade Republike Hrvatske. HEP je time dao doprinos ostvarenju jednog od najvažnijih nacionalnih projekata, značajnog za sigurnost stanovništva i gospodarski razvoj na područjima onečišćenim minama.

OSTALO (VIŠEGODIŠNJA SURADNJA)

- HEP je od 1998. godine uključen u projekt Eko škole, kojeg provodi Europska zaklada za odgoj i obrazovanje za okoliš (FEE), utemeljena pri Vijeću Europe. HEP je kum-donator sljedećim ekološkim školama: Elektrostrojarskoj školi Varaždin, OŠ Konjščina, OŠ Stanovi Zadar, OŠ Ivo Lola Ribar Labin, OŠ Vladimira Nazora Pazin, OŠ Kostrena, OŠ Kalnik i Dječjem vrtiću Cvrčak i mrav Tribalj.
- HEP, pod naslovom Imam žicu, od 1995. godine dodjeljuje nagrade učenicima koji su ostvarili najbolje plasmane na državnim natjecanjima znanja u matematici i fizici, a od 2005. godine i najboljim učenicima srednjih elektrotehničkih škola.
- U prigodi Dana planeta Zemlje, 22. travnja, dodjeljuje se *Velebitska degenija*, godišnja nagrada za najbolji novinarski rad o zaštiti okoliša. Utemeljitelji nagrade su Zbor novinara za okoliš Hrvatskog novinarskog društva i APO usluge zaštite okoliša, član HEP grupe.
- HEP donacijama redovito podupire rad Zajednice umirovljeničkih udruga HEP-a i Udruge hrvatskih branitelja HEP-a 1990.-1995.

Održivi
razvoj

A stylized map of Europe in light gray. A dark blue circular callout with a tail pointing to the United Kingdom is located in the upper left. Another dark blue circular callout with a tail pointing to Croatia is located in the lower right. Thin gray lines radiate from the center of the map towards these callouts.

Uspjeh

Obveznice

HEP je u studenome 2012. odredio cjenovne uvjete za izdanje 500 milijuna dolara euroobveznica s dospijećem 2017. godine. U transakciji je sudjelovalo gotovo 200 investitora iz više od 20 država.

Hrvatska

Italija

UK

Austrija

Njemačka

Švicarska

šňost

Održivi razvoj

Poslovna politika i ustroj poslova zaštite prirode i okoliša

HEP kontinuirano prati i analizira utjecaj svojih poslovnih procesa na okoliš. Najvažniji su pokazatelji utjecaja emisije onečišćujućih tvari u okoliš te količina nastalog proizvodnog otpada. O svim sastavnicama okoliša HEP pravodobno i objektivno izvješćuje mjerodavne institucije, jedinice lokalne samouprave i zainteresiranu javnost. Djelatnici koji se bave poslovima zaštite prirode i okoliša polaze stručne seminare i radionice na kojima se informiraju o obvezama i aktivnostima koje proizlaze iz zakonske regulative za područje zaštite prirode i okoliša.

Stručnu potporu djelatnicima koji se bave poslovima zaštite prirode i okoliša pružaju djelatnici Sektora za održivi razvoj i unaprjeđenje kvalitete HEP-a d.d. i članovi HEP-ovih timova: Tima za koordinaciju i standardizaciju poslovnih postupaka u području zaštite okoliša, Tima za provedbu odredbi Kyotskog protokola i Tima za ishođenje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša. Temeljni je zadatak Tima za koordinaciju i standardizaciju poslovnih postupaka u području zaštite okoliša, analiza i vrednovanje aktivnosti u području zaštite okoliša u HEP grupi s naglaskom na planiranje, koordinaciju, internu komunikaciju te davanje prijedloga za poboljšanje aktivnosti u području zaštite okoliša. Zbog značajnog utjecaja na poslovanje HEP grupe, planiranje rada postojećih proizvodnih objekata te izgradnju novih, osnovan je Tim za provedbu odredbi Kyotskog protokola čiji je temeljni zadatak uspostaviti sustav trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova u HEP grupi i koordinirati rad sektora i društava unutar sustava u *trećem razdoblju trgovanja* (od 2013. do 2020. godine) te priprema HEP grupe za razdoblje nakon 2020. godine. Rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša preduvjet je za nastavak rada postojećih i jedan od preduvjeta za ishođenje lokacijske dozvole za rekonstrukciju postojećih i izgradnju novih termoenergetskih postrojenja nazivne toplinske snage veće od 50 MW. Stoga je temeljni zadatak Tima za ishođenje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša, u suradnji s ovlaštenicima koji imaju dozvolu Ministarstva zaštite okoliša i prirode, izraditi analize stanja usklađenosti HEP-ovih termoenergetskih objekata s najboljim raspoloživim tehnikama te na temelju toga napraviti planove i programe usklađivanja postrojenja za koja je to moguće s obzirom na životni vijek postojećih termoenergetskih objekata, u zadanim rokovima.

Praćenje i provedba regulative

ISHOĐENJE OKOLIŠNIH DOZVOLA

Tijekom 2012. godine nastavljen je postupak ishođenja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za postojeća termoenergetska postrojenja nazivne toplinske snage veće od 50 MW, započeta na temelju odredbi Zakona o zaštiti okoliša (NN 110/07) i Uredbe o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša (NN 114/08). Na temelju analize stanja usklađenosti postrojenja s najboljim raspoloživim tehnikama i elaborata o načinima i rokovima usklađivanja, HEP je u lipnju 2012. godine predao Ministarstvu zaštite okoliša i prirode zahtjeve za ishođenje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša, kojima se nastoji maksimalno produljiti investicijski ciklus ulaganja u postojeća postrojenja, te dati prioritet izgradnji novih, zamjenskih, učinkovitijih i za okoliš prihvatljivijih proizvodnih jedinica. Sukladno postupku o ishođenju objedinjenih uvjeta zaštite okoliša, MZOIP je uputio HEP-ove zahtjeve svim nadležnim državnim tijelima uključenima u postupak na mišljenje u cilju davanja posebnih uvjeta koji se odnose na sastavnice okoliša izvan nadležnosti MZOIP-a.

U rujnu 2012. godine dobiveno je Rješenje Ministarstva zaštite okoliša i prirode o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša u okviru jedinstvenog postupka procjene utjecaja zahvata na okoliš za zamjenu postojećeg bloka TE Plomin 1, u cilju modernizacije i povećanja kapaciteta.

PRIPREMA ZA TRGOVANJE EMISIJSKIM JEDINICAMA STAKLENIČKIH PLINOVA

Republika Hrvatska uključila se u Europski sustav trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova EU ETS (*eng. European Union Emission Trading Scheme*), na početku *trećeg razdoblja trgovanja* (od 1. siječnja 2013. do 31. prosinca 2020.). Uključivanjem Hrvatske u EU ETS, HEP je obavezan kupiti na tržištu emisijske jedinice stakleničkih plinova u količini verificiranih emisija CO₂, koje nastaju kao posljedica proizvodnje električne i dijela toplinske energije, izgaranjem fosilnih goriva iz termoenergetskih postrojenja ukupne nazivne ulazne toplinske snage veće od 20 MW.

Tijekom 2012. godine završen je projekt „Uvođenje HEP-a u sustav trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova“ koji je započeo 2011. godine, s ciljem pripreme HEP grupe za sustav trgovanja emisijskim jedinicama uzimajući u obzir obveze koje proizlaze iz zakonskih propisa iz područja smanjenja emisija stakleničkih plinova i ublažavanja klimatskih promjena, rizike koji se javljaju u sustavu trgovanja emisijskim jedinicama te strategije koje europske elektroenergetske tvrtke koriste za zaštitu od cjenovnog i količinskog rizika. Budući da na cijene emisijskih jedinica utječe niz čimbenika (omjer ponude i potražnje na tržištu, meteorološke okolnosti, gospodarsko okruženje te političke odluke), za predviđanje količine emisija CO₂, a time i planiranje financijskih sredstva za kupovinu emisijskih jedinica, u projektu je korišten simulator tržišta PLEXOS.

Sustav trgovanja emisijskim jedinicama CO₂ u HEP grupi službeno je uspostavljen krajem 2012. godine Odlukom Uprave HEP-a kojom se uređuju obveze, zaduženja i rokovi ispunjavanja obveza pojedinih sektora i društava u okviru HEP-ovog sustava trgovanja emisijskim jedinicama.

EUROPSKA EKOLOŠKA MREŽA NATURA 2000

Područja Nacionalne ekološke mreže u Hrvatskoj obuhvaćaju međunarodno važna područja za ptice te područja važna za ostale divlje vrste i stanišne tipove na temelju Direktive o zaštiti ptica (Council Directive 79/409/EEC; 2009/147/EC) i Direktive o zaštiti prirodnih staništa i divlje faune i flore (Council Directive 92/43/EEC). Zbog karakterističnog geografskog položaja, Republika Hrvatska odlikuje se velikom biološkom raznolikošću vrsta i stanišnih tipova pa je i veličina teritorija koja se našla u području Nacionalne ekološke mreže i prijedlogu NATURA 2000, među najvećima u Europi.

Od 2009. do danas HEP je u više navrata, u pisanoj i izravnoj komunikaciji s nadležnim državnim tijelima nadležnima za očuvanje biološke raznolikosti, ukazivao na moguće realne prepreke i ograničenja u radu postojećih i izgradnji planiranih elektroenergetskih objekata, na što nije dobio zadovoljavajući odgovor. Od 2007. godine, od kada je proglašena Nacionalna ekološka mreža, HEP nije izgradio niti jedan investicijski značajniji objekt u području ekološke mreže pa će stvarna ograničenja u realizaciji, odnosno povećanje troškova projekata biti moguće sagledati i kvantificirati tek nakon što neki od takvih projekata prođu postupak ocjene utjecaja zahvata na ekološku mrežu, odnosno tek kad se provedu.

PRAĆENJE ZAKONSKIH PROPISA

U cilju pravovremenog informiranja i edukacije zaposlenika o obvezama koje proizlaze iz zakonskih propisa iz područja zaštite okoliša i prirode, u HEP grupi se od 2000. godine kontinuirano prate i sustavno u obliku mjesečnih izvješća i godišnjih tiskanih biltena pripremaju pregledi zakonskih propisa iz područja zaštite okoliša i prirode koji su od značaja za rad i poslovanje svih društava HEP grupe. Tijekom 2012. godine nastavljeno je unaprjeđenje te se planira daljnje proširenje implementiranih elektroničkih baza podataka (Očevidnik o nastanku i tijeku otpada; Očevidnik potrošnje kemikalija; RETZOK – Računovodstveno praćenje troškova i investicija u području zaštite okoliša; Verifikacija emisija – praćenje emisija onečišćujućih tvari u zrak i verifikacija emisija stakleničkih plinova) koje su dio HEP-ovog Informacijskog sustava zaštite okoliša u nastajanju.

I u 2012. godini održavane su radionice s ciljem upoznavanja i obnavljanja znanja zaposlenika HEP-a sa zakonskim obvezama iz područja gospodarenja otpadom i načinu vođenja zajedničkih očevidnika na razini HEP grupe.

Temeljni pokazatelji

HEP je tijekom 2012. godine pratio emisije onečišćujućih tvari u zrak – sumporovog dioksida (SO₂), dušikovih oksida (NO_x), ugljikovog monoksida (CO), ugljikovog dioksida (CO₂) i čestica, sukladno zakonskoj regulativi iz područja zaštite zraka kao i količine proizvedenog opasnog i neopasnog otpada u HEP-u te koncentracije onečišćujućih tvari u otpadnim vodama.

EMISIJE U ZRAK

Emisije onečišćujućih tvari u zrak dominantno potječu iz velikih uređaja za loženje – termoenergetskih postrojenja TE Plomin 1 i 2, TE-TO Zagreb, EL-TO Zagreb, TE-TO Osijek, TE Sisak, KTE Jertovec i TE Rijeka, a ostatak emisija onečišćujućih tvari iz kotlovnica za grijanje HEP-Toplinarstva d.o.o.

U odnosu na 2011., u 2012. godini smanjene su sve vrste onečišćujućih tvari u zrak iz termoenergetskih postrojenja uslijed povećanja, za okoliš prihvatljivijeg, udjela prirodnog plina u odnosu na loživo ulje. Također, od 1. siječnja 2012., HEP nabavlja isključivo niskosumporno loživo ulje, što je rezultiralo dodatnim smanjenjem emisija onečišćujućih tvari u zrak.

EMISIJA ONEČIŠĆUJUĆIH TVARI U ZRAK U 2011. I 2012. GODINI

Godina	Društva HEP grupe	NO _x	SO ₂	krute čestice (PM10)	CO ₂
		t/god.	t/god.	t/god.	t/god.
2011.	HEP-Proizvodnja d.o.o.	6.128,76	9.848,82	220,12	4.034.423,44
	HEP-Toplinarstvo d.o.o.	46,74	244,81	10,71	66.573,30
	UKUPNO:	6.175,50	10.093,63	230,83	4.100.996,74
2012.	HEP-Proizvodnja d.o.o.	5.069,24	7.939,62	176,44	3.668.774,54
	HEP-Toplinarstvo d.o.o.	86,55	115,60	2,28	57.499,89
	UKUPNO:	5.155,79	8.055,22	178,72	3.726.274,43
2012./2011 (%)		-16,51	-20,20	-22,57	-9,14

OTPAD

Nastavljen je višegodišnji trend poboljšanja sustava gospodarenja otpadom ulaganjima u postojeća i nova privremena skladišta otpada te u edukaciju zaposlenika, čemu se pridaje posebna važnost. U svim društvima i pogonima HEP grupe nastavljena je izgradnja, obnova i opremanje privremenih skladišta otpada te njihovo opremanje spremnicima za odvojeno prikupljanje otpada. U svim pogonima, podaci o tijeku i nastanku otpada vode se u aplikaciji Gospodarenje otpadom.

U 2012. godini u HEP grupi proizvedeno je ukupno 2.258,68 tona opasnog i 103.518,73 tona neopasnog otpada. Veće količine proizvedenog opasnog otpada rezultat su zamjene dotrajale opreme koja sadrži opasne tvari, povećanja kvalitete evidentiranja nastalih količina otpada i odvajanja pojedinih vrsta otpada u cilju uporabe (recikliranja), odnosno zbrinjavanja u odnosu na ranija razdoblja u svim organizacijskim jedinicama HEP-a. Sav proizvedeni otpad predan je ovlaštenim tvrtkama za skupljanje, izvoz i obradu otpada na daljnju obradu i konačno zbrinjavanje.

KOLIČINA PROIZVEDENOG OPASNOG I NEOPASNOG OTPADA U 2011. I 2012. GODINI

Godina	Opasni otpad (t)	Neopasni otpad (t)
2011.	1.574,00	116.236,00
2012.	2.258,68	103.518,73
2012./2011. (%)	43,5	-10,9

IZDACI ZA ZAŠTITU PRIRODE I OKOLIŠA

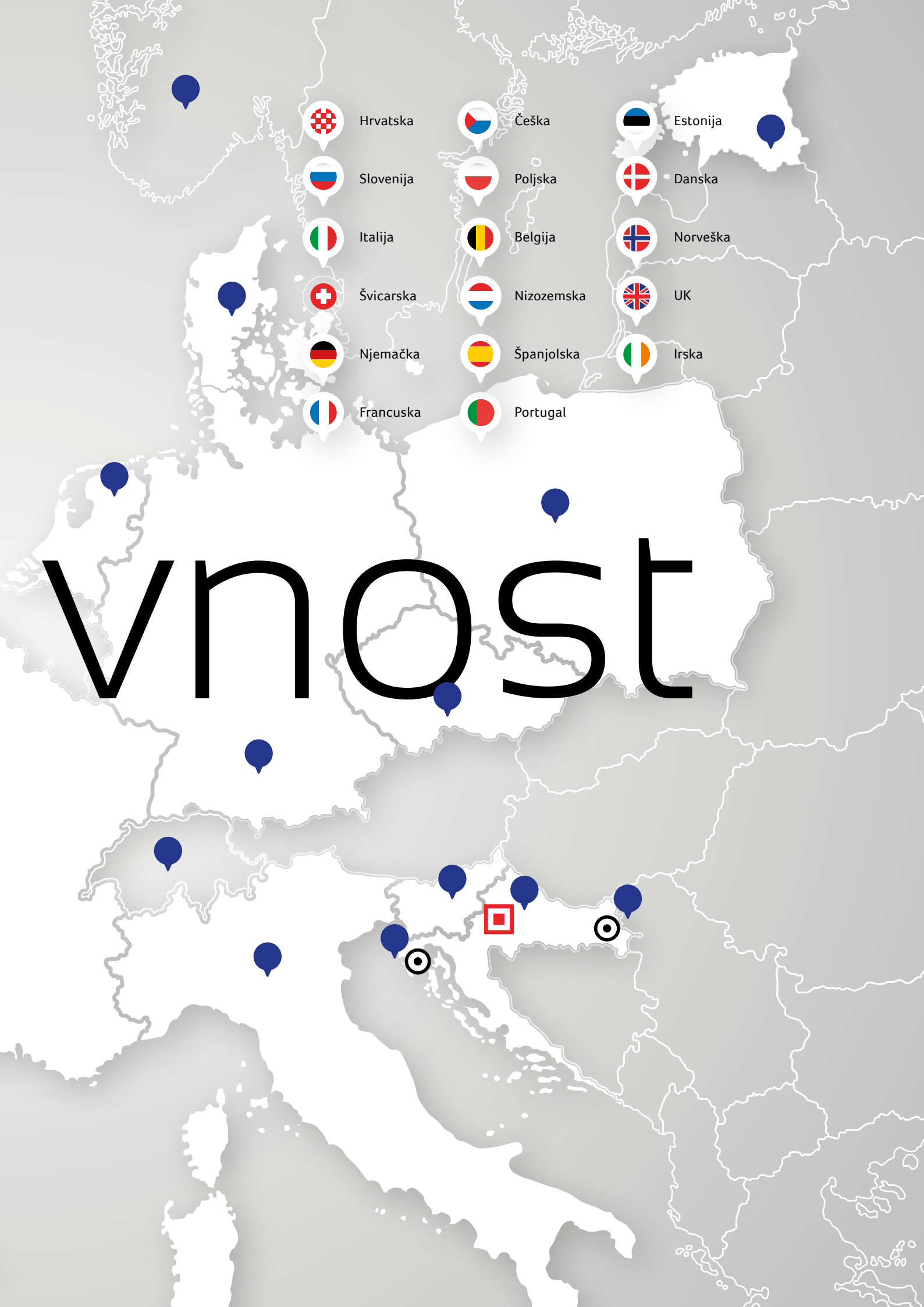
Ukupni izdaci za zaštitu prirode i okoliša društava HEP grupe u 2012. godini iznosili su 101,19 milijuna kuna i ostali su na razini 2011. godine. Najznačajnije investicije u 2012. godini bili su projekti unaprjeđenja sustava gospodarenja otpadom u pogonima HEP-a, projekti zaštite prirode i okoliša te ulaganja u zaštitu tla i podzemnih voda.

Inovirati

Elektromobilnost

HEP Opskrba d.o.o. je 2012. godine pokrenula projekt u području elektromobilnosti pod nazivom ELEN. Izgradnjom vlastite infrastrukture HEP želi povezati Hrvatsku i priključiti se na europsku energetska autocestu s ciljem omogućavanja roaminga za vozila na električni pogon.

Hrvatska

Češka

Estonija

Slovenija

Poljska

Danska

Italija

Belgija

Norveška

Švicarska

Nizozemska

UK

Njemačka

Španjolska

Irska

Francuska

Portugal

vnošt

Najvažnija ostvarenja u 2012. godini

ZAŠTITA ZRAKA

- U TE-TO Zagreb su završeni montažni radovi na rekonstrukciji sustava loženja visokotlačnog kotla K-3 toplifikacijskog bloka C, te povezane izmjene na sustavu upravljanja, vođenja, nadzora i zaštita K-3. Kotao je funkcionalno ispitan u radu na prirodni plin, te su obavljena podešavanja. Izmjerene vrijednosti emisija u radu na prirodni plin znatno su niže od zakonski propisanih graničnih vrijednosti. U tijeku su podešavanje rada i ispitivanje kotla u radu na loživo ulje. Završena je i rekonstrukcija tlačnog sustava vrelovodnog kotla VK-5, montirana nova oprema sustava loženja kotla na prirodni plin i loživo ulje, te sustavi upravljanja i nadzora rada kotla, vođenja procesa izgaranja i upravljanja snagom. Uspješno su provedena podešavanja i ispitivanja stabilnosti rada na plinsko gorivo, a trenutno se iste aktivnosti izvode na loženju loživo ulje.
- U EL-TO Zagreb obavljena je zamjena plamenika kotla VK3. Kotao je u probnom radu te su u tijeku funkcionalna ispitivanja i podešavanja rada kotla na prirodni plin i loživo ulje.
- U TE Plomin je obavljeno optimiranje sustava dimnih plinova u cilju izjednačavanja brzine protoka unutar dimovodnih kanala. U remontu je promijenjen dio sapnica u apsorberu te su ugrađeni skretni limovi u kanal dimnog plina. Cilj optimiranja je bolje strujanje dimnih plinova na ulasku u postrojenje za odsumporavanje što rezultira efikasnijim uklanjanjem SO₂.
- Izgrađeno je postrojenje za mokro deponiranje pepela s ciljem smanjenja fugalnih emisija s odlagališta pepela.
- U HEP-OPS-u d.o.o. evidentirane su količine stakleničkog plina SF₆ i napravljena je procjena emisija, a podaci su dostavljeni Ministarstvu zaštite okoliša i prirode i Agenciji za zaštitu okoliša.
- U Pogonu posebnih toplana HEP-Toplinarstva d.o.o. zamijenjeno je 2.830 m vrelovodne mreže s predizoliranim cijevima čime se smanjuju gubici u prijenosu toplinske energije, a time se smanjuju i emisije onečišćujućih tvari u zrak.
- Završen je projekt plinifikacije (zamjena za tekuće loživo ulje), kotlovnice Slavenska 6, Samobor instalirane snage 11,8 MW čime se postiže smanjenje emisije onečišćujućih tvari u zrak.
- U Pogonu Sisak HEP-Toplinarstva d.o.o. napravljen je povrat kondenzata iz TS Brzaj do TS 1 u naselju Caprag, koji je povezan s povratom kondenzata do Energane. Izgradnja povrata kondenzata i parovoda od Energane do TE Sisak u završnoj je fazi. Izgradnjom novog parovoda i novog bloka C u TE Sisak prestat će potreba proizvodnje pare u Energani. Svi zahvati doprinose smanjenju gubitaka toplinske energije i emisija u okoliš.
- U Pogonu Osijek HEP-Toplinarstva d.o.o. zamijenjeno je 2.280 m vrelovodne mreže s predizoliranim cijevima čime se smanjuju gubici u prijenosu toplinske energije, a time se smanjuju i emisije onečišćujućih tvari u zrak.
- Korištenjem programskog paketa TEODSG (tehničko-ekonomska optimizacija daljinskog sustava grijanja) u Pogonu toplinske mreže HEP-Toplinarstva d.o.o. obavljena je simulacija ponašanja centralnog toplinskog sistema pri različitim vanjskim temperaturama. Na temelju rezultata, korigirana je „krivulja vožnje“ proizvodnog izvora (Eletrana-toplana) čime su ostvarene značajne uštede goriva i smanjenje emisija onečišćujućih tvari u zrak.
- U Elektri Zagreb u poslovnom objektu na lokaciji Kršnjavoga 7 provedena je rekonstrukcija centralnog grijanja i klimatizacije na principu dizalica topline. Očekuju se značajne uštede električne energije (ljeti 38%, zimi 10%) te prirodnog plina (55%).
- U cilju sprječavanja istjecanja plina u okoliš, HEP-Plin d.o.o. je sanirao oštećene plinovode te obavio kontrolu nepropusnosti plinske mreže.

ZAŠTITA VODA

- U TE Plomin izveden je Povrat otpadne vode s postrojenja za obradu otpadnih voda, te je dobivena uporabna dozvola. Utvrđena je 90-postotna učinkovitost mjere, a usklađivanjem dinamike povrata vode očekuje se učinkovitost od 10 posto.
- U EL-TO Zagreb zamijenjen je cjevovod hidrantske mreže zbog velikih gubitaka pitke vode.

- U TE Sisak saniran je, odnosno postignuta je vodonepropusnost dijela internog sustava odvodnje pored transformatorskog postrojenja.
- U TE-TO Osijek sanirana je te je postignuta vodonepropusnost oborinske kanalizacije i pratećih građevina sustava odvodnje otpadnih voda.
- U HE Čakovec i HE Dubrava ugrađena je telemetrijska oprema za praćenje količine zahvaćene vode za sustav rashlade brtvi.
- U HE Dubrava izgrađena je građevina za zaštitu vodotoka od onečišćenja na odvodnom kanalu. Građevina se sastoji od plutajućih brana, sidrišta za plutajuće brane, pristupnog stubišta, sabirnica, spremišta plutajućih brana i visećeg servisnog pješačkog mosta preko odvodnog kanala. Namjena građevine je zaštita vodotoka od onečišćenja na odvodnom kanalu te poboljšanje životnih uvjeta lokalnog stanovništva nizvodno od HE Dubrava.
- U PP HE Sjever izrađena je projektna dokumentacija i ugovorena rekonstrukcija filterskog postrojenja radi zaštite od invazivne vrsta školjkaša.
- Izrađeni su i većim dijelom realizirani programi zaštite okoliša za ispitivanje vodonepropusnosti cjevovoda i uljnih jama u transformatorskim stanicama 110/X kV i 35/X kV, u nadležnosti HEP-ODS-a.

Na više lokacija HEP-ODS-a ispitana je vodonepropusnost te je u slučaju potrebe obavljena snacija ili izrađen program zaštite okoliša za sanaciju septičkih jama, a na nekoliko lokacija restorana, autopraonica i drugih objekata ugrađeni su separatori za pročišćavanje tehnoloških voda.

Na lokacijama nekoliko transformatorskih stanica i skladišta transformatora ugrađena je uljna kanalizacija i separatori za odvajanje ulja.

Izrađeni su operativni planovi interventnih mjera u slučaju iznenadnog onečišćenja voda na lokacijama trafostanica 110/X kV i 35/X kV, skladišta ili traforadionica.

Izrađeni su pravilnici o radu i održavanju objekata za odvodnju otpadnih voda na lokacijama trafostanica 110/X kV i 35/X kV.

GOSPODARENJE OTPADOM I ZAŠTITA TLA

- U PP HE Sjever su nabavljena tri nova kontejnera zapremine 1.100 litara za odvajanje otpada, nabavljena su apsorpcijska sredstva za sanaciju uljnog onečišćenja te ormari otporni na kemikalije u kojima se čuvaju oprema i sredstva za zaštitu od opasnih kemikalija.

ZAŠTITA PRIRODE

- Zaštita prirodnih mrijestilišta riba u sustavu hidroelektrana obavlja se regulacijom vodostaja u razdoblju mrijesta, uz uvažavanje hidroloških okolnosti na uzvodnom toku rijeke Drave, tj. dotoku iz Slovenije. Sufinanciranje poribljavanja (prema Planu poribljavanja športsko-ribolovnih klubova) i drugi oblici suradnje sa Županijskim savezom športsko-ribolovnih društava, ribogospodarska je mjera zaštite propisana studijama utjecaja na okoliš. Sufinancirano je poribljavanje s 1,73 tona ribe. Također, u skladu sa studijama, obavlja se monitoring ihtiološkog stanja voda akumulacija, drenažnih kanala i dijela starog toka rijeke Drave. Podatke analizira i obrađuje PMF, Zagreb.
- U HEP ODS-u se temeljem Sporazuma o suradnji pri provođenju mjera zaštite zaštićene vrste bijele rode (*Ciconia ciconia*), sklopljenog između Ministarstva kulture i HEP-a, od 2004. kontinuirano provode mjere zaštite bijele rode. Pozorno se postupa s lokacijama na kojima obitavaju rode, prati se stanje nosača za rodina gnijezda te se prema potrebi popravljaju ili zamjenjuju nosači ili premještaju gnijezda (tijekom 2012. godine provedeno je oko 70 takvih zahvata).
- Provođene su aktivnosti zaštite ptica od strujnog udara na srednjonaponskim vodovima, najviše na otoku Cresu, gdje je izolirano 40-ak stupnih mjesta kako bi se eliminirala najkritičnija mjesta za stradavanje bjeloglavog supa od strujnog udara. Aktivnosti su provedene u suradnji s udrugom Eko centar „Caput Insulae“ i višom inspektoricom zaštite prirode.
- Na području Perušića poduzeta je opsežna akcija kako bi se otklonila opasnost stradavanja škanjca mišara. Na temelju inspekcijskog nalaza i naloga inspektora zaštite prirode, izolirana je trasa 10 kV dalekovoda od TS 35/10 kV Perušić do TS 10/0,4 kV Poslovna zona Konjsko Brdo.

OSTALO

- Nakon javne rasprave provedene 2011. godine, Savjetodavno stručno povjerenstvo je u lipnju 2012. dalo pozitivno mišljenje o prihvatljivosti za okoliš zahvata rekonstrukcije termoelektrane Plomin – zamjene postojeće TE Plomin 1 u cilju modernizacije i povećanja kapaciteta (TE Plomin C). Republika Slovenija je prema Konvenciji o prekograničnom utjecaju zahvata na okoliš (ESPOO konvencija) dostavila također pozitivno mišljenje o prihvatljivosti zahvata na okoliš. U rujnu 2012. Ministarstvo zaštote okoliša i prirode izdalo je Rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša za blok TE Plomin C.
- HEP je, uvažavajući činjenicu da je došlo do promjene regulative zaštite prirode u odnosu na razdoblje kada je za HE Ombla ishođeno Rješenje o prihvatljivosti zahvata za okoliš, ponovio istražne radove na području Omble te je ugovorio izradu dodatne stručne dokumentacije koja je rezultirala Planom upravljanja bioraznolikošću područja HE Ombla i ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu. Rezultat provedenih istražnih radova su nove mjere zaštite okoliša i prirode, koje su u ožujku 2013. prezentirane javnosti.
- Održana je javna rasprava o Studiji o utjecaju na okoliš za priključak TE Sisak po sistemu „uvod-izvod“ na DV 220 kV Mraclin – Prijedor te je dobiveno rješenje Ministarstva zaštite okoliša i prirode o prihvatljivosti zahvata za okoliš.
- U TE-TO Zagreb, TE Sisak, TE-TO Osijek i PP HE Sjever izrađeni su operativni planovi zaštite i spašavanja te procjene ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara te okoliša od katastrofa i velikih nesreća.

CERTIFICIRANJE

- Na temelju Odluke Uprave HEP-a, u svim sektorima HEP-a d.d. provest će se postupak certifikacije prema normi ISO 9001. Obavljena je priprema za izbor konzultantske tvrtke za pripremu dokumentacije nužne za postupak certificiranja.
- Na temelju Odluke direktora HEP-Proizvodnje d.o.o. (27.kolovoza 2012.) imenovan je Tim za koordinaciju uspostave integriranog sustava upravljanja okolišem prema normi ISO 14001 i sustava upravljanja kvalitetom prema normi ISO 9001 u pogonima TE Rijeka, TE Osijek, TE Plomin, PP HE Jug i HE Dubrovnik te su krajem 2012. započete prve aktivnosti i izrada analize stanja u pogonima TE Rijeka, TE-TO Osijek i TE Plomin. Certifikacija ovih pogona očekuje se do kraja 2013. godine.
- U pogonima koji već imaju uspostavljene sustave upravljanja kvalitetom i okolišem prema normama ISO 14001 i ISO 9001 neovisne certifikacijske kuće provele su kontrolni audit. Recertifikacija sustava upravljanja kvalitetom i okolišem obavljena je u TE-TO Zagreb, TE Sisak, EL-TO Zagreb, KTE Jertovec, PP HE Sjever i PP HE Zapad.
- Hidroelektrane HEP-Proizvodnje d.o.o. su potvrdile i za 2011. godinu zelene certifikate o proizvodnji električne energije iz obnovljivih izvora.
- HEP ODS uspostavio je sustav upravljanja okolišem prema normi ISO 14001:2004 te je u prosincu 2012. proveden certifikacijski audit. Certifikacijska kuća je utvrdila da je sustav upravljanja okolišem uspostavljen u skladu sa zahtjevima norme ISO 14001:2004.

Uspostavom sustava upravljanja okolišem HEP ODS je na svim lokacijama svojih organizacijskih jedinica uspostavio kvalitetno gospodarenje otpadom, kvalitetno skladištenje i korištenje kemikalija, provedbu mjera za smanjenje rizika od neželjenih događaja. Propisani su postupci u slučajevima izvanrednih događaja i mjere za zaštitu zraka, tla, voda i zdravlja zaposlenika.

Financijski
izvještaji

Grupa Hrvatska elektroprivreda

Konsolidirani financijski izvještaji

na dan 31. prosinca 2012. godine
zajedno s Izvještajem neovisnog revizora

ODGOVORNOST ZA KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

Uprava društva Hrvatska elektroprivreda d.d., Zagreb, Ulica grada Vukovara 37, (dalje u tekstu Društvo) je dužna osigurati da godišnji konsolidirani financijski izvještaji za 2012. godinu budu sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu (NN 109/07) i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (NN 136/09, 8/10, 18/10, 27/10, 65/10, 120/10, 58/11, 140/11, 15/12, 118/12) koje je objavio Odbor za standarde financijskog izvještavanja imenovan od strane Vlade Republike Hrvatske, tako da pružaju istinit i objektivan prikaz financijskog stanja, rezultata poslovanja, promjena kapitala i novčanih tijekova Grupe za to razdoblje.

Na temelju provedenih istraživanja, Uprava opravdano očekuje da Grupa ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u dogleđnoj budućnosti. Sukladno tomu, Uprava je izradila konsolidirane financijske izvještaje pod pretpostavkom neograničenosti vremena poslovanja Grupe.

Pri izradi konsolidiranih financijskih izvještaja Uprava je odgovorna:

- za odabir i potom dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- za davanje razumnih i razboritih prosudbi i procjena;
- za primjenu važećih standarda financijskog izvještavanja i za objavu i objašnjenje u konsolidiranim financijskim izvještajima svakog odstupanja koje je od materijalnog značaja; te
- izradu konsolidiranih financijskih izvještaja uz pretpostavku o neograničenosti vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka neprimjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati financijski položaj i rezultate poslovanja Grupe, kao i njihovu usklađenost sa Zakonom o računovodstvu (NN 109/07) i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (NN 136/09, 8/10, 18/10, 27/10, 65/10, 120/10, 58/11, 140/11, 15/12, 118/12) koje je objavio Odbor za standarde financijskog izvještavanja. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Grupe, pa stoga i za poduzimanje opravdanih mjera da bi se spriječile i otkrile prijevare i ostale nezakonitosti.

Potpisao za i u ime Uprave:
Zlatko Koračević
Predsjednik Uprave

HEP d.d., Ulica grada Vukovara 37,
10000 Zagreb, Republika Hrvatska
18. travnja 2013. godine

Izveštaj neovisnog revizora

Vlasnicima društva Hrvatska elektroprivreda d.d.:

1. Obavili smo reviziju priloženih godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja HEP Grupe (dalje u tekstu „Grupa“) za godinu koja je završila 31. prosinca 2012., koji se sastoje od konsolidirane Bilance/konsolidiranog Izvještaja o financijskom položaju na 31. prosinca 2012., konsolidiranog Računa dobiti i gubitka/konsolidiranog Izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, konsolidiranog Izvještaja o promjenama na glavnici i konsolidiranog Izvještaja o novčanim tokovima za tada završenu godinu, kao i pripadajućih Bilješki uz konsolidirane financijske izvještaje u kojima je iznijet sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjenja.

Reviziju konsolidiranih financijskih izvještaja Grupe za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine obavio je drugi revizor koji je u svom izvještaju od 16. travnja 2012. godine izrazio mišljenje s rezervom. Rezerva se odnosila na predujam Hrvatskim autocestama d.o.o. kako je opisano u točki 4. ovog Izvještaja.

ODGOVORNOST UPRAVE ZA KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

2. Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju priloženih konsolidiranih financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Republici Hrvatskoj i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili pogreške.

ODGOVORNOST REVIZORA

3. Naša odgovornost je izraziti mišljenje o priloženim konsolidiranim financijskim izvještajima na osnovi obavljene revizije. Osim kao što je navedeno u odjeljku Osnova za izražavanje mišljenja s rezervom, reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Ti standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa zahtjevima etike i reviziju planiramo i obavimo kako bismo stekli razumno uvjerenje o tome jesu li konsolidirani financijski izvještaji bez značajnih pogrešnih prikazivanja.

Revizija uključuje obavljanje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u konsolidiranim financijskim izvještajima. Izbor odabranih postupaka ovisi o revizorovoj prosudbi, uključujući procjenu rizika značajnih pogrešnih iskaza u financijskim izvještajima uslijed prijevara ili pogrešaka. Pri tom procjenjivanju rizika, revizor razmatra interne kontrole, koje su važne Društvu za sastavljanje i fer prezentiranje financijskih izvještaja, kako bi obavio revizijske postupke prikladne u postojećim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola. Revizija također obuhvaća procjenu prikladnosti primijenjenih računovodstvenih politika i razboritost računovodstvenih procjena Uprave Društva, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza financijskih izvještaja.

Vjerujemo da revizijski dokazi koje smo prikupili jesu dostatni i prikladni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

OSNOVA ZA IZRAŽAVANJE MIŠLJENJA S REZERVOM

4. Kao što je opisano u bilješci 13 uz financijske izvještaje, Grupa je u prosincu 2006. godine isplatila predujam Hrvatskim autocestama d.o.o. u iznosu od 300 milijuna kuna u svrhu preuzimanja elektroenergetskih objekata na hrvatskim autocestama u roku od dvije godine od dana isplate predujma. Navedeni objekti do dana izdavanja financijskih izvještaja za 2012. godinu nisu preneseni u pravno vlasništvo Grupe. Grupa u gospodarskom smislu raspolaže navedenim elektroenergetskim objektima, upotrebljava navedenu imovinu u ekonomske svrhe za koju je namijenjena i isporučuje električnu energiju za potrebe potrošača. Do dana utvrđivanja financijskih izvještaja za 2012. godinu Grupa nije klasificirala predujam po vrstama imovine koja se koristi u poslovanju Grupe, te nismo zaprimili od Uprave Društva izračun ekonomskih utjecaja prijenosa navedene imovine sa stavke predujmova na stavku imovine u uporabi i amortizacije te imovine, te stoga nismo u mogućnosti ocijeniti utjecaj ove činjenice na konsolidirane financijske izvještaje Grupe za 2012. godinu.

Izveštaj neovisnog revizora (nastavak)

MIŠLJENJE S REZERVOM

5. Prema našem mišljenju, osim mogućih ispravaka koji mogu proizaći iz točke 4. gore, priloženi konsolidirani financijski izvještaji, u svim materijalno značajnim aspektima, istinito i fer prikazuju financijski položaj HEP Grupe na 31. prosinca 2012., te rezultate poslovanja i novčane tokove Grupe za 2012. godinu sukladno Zakonu o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Republici Hrvatskoj.

POSEBNI NAGLASCİ

6. Kao što je opisano u bilješci 28 uz financijske izvještaje, Grupa na 31. prosinca 2012. godine ima iskazanu obvezu za klirinški dug u iznosu 689.792 tisuće kuna koja se odnosi na uplatu iz akreditiva, a na temelju Suglasnosti Ministarstva financija o korištenju sredstava na temelju međubankarskog sporazuma. S obzirom da ne postoji drugi dokument koji bi regulirao odnos između Grupe i Ministarstva financija, a vezano za navedeni klirinški dug, do dana izdavanja našeg mišljenja nije bilo definirano da li je riječ o kreditu ili državnoj potpori.

7. Bez kvalifikacije našeg mišljenja skrećemo pozornost na bilješku 26. uz financijske izvještaje zbog financijski značajne vrijednosti sudskog spora koji se vodi protiv Grupe, vezan za odštetu u vezi sanacije HE Peruća.

OSTALI ZAKONSKI ILI REGULATORNI ZAHTJEVI

8. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja HEP Grupe za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. u propisanom obliku temeljem Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 38/08, 12/09, 130/10) ("Standardni godišnji financijski izvještaji"). Financijske informacije iznijete u standardnim godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima Grupe istovjetne su informacijama iznijetim u godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima Grupe prikazanih na stranicama 81 do 155 na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje s rezervom gore.

U Zagrebu, 18. travnja 2013. godine

BDO Croatia d.o.o.
Trg J. F. Kennedy 6b
10000 Zagreb

Jeni Krstičević, ovlaštteni revizor
predsjednica Uprave

Audit d.o.o.
Baštijanova 52a
10000 Zagreb

Zoran Vuk, ovlaštteni revizor
član Uprave

Konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti HEP Grupe

Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

	Bilješke	2012. godina	2011. godina
		u tisućama kuna	u tisućama kuna
			Prepravljeno
Prihod od prodaje električne energije	4	11.630.275	10.769.900
Prihod od prodaje toplinske energije	4	585.485	582.352
Prihod od prodaje plina	4	395.956	381.177
Ostali prihodi iz poslovanja	4,5	1.407.862	1.354.570
Ukupno poslovni prihodi		14.019.578	13.087.999
Trošak nabave električne energije		(3.793.038)	(3.259.984)
Trošak goriva		(3.319.512)	(2.917.739)
Troškovi osoblja	6	(1.863.235)	(1.890.228)
Trošak amortizacije	10, 11	(1.734.157)	(1.749.518)
Ostali rashodi iz poslovanja	7	(2.916.120)	(2.803.164)
Ukupno poslovni rashodi		(13.626.062)	(12.620.633)
Dobit iz poslovanja		393.516	467.366
Financijski prihodi	8	67.929	57.718
Financijski rashodi	8	(352.908)	(428.989)
Neto gubitak iz financijskih aktivnosti		(284.979)	(371.271)
Dobit prije oporezivanja		108.537	96.095
Porez na dobit	9	(37.335)	(88.281)
Dobit tekuće godine		71.202	7.814
Pripisivo:			
Vlasniku kapitala		62.495	(3.700)
Nekontrolirajući udio		8.707	11.514
		71.202	7.814

Priložene bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Potpisali u ime Grupe na dan 18. travnja 2013. godine:

Zlatko Koračević
Predsjednik Uprave

Ivan Matasić
Član Uprave

Konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti HEP Grupe

Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

	Bilješke	2012. godina	2011. godina
		u tisućama kuna	u tisućama kuna
			Prepravljeno
Dobit tekuće godine		71.202	7.814
Tečajne razlike		164	1.071
Fer vrednovanje dionica Janafa		6.046	(8.921)
Ostala sveobuhvatna dobit / (gubitak)		6.210	(7.850)
Ukupna sveobuhvatna dobit / (gubitak) tekuće godine		77.412	(36)
Ukupna sveobuhvatna dobit / (gubitak) za raspodjelu:			
Vlasniku kapitala		68.540	(12.621)
Vlasniku nekontrolirajućeg udjela		8.872	12.585
		77.412	(36)

Priložene bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Potpisali u ime Grupe na dan 18. travnja 2013. godine

Zlatko Koračević
Predsjednik Uprave

Ivan Matasić
Član Uprave

Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju HEP Grupe

Na dan 31. prosinca 2012. godine

IMOVINA	Bilješka	31.prosinca 2012.	31.prosinca 2011.	1.siječnja 2011.
		u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
			Prepravljeno	Prepravljeno
Dugotrajna imovina				
Nekretnine, postrojenja i oprema	10	24.409.429	24.390.612	24.090.370
Investicije u tijeku	10	3.915.002	3.092.220	3.046.316
Nematerijalna imovina	11	73.968	57.647	65.010
Investicijska ulaganja u nekretnine	12	233.917	234.760	223.094
Predujmovi za materijalnu imovinu	13	372.318	427.039	386.055
Ulaganje u NE Krško	14	1.754.419	1.754.419	1.754.419
Dani dugoročni krediti i depoziti	16	514	719	1.183
Ulaganja raspoloživa za prodaju i ostala ulaganja	17	129.452	120.915	162.380
Ostala dugotrajna imovina	18	67.219	107.152	110.973
Odgođena porezna imovina	9	238.469	178.903	159.350
		31.194.707	30.364.386	29.999.150
Kratkotrajna imovina				
Zalihe	19	981.641	1.063.520	1.116.671
Potraživanja od kupaca	20	1.873.245	1.496.236	1.730.328
Ostala kratkotrajna potraživanja	21	243.614	415.105	144.064
Novac i novčani ekvivalenti	22	605.024	407.123	762.157
		3.703.524	3.381.984	3.753.220
UKUPNA AKTIVA		34.898.231	33.746.370	33.752.370

Priložene bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Potpisali u ime Grupe na dan 18. travnja 2013. godine
Zlatko Koračević
Predsjednik Uprave

Ivan Matasić
Član Uprave

Konsolidirani izvještaj o
 finansijskom položaju HEP Grupe (nastavak)
 Na dan 31. prosinca 2012. godine

KAPITAL I OBVEZE	Bilješka	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2011.	1. siječnja 2011.
		u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
			Prepravljeno	Prepravljeno
Osnivački kapital	23	19.792.159	19.792.159	19.792.159
Kapitalne rezerve	23	6.046	(438.957)	(874.074)
(Preneseni gubitak) / zadržana dobit	23	(356.648)	5.851	947.198
Glavnica pripisana vlasniku		19.441.557	19.359.053	19.865.283
Manjinski udio	15	47.283	62.847	76.993
Ukupna glavnica		19.488.840	19.421.900	19.942.276
Obveze po dugoročnim kreditima	24	1.839.630	2.534.489	2.883.554
Dugoročne obveze prema državi	25	27.544	30.466	33.734
Dugoročna rezerviranja	26	661.411	778.629	799.945
Obveze po izdanim obveznicama	27	3.335.608	965.202	1.058.042
Ostale dugoročne obveze	28	4.911.633	5.143.989	5.008.204
Odgodene porezna obveza		1.511	-	1.874
Ukupne dugoročne obveze		10.777.337	9.452.775	9.785.353
Obveze prema dobavljačima		2.492.498	2.427.184	1.553.211
Tekuća dospjeća izdanih obveznica	27	593.380	93.380	93.380
Tekuća dospjeća dugoročnih kredita	24	132.084	1.174.713	1.184.921
Obveze za kratkoročne kredite	29	410.843	603.163	292.493
Obveze za poreze i doprinose	30	74.116	40.755	444.985
Obveze za kamate		45.574	23.191	30.489
Obveze prema zaposlenima	31	140.568	127.934	134.226
Ostale kratkoročne obveze	32	742.991	381.375	291.036
Ukupne kratkoročne obveze		4.632.054	4.871.695	4.024.741
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE		34.898.231	33.746.370	33.752.370

Priložene bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih finansijskih izvještaja.

Potpisali u ime Grupe na dan 18. travnja 2013. godine
 Zlatko Koračević
 Predsjednik Uprave

Ivan Matasić
 Član Uprave

Konsolidirani izvještaj o promjenama u glavnici HEP Grupe

Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

	Osnivački kapital	Kapitalne rezerve	Zadržana dobit / preneseni (gubitak)	Udio Matice u glavnici	Nekontrolirajući udio	Ukupno glavnica
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Stanje 1.siječnja 2011. prije prepravka	19.792.159	(874.074)	816.246	19.734.331	76.993	19.811.324
Učinak prepravaka 2009. i 2010.	-	-	130.952	130.952	-	130.952
Stanje 1.siječnja 2011. prepravljeno	19.792.159	(874.074)	947.198	19.865.283	76.993	19.942.276
Raspored zadržane dobiti	-	444.038	(444.038)	-	-	-
Isplata dividende vlasniku	-	-	(493.376)	(493.376)	-	(493.376)
Preneseni gubitak Trgovina M	-	-	(233)	(233)	-	(233)
Gubitak/dobit tekuće godine	-	-	(3.700)	(3.700)	11.514	7.814
Tečajna razlika	-	-	-	-	1.071	1.071
Fer vrijednost JANAF -a	-	(8.921)	-	(8.921)	-	(8.921)
Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine	-	(8.921)	(3.700)	(12.621)	12.585	(36)
Nekontrolirajući udjel	-	-	-	-	(14.063)	(14.063)
Isplata dividende RWE	-	-	-	-	(12.668)	(12.668)
Stanje 31. prosinca 2011.	19.792.159	(438.957)	5.851	19.359.053	62.847	19.421.900
Raspored zadržane dobiti	-	438.957	(438.957)	-	-	-
Viškovi i manjkovi zemljišta	-	-	7.559	7.559	-	7.559
Učinak IFRIC 18	-	-	6.405	6.405	-	6.405
Dobit tekuće godine	-	-	62.495	62.495	8.707	71.202
Tečajna razlika	-	-	(1)	(1)	165	164
Fer vrijednost JANAF -a	-	6.046	-	6.046	-	6.046
Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine	-	6.046	(1)	6.045	165	6.210
Nekontrolirajući udjel	-	-	-	-	(11.514)	(11.514)
Isplata dividende RWE	-	-	-	-	(12.922)	(12.922)
Stanje 31. prosinca 2012.	19.792.159	6.046	(356.648)	19.441.557	47.283	19.488.840

Priložene bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Potpisali u ime Grupe na dan 18. travnja 2013. godine:

Zlatko Koračević
Predsjednik Uprave

Ivan Matasić
Član Uprave

Konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima HEP Grupe

Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

	2012.godina	2011.godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno
Novčani tijekovi iz poslovnih aktivnosti		
Dobit tekuće godine	71.202	7.814
Trošak poreza na dobit priznat u dobiti	37.335	88.281
Neto gubitak iz financijskih aktivnosti	284.979	371.271
Dobit od fer vrednovanja ulaganja u nekretnine	331	(7.676)
Gubitak s temelja fer vrednovanja derivata	-	1.080
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine	1.734.157	1.749.518
Povećanje ispravka vrijednosti potraživanja	250.972	364.544
Povećanje ispravka vrijednosti zaliha	539	11.330
(Smanjenje) rezerviranja	(117.218)	(21.316)
<i>Novčani tijek iz poslovnih aktivnosti prije promjena u obrtnom kapitalu</i>	<i>2.262.297</i>	<i>2.564.846</i>
Povećanje potraživanja od kupaca	(627.981)	(130.452)
Smanjenje zaliha	81.340	41.821
Smanjenje/(povećanje) ostale kratkotrajne imovine	171.491	(285.084)
Povećanje obveza prema dobavljačima	65.314	877.038
Povećanje ostalih kratkoročnih obveza	322.931	142.918
(Smanjenje)/povećanje ostalih dugoročnih obveza	(213.755)	92.160
Novac ostvaren poslovanjem	2.061.637	3.303.247
Povrat poreza na dobit / Plaćeni porez na dobit	33.983	(600.873)
Plaćene kamate	(306.517)	(236.874)
NETO NOVAC IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI	1.789.103	2.465.500
INVESTICIJSKE AKTIVNOSTI		
Primici od kamata	3.766	12.979
Povećanje nekretnina, postrojenja i opreme	(2.598.254)	(2.132.612)
Otuđenje nekretnina, postrojenja i opreme	16.138	44.311
Viškovi nekretnina	(8.889)	-
Smanjenje/(povećanje) ostale dugotrajne imovine	87.166	(49.467)
Promjena manjinskog udjela i isplata dividende RWE	(24.436)	(26.732)
NETO NOVAC KORIŠTEN U INVESTICIJSKIM AKTIVNOSTIMA	(2.524.509)	(2.151.521)

Konsolidirani izvještaj o
novčanim tokovima HEP Grupe (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

	2012.godina	2011.godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno
FINANCIJSKE AKTIVNOSTI		
Primljene obveznice	2.955.595	-
Otplata izdanih obveznica	(93.380)	(92.840)
Primljeni dugoročni krediti	505.905	793.839
Otplata dugoročnih kredita	(2.242.525)	(1.193.750)
Primljeni kratkoročni krediti	1.081.682	997.924
Otplata kratkoročnih kredita	(1.273.970)	(680.810)
Isplata dividende vlasniku	-	(493.376)
NETO NOVAC KORIŠTEN U FINANCIJSKIM AKTIVNOSTIMA	933.307	(669.013)
NETO POVEĆANJE/(SMANJENJE) NOVCA I NOVČANIH EKVIVALENATA	197.901	(355.034)
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA POČETKU GODINE	407.123	762.157
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU GODINE	605.024	407.123

Priložene bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Potpisali u ime Grupe na dan 18. travnja 2013. godine:

Zlatko Koračević
Predsjednik Uprave

Ivan Matasić
Član Uprave

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje HEP Grupe

Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

1. OPĆENITO

Grupa Hrvatska elektroprivreda Zagreb (u daljnjem tekstu "Grupa") sastoji se od matice Hrvatska elektroprivreda d.d., Zagreb (u daljnjem tekstu "HEP d.d." ili "Društvo") i ovisnih društava navedenih u bilješci 35. HEP je registriran u Zagrebu, Ulica grada Vukovara 37. Temeljna djelatnost Grupe je proizvodnja, prijenos i distribucija električne energije te kontrola sustava električne energije. Pored navedenih temeljnih djelatnosti HEP se bavi i proizvodnjom i distribucijom toplinske energije putem središnjeg toplinskog sustava u Zagrebu i Osijeku te distribucijom plina u Osijeku i Đakovu.

Sve svoje aktivnosti Grupa temelji na važećim zakonima, propisima i odlukama Vlade Republike Hrvatske. Grupa je na dan 31. prosinca 2012. godine imala 13.562 zaposlenika (31. prosinca 2011.: 13.762).

Ovi financijski izvještaji izraženi su u hrvatskim kunama budući da je to valuta u kojoj je iskazana većina transakcija Grupe.

ZAKONI O REGULIRANJU ENERGETSKIH DJELATNOSTI

Hrvatski sabor je 3. prosinca 2004. godine donio Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o energiji, Zakon o tržištu električne energije i Zakon o regulaciji energetske djelatnosti.

HEP d.d. i ovisna Društva svoje usluge nastavljaju obavljati kao zakonom regulirane javne usluge: proizvodnju električne energije za tarifne kupce, prijenos električne energije, distribuciju električne energije, i opskrbu električnom energijom za tarifne kupce.

Proizvodnja električne energije za povlaštene kupce, opskrba električnom energijom za povlaštene kupce, kako su isti definirani zakonima koji reguliraju energetske djelatnosti i trgovanje na tržištu energije obavljaju se kao tržišne djelatnosti.

Opskrba električnom energijom za povlaštene kupce odvija se prema pravilima kojima se uređuju tržišni odnosi, u kojima energetske subjekti slobodno ugovaraju količinu i cijenu isporučene električne energije. Kupci kategorije kućanstvo opskrbljuju se električnom energijom u sustavu obveze javne usluge, kao i dio povlaštenih kupaca koji nisu iskoristili pravo na izbor opskrbljivača ili su ostali bez opskrbljivača.

U lipnju 2008. godine Vlada Republike Hrvatske donijela je Odluku o visini tarifnih stavki u tarifnom sustavu za proizvodnju električne energije, s iznimkom za povlaštene kupce, bez visine tarifnih stavki, tarifnim sustavom za prijenos električne energije, bez visine tarifnih stavki, tarifnom sustavu za distribuciju električne energije, bez visine tarifnih stavki i tarifnom sustavu za opskrbu električnom energijom, s iznimkom povlaštenih kupaca, bez visine tarifnih stavki. Grupa primjenjuje navedene tarifne stavke od 1. srpnja 2008. godine do 30. travnja 2012. godine kada je Vlada Republike Hrvatske donijela Odluku kojom su izmjenjene navedene tarifne stavke te se iste primjenjuju od 01. svibnja 2012. godine.

U prosincu 2008. godine donesen je Zakon o izmjenama i dopunama zakona o tržištu električne energije kojim je određeno da su mali kupci dužni do 30. lipnja 2009. godine izabrati svog opskrbljivača i s istim sklopiti ugovor o opskrbi, a u tom razdoblju imaju pravo na opskrbu električnom energijom od opskrbljivača tarifnih kupaca.

Mali kupci koji do navedenog roka ne nađu novog opskrbljivača plaćaju opskrbu električnom energijom po cijeni električne energije uravnoteženja za obračun električne energije povlaštenim kupcima koji nisu pronašli svog opskrbljivača.

Prema novim zakonskim odredbama, HEP d.d. je restrukturirao svoje poslovanje osnivanjem zasebnih poduzeća poslovnih subjekata za proizvodnju električne energije, prijenos električne energije, distribuciju električne energije, opskrbu električnom energijom i i trgovinu električnom energijom i uskladio organizaciju Grupe sukladno izmijenjenim zakonima.

U veljači 2013. godine donesen je novi zakon o tržištu električne energije kojim je određeno daljnje restrukturiranje HEP grupe i usklađivanje poslovanja sa smjernicama i direktive Europske Unije.

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

1. OPĆENITO (nastavak)

UPRAVA I DIREKTORI

GLAVNA SKUPŠTINA

Glavna skupština se sastoji od članova koji zastupaju interese društva HEP d.d.:

Ivan Vrdoljak	Predsjednik Skupštine	Član od 21. studenog 2012. godine
Radimir Čačić	Predsjednik Skupštine	Član od 26. siječnja 2012. godine do 21. studenog 2012.
Đuro Popijač	Predsjednik Skupštine	Član od 21. studenog 2009. do 25. siječnja 2012. godine

NADZORNI ODBOR

Članovi nadzornog odbora u 2012. godini

Nikola Bruketa	Predsjednik	Član od 23. veljače 2012. godine
Alen Leverić	Član	Član od 23. veljače 2012. godine do 9. travnja 2013. godine
Ante Ramljak	Član	Član od 23. veljače 2012. godine
Hubert Bašić	Član	Član od 23. veljače 2012. godine do 7. svibnja 2012. godine
Igor Džajić	Član	Član od 12. srpnja 2012. godine
Žarko Primorac	Član	Član od 23. veljače 2012. godine
Ivo Uglešić	Član	Član od 23. veljače 2012. godine
Jadranko Berlengi	Član	Član od 03. lipnja 2008. godine

Članovi nadzornog odbora u 2011. godini

Darko Horvat	Predsjednik	Član od 30. lipnja 2010. godine, a Predsjednik od 20. srpnja 2010. do 22. veljače 2012. godine
Dražen Bošnjaković	Član	Član od 19. listopada 2009. do 22. veljače 2012. godine
Krešimir Dragić	Član	Član od 19. listopada 2009. do 22. veljače 2012. godine
Slavko Konfić	Član	Član od 28. travnja 2008. do 22. veljače 2012. godine
Gordana Obran	Član	Član od 19. listopada 2009. do 22. veljače 2012. godine
Zvonimir Sabati	Član	Član od 19. listopada 2009. do 22. veljače 2012. godine
Jadranko Berlengi	Član	Član od 03. lipnja 2008. godine

Bilješke uz konsolidirane
 financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

1. OPĆENITO (nastavak)

UPRAVA I DIREKTORI (nastavak)

Uprava u 2012. godini

Zlatko Koračević	Predsjednik	Član od 23. veljače 2012. godine
Zvonko Ercegovac	Član Uprave	Član od 23. veljače 2012. godine
Krunoslava Grgić-Bolješić	Član Uprave	Član od 23. veljače 2012. godine
Rodoljub Lalić	Član Uprave	Član od 23. veljače 2012. godine
Ivan Matasić	Član Uprave	Član od 23. veljače 2012. godine
Tomislav Šerić	Član Uprave	Član od 23. veljače 2012. godine

Uprava u 2011. godini

Leo Begović	Predsjednik	Član od 25. rujna 2009. do 22. veljače 2012. godine
Dubravko Lukačević	Član Uprave	Član od 02. studenoga 2009. do 22. veljače 2012. godine
Snježana Pauk	Član Uprave	Član od 02. studenoga 2009. do 22. veljače 2012. godine
Miljenko Pavlaković	Član Uprave	Član od 02. studenoga 2009. do 22. veljače 2012. godine
Damir Pečvarac	Član Uprave	Član od 02. studenoga 2009. do 22. veljače 2012. godine
Velimir Rajković	Član Uprave	Član od 02. studenoga 2009. do 22. veljače 2012. godine

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Slijedi pregled najvažnijih računovodstvenih politika Grupe, koje su dosljedno primjenjivane u tekućoj godini i prethodnim godinama.

PREZENTACIJA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Financijski izvještaji sastavljeni su sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja ("MSFI") koje je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde.

Financijski izvještaji su pripremljeni po načelu povijesnog troška, izuzev određene dugotrajne imovine i određenih financijskih instrumenata koji su iskazani u revaloriziranim iznosima. Financijski izvještaji prezentirani su u tisućama hrvatskih kuna (*000 hrk), s obzirom da je to valuta u kojoj je iskazana većina poslovnih događaja Grupe.

OSNOVE RAČUNOVODSTVA

Grupa vodi računovodstvene evidencije na hrvatskom jeziku, u kunama i u skladu s hrvatskim zakonskim propisima i računovodstvenim načelima te praksom koje se pridržavaju poduzeća u Hrvatskoj. Računovodstvene evidencije ovisnih društava u Hrvatskoj i u inozemstvu vode se sukladno važećim propisima dotičnih zemalja.

Financijski izvještaji Grupe pripremljeni su u tisućama kuna.

USVAJANJE NOVIH I IZMIJENJENIH MEĐUNARODNIH STANDARDA FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA STANDARDI I TUMAČENJA NA SNAZI U TEKUĆEM PERIODU

Slijedeći izmijenjeni i dopunjeni postojeći standardi izdani od strane Odbora za Međunarodne računovodstvene standarde i tumačenja koje izdaje Odbor za tumačenje međunarodnog financijskog izvještavanja su na snazi u tekućem razdoblju:

- **Izmjene i dopune MSFI 1 „Prva primjena MSFI –jeva“** – ozbiljna hiperinflacija i ukidanje utvrđenih datuma kod subjekata koji prvi puta primjenjuju MSFI-jeve (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. srpnja 2011.)
- **Izmjene i dopune MSFI 7 „Financijski instrumenti: objavljivanje“** – prienos financijske imovine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. srpnja 2011.)
- **Izmjene i dopune MRS-a 12 „Porezi na dobit“** – odgođeni porezi: povrat imovine kod odgođenih poreza (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2012. godine),

Usvajanje navedenih izmjena i dopuna postojećih standarda, prerada i tumačenja nije dovelo do promjena računovodstvenih politika Grupe.

IZDANI I JOŠ NEUSVOJENI STANDARDI I TUMAČENJA

Na dan izdavanja ovih financijskih izvještaja, sljedeći standardi, prerade i tumačenja su objavljeni i nisu još na snazi:

- **MSFI 9 „Financijski instrumenti“** (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2015.)
- **MSFI 10 „Konsolidirani financijski izvještaji“**, objavljen u svibnju 2011. godine i dopunjen 2012. godine, zamjenjuje prethodnu verziju MRS 27 (2008. godina) „Konsolidirani i odvojeni financijski izvještaji“ (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013.)

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

IZDANI I JOŠ NEUSVOJENI STANDARDI I TUMAČENJA (nastavak)

- **MSFI 11 „Zajednički poslovi”**, objavljen u svibnju 2011. godine i dopunjen 2012. godine, zamjenjuje MRS 31 „Udjeli u zajedničkim pothvatima” (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013.)
- **MSFI 12 „Objavljivanje udjela u drugim subjektima”**, objavljen u svibnju 2011. godine i dopunjen 2012. godine, (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013.)
- **MSFI 13 „Mjerenje fer vrijednosti”**, objavljen u svibnju 2011., (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013.)
- **MRS 27 „Nekonsolidirani i financijski izvještaji”** (izmjenjen i dopunjen 2011.), konsolidacijski zahtjevi prethodno opisani u dijelu MRS 27 (2008.) revidirani su i sada sadržani u MSFI 10 „Konsolidirani financijski izvještaji” (na snazi MRS 27 (izmjenjen i dopunjen 2011.) primjenjuje se za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013.)
- **MSR 28 „Ulaganje u pridružena društva i zajednički pothvati“ (izmjenjen i dopunjen 2011.)**. Ova verzija zamjenjuje MRS 28 (2003.) „Ulaganje u pridružena društva” (na snazi MRS 28 (izmjenjen i dopunjen 2011.) primjenjuje se za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013.)
- **Izmjene i dopune MSFI 1 „Prva primjena MSFI-jeva“** – objavljene u ožujku 2012. godine, koje obrađuju obračunavanje državnih zajmova po kamatnim stopama nižim od tržišnih prilikom prelaska na MSFI-jeve (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. srpnja 2013.),
- **Izmjene i dopune MSFI 7 „Financijski instrumenti – objavljivanje“** – objavljene u prosincu 2011. godine, kojima je propisano objavljivanje proširenih informacija o prijebu financijske imovine i financijskih obveza (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013.),
- **Izmjene i dopune MSFI 9 „Financijski instrumenti – klasifikacija i mjerenje“** – objavljene u prosincu 2011. godine, kojima je propisano objavljivanje informacija o prvoj primjeni MSFI-ja 9 (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2015.),
- **Izmjene i dopune MRS-a 1 „Prezentiranje financijskih izvještaja“** – izmjena načina prikazivanja stavki ostale sveobuhvatne dobiti (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. srpnja 2012.)
- **Izmjene i dopune MRS-a 19 „Primanja zaposlenih“** – dorada postupka za obračunavanje primanja nakon prestanka radnog odnosa (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013.)
- **Izmjene i dopune MRS-a 32 „Financijski instrumenti – objavljivanje“** – objavljene u prosincu 2011. godine, kojima je propisano objavljivanje proširenih informacija o prijebu financijske imovine i financijskih obveza (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014.),
- **IFRIC 20 „Troškovi otkrivanja u fazi proizvodnje površinskog kopa“** (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013.),
- **Izmjene i dopune raznih standarda i tumačenja pod nazivom „Godišnja dorada u razdoblju 2009.-2011.“** koji su objavljeni u svibnju 2012. godine i koji se odnose na objavljene izmjene i dopune od 2009. do 2011. godine i prvenstveno utječu na pet standarda (MSFI 1, MRS 1, MRS 16, MRS 32, MRS 34), s posljedičnim izmjenama i dopunama brojnih drugih standarda (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013.)

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

IZDANI I JOŠ NEUSVOJENI STANDARDI I TUMAČENJA (nastavak)

HEP Grupa je izabrala da navedene standarde, dorade i tumačenja ne primjenjuje prije njihova datuma stupanja na snagu.

U nastavku slijedi pregled glavnih zahtjeva izdanih i još neusvojenih standarda i tumačenja:

- Zahtjevi MSFI-ja 9 nalaže da se sva financijska imovina iz djelokruga MRS-a 39 „Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje“ nakon prvog priznavanja vrednuje po amortiziranom trošku ili fer vrijednosti.
- MSFI 10 zamjenjuje dijelove MRS-a 27 „Konsolidirani i odvojeni financijski izvještaji“ koji se odnose na konsolidirane financijske izvještaje. Prema MSFI-ju 10, postoji samo jedna osnova konsolidacije, a to je kontrola. Donosi novu definiciju kontrole koja sadrži tri elementa: a) prevlast nad subjektom koji je predmet ulaganja, b) izloženost ili prava u odnosu na varijabilni prinos subjekta temeljem sudjelovanja u subjektu koji je predmet ulaganja i c) sposobnost korištenja prevlasti nad subjektom koji je predmet ulaganja s ciljem utjecaja na visinu povrata investitorovog ulaganja.
- MSFI 11 zamjenjuje MRS 31 „Udjeli u zajedničkim pothvatima“ Prema MSFI-ju 11, zajednički poslovi se razvrstavaju u zajedničke operacije ili zajedničke pothvate zavisno od prava i obveza strana u poslu. Nadalje, pothvatnici se prema MSFI-ju 11 obračunavaju metodom udjela, dok se zajednički kontrolirani subjekti mogu po MRS-u 31 obračunavati ili metodom udjela, ili proporcionalnom metodom.
- MSFI 12 je standard koji se bavi objavljivanjem i primjenjuje se na subjekte s udjelima u ovisnim društvima, zajedničkim poslovima, pridruženim subjektima i/ili nekonsolidiranim strukturiranim subjektima. Općenito, zahtjevi za objavljivanjem podataka iz MSFI-ja 12 širi su od onih u postojećim standardima.
- MSFI 13 uvodi jedan izvor uputa za utvrđivanje fer vrijednosti i objavljivanje s tim povezanih podataka. Standard definira fer vrijednost, okvir za njeno utvrđivanje i propisuje podatke koji se obvezno objavljuju u vezi s utvrđivanjem fer vrijednosti. Djelokrug MSFI-ja 13 je širok, on se primjenjuje i na financijske, i na nefinancijske instrumente kod kojih je prema drugim MSFI-jevima određivanje fer vrijednosti obvezno ili dopušteno, kao i na podatke koji se odnose na utvrđivanje fer vrijednosti, osim u određenim okolnostima.
- Izmjenama i dopunama MRS-a 1 propisana je obveza objavljivanja dodatnih podataka u dijelu koji se odnosi na ostalu sveobuhvatnu dobit kroz objedinjavanje stavki ostale sveobuhvatne dobiti u dvije kategorije: a) stavke koje se kasnije neće reklasificirati u dobit i gubitak i b) stavke koje će nakon ispunjenja točno određenih uvjeta biti prenesene u dobit i gubitak.
- Izmjenama i dopunama MRS-a 19 promijenjen je način obračunavanja planova definiranih primanja i otpremnina kod raskida radnog odnosa. Najvažnija promjena odnosi se na obračunavanje promjena u obvezama temeljem definiranih primanja i imovine plana.
- Izmjenama i dopunama MRS-a 32 dodane su smjernice kako bi se riješile nedosljednosti utvrđene primjenom nekih od kriterija za prijeboj. To se odnosi na pojašnjenje značenja „trenutno ima zakonski provedivo pravo prijeboja“ te da se neki sustavi bruto podmirenja mogu smatrati ekvivalentom neto podmirenja.

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

IZDANI I JOŠ NEUSVOJENI STANDARDI I TUMAČENJA (nastavak)

- Izmjenama i dopunama MSFI 7 dodani su zahtjevi objavljivanja koji će omogućiti korisnicima financijskih izvješća društva da procijene učinak ili potencijalni učinak prijeboja financijske imovine i financijskih obveza, uključujući i pravo na prijeboj.
- Uprava Grupe je izabrala da navedene standarde, dorade i tumačenja ne primjenjuje prije njihova datuma stupanja na snagu. Uprava predviđa da će usvajanje MSFI-a 13 „Utvrđivanje fer vrijednosti“ utjecati na objavljivanje iscrpnijih podataka u financijskim izvještajima.
- Uprava Grupe predviđa da usvajanje ostalih standarda (MSFI 10 „Konsolidirani financijski izvještaji“, MSFI 11 „Zajednički poslovi“, MSFI 12 „Objavljivanje udjela u drugim subjektima“), dorada i tumačenja neće značajno utjecati na financijske izvještaje u razdoblju njihove prve primjene.

OSNOVA SASTAVLJANJA FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA GRUPE

Financijski izvještaji Grupe predstavljaju zbir imovine, obveza, kapitala i rezervi te rezultate poslovanja Grupe za završeno godišnje razdoblje. Sva interna stanja i interne poslovne promjene unutar Grupe su eliminirane.

PRINCIPI I METODE KONSOLIDACIJE

Konsolidirani financijski izvještaji sastoje se od financijskih izvještaja HEP-a d.d. i subjekata koje on kontrolira – njegovih ovisnih društava. Ovisna društva u sastavu Grupe navedena su u bilješci 35. HEP d.d. ima kontrolu nad onim društvima u kojima ima moć upravljanja financijskim i poslovnim politikama društva u kojem ima svoj ulog na način da ostvari koristi iz aktivnosti toga društva.

Rezultati ovisnih društava koja su stečena ili otuđena tijekom godine uključuju se u konsolidirani račun dobiti i gubitka od važećeg datuma stjecanja, odnosno do važećeg datuma otuđenja.

Po potrebi su obavljena usklađenja u financijskim izvještajima ovisnih društava kako bi se njihove računovodstvene politike uskladile s onima koje koriste drugi članovi Grupe.

Sve značajne transakcije i stanja između društava članova Grupe eliminirani su prilikom konsolidacije. Nekontrolirajući udjeli u neto imovini konsolidiranih ovisnih društava u ovim su financijskim izvještajima prikazani odvojeno od udjela Grupe u njima. Nekontrolirajući udjeli obuhvaćaju iznos udjela na dan poslovnog spajanja i udio u promjenama glavnice od datuma poslovnog spajanja koji pripada nekontrolirajućem udjelu. Gubici povezani s nekontrolirajućim udjelom u glavnici ovisnog društva raspoređuju se na udio Grupe u onoj mjeri u kojoj vlasnici nekontrolirajućih udjela imaju obvezu i sposobni su provesti dodatna ulaganja kako bi pokrili gubitke.

VALUTA IZVJEŠTAVANJA

Financijski izvještaji Društva pripremljeni su u kunama.

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA

Pridruženo društvo je subjekt u kojem Grupa ima značajan utjecaj kroz sudjelovanje u donošenju financijskih i operativnih odluka u pridruženom društvu, ali ne i kontrolu ili zajedničku kontrolu nad tim subjektom.

Rezultati, imovina i obveze pridruženog društva iskazani su u ovim konsolidiranim financijskim izvještajima metodom udjela, izuzev ulaganja u pridružena Društva namijenjenih prodaji, koja se obračunavaju sukladno MSFI-ju 5 „Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prestanak poslovanja”.

Ulaganja u pridružena društva iskazuju se u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju po trošku ulaganja usklađenom za promjene udjela Grupe u neto imovini pridruženog društva nakon stjecanja te se ispravljaju za svako eventualno umanjenje vrijednosti pojedinačnog ulaganja. Gubici nekog pridruženog društva iznad udjela Grupe u tom pridruženom društvu (koje uključuje sve dugoročne udjele koji u suštini sačinjavaju neto ulaganje Grupe u pridruženo društvo) se ne priznaju, osim ako je nastala zakonska ili ugovorna obveza ili ako Grupa vrši plaćanje u ime pridruženog društva.

Višak troška stjecanja iznad udjela Grupe u fer vrijednosti prepoznatljive imovine, obveza i potencijalnih obveza pridruženog društva na datum stjecanja priznaje se kao goodwill. Goodwill je uključen u knjigovodstveni iznos ulaganja i procjenjuje se umanjenje kao dio ulaganja. Svaki manjak troška stjecanja, tj. diskont kod stjecanja, ispod udjela Grupe u neto fer vrijednosti prepoznatljive imovine, obveza i potencijalnih obveza pridruženog društva se izravno priznaje u računu dobiti i gubitka za razdoblje u kojem je došlo do stjecanja.

U slučaju transakcija između Grupe i pridruženog društva, dobiti i gubici se eliminiraju do visine udjela Grupe u pridruženom društvu.

ULAGANJA U ZAJEDNIČKI UPRAVLJANA DRUŠTVA

Zajednički upravljana društva su društva u kojima Grupa i druge strane obavljaju gospodarsku djelatnost pod zajedničkom kontrolom, odnosno kad strateške financijske i poslovne odluke zahtijevaju jednoglasni pristanak svih strana koje sudjeluju u kontroli.

Kada članica grupe izravno obavlja gospodarsku djelatnost pod zajedničkom kontrolom, udio Grupe u zajednički kontroliranoj imovini i bilo kojim obavezama koje su nastale zajednički s drugim stranama knjiže se u financijskim izvještajima članice i klasificiraju se po vrsti. Obveze i troškovi koji su izravno nastali u vezi s udjelima u zajednički kontroliranoj imovini knjiže se kao razgraničenja. Prihod od prodaje ili korištenja udjela Grupe u zajednički kontroliranoj imovini, te udio Grupe u troškovima zajedničkog ulaganja, knjiži se kada nastupi vjerojatnost da će gospodarska korist u vezi s transakcijama pritijecati u Grupi, odnosno otjecati iz nje i kada se njihov iznos može pouzdano utvrditi.

Zajednička ulaganja koja podrazumijevaju osnivanje posebnog društva u kojem svaki od partnera ima udio nazivaju se zajednički upravljana društva. Grupa izvještava o svojim udjelima u zajednički upravljanim društvima primjenom metode potpune konsolidacije.

Bilješke uz konsolidirane
 financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

TROŠKOVI MIROVINSKIH NAKNADA I OSTALA PRIMANJA ZAPOSLENIH

Grupa ne upravlja planovima definiranih naknada nakon umirovljenja za svoje zaposlenike i rukovoditelje u Hrvatskoj i inozemstvu. Sukladno tome, nema rezerviranja za te troškove.

Grupa ima obvezu plaćanja doprinosa fondovima za mirovinsko i zdravstveno osiguranje za svoje zaposlene u Hrvatskoj sukladno zakonskim propisima. Ova obveza odnosi se na sve osobe koje su u radnom odnosu temeljem ugovora o radu. Navedeni doprinosi se uplaćuju u određenom postotnom iznosu utvrđenom na temelju bruto plaće.

	2012.	2011.
Doprinos za mirovinsko osiguranje	20%	20%
Doprinos za zdravstveno osiguranje *	13%	15%
Doprinos za fond za zapošljavanje	1,7%	1,7%
Doprinos za ozljede na radu	0,5%	0,5%

*stopa se primjenjuje od 1. svibnja 2012.

Članice Grupe su dužne obustavljati doprinose za mirovinsko osiguranje iz bruto plaća zaposlenika.

Doprinosi u ime posloprimca i u ime poslodavca obračunavaju se kao trošak razdoblja u kojem su nastali (vidi bilješku 6).

MIROVINSKE NAKNADE I JUBILARNE NAGRADE

Grupa zaposlenima isplaćuje jubilarne nagrade i jednokratne otpremnine prilikom umirovljenja. Obveza i troškovi ovih primanja utvrđuju se primjenom metode projekcije kreditne jedinice. Metodom projekcije kreditne jedinice se svako razdoblje odrađenog radnog staža promatra kao osnova za dodatnu jedinicu prava na primanja i svaka se jedinica mjeri zasebno do stvaranja konačne obveze. Obveza se utvrđuje po sadašnjoj vrijednosti procijenjenih budućih novčanih odljeva primjenom diskontne stope koja je slična kamatnoj stopi na državne obveznice u Republici Hrvatskoj kod kojih su valute i rokovi dospjeća u skladu s valutama i procijenjenim trajanjem obveze za isplatom primanja. Obveze i troškove ovih naknada izračunao je ovlašteni aktuar.

JUBILARNE NAGRADE

Grupa isplaćuje svojim zaposlenicima neke pogodnosti za dugotrajan rad (jubilarne nagrade) i otpremnine prilikom odlaska u mirovinu. Nagrada za dugogodišnji rad iznosi od 1.500 do 5.500 kuna neto za rad u Društvu od 10 do 45 godina neprekidnog radnog odnosa kod poslodavca.

OTPREMNINE

Od 01. siječnja 2011. godine na snazi je Kolektivni ugovor (koji se odnosi na sve članice HEP grupe), temeljem kojeg, svaki zaposlenik prilikom odlaska u mirovinu ima pravo na otpremninu u visini 1/8 bruto prosječne mjesečne plaće isplaćene zaposleniku za prethodna tri mjeseca prije prestanka ugovora o radu, a za svaku navršenu godinu neprekidnog trajanja radnog odnosa kod poslodavca. Ovaj kolektivni ugovor vrijedi do 31. prosinca 2012. godine.

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ispravak vrijednosti i bilo koji gubitak nastao umanjnjem vrijednosti imovine, osim zemljišta, koja se iskazuju po nabavnoj vrijednosti.

Procijenjeni vijek uporabe, ostatak vrijednosti i metode amortizacije se pregledavaju na kraju svake godine i utjecaj svake promjene procjene se iskazuje u računu dobiti i gubitka.

Nekretnine, postrojenja i oprema u uporabi amortiziraju se primjenom linearne metode na slijedećoj osnovi:

Zgrade	2012. i 2011. godina
Hidroelektrane (brane i nasipi, zgrade i ostale građevine te popratni objekti)	20 – 50 godina
Termoelektrane (zgrade i ostali građevinski objekti)	33 – 50 godina
Objekti i postrojenja za prijenos i distribuciju električne energije (trafostanice, nadzemni i kabelski vodovi, dispečerski centri i dr.)	20 – 40 godina
Vrelovodi, parovodi i druge građevine za proizvodnju i prijenos toplinske energije	33 godine
Plinovodi	20 – 25 godina
Upravne zgrade	50 godina
Postrojenja i oprema	
Postrojenja u hidroelektranama	10 – 33 godina
Postrojenja u termoelektranama	6 – 25 godina
Postrojenja za prijenos električne energije (električni dio trafostanica i transformatori, električni dio vodova)	15 – 40 godina
Postrojenja za distribuciju električne energije (električni dio trafostanica i transformatori, električni dio vodova, mjerni instrumenti, brojila i druga oprema)	8 – 40 godina
Toplinske stanice, vrelovodi i ostala oprema	15 – 30 godina
Plinomjeri i ostala oprema plinske mreže	5 – 20 godina
Ostala oprema i transportna sredstva	
Informatička tehnologija	5 – 20 godina
Licence za računalni softver	5 godina
Oprema telekomunikacija	5 – 20 godina
Motorna vozila	5 – 8 godina
Uredski namještaj	10 godina

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

Troškovi nekretnina, postrojenja i opreme kod prvog knjiženja sadrže nabavnu cijenu imovine, uključujući carinu i nepovratne poreze i sve izravne troškove dovođenja imovine u uporabno stanje i na mjesto uporabe. Troškovi nastali nakon stavljanja nekretnina, postrojenja i opreme u uporabu terete troškove u računu dobiti i gubitka razdoblja u kojem su nastali.

U situacijama u kojima je nedvojbeno da su troškovi rezultirali povećanjem budućih ekonomskih koristi za koje se očekuje da će se ostvariti uporabom stavke nekretnina, postrojenja i opreme iznad njenih izvorno procijenjenih mogućnosti, oni se kapitaliziraju kao dodatni trošak nekretnina, postrojenja i opreme. Troškovi prihvatljivi za kapitalizaciju obuhvaćaju troškove periodičnih, unaprijed planiranih značajnijih pregleda i remonta nužnih za daljnje poslovanje.

Dobit ili gubitak koji proizlazi iz otuđenja ili povlačenja nekog predmeta imovine, postrojenja i opreme određuje se kao razlika između prihoda od prodaje i knjigovodstvene vrijednosti imovine, te se priznaje u računu dobiti ili gubitka.

UMANJENJE VRIJEDNOSTI MATERIJALNE I NEMATERIJALNE IMOVINE

Vrijednost materijalne i nematerijalne imovine se preispituje zbog mogućnosti umanjenja vrijednosti imovine kad događaji ili promijenjene okolnosti ukazuju da knjigovodstvena vrijednost materijalne i nematerijalne imovine možda nije povrativa. U uvjetima kad je iskazani iznos veći od povrativog iznosa, iznos umanjenja se knjiži na teret računa dobiti i gubitka.

Na svaki izvještajni datum Grupa provjerava knjigovodstvene iznose svoje materijalne i nematerijalne imovine da bi utvrdila postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem. Ako nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Grupa procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja proizvodi novac a kojoj to sredstvo pripada. Umanjenje nematerijalne imovine s neodređenim vijekom upotrebe i nematerijalne imovine koja nije u upotrebi procjenjuje se godišnje i kad god postoji indikacija da vrijednost imovine može biti umanjena. Povrativi iznos je veći iznos uspoređujući neto prodajnu cijenu ili vrijednost imovine u uporabi. Za potrebe procjene vrijednosti u uporabi, procijenjeni budući novčani priljevi se svode na sadašnju vrijednost primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

Neto prodajna cijena jest iznos koji se može dobiti prodajom neke imovine u nepristranoj transakciji umanjen za trošak prodaje, a vrijednost u uporabi sadašnja vrijednost uz diskontnu stopu prije oporezivanja koja odražava trenutačnu tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizika specifičnih za tu imovinu kod budućih novčanih priljeva koji se očekuju od trajne uporabe te imovine i njene prodaje na kraju vijeka uporabe. Povrativi iznos se procjenjuje za pojedinačnu imovinu, a ako to nije moguće, tada za jedinicu koja ostvaruje novčani priljev.

Ako je nadoknadivi iznos nekog sredstva (ili jedinice koja stvara novac) procijenjen na iznos niži od knjigovodstvenog, knjigovodstveni iznos toga sredstva (jedinice koja stvara novac) umanjuje se do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo nije zemljište ili zgrada koje se ne koristi kao investicijska nekretnina, tj. ulaganje u nekretninu iskazano u revaloriziranom iznosu, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti nastalo revalorizacijom sredstva.

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva (jedinice koja generira novac) povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu (jedinici koja generira novac) uslijed umanjenja vrijednosti. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

NEMATERIJALNA IMOVINA

Dugotrajna nematerijalna imovina uključuje patente, trgovačke žigove i licence, a iskazana je po trošku nabave smanjenom za amortizaciju. Amortizira se pravocrtnom metodom u razdoblju od 5 do 20 godina.

INVESTICIJSKE NEKRETNINE

Investicijske nekretnine, a to su nekretnine u posjedu radi ostvarivanja zarade od zakupnina i/ili povećanja tržišne vrijednosti imovine, uključujući imovinu u izgradnji za te namjene, početno se mjere po trošku, koji uključuje troškove transakcije. Nakon početnog priznavanja, investicijske nekretnine se vrednuju po fer vrijednosti. Dobici i gubici uslijed promjena fer vrijednosti investicijskih nekretnina se uključuju u dobit i gubitak razdoblja u kojem su nastali.

Investicijska nekretnina se prestaje priznavati, tj. isknjižuje se prodajom ili trajnim povlačenjem iz uporabe, kao i kad se od njenog otuđenja ne očekuju buduće ekonomske koristi. Svaka dobit, odnosno svaki gubitak nastao isknjiženjem nekretnine, a utvrđuje se kao razlika između neto priljeva ostvarenih prodajom i neto knjigovodstvene vrijednosti predmetne nekretnine, uključuje se u dobit i gubitak razdoblja u kojem se nekretnina prestala priznavati.

FINANCIJSKI I POSLOVNI NAJAM

GRUPA KAO NAJMOPRIMAC

Grupa nema značajnih financijskih najмова. Tijekom 2012. i 2011. godine nisu bili zaključeni novi značajni ugovori o poslovnom (operativnom) najmu. Grupa priznaje plaćanje najma prema poslovnom najmu kao rashod na pravocrtnoj osnovi tijekom razdoblja najma osim ako nema druge sustavne osnove koja bolje odražava vremenski okvir korisnikove koristi.

Bilješke uz konsolidirane
 financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

POTRAŽIVANJA OD KUPACA I PREDUJMOVI

Potraživanja od kupaca iskazuju se po utrošku ispravljenom za iznose čija naplata je sumnjiva ili sporna. Uprava provodi ispravak sumnjivih i spornih potraživanja na temelju pregleda ukupne starosne strukture potraživanja, te na temelju pregleda značajnih, pojedinačnih iznosa uključenih u potraživanja. Zbog postojanja vjerojatnosti da neka potraživanja neće biti naplaćena kroz duži rok, Grupa temeljem razumne procijene i iskustva stečenog kroz duže razdoblje obavlja vrijednosno usklađenje nenaplaćenih potraživanja:

Starost potraživanja	Postotak umanjenja 2012. i 2011.
Od 31 – 60 dana	1,5%
61 – 90 dana	3%
91 -180 dana	9%
181-365 dana	30%
preko godinu dana	90%

Utružena potraživanja i potraživanja od subjekata u stečajnom postupku (osnovni dug i kamata) ispravljaju se u punom iznosu na teret rashoda, bez obzira na razdoblje proteklo od dospjeća.

ZALIHE

Zalihe sadrže uglavnom materijal i sitni inventar, a iskazane su po nižoj vrijednosti od troška nabave utvrđenog na temelju cijene umanjene za ispravak vrijednosti zastarjelih i prekomjernih zaliha, i neto očekivane prodajne vrijednosti. Uprava provodi ispravak vrijednosti zaliha na temelju pregleda ukupne starosne strukture zaliha, te na temelju pregleda značajnih, pojedinačnih iznosa uključenih u zalihe. Trošak nabave uključuje fakturirani iznos i druge troškove koji su nastali izravno u svezi s dovođenjem zaliha na određenu lokaciju i uporabno stanje.

NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju novac u blagajni i depozite po viđenju te druga kratkoročna likvidna ulaganja koja se mogu trenutno konvertirati u poznate iznose novca i kod kojih je rizik promjene vrijednosti beznačajan.

TROŠKOVI POSUDBE

Troškovi posudbe koji se mogu izravno pripisati stjecanju, izgradnji ili izradi kvalificiranog sredstva, a to je sredstvo koje nužno iziskuje određeno vrijeme da bi bilo spremno za svoju namjeravanu uporabu ili prodaju, dodaju se trošku navedenog sredstva sve dok sredstvo većim dijelom nije spremno za namjeravanu uporabu ili prodaju. Prihodi od ulaganja zarađeni privremenim ulaganjem namjenskih kreditnih sredstava tijekom njihovog trošenja za kvalificirano sredstvo oduzimaju se od troškova posudbe koji se mogu kapitalizirati.

Svi drugi troškovi posudbe priznaju se u neto dobit ili gubitak razdoblja u kojem su nastali. Kratkoročne posudbe i zajmovi dobavljača se prikazuju po izvorno posuđenom iznosu umanjenom za otplate. Trošak kamata tereti račun dobiti i gubitka u razdoblju na koje se kamata odnosi.

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

STRANE VALUTE

Pojedinačni financijski izvještaji svakog subjekta Grupe prezentirani su u valuti primarnog gospodarskog okružja u kojem subjekt posluje, tzv. u njegovoj funkcijskoj valuti. Rezultati i financijski položaj svakog subjekta unutar Grupe iskazani su u konsolidiranim financijskim izvještajima u hrvatskim kunama (HRK), koja je funkcijska valuta Grupe i prezentacijska valuta konsolidiranih financijskih izvještaja.

U financijskim izvještajima pojedinih društava Grupe, poslovne promjene izražene u stranim sredstvima plaćanja preračunate su u funkcijsku valutu subjekta po tečaju važećem na dan transakcije. Na svaki izvještajni datum monetarna aktiva i pasiva izražene u stranoj valuti preračunavaju se u funkcijsku valutu subjekta po tečaju važećem na kraju godine. Nemonetarne stavke iskazane po fer vrijednosti u stranoj valuti preračunavaju se primjenom tečajeva važećih na dan procjene fer vrijednosti. Nemonetarne stavke iskazane u stranoj valuti u visini povijesnog troška se ne preračunavaju.

Tečajne razlike nastale podmirenjem novčanih stavki i njihovim ponovnim preračunavanjem iskazuju se u računu dobiti i gubitka razdoblja. Tečajne razlike nastale preračunavanjem nemonetarne imovine iskazane po fer vrijednosti iskazuju se u računu dobiti i gubitka razdoblja kao financijski trošak, osim tečajnih razlika koje su nastale ponovnim preračunavanjem nemonetarne imovine raspoložive za prodaju kod koje se gubici i dobiti priznaju izravno u glavnici. Kod ove kategorije nenovčanih stavki se svaka dobit, odnosno svaki gubitak nastao preračunavanjem također priznaje izravno u glavnici.

Kod prikaza konsolidiranih financijskih izvještaja, aktiva i pasiva inozemnih dijelova Grupe preračunavaju se u kune po tečaju važećem na datum izvještaja o financijskom položaju. Stavke prihoda i rashoda (zajedno s usporednim podacima) preračunavaju se po prosječnom tečaju razdoblja, osim u slučaju značajnih fluktuacija tečaja tijekom razdoblja, kad se primjenjuje tečaj na dan transakcije. Tečajne razlike proizašle iz preračunavanja na kraju godine iskazuju se u okviru Grupe pod rezervama iz preračuna i priznaju se kao dobit, odnosno gubitak razdoblja u razdoblju prodaje inozemnog subjekta.

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

OPOREZIVANJE

Porezni rashod s temelja poreza na dobit jest zbirni iznos tekuće porezne obveze i odgođenih poreza.

TEKUĆI POREZ

Tekuća porezna obveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti razdoblja iskazane u računu dobiti i gubitka jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao ni stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća porezna obveza Grupe izračunava se primjenom poreznih stopa koje su na snazi, odnosno u postupku donošenja na izvještajni datum.

ODGOĐENI POREZ

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obveza ili povrat temeljem razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u financijskim izvještajima i pripadajuće porezne osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti a obračunava se metodom bilančne obveze. Odgođene porezne obveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena porezna imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerojatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju. Odgođene porezne obveze i porezna imovina ne priznaju se po privremenim razlikama koje proizlaze iz goodwilla ili početnim priznavanjem druge imovine i obveza, osim kod poslovnog spajanja, u transakcijama koje ne utječu ni na poreznu niti računovodstvenu dobit.

Odgođene porezne obveze priznaju se na temelju oporezivih privremenih razlika koje nastaju po osnovi ulaganja u ovisna i pridružena društva, odnosno udjela u zajedničkim ulaganjima, osim ako Grupa nije u mogućnosti kontrolirati poništenje privremene razlike i ako je vjerojatno da se privremena razlika neće poništiti u dogledno vrijeme.

Knjigovodstveni iznos odgođene porezne imovine preispituje se na svaki izvještajni datum i umanjuje u mjeri u kojoj više nije vjerojatno da će biti raspoloživ dostatan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela porezne imovine.

Odgođeni porez obračunava se po poreznim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u razdoblju u kojem će doći do podmirenja obveze ili realizacije sredstva, temeljem poreznih zakonima koji su na snazi ili u postupku donošenja do izvještajnog datuma. Izračun odgođenih poreznih obaveza i imovine održava iznos za koji se očekuje da će na izvještajni datum nastati obveza ili povrat u visini knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza Grupe.

TEKUĆI I ODGOĐENI POREZ RAZDOBLJA

Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist računa dobiti i gubitka, osim ako se ne odnosi na stavke koje se knjiže izravno u korist ili na teret glavnice, u tom slučaju se odgođeni porez također iskazuje u okviru glavnice ili kada porez proizlazi iz početnog vođenja računa kod poslovnog spajanja.

U slučaju poslovnog spajanja, porezi se uzimaju u obzir kod izračuna goodwilla ili utvrđivanju viška udjela kupca u neto fer vrijednosti prepoznatljive imovine, obaveza i mogućih obavezama kupca u odnosu na trošak.

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

FINANCIJSKA IMOVINA

Ulaganja se priznaju i prestaju priznavati na datum transakcije ako se kupoprodaja ulaganja odvija prema ugovoru uvjeti kojeg zahtijevaju da se isporuka izvrši u vremenskim okvirima određenog tržišta, a početno se utvrđuje prema fer vrijednosti, bez uračunavanja troškova transakcije, osim za onu financijsku imovinu koja je razvrstana za iskazivanje po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak i koja se početno vrednuje po fer vrijednosti.

Financijska imovina klasificira se u kategorije imovine “raspoložive za prodaju” i “zajmovi i potraživanja”. Klasifikacija ovisi o vrsti i namjeni financijske imovine a utvrđuje se u vrijeme prvog knjiženja.

METODA EFEKTIVNE KAMATNE STOPE

Metoda efektivne kamate je način izračunavanja troška amortizacije financijske imovine i raspodjele prihoda od kamata kroz odgovarajuće razdoblje. Stopa efektivne kamate je stopa kojom se diskontiraju budući gotovinski primici kroz očekivano razdoblje trajanja financijske imovine ili kraće razdoblje ako je tako primjerenije.

Prihod od dužničkih instrumenata se priznaju po osnovi efektivne kamate.

FINANCIJSKA IMOVINA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU

Neuvrštene dionice u posjedu Grupe kojima se trguje na aktivnom tržištu klasificiraju se kao financijska imovina raspoloživa za prodaju i knjiže se po fer vrijednosti. Pozitivne i negativne razlike koje nastaju promjenom fer vrijednosti priznaju se izravno u rezerve iz revalorizacije ulaganja, uz izuzetak vrijednosnih usklađenja zbog gubitaka uslijed smanjenje vrijednosti, kamata utvrđenih metodom efektivne kamatne stope te pozitivnih i negativnih tečajnih razlika od monetarne imovine, koji se izravno knjiže u dobit i gubitak razdoblja. Ako dođe do prodaje ili smanjenja vrijednosti ulaganja, kumulativna dobit ili gubitak ranije uknjižen u pričuve iz revalorizacije ulaganja se prenosi u dobit i gubitak razdoblja.

Dividende, tj. udjeli u dobiti po vlasničkim instrumentima se knjiže u dobit i gubitak kada se utvrdi da Grupa ima pravo na primitak dividende.

Fer vrijednost financijske imovine raspoložive za prodaju izražene u stranoj valuti utvrđuje se u toj valuti i konvertira se prema tečaju važećem na kraju izvještajnog razdoblja. Promjena fer vrijednosti koja nastane zbog tečajnih razlika a pripisuje se promjeni amortiziranog troška imovine knjiži se u dobit i gubitak, a ostale razlike se iskazuju u glavnici.

ZAJMOV I POTRAŽIVANJA

Potraživanja prema kupcima, zajmovi i druga potraživanja u fiksnim i odredivim iznosima koja ne kotiraju na aktivnom tržištu novca klasificiraju se kao ‘zajmovi i potraživanja’ knjiže u visini amortiziranog troška korištenjem metode efektivne kamate, ispravljani za eventualno smanjenje vrijednosti. Prihod od kamata priznaje se primjenjujući efektivnu kamatnu stopu, osim kod kratkoročnih potraživanja kad priznavanje kamata nije materijalno značajno.

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

FINANCIJSKA IMOVINA (nastavak)

SMANJENJE VRIJEDNOSTI FINANCIJSKE IMOVINE

Pokazatelji smanjenja vrijednosti za financijsku imovinu procjenjuju se na svaki izvještajni datum. Smanjenje vrijednosti financijske imovine provodi se kad god postoje objektivni dokazi da će jedan ili više događaja nakon početnog knjiženja financijske imovine dovesti do promjene očekivanog budućeg novčanog priljeva po ulaganju. Kod financijske imovine koja se vodi po amortiziranom trošku, iznos smanjenja vrijednosti predstavlja razliku između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih priljeva, utvrđene diskontiranjem uz primjenu izvorne efektivne kamatne stope na predmetno financijsko sredstvo.

Knjigovodstvena vrijednost financijske imovine umanjuje se za gubitak uslijed smanjenja vrijednosti izravno za svu financijsku imovinu osim za potraživanja od kupaca, kod kojih se knjigovodstvena vrijednost umanjuje preko konta za ispravak vrijednosti. Kada potraživanje od kupca nije moguće naplatiti, ono se otpisuje preko konta za ispravak vrijednost potraživanja. Ukoliko dođe do naplate prethodno otpisanih potraživanja, ona se knjiže u korist konta za ispravak vrijednosti. Promjene knjigovodstvene vrijednosti konta za ispravak vrijednosti priznaju se u računu dobiti i gubitka.

Izuzev kod glavničkih instrumenata raspoloživih za prodaju, ako se u idućim razdobljima iznos gubitka zbog umanjenja smanji i smanjenje se objektivno može povezati s događajem nakon što je proknjiženo umanjenje, ranije iskazani gubici zbog umanjenja se storniraju kroz račun dobiti i gubitka do knjigovodstvene vrijednosti ulaganja na datum storniranja umanjenja koji ne prelazi iznos amortiziranog troška koji bi bio iskazan da smanjenje vrijednosti nije bilo knjiženo.

Glede vrijednosnica raspoloživih za prodaju, bilo koje povećanje fer vrijednosti koje uslijedi nakon gubitka zbog smanjenja vrijednosti knjiži se izravno na glavnici.

ULAGANJA

Ulaganja u nekonsolidirana društva koja nisu materijalno značajna se u pravilu iskazuju po trošku ulaganja ispravljenom za umanjenje vrijednosti.

FINANCIJSKE OBVEZE

Ostale financijske obveze, uključujući obveze po zajmovima i kreditima, se prvobitno iskazuju po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamate.

Metoda efektivne kamate je metoda kojom se izračunava amortizirani trošak financijske obveze i kamatni rashod raspoređuje kroz relevantno razdoblje. Efektivna kamatna stopa je stopa kojom se procijenjeni budućni novčani odljevi, uključujući sve naknade po plaćenim ili primljenim bodovima koje su sastavni dio efektivne kamatne stope, zatim troškove transakcije i druge premije i diskonte, svode na prvobitno priznatu neto knjigovodstvenu vrijednost kroz očekivani vijek financijske obveze ili neko drugo razdoblje ako je kraće.

PRESTANAK PRIZNAVANJA FINANCIJSKIH OBVEZA

Grupa prestaje priznavati financijske obveze samo i isključivo onda kada su obveze plaćene, poništene ili istekle. Razlika između knjigovodstvene vrijednosti isknjižene financijske obveze i plaćene naknade te obveze za naknadu se uključuje u dobit i gubitak.

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

IZVEDENI FINANCIJSKI INSTRUMENTI

Grupa je ugovorila kamatni swap kako bi upravljala svojom izloženosti riziku kamatne stope. Podrobnije informacije o derivacijskim financijskim instrumentima su objavljene u bilješci 27.

Izvedenice se prvi puta priznaju po fer vrijednosti na datum zaključenja ugovora i nakon toga se na kraju svakog izvještajnog razdoblja ponovno svode na fer vrijednost. Dobit ili gubitak proizašao iz svođenja na fer vrijednost se priznaje u dobit i gubitak.

REZERVIRANJA

Rezerviranje se priznaje samo ako Grupa ima sadašnju obvezu (zakonsku ili izvedenu) kao rezultat prošlog događaja i ako je vjerojatno da će podmirenje obveze zahtijevati odljev resursa s ekonomskim koristima i ako se pouzdanom procjenom može utvrditi iznos obveze. Rezerviranja se preispituju na svaki izvještajni datum i usklađuju prema najnovijim najboljim procjenama. Ako je učinak vremenske vrijednosti novca značajan, iznos rezerviranja jest sadašnja vrijednost troškova za koje se očekuje da će biti potrebni radi podmirenja obveze. U slučaju diskontiranja, povećanje u rezerviranjima koje odražava protek vremena priznaje se kao trošak kamata.

KORIŠTENJE PROCJENA PRI SASTAVLJANJU FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Sastavljanje financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja kako ih je objavio Međunarodni odbor za računovodstvene standarde zahtijeva od uprave da daje procjene i pretpostavke koje utječu na iskazane iznose sredstava, obveza, prihoda i rashoda te objavu potencijalnih obveza. Procjene korištene pri izradi ovih financijskih izvještaja odnose se na primanja zaposlenih, iznose vrijednosnih usklađenja imovine, utvrđivanje fer vrijednosti imovine i obveza i procijenjenih troškova uklanjanja imovine. Mogući su događaji u budućnosti koji će uzrokovati promjene u pretpostavkama na temelju kojih su dane procjene, a time i promjene u samim procjenama. Učinak bilo koje promjene u procjeni iskazat će se u financijskim izvještajima kad ga bude moguće utvrditi.

PRIZNAVANJE PRIHODA

Poslovni prihod se ostvaruje prvenstveno prodajom električne energije kućanstvima te industrijskim i ostalim kupcima u Republici Hrvatskoj. Ove djelatnosti sačinjavaju glavni prihod od redovitog poslovanja Grupe.

Prihodi od električne energije priznaju se na temelju najbolje procjene Uprave vezano za stvarno utrošenu energiju isporučenu klijentima koja se temelji na energetske podacima ostvarene prodaje kupcima i stvarno nastalim troškovima, odnosno iznosima tarifnih stavki primjenom metodologije prema Tarifnom sustavu za prijenos električne energije, bez visine tarifnih stavki; Tarifnom sustavu za distribuciju električne energije, bez visine tarifnih stavki i Tarifnom sustavu za opskrbu električnom energijom povlaštenih kupaca, bez visine tarifnih stavki. Priznavanje prihoda temelji se na Odluci Vlade RH o visini tarifnih stavki iz lpnja 2008. godine i travnja 2012. godine (bilješka 1.)

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

PRIHODI OD NAKNADA ZA PRIKLJUČENJE

Grupa je s 1. srpnja 2009. godine usvojila tumačenje IFRIC-a br. 18 „Prijenos imovine s kupaca“.
Tumačenje IFRIC-a br. 18 razjašnjava zahtjeve utvrđene MSFI-jevima u pogledu načina obračunavanja ugovora po kojima subjekt od kupca dobiva neku stavku nekretnine, postrojenja i opreme ili novac za njihovu izgradnju, koju za uzvrat koristi za priključenje kupca na mrežu ili da bi kupcu omogućio stalan pristup isporuci dobara, odnosno usluga. Kad neki predmet nekretnine, postrojenja i opreme prenesen s kupca udovoljava definiciji imovine, Društvo ga je dužno iskazati u svojim financijskim izvještajima.
Naknade primljene od kupaca za priključenje od 1. srpnja 2009. godine knjiže se kao prihod u iznosu novca koji je primljen od kupca u trenutku kada se kupac priključi na mrežu ili kada mu se omogući stalni pristup isporuci usluge.

SEGMENTALNA ANALIZA

Grupa je u potpunosti usvojila MSFI 8 „Poslovni segmenti“ i objavila podatke o poslovanju po segmentima, budući da Grupa dužničkim instrumentima trguje na javnim uređenim tržištima.

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I PROCJENE

KRITIČNE PROSUDBE KOD PRIMJENE RAČUNOVODSTVENIH PROCJENA

Kod primjene računovodstvenih politika opisanih u bilješci 2, Uprava je davala određene prosudbe koje su imale značajan utjecaj na iznose u financijskim izvještajima (neovisno od onih koje su prikazane u nastavku).

Prosudbe su detaljno prikazane u pripadajućim bilješkama i najznačajnije među njima se odnose na slijedeće:

VIJEK TRAJANJA NEKRETNINA, POSTROJENJA I OPREME

Kao što je objašnjeno u bilješci 2, Grupa preispituje procijenjeni vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svakog godišnjeg izvještajnog razdoblja.

FER VRIJEDNOST FINANCIJSKE IMOVINE I KAMATNOG SWAPA

Kao što je objašnjeno u bilješci 20., Uprava koristi svoju prosudbu prilikom procjene umanjenja vrijednosti potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja. Uprava vjeruje da je vrijednost kamatnog swapa približna njegovoj fer vrijednosti, kao što je prikazano u bilješci 27.

REZERVIRANJA ZA ZAŠTITU OKOLIŠA

Aktivnosti i tehnologije namijenjeni zaštiti okoliša još uvijek nisu točno zakonom propisani. Uprava procjenjuje rezerviranja za zaštitu okoliša i razgradnju na temelju prethodnih iskustava i vlastitog tumačenja važećih zakona i propisa. Na temelju članka 4. stavka 1. Zakona o potvrđivanju Ugovora između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Slovenije o uređenju statusnih i drugih pravnih odnosa vezanih uz ulaganje, iskorištavanje i razgradnju Nuklearne elektrane Krško NN broj 9/2002, Vlada Republike Hrvatske je 28. travnja 2006. godine donijela uredbu o načinu uplate sredstava za financiranje razgradnje i zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenog nuklearnog goriva Nuklearne elektrane Krško. Trošak razgradnje termoelektrana predstavlja diskontiranu vrijednost procijenjenog troška razgradnje termoelektrana Grupe.

KOREKCIJA TEMELJEM VIŠE, ODNOSNO MANJE ZARAČUNATIH PRIHODA

Nakon analize više različitih metoda aproksimacije (petogodišnji prosjek, linearna aproksimacija i slično) Uprava je odlučila da je logaritamska regresija najprikladnija. Iznos gubitaka na mreži distribucije izračunava se primjenom postotka po funkciji logaritamske regresije na ukupni iznos nabave električne energije s mreže prijenosa – rezultat su gubici eklektične energije na mreži distribucije u tekućoj godini u MWh. Izračunava se razlika između tako dobivene veličine gubitaka i više, odnosno manje zaračunatih prihoda za tekuću godinu.

Tako utvrđena razlika se koristi u izračunavanju više, odnosno manje zaračunatih prihoda i množi se s prosječnom prodajnom cijenom za kućanstva ostvarenom u tekućoj godini iz koje je isključena stalna mjesečna naknada i rezultat je razlika koja povećava ili smanjuje prihode od prodaje električne energije kućanstvima.

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I PROCJENE (nastavak)

KRITIČNE PROSUDBE KOD PRIMJENE RAČUNOVODSTVENIH PROCJENA (nastavak)

UMANJENJE DUGOTRAJNE IMOVINE

Kalkulacija umanjenja zahtjeva procjenu vrijednosti u uporabi jedinica koje stvaraju novac. Ta vrijednost je mjerena temeljem projekcije diskontiranog novčanog toka. Najznačajnije varijable za utvrđivanje novčanog toka su diskontirane stope, terminske vrijednosti, vrijeme za koje se rade projekcije novčanog toka, kao i pretpostavke i prosudbe korištene za utvrđivanje novčanih primitaka i izdataka. Grupa nije imala umanjenja imovine koja bi proizašla iz gore opisanih projekcija.

RASPOLOŽIVOST OPOREZIVE DOBITI ZA KOJU IMOVINA ODGOĐENOG POREZA MOŽE BITI PRIZNATA

Imovina odgođenog poreza se priznaje za sve neiskorištene porezne gubitke do mjere u kojoj je moguće da će biti ostvarena dobit koja će omogućiti korištenje s njom povezane porezne pogodnosti. Utvrđivanje odgođene porezne imovine koja se može priznati nalaže primjenu značajnih prosudbi, koje se temelje na utvrđivanju vjerojatnog vremena nastanka i iznosa buduće oporezive dobiti, zajedno s budućom planiranom strategijom poreza. Knjigovodstvena vrijednost odgođene porezne imovine na dan 31. prosinca 2012. godine iznosi 238.469 tisuća kuna, a na dan 31. prosinca 2011. godine 178.902 tisuće kuna (vidi bilješku 9).

AKTUARSKÉ PROCJENE KORIŠTENE ZA IZRAČUN NAKNADA ZA ODLAZAK U MIROVINU

Trošak definiranih primanja je utvrđen koristeći aktuarske procjene. Aktuarske procjene uključuju utvrđivanje pretpostavki o diskontiranim stopama, budućim povećanjima dohotka i smrtnosti ili stopi fluktuacije. Zbog dugoročne prirode tih planova, te procjene su predmet nesigurnosti. Rezerviranja za naknade za mirovine i jubilarne nagrade iznose 331.147 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2012. godine i 357.632 tisuća kuna na 31. dan prosinca 2011. godine (vidi bilješku 26).

POSLJEDICE ODREĐENIH SUDSKIH SPOROVA

Društvo je strana u brojnim sudskim sporovima proizašlim iz redovnog poslovanja. Rezerviranja se evidentiraju ukoliko postoji sadašnja obveza kao rezultat prošlog događaja (uzimajući u obzir sve raspoložive dokaze uključujući mišljenje pravnih stručnjaka) gdje je vjerojatno da će podmirenje obveze zahtijevati odljev resursa i ukoliko se iznos obveze može pouzdano procijeniti (vidi bilješku 26).

FER VREDNOVANJE DIONICA JANAF I INVESTICIJSKOG ULAGANJA U NEKRETNINE

U 2012. i 2011. godini Grupa je dionice Jadranskog naftovoda i investicijskih nekretnina vrednovala po fer vrijednosti.

Fer vrijednost je u 2012. godini i 2011. godini utvrđena na temelju obavijesti Središnjeg klirinško depozitarnog društva o stanju računa na dan 31. prosinca 2012. godine i 2011. godine. Tržišna cijena dionice Jadranskog naftovoda na dan 31. prosinca 2012. godine iznosi 2.370 kuna (2011.: 2.230 kuna).

Fer vrednovanjem investicijske nekretnine je u 2012. godini ostvaren je rashod u iznosu od 331 tisuća kuna, a u 2011. godini prihod u iznosu od 7.676 tisuća kuna (vidi bilješku 5).

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I PROCJENE (nastavak)

KRITIČNE PROSUDBE KOD PRIMJENE RAČUNOVODSTVENIH PROCJENA (nastavak)

PROCJENA VRIJEDNOSTI ZALIHA

Grupa je tijekom 2012. godine proknjižila ispravak vrijednosti zaliha u visini 539 tisuća kuna (2011.: 11.330 tisuća kuna) po osnovi nekurentnih zaliha materijala na temelju njihove starosne strukture (materijali bez obrtaja u posljednje dvije godine) (bilješka 19).

PREPRAVKA VRIJEDNOSTI IFRIC 18

Odbor za tumačenje međunarodnog financijskog izvještavanja (IFRIC) donio je u siječnju 2009. godine Tumačenje 18 – Prijenos imovine s kupaca (IFRIC 18), s obveznom primjenom od 1. srpnja 2009. godine. U RH navedeno tumačenje je stupilo na snagu 1. siječnja 2010. godine temeljem Odluke Odbora za standarde financijskog izvještavanja od 11. siječnja 2010. (NN 18/2010).

Slijedom navedenog Uprava HEP-a d.d. donijela je Odluku o izmjeni računovodstvene politike kojom se Tumačenje Odbora za tumačenje međunarodnog financijskog izvještavanja broj 18 „Prijenos imovine s kupaca“ primjenjuje od 1. siječnja 2010. godine. U 2012. godini Uprava je donijela odluku o primjeni IFRIC-a 18 od 1. srpnja 2009. godine i za razliku u odnos na kasniju primjenu IFRIC-a 18 prepravljeno su podaci u financijskim izvještajima te su za 176.687 tisuća kuna umanjene ostale dugoročne obveze na 31. prosinca 2011. i 1. siječnja 2011. godine.

Učinak prepravka za razdoblje od 1. srpnja 2009. godine do 31. prosinca 2009. je povećanje ostalih prihoda, odnosno dobiti i zadržane dobiti i smanjenje ostale dugoročne obveze kako je prikazano:

Učinci prepravka su kako slijedi:

Učinak na bilancu	31. prosinca 2011.	1. siječnja 2011.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Ostale dugoročne obveze prije prepravka	5.320.676	5.170.943
Učinak prepravka	(176.687)	(162.739)
Ostale dugoročne obveze, prepravljeno	5.143.989	5.008.204
Ostale kratkoročne obveze prije prepravka	346.801	259.328
Učinak prepravka	34.615	31.708
Ostalo	(41)	-
Ostale kratkoročne obveze, prepravljeno	381.375	291.036
Zadržana dobit prije prepravka	(136.262)	816.246
Učinak prepravka	142.072	130.952
Ostalo	41	-
Zadržana dobit, prepravljeno	5.851	947.198

Bilješke uz konsolidirane
 financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I PROCJENE (nastavak)

PREPRAVKA VRIJEDNOSTI IFRIC 18 (nastavak)

Učinak na račun dobiti	31. prosinca 2011.
	u tisućama kuna
Ostalih prihoda iz poslovanja prije prepravka	1.340.622
Povećanje ostalih poslovnih prihoda	13.948
Ostali poslovni prihodi, prepravljeno	1.354.570
Porez na dobit prije prepravka	(85.453)
Učinak prepravka	(2.828)
Porez na dobit, prepravljeno	(88.281)
Gubitak tekuće godine prije prepravka	(3.306)
Učinak prepravka	11.120
Dobit, prepravljeno	7.814

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

4. INFORMACIJE O SEGMENTIMA

Poslovni prihodi Grupe ostvaruju se u jednoj zemljopisnoj regiji – Republici Hrvatskoj.

Izvještajni segmenti Grupe podijeljeni su na sljedeće: električna energija (proizvodnja, prijenos, distribucija i prodaja električne energije), toplinarstvo (proizvodnja, distribucija i prodaja toplinske energije) i plin (distribucija i prodaja plina).

Dobit, odnosno gubitak svakog segmenta rezultat je svih prihoda i rashoda koji se direktno odnose na određeni segment. Informacije o financijskim prihodima, odnosno rashodima i porezu na dobit nisu iskazane na razini segmenta, jer je osnova za prikazivanje segmenta dobit iz poslovanja.

	Električna energija		Toplinarstvo		Plin		Grupa	
	2012.	2011.	2012.	2011.	2012.	2011.	2012.	2011.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Prihodi iz osnovne djelatnosti	11.630.275	10.769.900	585.485	582.352	395.956	381.177	12.611.716	11.733.429
Ostali prihodi segmenata	1.321.220	1.255.792	60.607	68.667	26.035	30.111	1.407.862	1.354.570
Dobit iz poslovanja	824.062	757.148	(434.042)	(293.291)	3.496	3.509	393.516	467.366
Neto financijski rashod							(284.979)	(371.271)
Porez na dobit							(37.335)	(88.281)
Neto dobit							71.202	7.814

Imovina segmenta sastoji se prvenstveno od nekretnina, postrojenja i opreme, potraživanja, novca i zaliha. Obveze segmenta sastoje se od obveza prema dobavljačima i ostalih obveza. Imovina i obveze koje ne pripadaju segmentima predstavljaju imovinu i obveze koje se ne mogu opravdano rasporediti na poslovne segmente. Ukupna neraspoređena imovina uključuje ulaganje u NE Krško, dio nekretnina, postrojenja i opreme i neraspoređenu financijsku imovinu. Ukupne neraspoređene obveze uključuju dugoročne kredite, kratkoročne kredite te ostale razne obveze.

	Ukupna imovina segmenta		Ukupne obveze segmenta	
	2012.	2011.	2012.	2011.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno		Prepravljeno
Električna energija	29.769.194	28.910.912	7.154.363	7.098.415
Toplinarstvo	1.215.719	1.138.791	222.638	241.566
Plin	350.638	322.338	176.210	169.170
Neraspoređeno	3.562.680	3.374.329	7.856.180	6.815.319
Ukupno Grupa	34.898.231	33.746.370	15.409.391	14.324.470

Bilješke uz konsolidirane
 financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

4. INFORMACIJE O SEGMENTIMA (nastavak)

INFORMACIJE O NAJVEĆIM KUPCIMA

Prihod od djelatnosti prodaje električne energije u 2012. godini iznosi 11.630.275 tisuća kuna (10.769.900 tisuća kuna u 2011. godini).

Prihod od djelatnosti prodaje toplinske energije u 2012. godini iznosi 585.485 tisuća kuna (u 2011. godini 582.352 tisuća kuna).

Prihod od djelatnosti prodaje plina u 2012. godini iznosi 395.956 tisuća kuna (u 2011. godini 381.177 tisuća kuna).

TERITORIJALNA ANALIZA POSLOVANJA

Grupa posluje na području Europe, s zemljama koje su članice Europske Unije i ostalim zemljama koje nisu članice Europske Unije.

Slijedi teritorijalna analiza prihoda koje je grupa ostvarila iz aktivnih dijelova poslovanja od vanjskih kupaca električne energije:

	2012. godina	2011. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno
Hrvatska	11.197.595	10.582.154
Zemlje Europske Unije	92.566	27.463
Ostale zemlje koje nisu članice Europske Unije	340.114	160.283
	11.630.275	10.769.900

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

5. OSTALI PRIHODI IZ POSLOVANJA

	2012. godina	2011. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno
Usluge za priključenje na mrežu	365.869	263.891
Prihod od imovine primljene bez naknade	233.362	231.908
Naplaćena rezervirana potraživanja (bilješka 20)	119.555	139.266
Prihodi od usluga	155.657	118.859
Kapitalizirana imovina	99.693	109.502
Zatezne kamate	77.418	93.220
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezerviranja-godišnji odmori	432	64.477
Prihodi od prodaje materijala	61.968	52.070
Prihod od prodaje prekogranične prijenosne moći	43.047	49.997
Prihodi od međukompenzacijskog mehanizma OPS-a – inozemstvo	3.497	33.877
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade	28.935	26.514
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezerviranja – sudski troškovi	87.407	23.088
Prihodi od ukidanja ostalih rezerviranja	49.634	-
Prihodi od opomena kupcima	13.392	21.702
Prihod od uravnoteženja električne energije	8.537	14.479
Prihodi temeljem sudskih troškova po tužbama	6.996	8.831
Prihodi po obračunu naknade za SO2 iz prošle godine	4.427	8.008
Prihodi po obračunu naknade za CO2 iz prošle godine	3.477	12.162
Fer vrednovanje investicijskog ulaganja u nekretnine	(331)	7.676
Inventurni višak dugotrajne imovine	77	5.648
Prihod od prodaje materijalne imovine	2.362	4.835
Naplaćena otpisana potraživanja	2.155	4.286
Ostalo	40.296	60.274
	1.407.862	1.354.570

U 2012.godini ostvaren je prihod od usluga za priključenje na mrežu od 365.869 tisuća kuna (u 2011. godini 263.891 tisuća kuna) temeljem IFRIC 18 (Prijenos imovine s kupca).

Bilješke uz konsolidirane
 financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

6. TROŠKOVI OSOBLJA

	2012. godina	2011. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno
Neto plaće	1.122.716	1.135.278
Troškovi poreza i doprinosa	740.519	754.950
	1.863.235	1.890.228

UKUPNI TROŠKOVI ZAPOSLENIKA:

	2012. godina	2011. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno
Bruto plaće	1.863.235	1.890.228
Naknade troškova zaposlenima (bilješka 7)	146.309	143.885
Materijalna prava zaposlenih (bilješka 7)	83.691	108.285
	2.093.235	2.142.398

NAKNADE ČLANOVIMA UPRAVE I IZVRŠNIM DIREKTORIMA:

	2012. godina	2011. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno
Bruto plaće	21.531	19.104
Doprinosi za mirovinsko osiguranje	4.821	4.305
Ostala primanja	3.022	2.185
	29.374	25.594

Naknade troškova zaposlenima uključuju troškove prijevoza na posao u iznosu od 87.751 tisuće kuna (2011. godine: 83.925 tisuća kuna), dnevnice i putne troškove u iznosu od 16.620 tisuće kuna (2011. godine: 17.636 tisuća kuna), dopunsko zdravstveno osiguranje u iznosu od 15.498 tisuća kuna (2011. godine: 15.530 tisuća kuna) te ostale slične troškove u iznosu 26.440 tisuća kuna (2011. godine 26.794 tisuće kuna).

Troškovi materijalnih prava zaposlenih uključuju naknade prema Kolektivnom ugovoru. Najvećim dijelom odnose se na naknade za Božić i Uskrs, a manjim dijelom na solidarne pomoći, otpremnine, jubilarne nagrade, naknade za odvojeni život, pomoć djeci i drugo.

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

7. OSTALI RASHODI IZ POSLOVANJA

	2012. godina	2011. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno
Troškovi održavanja (usluge i materijal)	580.204	669.345
Rezerviranja za sumnjiva i sporna potraživanja (bilješka 20)	250.972	364.544
Troškovi nabave plina	361.070	352.066
Opći i administrativni troškovi	331.541	251.549
Naplative usluge i materijal	165.386	118.896
Naknade troškova zaposlenih (bilješka 6)	146.309	143.885
Troškovi materijala	87.508	93.871
Ostala materijalna prava zaposlenih (bilješka 6)	83.691	108.285
NE Krško – troškovi razgradnje po odluci Vlade	106.835	106.005
Doprinosi, porezi i naknade državi	87.396	96.524
Rezerviranje po sudskim sporovima	40.079	78.265
Doprinosi i koncesije za vodu	64.961	68.789
Rezerviranja za neiskorištene godišnje odmore	1.359	63.900
Naknada za korištenje prostora elektrana	37.401	48.539
Otpis dugotrajne imovine	14.328	47.854
Nabavna vrijednost prodanog materijala	50.045	45.464
Troškovi obračuna i naplate	39.743	39.859
Rezerviranje za otpremnine i jubilarne nagrade	2.450	35.721
Rezerviranja za otpremnine temeljem otkaza ugovora o radu	249.174	-
Rezerviranja za ostale troškove radnicima	28.087	-
Naknada za manje preuzete količine plina od ugovorenih	20.296	-
Premije osiguranja	24.418	24.607
Naknade za zaštitu okoliša	18.210	21.217
Naknade šteta	49.632	16.027
Rezerviranje troškova investicijskog ulaganja u HE Lešće	-	(39.286)
NE Krško – rezerviranje za razgradnju	-	(53.838)
Ostalo	75.025	101.076
	2.916.120	2.803.164

Bilješke uz konsolidirane
 financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

8. FINANCIJSKI PRIHODI I RASHODI

	2012. godina	2011. godina
Financijski prihodi	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno
Pozitivne tečajne razlike	64.147	41.515
Kamate	3.766	12.979
Prihod od dividende	16	3.224
Ukupno financijski prihodi	67.929	57.718
Financijski rashodi		
Kamate	(319.868)	(242.560)
Negativne tečajne razlike	(46.303)	(160.266)
Amortizacija odgođenih troškova kamata	(3.770)	(3.740)
Fer vrijednost kamatnog swapa	-	(1.080)
Fer vrednovanje dionica	(88)	(30.769)
Financijski rashodi	(370.029)	(438.415)
Kapitalizirani troškovi posudbe	17.121	9.426
Ukupno financijski rashodi	(352.908)	(428.989)
Neto gubitak iz financijskih aktivnosti	(284.979)	(371.271)

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

9. POREZ NA DOBIT

	2012. godina	2011. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno
Tekući porez	96.901	107.754
Odgođeni troškovi/(prihodi) poreza koji se odnose na stvaranje i ukidanje privremenih razlika	(59.566)	(19.473)
Porez na dobit	37.335	88.281

Usklađenje odgođene porezne imovine je kako slijedi:

	2012.	2011.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno
Stanje 1. siječnja	178.902	159.430
Ukidanje odgođene porezne imovine	(26.971)	(29.869)
Priznavanje odgođene porezne imovine	86.538	49.342
Stanje 31. prosinca	238.469	178.903

Odgođena porezna imovina je nastala od porezno nepriznatih rezerviranja za jubilarne nagrade i otpremnine za odlazak u redovnu mirovinu, ispravke vrijednosti koji nisu porezno priznati i ostala rezerviranja. Usklađenje između poreza na dobit i dobiti iskazane u računu dobiti i gubitka je prikazano kako slijedi:

	2012. godina	2011. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno
Dobit prije oporezivanja	108.537	96.095
Porez po važećoj stopi u RH (20%)	21.707	19.219
Porezno nepriznati prihodi	(37.878)	(4.060)
Porezni učinak trajnih razlika	(59.566)	(19.473)
Porezni učinak poreznih gubitaka prenesenih iz prethodnih godina	-	(4.392)
Nepriznata odgođena porezna imovina Društava koja posluju s gubitkom	113.072	96.987
Porezni rashod tekuće godine	37.335	88.281

Grupa i svako njezino ovisno Društvo su obveznici plaćanja poreza na dobit sukladno poreznim zakonima i propisima Republike Hrvatske. Ostala ovisna društva u okviru Grupe uključujući HEP d.d. iskazala su porezne gubitke u iznosu od 1.463.330 tisuća kuna (2011.: 1.000.859 tisuća kuna), dok je Grupa obračunala porez na dobit u iznosu od 96.901 tisuća kuna (2011.: 107.754 tisuća kuna) i odgođenu poreznu imovinu u iznosu od 59.566 tisuća kuna (2011.: 19.473 tisuća kuna).

Bilješke uz konsolidirane
 financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

9. POREZ NA DOBIT (nastavak)

Ostvareni porezni gubici mogu se prenositi i priznavati kao odbitna stavka kod obračuna poreza u idućim poreznim razdobljima do njihovog zakonom utvrđenog roka isteka, koji je 5 godina od isteka godine u kojoj su porezni gubici nastali.

Porezni gubici Grupe i rokovi njihova isteka prikazani su u sljedećoj tablici:

Godina poreznog gubitka	Ukupni porezni gubitak Grupe	Godina prestanka mogućnosti prijenosa
2008.	194.136	2013.
2009.	116.099	2014.
2010.	152.800	2015.
2011.	434.935	2016.
2012.	565.360	2017.
	1.463.330	

Na dan 31. prosinca 2012. i 2011. godine Grupa nije priznala odgođenu poreznu imovinu povezanu s prijenosom neiskorištenih gubitaka u nekim ovisnim društvima zbog toga što ostvarenje oporezive dobiti u idućim razdobljima u odnosu na koju bi bilo moguće iskoristiti odgođenu poreznu imovinu nije izvjesno.

U nekoliko posljednjih godina Porezna uprava nije provela nadzor niti reviziju prijave poreza na dobit Grupe i njezinih ovisnih društava. U skladu s poreznim propisima, Porezna uprava može u svakom trenutku pregledati knjige i evidencije Grupe u razdoblju od tri godine nakon isteka godine u kojoj je porezna obveza iskazana, te može nametnuti dodatne porezne obveze i kazne. Uprava Grupe nije upoznata ni sa kakvim okolnostima koje bi mogle dovesti do potencijalnih značajnih obveza u tom pogledu.

Niže u tablici sažeto su prikazane promjene odgođene porezne imovine tijekom godine:

u tisućama kuna	Vrijednosno usklađenje zaliha	Rezerviranja za jubilarne nagrade i otpremnine	Rezerviranja za sudske sporove	Amortizacija iznad propisanih stopa	Ostalo	Ukupno
Na dan 1. siječnja 2011.	25.999	77.544	4.550	4.854	46.483	159.430
Knjiženo u korist računa dobiti i gubitka tekuće godine	3.385	1.638	(4.550)	2.081	16.919	19.473
Na dan 31. prosinca 2011.	29.384	79.182	-	6.935	63.402	178.903
Knjiženo u korist računa dobiti i gubitka tekuće godine	1.711	(5.487)	-	3.026	60.317	59.566
Na dan 31. prosinca 2012.	31.095	73.695	-	9.961	123.718	238.469

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

10. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

u tisućama kuna				
NABAVNA VRIJEDNOST	Zemljišta i zgrade	Inventar i oprema	Investicije u tijeku	Ukupno
Na dan 1. siječnja 2011., prepravljeno	34.172.805	33.132.075	3.046.316	70.351.196
Prepravljeno 1. siječnja 2011.	-	3.305	(49)	3.256
Povećanja	9.380	67.386	2.029.690	2.106.456
Aktiviranje investicija u tijeku	759.134	1.196.938	(1.956.072)	-
Kapitalizirane kamate	-	-	10.427	10.427
Inventurni viškovi	5.343	4.146	1.982	11.471
Otuđenja	(51.995)	(134.329)	(40.074)	(226.398)
Na dan 31. prosinca 2011.	34.894.667	34.269.521	3.092.220	72.256.408
Preknjiženja	(14.864)	14.085	954	175
Povećanja	14.065	165.472	2.401.000	2.580.537
Kapitalizirane kamate	-	-	17.717	17.717
Aktiviranje investicija u tijeku	435.837	1.121.448	(1.595.798)	(38.513)
Inventurni viškovi	10.422	5.092	-	15.514
Otuđenja	(48.827)	(269.809)	(1.091)	(319.727)
Na dan 31. prosinca 2012.	35.291.300	35.305.809	3.915.002	74.512.111
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA				
Na dan 1. siječnja 2011., prepravljeno	21.780.144	21.434.366	-	43.214.510
Prepravljeno 1. siječnja 2011.	-	1.517	-	1.517
Preknjiženja	(2.509)	9.043	-	6.534
Trošak amortizacije za godinu	697.423	1.028.908	-	1.726.331
Isknjiženo otuđenjem	(50.173)	(126.279)	-	(176.452)
Inventurni višak	242	894	-	1.136
Na dan 31. prosinca 2011., prepravljeno	22.425.127	22.348.449	-	44.773.576
Preknjiženja	(14.101)	13.221	-	(880)
Trošak amortizacije za godinu	696.478	1.014.970	-	1.711.448
Isknjiženo otuđenjem	(44.990)	(258.099)	-	(303.089)
Inventurni višak	1.611	5.014	-	6.625
Na dan 31. prosinca 2012.	23.064.125	23.123.555	-	46.187.680
KNJIGOVODSTVENI IZNOS				
Na dan 31. prosinca 2012.	12.227.175	12.182.254	3.915.002	28.324.431
Na dan 31. prosinca 2011., prepravljeno	12.469.540	11.921.072	3.092.220	27.482.832
Na dan 1. siječnja 2011., prepravljeno	12.392.661	11.697.709	3.046.316	27.136.686

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

10. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

Zbog političke situacije u Hrvatskoj od 1990. godine još uvijek nisu u potpunosti uspostavljeni neki zemljišnoknjižni odnosi, kao ni katastarske knjige. Grupa je u procesu registriranja svog vlasništva na općinskim sudovima u Republici Hrvatskoj. Do danas nisu pokrenute nikakve tužbe vezano za pitanje vlasništva nad imovinom Grupe.

Grupa nema više založene nekretnine, postrojenja i opremu jer je otplatila kredit (2011.: 427.392 tisuća kuna) kao osiguranje za otplatu bankovnih kredita u TE Plominu d.o.o..

Bilješke uz konsolidirane
 financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

11. NEMATERIJALNA IMOVINA

	u tisućama kuna
NABAVNA VRIJEDNOST	Nematerijalna imovina
Stanje na dan 1. siječnja 2011., prepravljeno	568.731
Preknjiženja	(5.972)
Povećanja	15.729
Otuđenja	(2.304)
Stanje na dan 31. prosinca 2011., prepravljeno	576.184
Aktiviranje investicija	38.513
Otuđenja	(344)
Stanje 31. prosinca 2012.	614.353
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA	
Stanje na dan 1. siječnja 2011., prepravljeno	503.721
Preknjiženja	(5.972)
Trošak amortizacije za godinu	23.078
Otuđenja	(2.290)
Stanje na dan 31. prosinca 2011., prepravljeno	518.537
Trošak amortizacije za godinu	22.343
Otuđenja	(495)
Stanje na dan 31. prosinca 2012.	540.385
KNJIGOVODSTVENI IZNOS	
Na dan 31. prosinca 2012.	73.968
Na dan 31. prosinca 2011., prepravljeno	57.647
Na dan 1. siječnja 2011., prepravljeno	65.010

Bilješke uz konsolidirane
 financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

12. INVESTICIJSKA ULAGANJA U NEKRETNINE

Na dan 31. prosinca 2012. godine investicijska ulaganja u nekretnine obuhvaćaju nekretnine u posjedu radi ostvarivanja zarade od zakupnina i/ili povećanja vrijednosti kapitala, iskazana realnom fer vrijednosti, temeljem najbolje procjene Uprave. Fer vrijednost obuhvaća procijenjenu tržišnu cijenu na kraju izvještajnog razdoblja. Sve investicijske nekretnine su u vlasništvu HEP d.d.

Po fer vrijednosti	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2011.	1.siječnja 2011.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Fer vrijednost	234.760	223.094	202.467
Trošak amortizacije za godinu	(366)	(109)	(187)
Neto promjena vrijednosti temeljem usklađenja fer vrijednosti	(331)	7.676	19.865
Ostale promjene	(146)	4.099	949
Stanje na kraju godine po fer vrijednosti	233.917	234.760	223.094

Bilješke uz konsolidirane
 financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

13. PREDUJMOVI ZA MATERIJALNU IMOVINU

	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2011.	siječnja 2011.
	U tisućama kuna	U tisućama kuna	U tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Elektroenergetski objekti – Hrvatske autoceste	300.000	300.000	300.000
JSC Tehnopromexport – TE Sisak	49.659	94.299	56.530
Končar GIM	15.528	17.067	17.905
Litostroj Slovenija	2.444	2.891	4.457
VOITH Siemens Austrija	2.288	3.054	3.978
Končar Inženjering d.d. – TE Sisak	622	2.896	-
Končar Inženjering d.d. – HE Lešće	-	-	1.249
Ostalo	1.777	6.832	1.936
	372.318	427.039	386.055

Grupa je u prosincu 2006. godine isplatila predujam Hrvatskim autocestama d.o.o. u svrhu preuzimanja elektroenergetskih objekata na hrvatskim autocestama u roku od dvije godine od dana isplate predujma. Navedeni objekti do dana izdavanja ovih izvještaja nisu preneseni u vlasništvo Grupe, a s Hrvatskim autocestama je sklopljen Ugovor tijekom prosinca 2009. godine kojim se produljuje rok za preuzimanje elektroenergetskih objekata u vlasništvo Grupe za još dvije godine.

Grupa u gospodarskom smislu raspolaže navedenim elektroenergetskim objektima, upotrebljava navedenu imovinu u ekonomske svrhe za koju je namijenjena i isporučuje električnu energiju za potrebe potrošača.

Do dana objave financijskih izvještaja Grupa nije klasificirala predujam po vrstama imovine koja se koristi u poslovanju Grupe, te nije izračunat ekonomski utjecaj prijenosa navedene imovine sa stavke predujma na stavku imovine u uporabi i amortizacije te imovine.

Bilješke uz konsolidirane
 financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

14. ULAGANJE U NE KRŠKO

	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2011.	1.siječnja 2011
	U tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Početno stanje	1.754.419	1.754.419	1.754.419
	1.754.419	1.754.419	1.754.419

POVIJEST ULAGANJA

Pravni status Nuklearne elektrane Krško („NE Krško“) bio je reguliran međurepubličkim ugovorom iz 1970. godine te ugovorima između osnivača (investitora) iz 1974. i 1982. godine. Temeljem navedenih ugovora Društvo je imalo 50% udjela u Nuklearnoj elektrani Krško u Sloveniji, a ostalih 50% ELES GEN d.o.o., Ljubljana, kao pravni slijednik slovenskih elektroprivrednih organizacija.

U 1998. godini slovenska Vlada donijela je Uredbu o preoblikovanju NE Krško (NEK) u javno poduzeće NEK d.o.o. i nacionalizaciji nuklearne elektrane. Zbog neslaganja o cijeni električne energije koja bi se trebala zaračunavati te odobrenju godišnjeg budžeta, NE Krško je 30. srpnja 1998. godine prekinula isporuku električne energije sve do 19. travnja 2003.

Krajem 2001. godine između Vlade Republike Hrvatske i Republike Slovenije potpisan je Ugovor o uređenju statusnih i drugih pravnih odnosa vezanih uz ulaganje, iskorištavanje i razgradnju NE Krško, te Društveni ugovor između HEP d.d. i ELES GEN. Ugovor je ratificirao Sabor Republike Hrvatske tijekom 2002. godine, a stupio je na snagu 11. ožujka 2003. godine nakon što ga je ratificirao Parlament Republike Slovenije 25. veljače 2003. godine.

Ovim ugovorom priznata su ranije oduzeta vlasnička prava HEP d.d.-u u novo oblikovanom društvu Nuklearne elektrane Krško d.o.o. (NEK) u visini od 50% udjela u NEK-u. Obje strane su se usuglasile da je životni vijek elektrane najmanje do 2023. godine. Proizvedena električna energija isporučivat će se u omjeru 50:50 za obje ugovorne strane, a cijena isporučene energije određivat će se prema ukupnim troškovima proizvodnje.

HEP d.d. je počeo dobivati električnu energiju iz NEK d.o.o. 19. travnja 2003. godine sa očekivanim godišnjim primitkom od 2.550 GWh godišnje sve do 2023. godine što predstavlja oko 16% godišnje potrošnje električne energije u Hrvatskoj.

Do kraja 2003. godine provedene su odredbe iz ugovora prema kojima su se HEP d.d. i NEK odrekli svih međusobnih potraživanja za štete nastale do 30. lipnja 2002. godine, povukli tužbene zahtjeve po toj osnovi uključujući sporne obveze za nabavu električne energije, potraživanja po osnovi ranije obračunatog doprinosa za financiranje razgradnje elektrane kao i sredstava za pokriće gubitaka iz ranijih godina. Nakon provedenih promjena upisani kapital NEK iznosio je na dan 31. prosinca 2003. godine 84,7 milijardi SIT (približno 2,8 milijardi kuna). Ipak još uvijek postoje otvorena vanbilančna potraživanja iz prošlosti HEP d.d.-a prema NEK-u i Sloveniji koja nemaju utjecaj na trenutne poslovne odnose.

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

14. ULAGANJE U NE KRŠKO (nastavak)

TREKUTNO STANJE

Prema naprijed navedenome ugovoru, razgradnja NEK-a te zbrinjavanje radioaktivnog otpada je obveza obje strane. Svaka strana će osigurati polovinu potrebnih sredstava za financiranje troškova izrade programa razgradnje i troškova provedbe programa. Svaka strana će sredstva za navedene namjene izdvajati u svoj zasebni fond u iznosima predviđenim programima razgradnje. Sukladno važećem Programu razgradnje Nuklearne elektrane Krško i odlaganja radioaktivnog otpada i istrošenog nuklearnog goriva Hrvatska elektroprivreda d.d. je obveznik uplate sredstava u Fond u iznosu od 14.250 tisuća EUR-a godišnje. Od 2004. do 2012. godine Društvo je iskazalo rezerviranja za troškove razgradnje i zbrinjavanja radioaktivnog otpada u iznosu od 942.996 tisuća kuna i isti iznos uplatilo na račun Fonda u razdoblju od 2006. do 2012. godine.

Uplate Fondu provode se temeljem *Uredbe o iznosu, roku i načinu uplate sredstava za financiranje razgradnje i zbrinjavanje radioaktivnog otpada i iskorištenog nuklearnog goriva Nuklearne elektrane Krško donesene od strane Vlade Republike Hrvatske 24.12.2008. godine.*

IZVADAK IZ FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

U tablici koja slijedi prikazan je izvadak iz financijskih izvještaja NE Krško d.o.o. na dan 31. prosinca 2011. i 2010.:

	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2011.	1. siječnja 2011
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Nekretnine, postrojenja i oprema	3.008.158	3.023.770	3.089.065
Kapital i rezerve	3.316.417	3.309.732	3.245.896
Bruto prihod od prodaje	1.419.092	1.492.491	1.214.576
Novčani tijek iz poslovnih aktivnosti	674.550	495.358	313.211

Obveze za nabavljenu električnu energiju od NE Krško na 31. prosinca 2012. godine iznose 61.119 tisuću kuna (2011: 64.667 tisuća kuna). Društvo posluje na točki pokrića te je rezultat za financijske godine jednak nuli.

15. ULAGANJE U TE PLOMIN

U studenome 1996. godine HEP d.d. je sklopio ugovor o zajedničkom ulaganju s RWE Energie Aktiengesellschaft („RWE“) iz Njemačke radi dovršenja i puštanja u pogon TE Plomin II. TE Plomin d.o.o. („Plomin“) osnovano je u prosincu 1996. godine. Partneri u ovom zajedničkom ulaganju imaju 50% udjela u kapitalu novog društva. Partneri u zajedničkom ulaganju sklopili su nekoliko ugovora koji uređuju njihove međusobne odnose i odnose s novim Grupama.

U skladu s Ugovorom o ulogu imovine iz 1996. godine, HEP d.d. je uložio imovinu, postrojenja i opremu ranije nabavljenu za projekt u vrijednosti 50.000 tisuća DEM (179.138 tisuća kuna) kao svoj udjel u TE Plomin d.o.o. Iznos od 50 tisuća kuna raspoređen je u temeljni kapital, a 179.088 tisuća kuna raspoređeno je u rezerve.

U skladu s Ugovorom o zajedničkom ulaganju, RWE je uložio isti iznos u novcu tijekom razdoblja izgradnje. Početni ulog u iznosu od 50 tisuća kuna raspoređen je u temeljni kapital, a ostatak uloga u rezerve. Kapital koji je RWE uložio vraća se u razdoblju od 15 godina počevši od dana početka poslovanja, odnosno 30. travnja 2000. godine.

U 2012. godini povrat kapitala iznosio je 12.922 tisuće kuna (2011.: 12.668 tisuće kuna). Na dan 31. prosinca 2012. godine ostalo je neisplaćeno 38 milijun kuna (2011.: 51 milijuna kuna).

Sukladno Statutu društva Plomin., RWE ima pravo na godišnju dividendu tijekom trajanja zajedničkog ulaganja primjenom stope od 14% do 17%, zavisno od raspoloživosti elektrane ostvarene tijekom godine. Uloženi kapital RWE-a uključuje neisplaćeni kapital, kao i dio neplaćenih kumuliranih kamata na kapital u fazi izgradnje.

U razdoblju izgradnje kumulirana kamata na kapital iznosila je 54.717 tisuća kuna (7.536 tisuća eura) i isplaćivat će se ravnomjerno tijekom godina njene eksploatacije. Na dan 31. prosinca 2012. godine neisplaćena kumulirana kamata iznosila je 8.846 tisuća kuna (2011.g.: 12.611 tisuća kuna).

RWE ima pravo na godišnji povrat na uloženi kapital (kroz preferencijalne dividende) iz neto dobiti Plomina. Za 2012. godinu ova dividenda iznosila je 17% kao i za 2011. godinu. U 2012. godini isplaćen je iznos od 11.514 tisuće kuna koji se odnosi na dobit 2011. godine, u 2011. godini isplaćen je iznos od 14.063 tisuće kuna koji se odnosi na dobit 2010. godine.

Navedene dividende imaju prednost u odnosu na udio HEP-a d.d. u rezultatu zajedničkog ulaganja te sva druga plaćanja prema HEP-u d.d., s obzirom da je HEP-ov udio bio korišten za plaćanje kamate RWE od 2000. godine, te HEP d.d. nije realizirao svoj udio u dobiti Plomina.

Partneri u zajedničkom pothvatu su ugovorno regulirali svoje obveze kako bi osigurali poslovanje i rad termoelektrane, uključujući usluge održavanja, zajedničku uporabu i opskrbu te nabavu električne energije („Purchase Power Agreement – PPA“). Navedeni ugovor regulira prodaju električne energije Grupi od strane Plomina. HEP d.d. je obvezan kupovati svu energiju proizvedenu u Plominu prema cijenama točno definiranim formulama u navedenom ugovoru, koje su kalkilirane tako da pokriju sve troškove proizvodnje u Plominu te da osiguraju garantirani iznos povrata na kapital RWE-u.

U ovim financijskim izvještajima Grupa je prezentirala svoj udio u Plominu metodom potpune konsolidacije.

Bilješke uz konsolidirane
 financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

15. ULAGANJE U TE PLOMIN (nastavak)

	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2011.	1.siječnja 2011.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Početno stanje nekontrolirajućeg udjela	62.847	76.993	91.409
Isplata kapitala	(12.922)	(12.668)	(12.382)
Isplata dividende	(11.514)	(14.063)	(16.583)
Povećanje za dobit tekuće godine	8.707	11.514	14.063
Tečajne razlike	165	1.071	486
Završno stanje	47.283	62.847	76.993

Bilješke uz konsolidirane
 financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

16. DANI DUGOROČNI KREDITI I DEPOZITI

	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2011.	1.siječnja 2011.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Potraživanja za dane kredite	808	1.022	1.318
Vrijednosno usklađenje	(158)	(167)	(135)
Tekuće dospijeće danih dugoročnih kredita	(136)	(136)	-
Dugoročni dio	514	719	1.183

Zajmovi dani nepovezanim društvima su kako slijedi:

	Godina odobrenja kredita	Rok otplate	Odobreni iznos kredita	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2011.	1.siječnja 2011.
				u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
					Prepravljeno	Prepravljeno
Grad Pregrada	2006.	10 godina	1.358	679	815	950
Did d.o.o.	2007.	4 godine	1.010	129	207	368
Ukupno				808	1.022	1.318
Vrijednosno usklađenje				(158)	(167)	(135)
Tekuće dospijeće				(136)	(136)	-
Dugoročni dio				514	719	1.183

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

17. ULAGANJA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU I OSTALA ULAGANJA

	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2011.	1. siječnja 2011.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Ulaganja raspoloživa za prodaju	128.387	120.605	162.170
Ostala ulaganja	1.065	310	210
	129.452	120.915	162.380

Promjene na ulaganjima raspoloživim za prodaju prikazane su kako slijedi:

	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2011.	1. siječnja 2011.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Stanje na početku	120.605	162.170	152.797
Fer vrednovanje ulaganja u Jadranski Naftovod d.d.	7.558	-	9.373
Fer vrednovanje ulaganja u Jadranski Naftovod d.d. kroz račun dobiti i gubitka	(88)	(41.565)	-
Fer vrednovanje ulaganja u Pevec d.d.	312	-	-
	128.387	120.605	162.170

	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2011.	1. siječnja 2011.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Ulaganja raspoloživa za prodaju:			
Jadranski Naftovod d.d.	127.935	120.378	161.943
Pevec d.d.	312	-	-
Viktor Lenac d.d.	133	220	220
Đuro Đaković d.d.	5	5	5
Kraš d.d.	2	2	2
	128.387	120.605	162.170
Ostala ulaganja			
Geopodravina d.o.o.	200	200	200
LNG Hrvatska d.o.o.	865	110	10
	129.452	120.915	162.380

Tijekom prosinca 2008. godine HEP d.d. je, odlukom Vlade Republike Hrvatske o prijenosu dionica društva Jadranski naftovod d.d., stekao vlasništvo nad 53.981 dionicom po nominalnoj vrijednosti od 2.700 kuna, odnosno ukupne nominalne vrijednosti 145.748.700 kuna. Odlukom Uprave odlučeno je da se dionice Jadranskog naftovoda razvrstaju kao imovina raspoloživa za prodaju. Upis vlasništva nad dionicama u Središnjoj depozitarnoj agenciji obavljen je 19. ožujka 2009. godine.

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

17. ULAGANJA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU I OSTALA ULAGANJA (nastavak)

U 2012. godini i 2011. godini fer vrednovanje je napravljeno temeljem obavijesti Središnjeg klirinško depozitarnog društva o stanju računa na dan 31. prosinca. Tržišna cijena dionice Jadranskog naftovoda na dan 31. prosinca 2012. godine iznosi 2.370 kuna, a 2011. godine 2.230 kuna. Fer vrednovanjem ulaganja u Jadranski naftovod na dan 31. prosinca 2012. godine povećana je vrijednost ulaganja za 7.558 tisuća kuna (2011.: smanjena za 41.465 tisuća kuna). Fer vrednovanje u 2012. godini je provedeno kroz rezerve, a u 2011. godini kroz račun dobiti i gubitka.

HEP d.d. i Plinacro d.o.o. zaključili su 1. lipnja 2010. godine Društveni dogovor o osnivanju Društva LNG Hrvatska d.o.o. za poslovanje ukapljenim prirodnim plinom. 2011. godine donijeta je odluka o povećanju temeljnog kapitala sa 20 tisuća kuna na 220 tisuća kuna, a 2012. godine na 1.730 tisuća kuna. HEP d.d. je vlasnik 50% udjela, dok je Plinacro vlasnik druge polovice udjela.

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

18. OSTALA DUGOTRAJNA IMOVINA

	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2011.	1. siječnja 2011.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Potraživanja po stambenim kreditima	33.649	38.095	42.890
Potraživanja od kupaca projekta energetske učinkovitosti – dugoročni dio	24.616	56.415	51.930
Obračunata kamata – RWE	8.846	12.611	16.078
Ostala dugotrajna imovina	108	31	75
	67.219	107.152	110.973

Prije 1996. godine Grupa je prodala vlastite stanove svojim zaposlenicima u skladu sa zakonima Republike Hrvatske. Prodaja ove imovine uglavnom je bila na kredit i potraživanja od prodaje, koja imaju kamatnu stopu nižu od tržišne, otplaćuju se mjesečno u razdoblju od 20 do 35 godina. Potraživanja od prodaje stanova prenesena su na novoosnovana povezana društva 1. srpnja 2002. godine. Navedena potraživanja iskazana su u financijskim izvještajima po diskontiranoj neto sadašnjoj vrijednosti, utvrđenoj koristeći kamatnu stopu od 7,0 %. Obveza prema državi koja predstavlja 65% vrijednosti prodanih stanova iskazana je u dugoročnim obvezama prema državi (bilješka 25). Potraživanja su osigurana hipotekama na prodane stanove.

Sukladno odredbi o udruživanju, na sva sredstva uložena od strane RWE Power, obračunava se kamata po stopi koja je u fazi izgradnje elektrane iznosila 17% (interkalarna kamata). Obračunata interkalarna kamata u ukupnom iznosu od 7.536 tisuće eura ili preračunato 55.653 tisuće kuna u cijelosti je evidentirana kao odgođeni trošak koji se amortizira linearno kroz 15 godina.

Otplata interkalarne kamate obavlja se zajedno s otplatom uloženi sredstava od PWE Power, a započela je nakon dovršenja elektrane. U 2012. godini otplaćeno je 502 tisuće eura ili preračunato 3.809 tisuća kuna (u 2011.: 502 tisuće EURa ili preračunato 3.734 tisuće kuna).

Na dan 31. prosinca 2012. godine stanje odgođenog troška po osnovi interkalarne kamate iznosi 1.173 tisuća EURa ili preračunato 8.846 tisuća kuna (2011.: 1.675 tisuće EURa ili preračunato 12.611 tisuća kuna). Tečajne razlike iskazuju se u okviru financijskih prihoda ili rashoda za godinu u kojoj su nastale.

Bilješke uz konsolidirane
 financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

19. ZALIHE

	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2011.	1.siječnja 2011.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Zalihe goriva i kemikalija	526.542	644.113	748.065
Elektro materijal	217.167	187.740	162.486
Rezervni dijelovi	221.934	212.512	175.536
Građevinski materijal	87.378	90.418	83.211
Ostale zalihe	66.206	65.784	73.090
Vrijednosno usklađenje zastarjelog materijala i rezervnih dijelova	(137.586)	(137.047)	(125.717)
	981.641	1.063.520	1.116.671

Grupa je tijekom 2012. godine temeljem procijene napravila ispravak vrijednosti nekurentnih zaliha materijala (materijali koji nisu imali prometa u posljednje dvije godine) prema starosnoj strukturi u visini 539 tisuća kuna (2011.: 11.330 tisuća kuna).

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

20. POTRAŽIVANJA OD KUPACA

	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2011.	1. siječnja 2011.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Električna energija – gospodarstvo	1.606.227	1.422.139	1.355.919
Električna energija – kućanstva	478.424	313.463	336.814
Prodaja u inozemstvu – električna energija	53.207	35.625	71.530
Toplinska energija, plin i usluge	502.643	443.354	446.462
Priključenje na mrežu prijenosa	41.233	-	33.131
Ostalo	83.190	63.255	61.882
	2.764.924	2.277.836	2.305.738
Rezerviranja za sumnjiva i sporna potraživanja	(891.679)	(781.600)	(575.410)
	1.873.245	1.496.236	1.730.328

Starosna struktura dospjeća neispravljenih potraživanja od kupaca:

	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2011.	1. siječnja 2011.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Nedospjelo	1.015.832	876.451	1.044.409
do 30 dana	437.422	309.826	347.291
od 31 – 60 dana	161.682	138.013	145.786
od 61 – 90 dana	75.704	67.558	64.544
od 91 – 180 dana	89.315	61.198	68.461
181 – 365 dana	71.078	37.075	50.294
365 i više dana	22.212	6.115	9.543
	1.873.245	1.496.236	1.730.328

Promjene na ispravcima za umanjene vrijednosti bile su kako slijedi:

	31. prosinca 2011.	31. prosinca 2010.	1. siječnja 2011.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Stanje 1. siječnja	781.600	575.410	402.876
Rezerviranja za moguće gubitke po potraživanjima i kamatama na potraživanja (bilješka 7)	250.972	364.544	332.139
Ukidanje rezerviranja iz prethodne godine	(21.338)	(19.088)	(25.074)
Naplaćena rezervirana potraživanja (bilješka 5)	(119.555)	(139.266)	(134.531)
Stanje 31. prosinca	891.679	781.600	575.410

Uprava provodi ispravak sumnjivih i spornih potraživanja na temelju pregleda ukupne starosne strukture svih potraživanja, te na temelju pregleda značajnih, pojedinačnih iznosa uključenih u potraživanja.

Bilješke uz konsolidirane
 financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

21. OSTALA KRATKOTRAJNA POTRAŽIVANJA

	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2011.	1. siječnja 2011.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Potraživanja za PDV	142.908	179.965	27.560
Potraživanja za više plaćeni porez na dobit	-	138.719	-
Predujmovi za obrtna sredstva	706	13.616	26.196
Potraživanja od države za zaposlene	15.366	10.284	6.403
Potraživanja za kamate	2.995	2.553	3.564
Depoziti i oročena sredstva na rok duži od 3 mjeseca	21.220	4.328	1.735
Ostala kratkoročna potraživanja	60.419	65.640	78.606
	243.614	415.105	144.064

22. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2011.	1. siječnja 2011.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Kunski računi	156.084	123.916	71.510
Devizni računi	118.482	92.117	27.352
Izdvojena novčana sredstva	7.403	6.105	5.710
Blagajne kunske	280	280	287
Depoziti s dospijecem do 90 dana	159.225	5.120	559.800
Dnevna oročenja	163.550	179.585	97.498
	605.024	407.123	762.157

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

23. KAPITAL I REZERVE

Pri likom prve registracije Društva na dan 12. prosinca 1994. godine kapital Društva je upisan u njemačkim markama (DEM) u iznosu od 5.784.832 tisuća DEM. Narednom registracijom Društva od 19. srpnja 1995. godine, kapital je izražen u hrvatskim kunama u iznosu od 19.792.159 tisuća kuna. Dionički kapital se sastoji od 10.995.644 redovnih dionica nominalne vrijednosti od 1.800,00 kuna.

Preneseni gubitak u iznosu od 356.648 tisuću kuna jednak je razlici zakonske rezerve u iznosu od 191.094 tisuća kuna, prenesenog gubitka u iznosu od 610.237 tisuća kuna i dobiti tekuće godine pripisan vlasniku 62.495 tisuća kuna.

Nekontrolirajući udio RWE-a iznosi 47.283 tisuća kuna, od čega se 8.707 tisuća kuna odnosi na dividendu.

KAPITALNE REZERVE

	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2011.	1. siječnja 2011.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Početno stanje rezervi	(438.957)	(874.074)	(1.889.646)
Prijenos sa zadržane dobiti	438.957	444.038	1.008.073
Ostala sveobuhvatna dobit, prije prepravljanja			24.853
Učinak prepravka			(17.354)
Ostala sveobuhvatna dobit/(gubitak)	6.046	(8.921)	7.499
Kapitalne rezerve	6.046	(438.957)	(874.074)

ZADRŽANA DOBIT

	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2011.	1. siječanj 2011.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Početno stanje	5.851	947.198	403.018
Povećanje zadržane dobiti	13.963	(-233)	130.950
Prijenos na rezerve	(438.957)	(444.038)	(1.008.073)
Dividenda plaćena vlasniku	-	(493.376)	-
Gubitak / dobit tekuće godine	62.495	(3.700)	1.421.303
	(356.648)	5.851	947.198

Odlukom Skupštine od 24. svibnja 2012. godine o upotrebi ostvarene dobiti za 2011. godinu i zadržane dobiti iz ranijih godina izvršen je prijenos na rezerve u iznosu od 438.957 tisuće kuna.

Odlukom Skupštine od 27. lipnja 2011. godine o upotrebi ostvarene dobiti za 2010. godinu i zadržane dobiti iz ranijih godina izvršen je prijenos na rezerve u iznosu od 444.038 tisuće kuna i isplati dobiti vlasniku u iznosu od 493.376 tisuća kuna.

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

24. OBVEZE PO DUGOROČNIM KREDITIMA

	Kamatne stope	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2011.	1.siječnja 2011.
		u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
			Prepravljeno	Prepravljeno
Kreditni domaćih banaka	EURIBOR+ (1,00%-5,35%)	1.961.548	1.681.140	1.040.610
Kreditni inozemnih banaka	EURIBOR+ 0,50%	25.585	2.042.011	3.010.835
Obveze prema domaćim poduzećima	EURIBOR+ 1,95%	-	-	4.661
Kredit RWE-a		5.055	8.828	12.369
Ukupno		1.992.188	3.731.979	4.068.475
Razgraničenje naknada po kreditima		(20.474)	(22.777)	-
Ukupno dugoročne obveze po kreditima		1.971.714	3.709.202	4.068.475
Tekuća dospjeća		(132.084)	(1.174.713)	(1.184.921)
Dugoročni dio		1.839.630	2.534.489	2.883.554

Kreditni domaćih banaka osigurani su mjenicama i zadužnicama. Krajem godine Grupa je iz sredstava osiguranih izdajom obveznica izvršila prijevremene povrate nekih dugoročnih kredita, sa svrhom produženja ročnosti ukupnog kreditnog portfelja. Pri tome su otplaćeni svi krediti sa nepovoljnim financijskim klauzulama među kojima su bili i krediti osigurani državnim jamstvom. Na dan 31.12.2012. godine, Grupa više nema duga pokrivenog jamstvom RH.

NOVI IZVORI FINANCIRANJA

Tijekom godine Grupa nije sklapala nove dugoročne kredite. Za financiranje plana investicija i poslovanja u 2012. godini Grupa je koristila sredstva prikupljena izdajom euroobveznica na međunarodnom tržištu kapitala (detaljnije u Bilješki 27.) te sredstva iz kredita u korištenju.

KREDITI U KORIŠTENJU

Za financiranje investicija pokrenutih u prethodnim godinama, Grupa je tijekom 2012. godine imala na raspolaganju 84 milijuna EUR iz kredita od 150 milijuna EUR zaključenog sa klubom domaćih banaka (Privredna banka Zagreb d.d., Raiffeisenbank Austria d.d. i Zagrebačka banka d.d.).

Tijekom 2012. godine i dalje je korišten dugoročni kredit odobren od KfW Entwicklungsbanke iznosa 50 milijuna EUR za financiranje projekata ovisnih društava HEP ESCO i HEP Obnovljivi izvori energije. Osnovni uvjeti kredita su: 5 godina korištenja, kvartalna otplata glavnice kroz 10 godina nakon isteka razdoblja korištenja. Stanje kredita od KfW-a na dan 31. prosinca 2012. godine iznosi 3,4 milijuna EUR, odnosno neiskorišteni dio kredita iznosi 46,6 milijuna EUR.

Također, tijekom 2012. godine Grupa je na raspolaganju imala i sredstva iz dugoročnog kredita zaključenog sa Europskom bankom za obnovu i razvoj i sindikatom banaka u iznosu od 123,2 milijuna EUR, a koja su namijenjena za financiranje izgradnje HE Ombla kraj Dubrovnika. Tranše kredita imaju ukupnu ročnost od 12 i 15 godina, u što je uključeno i razdoblje korištenja sredstava od 4 godine.

Početak korištenja sredstava iz kredita planira se u 2013. godini.

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

24. OBVEZE PO DUGOROČNIM KREDITIMA (nastavak)

KREDITI U KORIŠTENJU (nastavak)

Plan otplate glavnica dugoročnih kredita koje dospijevaju u sljedećih pet godina:

2013.	132.084
2014.	284.418
2015.	412.694
2016.	381.673
2017.	380.849
Poslije 2017.	400.470
Ukupno	1.992.188

Uvjeti po nekim kreditima uključuju restriktivne financijske i poslovne uvjete, prema kojima Grupa treba zadovoljiti određene propisane razine sljedećih pokazatelja: neto vrijednosti imovine (vlastitog kapitala), pokrića duga te neto i ukupnih obveza po kreditima.

Na dan 31. prosinca 2012. godine Grupa je zadovoljila sve ugovorene financijske pokazatelje.

Slijedi pregled dugoročnih kredita izraženih u stranim valutama (u tisućama):

Valuta	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2011.	1. siječnja 2011.
EUR	263.349	495.587	549.223

25. DUGOROČNE OBVEZE PREMA DRŽAVI

Dugoročne obveze prema državi u iznosu od 27.544 tisuća kuna u 2012. godini (2011. godine: 30.466 tisuća kuna) odnose se na prodaju stanova zaposlenicima u skladu s državnim programom koji je ukinut 1996. godine. Prema zakonskim propisima 65% prihoda od prodaje stanova zaposlenicima plaćalo se državi po primitku sredstava. Prema zakonu HEP d.d. nema obvezu doznačiti sredstva prije nego što ih naplati od zaposlenika.

Bilješke uz konsolidirane
 financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

26. DUGOROČNA REZERVIRANJA

	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2011.	1.siječnja 2011.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Rezerviranja za sudske sporove	204.292	217.621	162.443
Rezerviranja za otpremnine	285.739	314.081	302.157
Rezerviranja za jubilarne nagrade	45.408	43.551	46.268
Rezerviranja za razgradnju termoelektrane	104.341	100.044	93.121
NE Krško – dugoročno rezerviranje za razgradnju	-	-	53.838
Rezerviranja po ugovoru za nastalu štetu	-	80.800	80.800
Rezerviranja za isporučenu električnu energiju iz vjetroelektrana	21.631	22.532	22.031
Rezerviranja troškova investicijskog ulaganja u HE Lešće	-	-	39.287
	661.411	778.629	799.945

Iznos rezerviranja za troškove razgradnje termoelektrana od 104.341 tisuća kuna predstavlja diskontiranu vrijednost procijenjenog troška razgradnje termoelektrana Grupe.

Niže u tablici sažeto su prikazane promjene rezerviranja tijekom godine:

	Rezerviranja za sudske sporove	Rezerviranja za otpremnine	Rezerviranja za jubilarne nagrade	Rezerviranja za razgradnju termoelektrana	Ostalo	Ukupno
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Na dan 1. siječnja 2012.	217.621	314.081	43.551	100.044	103.332	778.629
Preknjiženje	34.000	-	-	-	(34.000)	-
Dodatna rezerviranja	40.079	21.955	4.218	4.297	-	70.549
Smanjenje rezerviranja temeljem isplate	(76.091)	(22.459)	(7.136)	-	(47.701)	(153.387)
Smanjenje rezerviranja temeljem procjene	(11.317)	(27.838)	4.775	-	-	(34.380)
Na dan 31. prosinca 2012.	204.292	285.739	45.408	104.341	21.631	661.411

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

26. DUGOROČNA REZERVIRANJA (nastavak)

REZERVIRANJA ZA SUDSKE SPOROVE

Grupa je u 2012. godini uknjižila rezerviranja za sudske sporove za koje je procijenjeno da nije vjerojatno da će biti riješeni u korist HEP-a u iznosu od 204.292 tisuća kuna (u 2011. godini 217.621 tisuća kuna). Najznačajniji sudski sporovi se odnose na sporove gdje je tuženik HEP Proizvodnja d.o.o. za spor sa Zagrebačkim Holdingom čije rezerviranje u 2012. godini iznosi 84.821 tisuća kuna i odnosi se na naknadu za postrojenje za obradu otpadnih voda.

U tijeku je rješavanje jednog materijalno značajnog spora vezano za HE Peruća koji je započet u 1995. godini, za koji je u 2012. godini donijeta prvostupanjska presuda u korist tužitelja. Kako je prema stavu Grupe i Županijskog Državnog Odvjetništva pravno i činjenično ova presuda neodrživa, Grupa je uložila žalbu.

Uprava HEP d.d. je procijenila da postoji visoki stupanj vjerojatnosti za Grupu pozitivnog ishoda predmetnog spora.

REZERVIRANJA ZA OTPREMINE I JUBILARNE NAGRADE

Promjene sadašnje vrijednosti definiranih obveza temeljem primanja zaposlenih u tekućem razdoblju prikazane su u nastavku:

	Otpremine	Jubilarne nagrade	Ukupno
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Na dan 1. siječnja 2012.	314.081	43.551	357.632
Troškovi tekućeg rada	10.333	2.399	12.732
Troškovi kamata	11.608	1.814	13.422
Isplaćena primanja	(22.459)	(7.136)	(29.595)
Troškovi minulog rada	14	5	19
Aktuarski dobici/(gubici)	(27.838)	4.775	(23.063)
Na dan 31. prosinca 2012.	285.739	45.408	331.147

Pri izradi kalkulacija korištene su sljedeće pretpostavke:

Stopa prestanka radnog odnosa kreće se od 0% do 6,23%, a temelji se na statističkim podacima o fluktuaciji zaposlenika u Grupi u razdoblju od 2005. do 2012. godine.

Vjerojatnost smrti po starosnoj dobi i spolu izvedena je iz Tablica smrtnosti za Hrvatsku u 2000. godini, koje je objavio Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske. Pretpostavlja se da se zaposlenici Grupe ubrajaju u prosječnu populaciju u pogledu smrtnosti i zdravstvenog statusa.

Pretpostavili smo da Godišnje plaće neće rasti u ostalim godinama.

Sadašnja vrijednost obveze izračunata je primjenom diskontne stope 4.4% za sve članove Grupe.

Bilješke uz konsolidirane
 financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

27. OBVEZE PO IZDANIM OBVEZNICAMA

	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2011.	1.siječnja 2011.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Nominalna vrijednost obveznica u zemlji	1.200.000	1.200.000	1.200.000
Otplata	(233.450)	(140.070)	(46.690)
Diskontirana vrijednost	(814)	(1.348)	(1.888)
Tekuće dospjeće obveznica	(593.380)	(93.380)	(93.380)
	372.356	965.202	1.058.042
Nominalna vrijednost obveznica u inozemstvu	2.955.595		
Tečajna razlika	(92.198)		
Obveza po swap-u	99.855		
	2.963.252		
	3.335.608		

OBVEZNICE IZDANE U ZEMLJI

Obveznice izdane 2006. godine u iznosu 500.000 tisuća kuna u cijelosti dopijevaju 2013. godine, te nose fiksnu kamatu od 5,00%. Obveznice u iznosu 700.000 tisuća kuna, koje su izdane krajem 2007. godine, otplaćuju se u 15 polugodišnjih rata, počevši tri godine nakon datuma izdavanja, te nose fiksnu kamatu od 6,50%. Obveznice HEP-a d.d. uvrštene su na tržište Zagrebačke burze.

OBVEZNICE IZDANE U INOZEMSTVU

U studenom 2012. godine, Društvo je izdalo obveznice u iznosu 500.000 tisuća dolara na međunarodnom tržištu kapitala. Obveznice imaju ročnost 5 godina, u cijelosti dospijevaju u studenome 2017. godine, te nose fiksnu kamatu od 6,00%. Obveznice HEP-a d.d., uvrštene su na tržište Luksemburške burze, te se sa njima aktivno trguje.

Dio sredstava osiguranih izdanjem obveznica, korišten je za povrat kratkoročnih kredita te refinanciranje (prijevremene povrate) postojećih dugoročnih kredita, sa svrhom produljenja ročnosti ukupnog kreditnog portfelja, dok je preostali dio sredstava korišten za financiranje investicija u tekućoj godini.

U svrhu zaštite od valutnoga rizika odnosno. promjene kretanja vrijednosti dolara, istovremeno je sklopljen ugovor o valutnoj razmjeni (swap) kojom je dolarska obveza pretvorena u eursku, i to za cijelo vrijeme trajanja obveze po izdanim obveznicama, do njenog krajnjeg dospjeća 09.11.2017. godine.

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

27. OBVEZE PO IZDANIM OBVEZNICAMA (nastavak)

KAMATNI SWAP

Grupa je zaključila ugovor o kamatnom swapu kojim se štiti izloženost Grupe temeljem obveza po promjenjivim kamatnim stopama. Prema ugovoru, šestomjesečna kamatna stopa koju plaća Grupa je fiksna i iznosi 5,39%, dok je swap kamatna stopa jednaka šestomjesečnom EURIBOR-u.

Plaćanja prema ugovoru izvršavala su se svakih šest mjeseci, a Ugovor je istekao 25. listopada 2012. godine.

VALUTNI SWAP

U svrhu zaštite od valutnoga rizika tj. promjene kretanja vrijednosti dolara, Grupa je zaključila ugovor o valutnom swapu kojom je dolarska obveza po izdanim obveznicama u inozemstvu pretvorena u eursku, i to za cijelo vrijeme trajanja obveznice, odnosno do njenog krajnjeg dospijea 09.11.2017. godine.

Prema ugovoru, šestomjesečna kamatna stopa koju plaća Grupa je fiksna i iznosi 6,53%, dok je kamatna stopa koju Grupa potražuje od ugovornih strana po swapu jednaka fiksnoj stopi po kojoj su izdane obveznice i iznosi 6,00%.

Bilješke uz konsolidirane
 financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

28. OSTALE DUGOROČNE OBVEZE

	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2011.	1.siječnja 2011.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Odgođeni prihodi za imovinu financiranu od drugih	4.220.301	4.440.468	4.590.815
Dugoročne obveze za imovinu financiranu iz klirinškog duga	689.792	701.012	414.938
Dugoročni dio obveza temeljem ugovora o kamatnom swapu	-	850	672
Ostalo	1.540	1.659	1.779
	4.911.633	5.143.989	5.008.204

Odgođeni prihodi odnose se na prihode za primljenu imovinu ili imovinu financiranu iz naknade za priključenje. Prihod od ove imovine priznaje se istovremeno s amortizacijom materijalne imovine na koju se odnosi, što vrijedi za ugovore o priključenju na mrežu sklopljenu s kupcima do 31.lipnja 2009. godine. Nakon 1.srpnja 2009. godine naknada za priključenje priznaje se kao prihod u iznosu novca koji je primljen od kupca u trenutku kada se kupac priključi na mrežu ili kada mu se omogući stalni pristup isporuci usluge.

Na dan 31. prosinca 2012. godine Grupa ima iskazanu obvezu za klirinški dug u iznosu od 689.792 tisuća kuna (2011: 701.012 tisuća kuna), koja se odnosi na uplatu iz akreditiva, a na temelju Suglasnosti Ministarstva financija o korištenju sredstava na temelju međubankarskog sporazuma. S obzirom da ne postoji drugi dokument koji bi regulirao odnos između HEP Grupe i Ministarstva financija a vezano za navedeni klirinški dug, nije definirano da li je riječ o kreditu ili državnoj potpori.

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

29. OBVEZE ZA KRATKOROČNE KREDITE

	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2011.	1. siječnja 2011.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Kreditni od domaćih banaka i podružnica inozemnih banaka, denominirani u raznim valutama pod sljedećim uvjetima:	400.000	592.778	282.252
kamatne stope od EURIBOR/TZ Min.fin + marža (2,60% – 5,70%)		-	-
osigurani mjenicama			
Kreditni od domaćih poduzeća	3.261	2.806	2.805
Kratkoročni dio kredita od RWE-a	7.582	7.579	7.436
	410.843	603.163	292.493

Tijekom 2012. godine Grupa je koristila kratkoročne kredite domaćih banaka za obrtna sredstva i za podmirenje dospjelih obveza prema dobavljačima. Uz prolongate postojećih linija Grupa je tijekom godine zaključila i nove kratkoročne linije u svrhu održavanja financijske stabilnosti.

Prijevremenim povratom većine kratkoročnih kredita krajem godine, kratkoročna zaduženost smanjena je za 32% u odnosu na početak godine. Na dan 31. prosinca 2012. godine, Grupa raspolaže sa 902 mil. kuna neiskorištenih kratkoročnih kreditnih izvora.

Kratkoročni krediti osigurani su mjenicama i zadužnicama.

30. OBVEZE ZA POREZE I DOPRINOSE

	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2011.	1. siječnja 2011.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Obveze za porez na dobit	28.521	-	357.228
Komunalne i ostale naknade	17.519	12.680	25.596
Doprinosi na plaće	20.111	23.205	23.953
Obveze za carinu	908	2.239	20.153
Doprinosi i porezi za primitke u naravi	3.519	1.984	14.880
Ostalo	3.538	647	3.175
	74.116	40.755	444.985

Bilješke uz konsolidirane
 financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

31. OBVEZE PREMA ZAPOSLENIMA

	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2011.	1. siječnja 2011.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Obveze za neto plaće	75.220	78.074	81.133
Obveze za doprinose	39.179	40.363	41.953
Ostalo	26.169	9.497	11.140
	140.568	127.934	134.226

32. OSTALE KRATKOROČNE OBVEZE

	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2011.	1. siječnja 2011.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Obveze za primljene predujmove za priključke	216.610	193.125	110.538
Obveze za ostale primljene predujmove	98.344	15.538	7.214
Obračunati troškovi neiskorištenih godišnjih odmora	64.827	63.900	64.477
Obračunati prihod od prodaje el.energije kućanstvima	19.426	10.905	-
Obveze za naknade za obnovljive izvore	11.477	8.017	16.446
Obračunati troškovi NEK – razgradnja	-	-	5.023
Obračunati troškovi otpremnina radnicima	249.174	-	-
Ostali obračunati troškovi	31.163	3.203	9.459
Tekuće dospjeće obveze po kamatnom swapu	-	850	2.203
Ostale obveze	51.970	85.837	75.676
	742.991	381.375	291.036

Ispravak prihoda od kućanstava na dan 31.12.2012.godine je dobiven izračunom logaritamske krivulje koristeći gubitke u mreži od 8,7% , dok je za godinu koja je završena na dan 31. prosinca 2011. godine, navedeni postotak gubitaka korišten u izračunu iznosio 8,3% Rezultat je smanjenje prihoda u iznosu od 8.521 tisuća kuna u odnosu na prošlu godinu.

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

33. ODNOSI S POVEZANIM STRANAMA

Grupa ima 50% udjela u kapitalu NE Krško d.o.o.

Proizvedena električna energija u NE Krško isporučuje se HEP-u u visini od 50% ukupno proizvedenih količina po cijeni koja se određuje po ukupnim troškovima proizvodnje.

Potraživanja i obveze te prihodi i rashodi s povezanim društvima prikazani su u idućoj tablici:

	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2011.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
NE Krško d.o.o.		
Obveze za nabavljenu električnu energiju	61.119	64.667
Troškovi nabavljene električne energije	707.758	737.565

	Prihod od prodaje		Trošak nabavki	
u tisućama kuna	2012.	2011.	2012.	2011.
Društva koja su u većinskom vlasništvu Države				
Hrvatske Željeznice	112.500	108.259	12.765	9.279
INA Matica	155.192	121.110	132.403	1.419.311
Prirodni Plin	-	-	2.531.088	1.011.225
Plinacro	2.135	1.975	34.760	34.296
Hrvatske telekomunikacije	85.744	83.937	24.318	27.400
Croatia osiguranje	5.508	6.481	16.371	16.924
Hrvatska pošta	23.245	22.062	60.553	54.523
Hrvatske šume	6.474	5.785	6.087	12.113
Jadrolinija	1.102	727	647	787
Narodne novine	2.590	2.855	5.120	6.236
Hrvatska radio televizija	12.437	12.441	1.185	1.079
Plovput	579	551	692	230
Croatia Airlines	780	788	-	2
Petrokemija Kutina	29.028	9.428	118	46
Ministarstvo vanjskih poslova	525	563	-	-
Ministarstvo obrane RH	22.530	17.597	-	-
Ministarstvo unutarnjih poslova	25.187	24.862	-	-
Osnovne i srednje škole	82.888	79.120	-	-
Pravosudne ustanove	12.185	10.506	-	-
Sveučilišta i veleučilišta	31.594	30.649	4.145	3.160
Zakonodavna, izvršna i druga tijela RH	30.482	29.169	6.572	5.848
Zdravstvene ustanove i organizacije	89.538	81.711	3.233	3.502
Ostali korisnici	12.025	70.472	16.669	15.883
UKUPNO	744.268	721.048	2.856.726	2.621.844

Bilješke uz konsolidirane
 financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

33. ODNOSI S POVEZANIM STRANAMA (nastavak)

u tisućama kuna	Iznos potraživanja		Iznos obveza	
	31.prosinca 2012.	31.prosinca 2011.	31.prosinca 2012.	31.prosinca 2011.
Društva koja su u većinskom vlasništvu Države				
Hrvatske Željeznice	45.902	22.615	2.460	866
INA Matica	18.927	14.709	12.707	206.061
Prirodni Plin	-	-	297.100	371.656
Plinacro	355	351	-	4.380
HT	9.331	8.092	7.625	8.179
Croatia osiguranje	610	582	4.356	-
Hrvatska pošta	3.107	3.380	3.791	4.568
Hrvatske šume	1.041	1.262	365	1.288
Jadrolinija	178	57	592	761
Narodne novine	263	284	1.361	1.790
Hrvatska radio televizija	2.385	2.006	152	231
Plovput	65	64	102	49
Croatia Airlines	148	149	276	-
Petrokemija Kutina	5.026	266	-	-
Ministarstvo obrane RH	3.260	4.209	-	-
Ministarstvo unutarnjih poslova	3.402	7.286	-	-
Osnovne i srednje škole	15.191	15.096	-	-
Pravosudne ustanove	3.841	2.599	-	-
Sveučilišta i veleučilišta	4.847	4.136	-	-
Zakonodavna, izvršna i dr. tijela RH	5.825	5.183	-	-
Zdravstvene ustanove i organizacije	18.789	35.810	-	-
Ostali korisnici	3.569	5.842	6.351	11.008
UKUPNO	146.062	133.978	337.238	610.837

Sukladno energetske zakonima RH Grupa je povlašten kupac plina.

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

34. NEPREDVIDIVI DOGAĐAJI I PREUZETE OBVEZE

SUDSKI SPOROVI

Grupa je u 2012. godini uknjžila rezerviranja za sudske sporove za koje je procijenjeno da nije vjerojatno da će biti riješeni u korist HEP-a.

Grupa ima dugotrajna ulaganja na teritoriju Bosne i Hercegovine i Srbije, čija vrijednost po trošku iz 1994. iznosi 1.243.970 tisuća kuna. Tijekom pretvorbe društava unutar Grupe u dioničko društvo 1994. godine, ovaj iznos isključen je iz neto vrijednosti imovine.

OBVEZE IZ POSLOVANJA

Kao dio redovnih investicijskih aktivnosti Grupa je na dan 31. prosinca 2012. godine imala zaključene ugovore, prema kojima su započele, a nisu završene investicije u različite objekte i opremu. U 2012. godini vrijednost ugovorenih nezavršenih radova za najznačajnije projekte iznosila je približno 1.690.780 tisuća kuna (2011.: 1.670.904 tisuća kuna)

Najznačajnije investicije odnose se na investicije u HEP Proizvodnji d.o.o., HEP Operatoru prijenosnog sustava d.o.o. i HEP Operatoru distribucijskog sustava d.o.o.

ZAŠTITA OKOLIŠA

HEP kontinuirano prati i analizira utjecaj svojih poslovnih procesa na okoliš. Najvažniji pokazatelji takvih utjecaja su emisije onečišćujućih tvari u zrak te količina nastalog proizvodnog otpada o čemu HEP pravodobno i objektivno izvješćuje mjerodavne institucije, jedinice lokalne samouprave i zainteresiranu javnost. Zaposlenici koji se bave poslovima zaštite prirode i okoliša dodatno se obučavaju na seminarima i radionicama, u okviru kojih se informiraju o obvezama i aktivnostima koje proizlaze iz odredbi zakonske regulative na području zaštite prirode i okoliša.

Društvo ima sustav praćenja izdataka za zaštitu okoliša (RETZOK) kojim od 2004. godine prati sve izdatke u zaštitu prirode i okoliša.

Društvo analizira i priprema se na usklađivanje prema obvezama koje proizlaze iz zakonodavstva EU u pogledu strožih graničnih vrijednosti emisija onečišćujućih tvari i smanjenja emisija stakleničkih plinova, sheme trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova, objedinjenih uvjeta zaštite okoliša (tzv. okolišnih dozvola), sustava ekološki značajnih područja i ekoloških koridora (Nacionalna ekološka mreža). Ministarstvu zaštite okoliša i prirode predani su zahtjevi za ishođenje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša i u tijeku je postupak ishođenja dozvola.

Odlukom uprave HEP-a uspostavljen je sustav trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova u kojem su navedene obveze i rokovi provedbe obveza sektora i društava uključenih u HEP-ov sustav trgovanja. Agenciji za zaštitu okoliša, nacionalnom administratoru hrvatskog dijela Registra stakleničkih plinova EU, predani su zahtjevi za otvaranje Računa operatera postrojenja.

Fondu za zaštitu okoliša dokazana su ulaganja u projekte zaštite okoliša i poboljšanja energetske učinkovitosti na razini cijele HEP grupe što je rezultiralo poticajnim korektivnim faktorima kojim su smanjene naknade za ispuštanje onečišćujućih tvari u okoliš 50%.

U tijeku je nastavak uvođenja sustava upravljanja zaštitom okoliša prema normi ISO 14001 u proizvodne HEP-ove objekte.

U 2012. nastavljeno je s uspostavom informacijskog sustava zaštite okoliša u HEP grupi u cilju objedinjavanja podataka vezanih uz zaštitu prirode i okoliša.

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

34. NEPREDVIDIVI DOGAĐAJI I PREUZETE OBVEZE (nastavak)

IZDVAJANJE DRUŠTVA HEP OPERATOR PRIJENOSNOG SUSTAVA D.O.O. IZ GRUPE

Zakon o tržištu električne energije (NN 22/2013) stupio je na snagu 2.3.2013. (dalje u tekstu: Zakon). Podzakonski akti propisani Zakonom trebaju se donijeti u roku od dvanaest mjeseci od dana stupanja na snagu Zakona, a podzakonski akti propisani Zakonom o energiji (NN 120/2012) u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu Zakona.

Sukladno odredbama Zakona o tržištu električne energije (NN 22/2013) Hrvatska elektroprivrede d.d., kao vladajuće društvo unutar vertikalno integriranog subjekta i vlasnik prijenosnog sustava obvezna je provesti razdvajanje operatora prijenosnog sustava sukladno odredbama Zakona, te poduzeti sve aktivnosti za ispunjenje zahtjeva za razdvajanjem operatora prijenosnog sustava u cilju certificiranja operatora prijenosnog sustava tijekom 2013. godine.

Skupština Hrvatske elektroprivrede d.d. je 9. travnja 2013. godine donijela odluku o razdvajanju operatora prijenosnog sustava po modelu neovisnog operatora prijenosa (ITO – Independent Transmission Operator).

HEP Operator prijenosnog sustava d.o.o. će podnijeti zahtjev za certificiranjem, koje u skladu sa Zakonom provodi Hrvatska energetska regulatorna agencija (dalje u tekstu: HERA). Uz zahtjev prilaže dokumentaciju kojom dokazuje da je provedeno učinkovito razdvajanje od HEP-a d.d. i ostalih povezanih društava koja prema definiciji iz Zakona čine vertikalno integrirani subjekt, uključujući neovisnost cjelokupne upravljačke strukture društva HEP Operator prijenosnog sustava d.o.o., te da posjeduje sve ljudske, tehničke, fizičke i financijske resurse za obavljanje djelatnosti prijenosa električne energije kao i ispunjavanje drugih zakonom propisanih obveza.

U postupku certificiranja HERA će obrazloženi nacrt certifikata dostaviti na mišljenje Europskoj komisiji čije mišljenje mora uzeti u obzir u što većoj mjeri.

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

35. OVISNA DRUŠTVA

Na dan 31. prosinca 2012. godine Grupa je u svom vlasništvu imala sljedeća ovisna društva:

Ovisna društva	Zemlja	Udio u vlasništvu (%)	Osnovna djelatnost
HEP-Proizvodnja d.o.o.	Hrvatska	100	Proizvodnja električne energije i topline
HEP – Operator prijenosnog sustava d.o.o.	Hrvatska	100	Prijenos električne energije
HEP – Operator distribucijskog sustava d.o.o.	Hrvatska	100	Distribucija električne energije
HEP Opskrba d.o.o.	Hrvatska	100	Opskrba električnom energijom
HEP-Toplinarstvo d.o.o.	Hrvatska	100	Proizvodnja i distribucija toplinske energije
HEP-Trgovina d.o.o.	Hrvatska	100	Trgovanje električnom energijom i optimiranje rada elektrana
HEP-Plin d.o.o.	Hrvatska	100	Distribucija plina
TE Plomin d.o.o.	Hrvatska	50	Proizvodnja električne energije
APO d.o.o., usluge zaštite okoliša	Hrvatska	100	Usluge zaštite okoliša i poslovi s radioaktivnim otpadom
HEP ESCO d.o.o.	Hrvatska	100	Financiranje projekata energetske učinkovitosti
Plomin Holding d.o.o.	Hrvatska	100	Razvoj infrastrukture okolnog područja Plomina
CS Buško Blato d.o.o.	BiH	100	Održavanje opreme hidroelektrana
HEP – Odmor i rekreacija d.o.o.	Hrvatska	100	Usluge odmora i rekreacije
HEP-NOC Velika	Hrvatska	100	Usluge smještaja i školovanja
HEP – Obnovljivi izvori energije d.o.o.	Hrvatska	100	Proizvodnja električne energije
HEP – Razvoj višenamjenskih nekretninskih projekata d.o.o.	Hrvatska	100	Inženjerstvo i s njim povezano tehničko savjetovanje
HEP-Trgovina d.o.o. Brežice	Slovenija	100	Trgovanje električnom energijom
HEP – Magyarorszag Energia KFT	Mađarska	100	Trgovanje električnom energijom

Većina navedenih ovisnih društava osnovana je u okviru reorganizacije i restrukturiranja osnovne djelatnosti prema novim energetske zakonima koji su stupili na snagu 1. siječnja 2002. godine, kao što je navedeno u bilješci 1.

Bilješke uz konsolidirane
 financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

36. FINANCIJSKI INSTRUMENTI

UPRAVLJANJE RIZIKOM KAPITALA

Grupa upravlja kapitalom kako bi osigurala da će Grupa biti u mogućnosti nastaviti sa neograničenim vijekom poslovanja dok u isto vrijeme uvećava povrat vlasnicima kroz optimizaciju odnosa duga i kapitala. Struktura kapitala Grupe se sastoji od duga, koji uključuje i kredite i izdane obveznice prikazane u bilježci 24, 27 i 29, novca i novčanih ekvivalenata i kapitala koji se pripisuje vlasnicima, a koji se sastoji od temeljnog kapitala, zakonskih i ostalih pričuvu i zadržane dobiti.

POKAZATELJ ZADUŽENOSTI

Uprava prati strukturu izvora financiranja na polugodišnjoj osnovi. Kao dio ovog praćenja, Uprava uzima u obzir trošak financiranja i rizike povezane sa svakom od klasa izvora financiranja. Koeffcijent zaduženosti na kraju godine može se prikazati kako slijedi:

	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2011.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Dug	6.311.545	5.370.947
Novac i novčani ekvivalenti	(605.024)	(407.123)
Neto dug	5.706.521	4.963.824
Kapital	19.488.840	19.421.900
Omjer neto duga i kapitala	29%	25%

ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

Detalji značajnih računovodstvenih politika i usvojenih metoda, uključujući i kriterije za priznavanje, na osnovi mjerenja i na osnovi toga koji su prihodi i troškovi priznati, u pogledu na svaku od klasa financijske imovine, financijskih obveza i vlasničkih instrumenata objavljeni su u bilježci 2 financijskih izvještaja.

KATEGORIJE FINANCIJSKIH INSTRUMENTATA

	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2011.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	129.452	120.915
Zajmovi i potraživanja (uključujući novac i novčane ekvivalente)	2.563.609	1.989.496
Ostala dugotrajna imovina	67.732	107.872
Financijske obveze		
Dugoročne obveze	5.894.114	4.233.678
Kratkoročne obveze	3.814.947	4.449.565

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

36. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

CILJEVI UPRAVLJANJA FINANCIJSKIM RIZIKOM

Funkcija riznice u okviru HEP Grupe Društvima pruža podršku poslovanju, koordinira pristup domaćem i međunarodnim tržištima novca i kapitala, nadgleda i upravlja financijskim rizikom koji se odnose na poslovanje Društava Grupe kroz interne izvještaje o riziku kojima se analizira izloženost po stupnju i utjecaju rizika. Ovi rizici uključuju tržišni rizik (uključujući rizik valute, rizik kamatne stope na fer vrijednost, i rizik cijene), kreditni rizik, rizik likvidnosti i rizik kamatne stope na novčani tijek.

TRŽIŠNI RIZIK

Aktivnosti Grupe su primarno izložene financijskom riziku promjene tečaja strane valute i kamatne stope (vidi dolje). Izloženost tržišnom riziku se dopunjava analizom osjetljivosti. Nije bilo promjena u izloženosti Grupe tržišnom riziku ili načinu na koji se upravlja i mjeri rizik.

UPRAVLJANJE VALUTNIM RIZIKOM

Grupa obavlja određene transakcije denominirane u stranim valutama, po osnovu kojih dolazi do izloženosti promjenama tečaja stranih valuta. Izloženošću tečaja valute se upravlja u okviru odobrenih parametara politika koji koriste terminske ugovore za strane valute.

Knjigovodstvena vrijednost novčanih sredstava i obveza Grupe denominiranih u stranoj valuti na dan izvještavanja je kako slijedi:

	Imovina		Obveze	
	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2011.	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2011.
	(u tisućama)	(u tisućama)	(u tisućama)	(u tisućama)
Europska Unija (EUR)	44.664	16.101	683.215	548.280
USD	1.492	109	8.449	48.716

ANALIZA OSJETLJIVOSTI STRANE VALUTE

Grupa je izložena valutnom riziku u slučaju promjene tečaja eura (EUR) i američkog dolara (USD). U slijedećoj tablici je prikazana analiza učinaka promjene tečaja kune kroz povećanje ili smanjenje vrijednosti za 10% u odnosu na euro i američki dolar. Stopa od 10% se koristi pri internom izvještavanju Uprave o riziku strane valute i predstavlja procjenu Uprave o razumno mogućim promjenama tečajeva stranih valuta. Analiza se vrši samo za potraživanja i obveze nominirane u stranoj valuti i predstavlja usklađenje njihove vrijednosti na kraju razdoblja za promjenu tečaja od 10%. Analiza osjetljivosti uključuje i eksterne zajmove koji su nominirani u valuti različitoj od valute zajmodavca ili zajmoprimca. Pozitivan/negativan iznos niže u tablici ukazuje na povećanje dobiti ili drugih komponenata kapitala kada bi kuna u odnosu na relevantnu valutu ojačala za 10%. U slučaju slabljenja kune za 10% u odnosu na relevantnu valutu, učinak bi bio isti, ali u negativnom iznosu.

	2012. godina	2011. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Utjecaj promjene tečaja EUR		
Dobit ili gubitak	481.826	400.753
Utjecaj promjene tečaja USD		
Dobit ili gubitak	3.984	28.288

36. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

UPRAVLJANJE KAMATNIM RIZIKOM

Grupa je izložena kamatnom riziku jer zaključuje ugovore o kreditima i s promjenjivim kamatnim stopama. Izloženost Grupe kamatnim stopama po osnovi financijske imovine i obveza je detaljno prikazana pod podnaslovom *Upravljanje rizikom likvidnosti*. Ovim rizikom Grupa upravlja na način da održava primjeren omjer kredita s fiksnom i promjenjivom kamatnom stopom u svojem kreditnom portfelju te zaključivanjem ugovora o kamatnim swapovima.

ANALIZA OSJETLJIVOSTI KAMATNE STOPE

Analiza efekata promjene kamatne stope urađena je za financijske instrumente za koje je Grupa izložena kamatnom riziku na datum izvještaja o financijskom položaju. Za promjenjive kamatne stope analiza je napravljena pod pretpostavkom da je nepodmireni iznos obveza na datum izvještaja o financijskom položaju bio nepodmiren čitavu godinu. Promjena stope od 50 baznih jedinica koristi se za potrebe internog izvještavanja Upravi o riziku kamatnih stopa i predstavlja procjenu Uprave razumno mogućih promjena kamatnih stopa.

U slučaju povećanja, odnosno smanjenja kamatnih stopa za 50 baznih jedinica, a da su sve ostale varijable ostale nepromijenjene:

- Dobit za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. bi se smanjila/povećala za iznos od 11.807 tisuća HRK (2011: 19.597 tisuća HRK), po osnovu izloženosti kamatnom riziku. Ovo se uglavnom može pripisati izloženosti Grupe kamatnim stopama na zajmovima sa promjenjivim kamatnim stopama; 37% zaduženosti Grupe je po promjenjivoj kamatnoj stopi (2011.: 73%)
- i osjetljivost Grupe na kamatnu stopu se smanjila tijekom tekućeg razdoblja uglavnom zbog smanjenja referentne kamatne stope u varijabilnoj stopi.

UPRAVLJANJE KREDITNIM RIZIKOM

Kreditni rizik odnosi se na rizik da druga strana neće ispuniti svoje ugovorne obveze što će rezultirati financijskim gubitkom Grupe. Grupa je najveći proizvođač električne energije u Republici Hrvatskoj i kao takav, ima javnu obvezu pružati svoje usluge svim potrošačima, na svim lokacijama u zemlji, neovisno o kreditnom riziku vezanom za određene potrošače. Potraživanja od kupaca, neto, razdijeljena su na značajan broj klijenata, u različitim industrijama i geografskim područjima.

Grupa nema značajnu izloženost kreditnom riziku ni prema jednom kupcu ili društvu kupaca koji imaju slične osobine. Grupa definira kupce da imaju slične osobine ako su povezane osobe.

Kreditni rizik vezan uz potraživanja od kupaca odnosi se prvenstveno na potraživanja od gospodarskih subjekata, osobito od onih u teškoj financijskoj situaciji. Kreditni rizici vezani za potraživanja od kućanstava ograničeni su obzirom na mogućnost isključivanja iz opskrbe mreže.

Izuzimajući navedeno u dolje danoj tabeli, knjigovodstvena vrijednost financijske imovine prikazana u financijskim izvještajima, umanjena za gubitke po osnovi umanjenja vrijednosti, predstavlja maksimalnu izloženost Grupe kreditnom riziku bez uzimanja u obzir vrijednosti prikupljenih kolaterala.

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

36. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

UPRAVLJANJE RIZIKOM LIKVIDNOSTI

Krajnja odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti leži na Upravi Društva, koja je izgradila odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti kojim će se upravljati kratkotrajnim, srednjoročnim i dugotrajnim potrebama za upravljanje likvidnošću Grupe. Grupa upravlja ovim rizikom održavanjem adekvatnih rezervi, kreditima od strane banaka kao i ostalim izvorima financiranja, time što konstantno nadgleda prognozirane i stvarne novčane tijekove i uspoređuje profile dospjeća financijske imovine i obveza.

TABELE ZA KAMATNI RIZIK I RIZIK LIKVIDNOSTI

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospjeća Grupe za nederivatnu financijsku imovinu. Tabela je napravljena na osnovi nediskontiranih novčanih tijekova financijske imovine uključujući i kamate na tu imovinu koje će biti zarađene osim na sredstvima koja Grupa očekuje da će se novčani tijek pojaviti u drugom razdoblju.

DOSPIJEĆE NEDERIVATIVNE FINANCIJSKE IMOVINE

	Ponderirana prosječna kamatna stopa	Do 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
		u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
2012. godina							
Beskamatne		1.582.046	662.390	448.507	65.559	2.156	2.760.658
Kamatne – promjenjiva kamata	5,00%	23	46	66	-	-	135
Ukupno		1.582.069	662.436	448.573	65.559	2.156	2.760.793
2011. godina							
Beskamatne		754.298	897.131	461.614	99.238	5.788	2.218.069
Kamatne – promjenjiva kamata	5,00%	22	43	149	-	-	214
Ukupno		754.320	897.174	461.763	99.238	5.788	2.218.283

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospjeća Grupe za nederivatne financijske obveze. Tabela je napravljena na osnovi nediskontiranih novčanih tijekova financijskih obveza na osnovi najranijeg datuma na koji se od Grupe može tražiti da plati.

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

36. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

UPRAVLJANJE RIZIKOM LIKVIDNOSTI (nastavak)
DOSPIJEĆE NEDERIVATIVNIH FINANCIJSKIH OBVEZA

	Prosječna ponderirana efektivna kamatna stopa	Do 1 mj.	Od 1 do 3 mj.	Od 3 mj. do 1 g.	Od 1 do 5 g.	Preko 5 godina	Ukupno
	%	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
2012. godina							
Beskamatne		1.337.387	881.754	470.775	707.064	536	3.397.516
Kamatne – promjenjiva kamata	3,41%	14.532	52.140	543.036	1.792.940	387.757	2.790.405
Kamatne – fiksna kamata	6,31%	-	-	824.881	5.004.943	15.926	5.845.750
Ukupno		1.351.919	933.894	1.838.692	7.504.947	404.219	12.033.671
2011. godina							
Beskamatne	-	1.430.610	1.151.841	452.560	274.667	2.618	3.312.296
Kamatne – promjenjiva kamata	4,37%	71.634	395.827	1.367.154	3.547.752	684.184	6.066.551
Kamatne – fiksna kamata	5,60%	8.437	-	178.950	1.037.917	112.162	1.337.466
Ukupno		1.510.681	1.547.668	1.998.664	4.860.336	798.964	10.716.313

Grupa ima pristup izvorima financiranja. Ukupan neiskorišteni iznos na kraju izvještajnog razdoblja je 2.183.142 tisuća kuna. Grupa očekuje da će podmiriti svoje ostale obveze iz operativnih novčanih tijekova i priliva od dospjele financijske imovine.

FER VRIJEDNOST FINANCIJSKIH INSTRUMENTATA

Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza određuje se na slijedeći način:

Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza sa standardnim uvjetima i kojima se trguje na aktivnim likvidnim tržištima određuje se prema kotiranoj tržišnoj cijeni.

Fer vrijednost ostale financijske imovine i financijskih obveza se određuje sukladno generalno prihvaćenim modelima određivanja cijena na osnovu analize diskontiranog novčanog tijeka korištenjem cijena iz postojećih tržišnih transakcija.

Fer vrijednost derivativnih instrumenata se izračunava koristeći izlistane cijene. Gdje takve cijene nisu dostupne, koristi se analiza diskontiranih novčanih tokova primjenom važeće krivulje prinosa za razdoblje trajanja instrumenata kod neopcijskih derivativa, dok se za opcijske derivative koriste modeli za utvrđivanje cijena opcija. Terminski valutni ugovori se vrednuju koristeći kotirane forward tečajevе i krivulje prinosa izvedene iz kotiranih kamatnih stopa po ugovorima sa sličnim dospijećem. Kamatni swapovi se vrednuju po sadašnjoj vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova i diskontiraju na temelju važećih krivulja prinosa izvedeni iz kotiranih kamatnih stopa.

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje HEP Grupe (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

36. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

POKAZATELJI FER VRIJEDNOSTI PRIZNATI U IZVJEŠTAJU O FINANCIJSKOM POLOŽAJU

U tablici su analizirani financijski instrumenti koji su nakon prvog priznavanja svedeni na fer vrijednost, razvrstani su u tri skupine ovisno o dostupnosti pokazatelja fer vrijednosti:

1. razina dostupnih pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz (neusklađenih) cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima za identičnu imovinu i identične obveze
2. razina dostupnih pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz drugih podataka, a ne iz kotiranih cijena iz 1. razine, a odnose se na promatranom sredstvu ili obvezi (tj. njihovih cijena) ili neizravno (izvedeni iz cijena) i
3. razina pokazatelja – pokazatelji izvedeni primjenom metoda vrednovanja u kojima su kao ulazni podaci korišteni podaci o imovini ili obvezama koji se ne temelje na dostupnim tržišnim podacima (nedostupni ulazni podaci).

Pokazatelji fer vrijednosti u izvještaju o financijskom položaju

	1. razina	2. razina	3. razina	Ukupno
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
2012. godina				
Imovina raspoloživa za prodaju	129.452	-	-	129.452
2011. godina				
Imovina raspoloživa za prodaju	120.915	-	-	120.915
Obveza po kamatnom swapu (dugoročni i kratkoročni dio)	-	850	-	850

37. ODOBRENJE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Financijske izvještaje usvojila je Uprava i odobrila njihovo izdavanje dana 18. travnja 2013. godine.

Potpisali u ime Grupe dana 18. travnja 2013. godine:

Zlatko Koračević
Predsjednik Uprave

Ivan Matasić
Član Uprave

HEP d.d.

Financijski izvještaji

Izvještaj neovisnog revizora

Vlasniku društva Hrvatska elektroprivreda d.d.:

1. Obavili smo reviziju priloženih godišnjih financijskih izvještaja društva Hrvatska elektroprivreda d.d., Zagreb, Ulica grada Vukovara 37, (dalje u tekstu „Društvo”) za godinu koja je završila 31. prosinca 2012., koji se sastoje od Balance/Izvještaja o financijskom položaju na 31. prosinca 2012., Računa dobiti i gubitka/Izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, Izvještaja o promjenama na glavnici i Izvještaja o novčanim tokovima za tada završenu godinu, kao i pripadajućih Bilješki uz financijske izvještaje u kojima je iznijet sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjenja.

Reviziju financijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine obavio je drugi revizor koji je u svom izvještaju od 16. travnja 2012. godine izrazio mišljenje s rezervom. Rezerva se odnosila na predujam Hrvatskim autocestama d.o.o. kako je opisano u točki 4. ovog Izvještaja.

ODGOVORNOST UPRAVE ZA FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

2. Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju priloženih financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Republici Hrvatskoj i za one interne kontrole za koje Uprava Društva odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili pogreške.

ODGOVORNOST REVIZORA

3. Naša odgovornost je izraziti mišljenje o priloženim financijskim izvještajima na osnovi obavljene revizije. Osim kao što je navedeno u odjeljku Osnova za izražavanje mišljenja s rezervom, reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Ti standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa zahtjevima etike i reviziju planiramo i obavimo kako bismo stekli razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji bez značajnih pogrešnih prikazivanja.

Revizija uključuje obavljanje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u financijskim izvještajima. Izbor odabranih postupaka ovisi o revizorovoj prosudbi, uključujući procjenu rizika značajnih pogrešnih iskaza u financijskim izvještajima uslijed prijevare ili pogrešaka. Pri tom procjenjivanju rizika, revizor razmatra interne kontrole, koje su važne Društvu za sastavljanje i fer prezentiranje financijskih izvještaja, kako bi obavio revizijske postupke prikladne u postojećim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola. Revizija također obuhvaća procjenu prikladnosti primijenjenih računovodstvenih politika i razboritost računovodstvenih procjena Uprave Društva, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza financijskih izvještaja.

Vjerujemo da revizijski dokazi koje smo prikupili jesu dostatni i prikladni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

OSNOVA ZA IZRAŽAVANJE MIŠLJENJA S REZERVOM

4. Kao što je opisano u bilješci 12 uz financijske izvještaje, Društvo je u prosincu 2006. godine isplatilo predujam Hrvatskim autocestama d.o.o. u iznosu od 300 milijuna kuna u svrhu preuzimanja elektroenergetskih objekata na hrvatskim autocestama u roku od dvije godine od dana isplate predujma. Navedeni objekti do dana izdavanja financijskih izvještaja za 2012. godinu nisu preneseni u pravno vlasništvo Društva. Društvo u gospodarskom smislu raspolaže navedenim elektroenergetskim objektima, upotrebljava navedenu imovinu u ekonomske svrhe za koju je namijenjena i isporučuje električnu energiju za potrebe potrošača. Do dana utvrđivanja financijskih izvještaja za 2012. godinu Društvo nije klasificiralo predujam po vrstama imovine koja se koristi u poslovanju Društva, te nismo zaprimili od Uprave Društva izračun ekonomskih utjecaja prijenosa navedene imovine sa stavke predujmova na stavku imovine u uporabi i amortizacije te imovine, te stoga nismo u mogućnosti ocijeniti utjecaj ove činjenice na financijske izvještaje Društva za 2012. godinu.

MIŠLJENJE S REZERVOM

5. Prema našem mišljenju, osim mogućih ispravaka koji mogu proizaći iz točke 4. gore, priloženi financijski izvještaji, u svim materijalno značajnim aspektima, istinito i fer prikazuju financijski položaj društva Hrvatska elektroprivreda d.d. na 31. prosinca 2012., te rezultate poslovanja i novčane tijekomove Društva za 2012. godinu sukladno Zakonu o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Republici Hrvatskoj.

POSEBNI NAGLASCI

6. Kao što je opisano u bilješci 1 uz financijske izvještaje, Društvo je temeljem ugovora o financijskom najmu ovisnim društvima dalo u najam nekretnine, postrojenja i opremu.

Navedeni najmovi nose kamatu do razine u kojoj je Društvo iz vanjskih izvora pribavilo sredstva za financiranje izgradnje predmetne imovine. Navedena potraživanja iskazana su u nominalnoj vrijednosti zbog specifičnosti organizacije HEP Grupe.

7. Kao što je opisano u bilješci 26 uz financijske izvještaje, Društvo na 31. prosinca 2012. godine ima iskazanu obvezu za klirinški dug u iznosu 689.792 tisuće kuna koja se odnosi na uplatu iz akreditiva, a na temelju Suglasnosti Ministarstva financija o korištenju sredstava na temelju međubankarskog sporazuma. S obzirom da ne postoji drugi dokument koji bi regulirao odnos između Društva i Ministarstva financija, a vezano za navedeni klirinški dug, do dana izdavanja našeg mišljenja nije bilo definirano da li je riječ o kreditu ili državnoj potpori.

8. Bez kvalifikacije našeg mišljenja skrećemo pozornost na bilješku 26. uz financijske izvještaje zbog financijski značajne vrijednosti sudskog spora koji se vodi protiv Društva, vezan za odštetu u vezi sanacije HE Peruća.

9. Društvo je priložene financijske izvještaje sastavilo u skladu s Međunarodnim Standardima Financijskog izvještavanja i prema zahtjevima hrvatskih zakona i propisa te je svoja ulaganja u ovisna i pridružena društva iskazalo po trošku ulaganja. Društvo je također izradilo konsolidirane financijske izvještaje za Hrvatsku elektroprivredu d.d. i njena ovisna društva, koji su sastavljeni 18. travnja 2013. godine. Radi boljeg razumijevanja poslovanja Grupe u cjelini, korisnici trebaju čitati konsolidirane financijske izvještaje povezano s ovim financijskim izvještajima.

OSTALI ZAKONSKI ILI REGULATORNI ZAHTJEVI

10. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. u propisanom obliku temeljem Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 38/08, 12/09, 130/10) ("Standardni godišnji financijski izvještaji"). Financijske informacije iznijete u standardnim godišnjim financijskim izvještajima Društva istovjetne su informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 5 do 90 na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje s rezervom gore.

U Zagrebu, 18. travnja 2013. godine

BDO Croatia d.o.o.
Jeni Krstičević, ovlaštenu revizor,
predsjednica Uprave

Audit d.o.o.
Zoran Vuk, ovlaštenu revizor,
član Uprave

Račun dobiti i gubitka društva Hrvatska elektroprivreda d.d.

za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

	2012. godina	2011. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Prodaja električne energije	11.578.819	10.757.193
Poslovni prihod – povezana društva	1.378.430	1.239.661
Ostali prihodi iz poslovanja	181.075	238.446
Ukupni prihodi iz poslovanja	13.138.324	12.235.300
Nabava električne energije	(4.211.361)	(3.835.440)
Troškovi osoblja	(78.976)	(76.014)
Trošak amortizacije	(52.155)	(68.171)
Troškovi za naknadu proizvodnje, prijenosa i distribucije električne energije – povezana društva	(8.218.664)	(7.613.865)
Ostali rashodi iz poslovanja	(569.017)	(528.609)
Ukupni rashodi iz poslovanja	(13.130.173)	(12.122.099)
Dobit iz poslovanja	8.151	113.201
Financijski prihodi	598.672	724.715
Financijski rashodi	(314.109)	(383.432)
Neto dobit iz financijskih aktivnosti	284.563	341.283
Dobit prije oporezivanja	292.714	454.484
Prihod poreza na dobit	16.596	15.614
Dobit tekuće godine	309.310	470.098

Potpisali u ime Društva na dan 18. travnja 2013. godine:

Zlatko Koračević
Predsjednik Uprave

Ivan Matasić
Član Uprave

Nekonsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti društva Hrvatska elektroprivreda d.d.

za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

	2012. godina	2011. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Dobit tekuće godine	309.310	470.098
Fer vrednovanje ulaganja u Jadranski Naftovod d.d.	6.046	(8.922)
Ostala sveobuhvatna dobit/(gubitak) neto	6.046	(8.922)
Ukupno sveobuhvatna dobit tekuće godine	315.356	461.176

Potpisali u ime Društva na dan 18. travnja 2013. godine:

Zlatko Koračević
Predsjednik Uprave

Ivan Matasić
Član Uprave

Izveštaj o financijskom položaju društva Hrvatska elektroprivreda d.d.

na dan 31. prosinca 2012. godine

IMOVINA	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2011.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Nekretnine, postrojenja i oprema	248.655	217.558
Investicije u tijeku	313.096	256.199
Nematerijalna imovina	13.042	13.512
Investicijska ulaganja u nekretnine	8.010	8.010
Predujmovi za materijalnu imovinu	313.035	327.872
Ulaganje u NE Krško	1.754.419	1.754.419
Ulaganje i potraživanja od TE Plomin	300.820	441.791
Ulaganja u ovisna društva	6.398	6.378
Ulaganja raspoloživa za prodaju i ostala ulaganja	129.353	120.915
Dani dugoročni krediti i depoziti	385	511
Potraživanja za dugoročni najam od povezanih strana	14.724.461	18.124.813
Potraživanja po dugoročnim kreditima od povezanih strana	126.529	142.407
Potraživanja za podzajmove od povezanih strana	1.393.054	209.001
Ostala potraživanja	1.091	1.209
Odgođena porezna imovina	65.199	48.603
Ukupna dugotrajna imovina	19.397.547	21.673.198
Zalihe	18.290	25.880
Potraživanja od kupaca	35.282	20.208
Tekuće dospjeće dugoročnih potraživanja od povezanih društava za najam	1.109.084	1.311.413
Tekuće dospjeće dugoročnih zajmova od povezanih strana	150.969	45.394
Ostala kratkoročna potraživanja	16.026	161.246
Potraživanja od povezanih društava	8.474.013	4.269.451
Novac i novčani ekvivalenti	497.096	268.920
Ukupna kratkotrajna imovina	10.300.760	6.102.512
UKUPNA AKTIVA	29.698.307	27.775.710

Potpisali u ime Društva na dan 18. travnja 2013. godine:

Zlatko Koračević
Predsjednik Uprave

Ivan Matasić
Član Uprave

Izveštaj o financijskom položaju društva
Hrvatska elektroprivreda d.d.
na dan 31. prosinca 2012. godine (nastavak)

KAPITAL I OBVEZE	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2011.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Osnivački kapital	19.792.159	19.792.159
Rezerve	6.046	(438.958)
Zadržana dobit	508.034	637.682
Ukupna glavnica	20.306.239	19.990.883
Obveze po izdanim obveznicama	3.335.608	965.202
Obveze po dugoročnim kreditima	1.834.576	2.525.661
Dugoročne obveze prema državi	1.075	1.130
Ostale dugoročne obveze	697.153	707.702
Dugoročne obveze prema povezanim društvima	161.854	178.980
Rezerviranja	39.909	40.013
Odgođena porezna obveza	1.511	-
Ukupne dugoročne obveze	6.071.686	4.418.688
Obveze prema dobavljačima	718.648	503.711
Tekuća dospijeće po izdanim obveznicama	593.380	93.380
Tekuća dospijeća dugoročnih kredita	132.084	1.154.563
Obveze za kratkoročne kredite	402.826	595.584
Obveze za poreze	77.372	54.737
Obveze za kamate	45.439	23.024
Obveze prema povezanim društvima	1.302.276	913.273
Obveze prema zaposlenima	5.437	5.229
Ostale obveze	42.920	22.638
Ukupne kratkoročne obveze	3.320.382	3.366.139
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE	29.698.307	27.775.710

Potpisali u ime Društva na dan 18. travnja 2013. godine:
Zlatko Koračević
Predsjednik Uprave

Ivan Matasić
Član Uprave

Izvešća
društava
HEP grupe

HEP- Proizvodnja d.o.o.

U skladu s poslovnom politikom HEP grupe, HEP-Proizvodnja d.o.o. je i u 2012. godini posebnu pozornost usmjerila na izvršenje temeljnih aktivnosti, proizvodnju električne i toplinske energije za potrebe kupaca u Hrvatskoj; na zadržavanje visoke raspoloživosti proizvodnih jedinica i na povećanje efikasnosti proizvodnje električne energije. Nastavljena je dobra poslovna suradnja s društvima unutar HEP grupe. Intenzivirani su kontakti s nadležnim ministarstvima (gospodarstva i zaštite okoliša) s naglaskom na aktivnosti u vezi s revitalizacijom hidroelektrana i ulaganjima u termoelektrane sukladno obvezama za smanjivanje emisija. Primjereno smo surađivali i s HERA-om, HROTE-om i drugim energetske institucijama. Godina 2012. bila je ispodprosječna u domicilnoj proizvodnji električne energije. Nastavak nepovoljnih hidroloških okolnosti iz 2011. godine uzrokovao je nižu godišnju proizvodnju HEP-ovih hidroelektrana (4,77 TWh) od planirane. Zahvaljujući specifičnostima i energetske izdašnosti gornjeg sliva Drave, hidroelektrane na Dravi su ipak prebacile plan za 15,8 posto te su proizvele 1,22 TWh. U termoelektranama i termoelektranama-toplanama ostvarena je proizvodnja od 3,71 TWh električne energije, ali zbog nešto blaže zime za 4,6% manja proizvodnja toplinske energije (2,35 TWh). Uz rekordnu raspoloživost i rekordno duga razdoblja kontinuirane proizvodnje blokova A i B u TE Plomin, u TE Plomin B proizvedeno je 1,445 TWh.

U 2012. godini posebna je pozornost bila usmjerena na optimiranje strukture i veličine zaliha te dinamike nabave goriva za HEP-ove TE i TE-TO, uvažavajući ekonomsku i ekološku opravdanost supstituiranja loživog ulja prirodnim plinom. U odnosu na 2011. godinu, potrošnja prirodnog plina je neznatno povećana i iznosi 701 mil. m³. HEP-Proizvodnja je od 2011. godine uvela izradu satnih planova potrošnje prirodnog plina na dnevnoj razini što je nastavljeno i u 2012. godini. Zahvaljujući promjeni regulative u plinskom sektoru, koja je omogućila ugovoranje istodobne opskrbe prirodnim plinom s više opskrbljivača na jednom mjernom mjestu, a na razini transportnog sustava Plinacra, uz tvrtku Prirodni plin uspostavljena je i suradnja s drugim opskrbljivačem, Crodux-plinom d.o.o. Nastavljeno je smanjenje potrošnje loživog ulja, na 109.700 tona u 2012. godini, uz bitno smanjenje nabave u odnosu na prethodne godine. Potrošnja ugljena je bila 296.779 t.

U 2012. godini obavljena je revitalizacija agregata 1 u HE Zakučac i agregata 1 u HE Dubrovnik. Nastavak revitalizacija se očekuje u proljeće 2013. Obavljena je i rekonstrukcija RP 110 kV HE Varaždin. Također je zamijenjen mrežni transformator 400/110/30 KV u RHE Velebit čime je povećana pouzdanost rada RHE Velebit, ali i napajanja tog dijela Dalmacije.

Tijekom 2012. nastavljena je montaža opreme za blok C u TE Sisak. Dovođeni su značajniji građevinski radovi i gotovo u potpunosti završena montaža kotlovske postrojenja za blok C, te su započeli radovi na postrojenju kemijske pripreme vode. U Centru sliva rijeke Cetine (CSRCE) instalirana je računarska oprema sa specijalističkim aplikacijama za potrebe planiranja pogona (voznog reda) i daljinskog vođenja hidroelektrana na slivu rijeke Cetine te je u tijeku testiranje aplikacija i obuka operatora.

U sklopu restrukturiranja HEP grupe, s ciljem prilagodbe EU direktivama, u HEP Proizvodnji je prema smjernicama Uprave HEP-a koncem 2012. započela izrada podloga za usuglašavanje opsega razgraničenja na rasklopnim postrojenjima elektrana između HEP Proizvodnje i društava koje obavljaju regulirane mrežne djelatnosti (HEP OPS i HEP ODS).

HEP-Proizvodnja je nastavila aktivnosti na stjecanju statusa povlaštenog proizvođača za nove i revitalizirane male hidroelektrane, uključujući i agregate biološkog minimuma (ABM). Ispođeni su dokumenti za ABM u HE Lešće koji je od listopada 2012. ušao u sustav poticaja proizvodnje iz obnovljivih izvora. Uspješno je nastavljena recertifikacija proizvodnje "zelene energije" iz HEP-ovih hidroelektrana za 2012. godinu te je u suradnji s HEP Trgovinom d.o.o., organizirana priprema za trgovanje certifikatima tzv. zelene električne energije.

Tijekom 2012. nastavljen je složen proces ispođenja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša (pojedinačnih *okolišnih dozvola*) za postojeća HEP-ova termoenergetska postrojenja, u skladu s odredbama IPPC i IED direktive, tj. primjenu *najboljih raspoloživih tehnika* i graničnih vrijednosti emisija uvažavajući ekonomsku opravdanost investicijskih ulaganja.

I u 2012. godini nastavljeno je opadanje broja radnika HEP-Proizvodnje d.o.o. tako da nedovoljna ekipiranost i visoka prosječna dob radnika predstavlja sve veći poslovni problem. Shodno tome, priprema se reorganizacija društva u sklopu reorganizacije HEP grupe.

Direktor
Nikola Rukavina, dipl.ing.*

*Imenovan direktorom od 21. svibnja 2013. U
izvještajnom razdoblju direktor je bio Damir Magić.

PROIZVODNI KAPACITETI

Hidroelektrane	Raspoloživa snaga (MW)	Hidroelektrane	Raspoloživa snaga (MW)
Akumulacijske		Protočne	
HE Zakučac	486	HE Varaždin	92,46
RHE Velebit	276 (-240)	HE Dubrava	77,78
HE Orlovac	237	HE Čakovec	77,44
HE Senj	216	HE Gojak	55,5
HE Dubrovnik	2x108*	HE Lešće	42,3
HE Vinodol	90	HE Rijeka	36,2
HE Peruća	60	HE Miljacka	24
HE Kraljevac	46,4	HE Jaruga	7,2
HE Đale	40,8	HE Golubić	6,54
HE Sklope	22,5	HE Ozalj	5,5
CS Buško blato	7,5/4,2 (-10,2/-4,8)	HE Krčić	0,34
CHE Fužine	4,6 (-5,7)		
HE Zavrelje	2		
CHE Lepenica	0,8 (-1,2)		
HE Zeleni vir	1,7		

CS: crpna stanica CHE: crpna HE RHE: reverzibilna HE

* Jedan agregat HE Dubrovnik radi za BiH

Termoelektrane	Raspoloživa snaga na pragu (MW, MWt, t/h)	Gorivo
TE-TO Zagreb	422 / 600 / 300	loživo ulje / prirodni plin
TE Sisak	396/20	loživo ulje / prirodni plin
TE Rijeka	303	loživo ulje
TE Plomin (A)	105	kameni ugljen
EL-TO Zagreb	90 / 184 / 400	loživo ulje / prirodni plin
TE-TO Osijek	90 / 124 / 70	loživo ulje / prirodni plin / ekstralako ulje
KTE Jertovec	74	prirodni plin / ekstralako ulje
TE PLOMIN (B)*	192	kameni ugljen

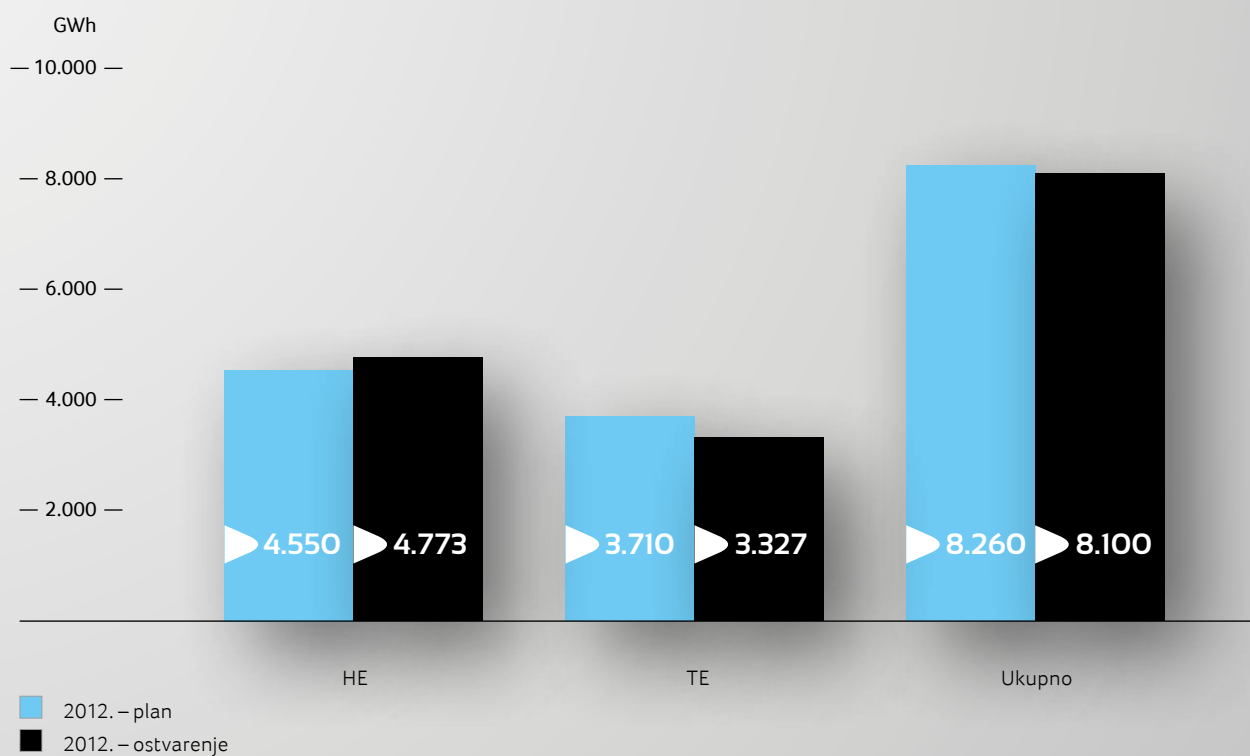
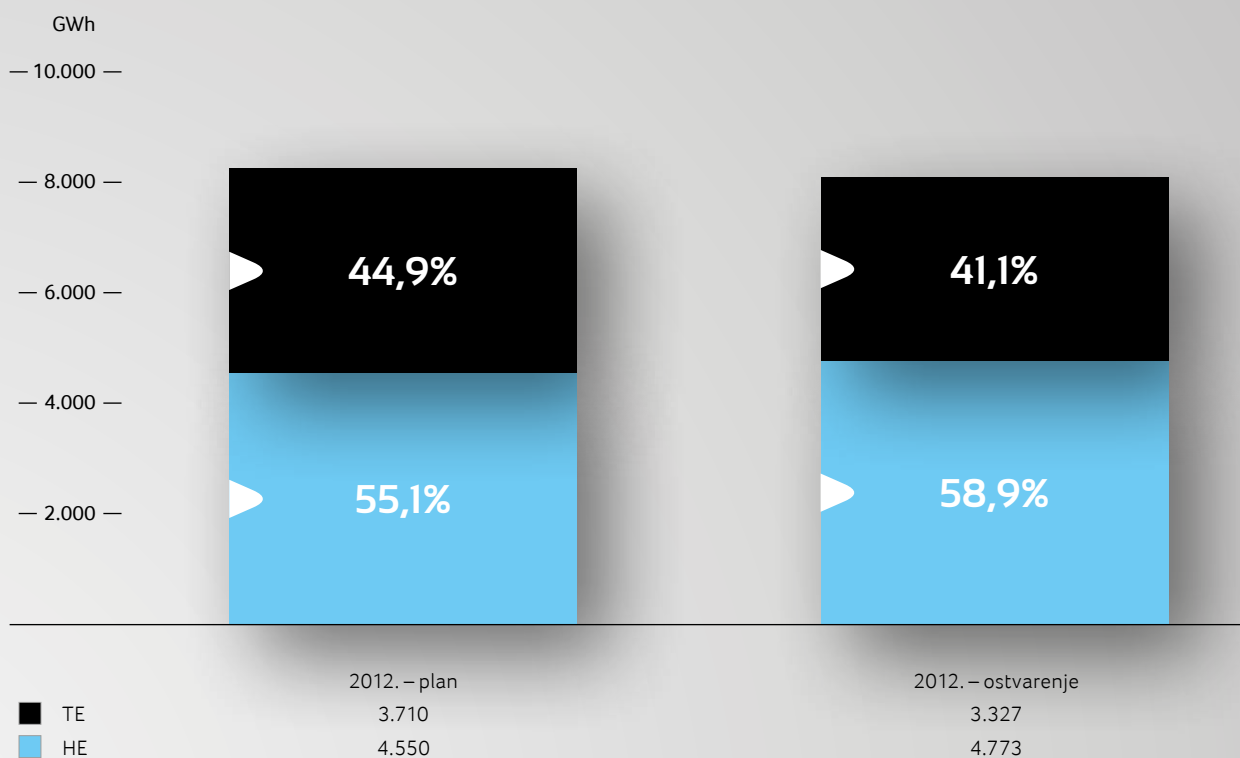
* U vlasništvu TE Plomin d.o.o. (HEP : RWE Power – 50% : 50%); HEP-Proizvodnja d.o.o. – O&M ugovor

Proizvodnja električne i toplinske energije u 2012.

PROIZVODNJA ELEKTRIČNE ENERGIJE

U 2012. godini ukupno je u elektranama HEP Proizvodnje d.o.o. proizvedeno 8.100 GWh električne energije (u hidroelektranama 4.773 GWh ili 58,9%, a u termoelektranama 3.327 GWh ili 41,1 %). Time je vlastitim izvorima pokriveno 42,35 posto ukupnih potreba za električnom energijom Republike Hrvatske.

U odnosu na *planiranu* proizvodnju za 2012. godinu, ostvarena je *manja* ukupna proizvodnja za 1,94 posto, pri čemu je proizvodnja hidroelektrana povećana 4,9 posto, a proizvodnja termoelektrana smanjena 10,3 posto.

PROIZVODNJA TOPLINSKE ENERGIJE

U 2012. godini u HEP-Proizvodnji d.o.o. proizvedeno je u pogonima kombinirane proizvodnje ukupno 2.349.410 MWh toplinske energije, što je 4,6 posto manje od ukupno planirane godišnje proizvodnje za 2012. godinu. U odnosu na prethodnu godinu proizvodnja toplinske energije niža je također 4,4 posto. Proizvodnja tehnološke pare iznosila je 826.616 tona, što je 2,1 posto manje od ukupno planirane proizvodnje za 2012. godinu (844.344 t), i 5,5 posto manje od proizvodnje u prethodnoj godini (874.478 t). Proizvodnja ogrjevne topline u 2012. godini iznosila je 1.660.839 MWh, odnosno 5,7 posto manje od ukupno planirane proizvodnje za 2012. godinu (1.760.302 MWh), a 3,9 posto manje od proizvedene ogrjevne topline u 2011. god. (1.728.015 MWh).

RASPOLOŽIVOST ELEKTRANA U NADLEŽNOSTI HEP-PROIZVODNJE ZA 2012. GODINU UKLJUČUJUĆI TE PLOMIN D.O.O.

Raspoloživost svih proizvodnih postrojenja, odnosno elektrana HEP-a mjerena odnosom sati raspoloživosti (sati raspoloživosti = rad + pričuva prema ukupnom fondu sati umanjenom za planirane remonte) iznosi 95,4 posto, nešto niža nego u 2011. godini (za 2,3%).

Financijski izvještaji

IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA

Vlasniku društva HEP Proizvodnja d.o.o.:

1. Obavili smo reviziju priloženih godišnjih financijskih izvještaja društva HEP Proizvodnja d.o.o., Zagreb, Ulica grada Vukovara 37, (dalje u tekstu „Društvo“) za godinu koja je završila 31. prosinca 2012., koji se sastoje od Bilance/Izvještaja o financijskom položaju na 31. prosinca 2012., Računa dobiti i gubitka/Izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, Izvještaja o promjenama na glavnici i Izvještaja o novčanim tokovima za tada završenu godinu, kao i pripadajućih Bilješki uz financijske izvještaje u kojima je iznijet sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjenja.

Reviziju financijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine obavio je drugi revizor koji je u svom izvještaju od 16. travnja 2012. godine izrazio pozitivno mišljenje o tim financijskim izvještajima.

ODGOVORNOST UPRAVE ZA FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

2. Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju priloženih financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Republici Hrvatskoj i za one interne kontrole za koje Uprava Društva odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili pogreške.

ODGOVORNOST REVIZORA

3. Naša odgovornost je izraziti mišljenje o priloženim financijskim izvještajima na osnovi obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Ti standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa zahtjevima etike i reviziju planiramo i obavimo kako bismo stekli razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji bez značajnih pogrešnih prikazivanja.

Revizija uključuje obavljanje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u financijskim izvještajima. Izbor odabranih postupaka ovisi o revizorovoj prosudbi, uključujući procjenu rizika značajnih pogrešnih iskaza u financijskim izvještajima uslijed prijevare ili pogrešaka. Pri tom procjenjivanju rizika, revizor razmatra interne kontrole, koje su važne Društvu za sastavljanje i fer prezentiranje financijskih izvještaja, kako bi obavio revizijske postupke prikladne u postojećim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola. Revizija također obuhvaća procjenu prikladnosti primijenjenih računovodstvenih politika i razboritost računovodstvenih procjena Uprave Društva, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza financijskih izvještaja.

Vjerujemo da revizijski dokazi koje smo prikupili jesu dostatni i prikladni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

MIŠLJENJE

4. Prema našem mišljenju, priloženi financijski izvještaji, u svim materijalno značajnim aspektima, istinito i fer prikazuju financijski položaj društva HEP Proizvodnja d.o.o. na 31. prosinca 2012., te rezultate poslovanja i novčane tokove Društva za 2012. godinu sukladno Zakonu o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Republici Hrvatskoj.

POSEBNI NAGLASC

5. Skrećemo pozornost na činjenicu da Društvo na 31. prosinca 2012. godine ima iskazan gubitak iznad visine kapitala u iznosu 14.457 tisuća kuna, te da kratkoročne obveze premašuju kratkotrajnu imovinu za iznos od 2.397.909 tisuća kuna. Sukladno Zakonu o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi (NN 108/12, 144/12), Društvo ne ispunjava propisane uvjete za adekvatnost kapitala i insolventno je. Nastavak poslovanja Društva pod pretpostavkom vremenske neograničenosti ovisi o sposobnosti Društva da osigura dostatna novčana sredstva kako bi se pravovremeno podmirivale obveze, osigurali adekvatni izvori financiranja te započelo poslovanje s dobiti. Kako bi se to postiglo, kako je opisano u bilješci 1 uz financijske izvještaje, član Društva, HEP d.d., obvezao se pružiti financijsku potporu Društvu, a Uprava Društva ulaže napore kako bi unaprijedila tekuće poslovanje i financijski položaj Društva.

6. Kao što je opisano u bilješci 1 uz priložene financijske izvještaje, HEP d.d. je temeljem ugovora o financijskom najmu ovisnim društvima dalo u najam nekretnine, postrojenja i opremu. Navedeni najmovi nose kamatu do razine u kojoj je HEP d.d. iz vanjskih izvora pribavilo sredstva za financiranje izgradnje predmetne imovine. Navedene obveze iskazane su u nominalnoj vrijednosti zbog specifičnosti organizacije HEP Grupe.

OSTALI ZAKONSKI ILI REGULATORNI ZAHTEJEVI

7. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. u propisanom obliku temeljem Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 38/08, 12/09, 130/10) ("Standardni godišnji financijski izvještaji"). Financijske informacije iznijete u standardnim godišnjim financijskim izvještajima Društva istovjetne su informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 4 do 58 na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

U Zagrebu, 18. travnja 2013. godine.

BDO Croatia d.o.o.
Jeni Krstičević, ovlaštenu revizor,
predsjednica Uprave

Audit d.o.o.
Zoran Vuk, ovlaštenu revizor,
član Uprave

HEP Proizvodnja d.o.o., Račun dobitka i gubitka

za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

	2012. godina	2011. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Prihodi od naknade za proizvodnju električne energije i ostali prihodi od povezanih društava	4.354.732	4.030.519
Ostali prihodi iz poslovanja	180.423	61.456
	4.535.155	4.091.975
Utrošeni energenti za proizvodnju, materijal i rezervni dijelovi	2.933.560	2.457.186
Troškovi usluga	331.302	361.873
Troškovi osoblja	339.255	347.247
Trošak amortizacije	444.937	447.094
Administrativni troškovi – povezana društva	98.966	95.668
Ostali rashodi iz poslovanja	322.051	340.439
	4.470.071	4.049.507
Dobit iz osnovne djelatnosti	65.084	42.468
Financijski prihodi	405	235
Financijski rashodi	(71.928)	(50.862)
Neto gubitak iz financijskih aktivnosti	(71.523)	(50.627)
Gubitak iz redovnog poslovanja prije oporezivanja	(6.439)	(8.159)
Trošak poreza na dobit	208	(87)
Gubitak poslovne godine	(6.231)	(8.246)

Potpisano u ime Društva na dan 18. travnja 2013. godine

Damir Magić,
Predsjednik Uprave

HEP Proizvodnja d.o.o., Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti

za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

	2012. godine	2011. godine
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Gubitak tekuće godine	(6.231)	(8.246)
Ostala sveobuhvatna dobit ili gubitak tekuće godine	-	-
Ukupno sveobuhvatni gubitak tekuće godine	(6.231)	(8.246)

Potpisano u ime Društva na dan 18. travnja 2013. godine

Damir Magić,

Predsjednik Uprave

HEP Proizvodnja d.o.o., Izveštaj o financijskom položaju

na dan 31. prosinca 2012. godine

IMOVINA	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2011.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Nematerijalna imovina	17.735	5.178
Nekretnine, postrojenja i oprema	6.444.795	6.986.888
Investicije u tijeku	2.082.059	1.639.259
Investicijska ulaganja u nekretnine	38.739	38.866
Predujmovi za nekretnine, postrojenja i opremu	69.447	98.993
Ulaganja u ovisna društva	8	7
Potraživanja od prodaje stanova	11.861	13.872
Odgođena porezna imovina	57.004	56.796
Ukupna dugotrajna imovina	8.721.648	8.839.859
Zalihe	604.414	619.742
Ostala kratkotrajna imovina	115.778	199.581
Potraživanja od povezanih društava	1.282.025	1.008.411
Potraživanja od kupaca	3.034	1.601
Tekuće dospjeće dugoročnih potraživanja	2.749	2.474
Novac i novčani ekvivalenti	5.886	18.841
Ukupna kratkotrajna imovina	2.013.886	1.850.650
UKUPNA IMOVINA	10.735.534	10.690.509

Potpisano u ime Društva na dan 18. travnja 2013. godine
 Damir Magić,
 Predsjednik Uprave

HEP Proizvodnja d.o.o.,
Izveštaj o financijskom položaju
na dan 31. prosinca 2012. godine (nastavak)

KAPITAL I OBVEZE	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2011.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Osnivački kapital	20	20
Preneseni gubitak	(8.246)	0
Gubitak poslovne godine	(6.231)	(8.246)
Ukupna glavnica	(14.457)	(8.226)
Dugoročne obveze prema povezanim društvima	6.062.667	6.590.781
Dugoročna rezerviranja	266.730	383.447
Ostale dugoročne obveze	8.799	9.816
Ukupne dugoročne obveze	6.338.196	6.984.044
Obveze prema dobavljačima	707.294	872.407
Obveze prema povezanim društvima	3.135.450	2.334.416
Tekuća dospijeaća dugoročnih obveza prema povezanom društvu	444.937	447.094
Ostale kratkoročne obveze	124.114	60.774
Ukupne kratkoročne obveze	4.411.795	3.714.691
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE	10.735.534	10.690.509

Potpisano u ime Društva na dan 18. travnja 2013. godine
Damir Magić,
Predsjednik Uprave

HEP – Operator prijenosnog sustava d.o.o.

Postavljeni ciljevi poslovanja iz Gospodarskog plana i Plana investicija HEP – Operatora prijenosnog sustava d.o.o. (HEP-OPS) za 2012. su premašeni što je i iskazano u računu dobiti i gubitka. U skladu sa zakonodavno-regulatornim okvirom, HEP-OPS je ispunjavao temeljne zadaće – vođenje elektroenergetskog sustava RH, prijenos električne energije, održavanje, razvoj i izgradnju prijenosne mreže, uz pružanje potpore razvoju i funkcioniranju i povezanosti hrvatskog tržišta električne energije sa susjednim tržištima iz Europske unije i Energetske zajednice.

U 2012. godini ostvarena je ukupna potrošnja električne energije od 17.518 GWh, što je 1,1 posto manje od ostvarene ukupne potrošnje u 2011. godini, ali je zabilježeno povijesno najveće ostvareno vršno opterećenje sustava od 3.193 MW, što je 7,5 posto više nego 2011. godine. Pri tome nije bilo većih poremećaja u radu elektroenergetskog sustava, te u opskrbi kupaca električnom energijom.

Gubici u prijenosnoj mreži iznosili su 462 GWh što je i apsolutno i relativno (2,04 posto ukupno prenesene električne energije – koja je iznosila 22.590 GWh) manje nego 2011. godine, a u relativnom smislu odgovara iznosima gubitaka kod većine drugih europskih operatora prijenosnih sustava.

Tijekom 2012. godine u redovni su pogon stavljene nove transformatorske stanice 110/(20) 10 kV Dugopolje, 12/110 kV Jelinak i 20/110 kV Ponikve. Nastavljene su i ranije započete aktivnosti pripreme izgradnje i izgradnje, te rekonstrukcija i revitalizacija niza planiranih objekata prijenosne mreže, pri čemu se posebno ističe poodmakla izgradnja TS 220/110 kV Plat u sklopu realizacije Programa Dubrovnik i realizacija višegodišnjeg projekta Funkcije vođenja EES-a. Vidljivo je da je značajan dio aktivnosti HEP-OPS-a u 2012. godini bio usmjeren na omogućavanje prihvata povećanog udjela proizvodnje električne energije i instalirane snage iz vjetroelektrana, što ostaje jedan od najvažnijih strateških izazova i u predstojećem srednjoročnom razdoblju.

Sljedeća skupina strateških ciljeva društva u promatranom razdoblju vezana je uz primjenu odredbi tzv. Trećeg paketa energetske propisa Europske unije koji se velikim dijelom odnose upravo na operatore prijenosnih sustava. U sklopu intenzivnih pripremnih aktivnosti, HEP-OPS je objavio prvi „Indikativni srednjoročni plan razvoja hrvatske prijenosne mreže“.

Djelatnici HEP-OPS-a su nastavili aktivno sudjelovati i surađivati s nadležnim Ministarstvom glede završne faze monitoringa provedbe preuzetih obveza u okviru pristupnih pregovora Republike Hrvatske za članstvo u EU, te ostalim aktivnostima u svezi sa zahtjevima i projektima EU i Energetske zajednice. Tako je HEP-OPS nominirao nekoliko ključnih projekata izgradnje i revitalizacije dalekovoda i trafostanica najviše naponske razine za stjecanje statusa „projekata od zajedničkog interesa“ EU (eng. PCI – Projects of Common Interest) i „projekata od interesa Energetske zajednice“ (eng. PEI – Projects of Energy Community Interest).

I tijekom 2012. godine HEP-OPS je nastavio ispunjavati zahtjeve Uredbe 714/2009/EZ i Smjernica o upravljanju zagušenjima (Aneks Uredbe), u vezi s uspostavom regionalno koordiniranih zajedničkih dražbi prekograničnih prijenosnih kapaciteta na svim vremenskim razinama na hrvatskim granicama, posebice onima prema članicama EU. To je ostvareno intenzivnim pripremanjima i kroz uspješne pregovore i dogovore s CEE CAO-om (CAO GmbH Freising – Središnji ured za dodjelu kapaciteta srednjoistočne Europe), ELES-om, MAVIR-om, Europskom komisijom, Tajništvom Energetske zajednice, HERA-om, Ministarstvom i regionalnom grupom SEE u ENTSO-E, koji su rezultirali potpisivanjem Ugovora o uslugama s CAO GmbH, ELES-om i MAVIR-om, te provedbom prvih multilateralno koordiniranih godišnjih i mjesečnih dražbi prekograničnih prijenosnih kapaciteta za hrvatsko-slovensku i hrvatsko-mađarsku granicu od strane CEE CAO u prosincu. HEP-OPS je kao suosnivač u lipnju pokrenuo PTC za SEE CAO (Project Team Company – projektnu tvrtku za pripremu Ureda za koordinirane zajedničke dražbe jugoistočne Europe) s ciljem pripreme prvih koordiniranih zajedničkih dražbi do kraja 2014.

HEP-OPS je, u skladu s mogućnostima kao punopravni osnivački član, nastavio sudjelovati u aktivnostima ENTSO-E (Europske mreže operatora prijenosnih sustava za električnu energiju) i njegovih radnih tijela (odbora i grupa), te Skupštine i Upravnog odbora, kao i u aktivnostima TSC (suradnje operatora prijenosnih sustava po pitanjima sigurnosti sustava – eng. Transmission System Operator Security Cooperation) koja okuplja 11 operatora prijenosnih sustava središnjeg dijela kontinentalne Europe.

Zaključno, možemo ustvrditi da su uspješna poslovna ostvarenja HEP-OPS-a u 2012. godini, i uz otežane uvjete poslovanja, rezultat kontinuiteta rada radnika HEP-OPS-a čiji je broj tijekom 2012. godine smanjen za 15 radnika (na 1.181). Međutim, za ostvarivanje povećanih, novih zakonskih obveza te poslovnih ciljeva Društva u predstojećem srednjoročnom razdoblju, potrebno je značajno poboljšati kvalifikacijsku i starosnu strukturu zaposlenika.

Direktor
Zdeslav Čerina, dipl.ing.

Shema hrvatskog prijenosnog sustava s razmjenom električne energije po granicama (GWh), 2012.

TRAFOSTANICE

- 400 / 220 / 110 kV
- 400 / 110 kV
- 220 / 110 kV
- 220 / 35 kV
- 110 / x kV
- 35 / x kV
- Elektrovučna podstanica

ELEKTRANE

- Termoelektrana (priključena na prijenosnu mrežu)
- Hidroelektrana (priključena na prijenosnu mrežu)
- Industrijska elektrana (priključena na prijenosnu mrežu)
- Vjetroelektrana

DALEKOVODI

- 400 kV
- 220 kV
- 110 kV

PRIJENOSNA MREŽA, STANJE 31. PROSINCA 2012.

	400 kV	220 kV	110 kV	Srednji napon	Ukupno
Duljina vodova (km)	1.247	1.210	4.828	203	7.488
Transformatorske stanice (kom)	5	6	122	0	133
Instalirana snaga (MVA)	4.100	2.120	4.961	0	11.181

ELEKTROENERGETSKA BILANCA 2012. (GWh)

Ukupna proizvodnja *	9.897
Uvoz (ulaz u Hrvatsku)	13.191
Ukupna dobava	23.088
Izvoz (izlaz iz Hrvatske)	5.568
Ukupna potrošnja	17.518
Neposredna dobava i potrošnja na distribucijskoj mreži	498
Gubici u prijenosnoj mreži	462
Konzum prijenosa	16.559
Izravni kupci	600
Crpni rad i ostala vlastita potrošnja	273
Isporuka distribuciji iz prijenosne mreže	15.685

*Uključujući preuzetu energiju iz industrijskih elektrana i vjetroelektrana te proizvodnju preuzetu neposredno u distribucijsku mrežu

Vršno opterećenje sustava (6. veljače 2012.)	3.193 MWh/h
---	--------------------

Financijski izvještaji

IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA

Vlasniku društva HEP Operator prijenosnog sustava d.o.o.:

1. Obavili smo reviziju priloženih godišnjih financijskih izvještaja društva HEP Operator prijenosnog sustava d.o.o., Kupska 4, Zagreb (dalje u tekstu „Društvo”) za godinu koja je završila 31. prosinca 2012., koji se sastoje od Bilance/Izvještaja o financijskom položaju na 31. prosinca 2012., Računa dobiti i gubitka/Izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, Izvještaja o promjenama na glavnici i Izvještaja o novčanim tokovima za tada završenu godinu, kao i pripadajućih Bilješki uz financijske izvještaje u kojima je iznijet sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjenja.

Reviziju financijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine obavio je drugi revizor koji je u svom izvještaju od 16. travnja 2012. godine izrazio pozitivno mišljenje o tim financijskim izvještajima.

ODGOVORNOST UPRAVE ZA FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

2. Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju priloženih financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Republici Hrvatskoj i za one interne kontrole za koje Uprava Društva odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevara ili pogreške.

ODGOVORNOST REVIZORA

3. Naša odgovornost je izraziti mišljenje o priloženim financijskim izvještajima na osnovi obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Ti standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa zahtjevima etike i reviziju planiramo i obavimo kako bismo stekli razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji bez značajnih pogrešnih prikazivanja.

Revizija uključuje obavljanje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u financijskim izvještajima. Izbor odabranih postupaka ovisi o revizorovoj prosudbi, uključujući procjenu rizika značajnih pogrešnih iskaza u financijskim izvještajima uslijed prijevara ili pogrešaka. Pri tom procjenjivanju rizika, revizor razmatra interne kontrole, koje su važne Društvu za sastavljanje i fer prezentiranje financijskih izvještaja, kako bi obavio revizijske postupke prikladne u postojećim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola. Revizija također obuhvaća procjenu prikladnosti primijenjenih računovodstvenih politika i razboritost računovodstvenih procjena Uprave Društva, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza financijskih izvještaja.

Vjerujemo da revizijski dokazi koje smo prikupili jesu dostatni i prikladni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

MIŠLJENJE

4. Prema našem mišljenju, priloženi financijski izvještaji, u svim materijalno značajnim aspektima, istinito i fer prikazuju financijski položaj društva HEP Operator prijenosnog sustava d.o.o. na 31. prosinca 2012., te rezultate poslovanja i novčane tokove Društva za 2012. godinu sukladno Zakonu o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Republici Hrvatskoj.

OSTALI ZAKONSKI ILI REGULATORNI ZAHTJEVI

5. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. u propisanom obliku temeljem Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 38/08, 12/09, 130/10) ("Standardni godišnji financijski izvještaji"). Financijske informacije iznijete u standardnim godišnjim financijskim izvještajima Društva istovjetne su informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 4 do 58 na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

U Zagrebu, 18. travnja 2013.

BDO Croatia d.o.o.
Jeni Krstičević, ovlaštenu revizor,
predsjednica Uprave

Audit d.o.o.
Zoran Vuk, ovlaštenu revizor,
član Uprave

HEP – Operator prijenosnog sustava d.o.o., Račun dobiti i gubitka

za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

	2012. godina	2011. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno
Prihodi od prijenosa električne energije povezana društva	1.263.276	1.140.254
Prihodi od prodaje električne energije uravnoteženja povezana društva	34.165	75.076
Prihodi od prodaje prekograničnog prijenosnog kapaciteta povezana društva	61.053	45.606
Ostali prihodi iz poslovanja povezana društva	1.340	1.443
Ostali prihodi iz poslovanja	184.899	132.306
	1.544.733	1.394.685
Utrošeni materijal i rezervni dijelovi	(21.870)	(23.832)
Troškovi usluga	(132.279)	(100.817)
Troškovi osoblja	(179.443)	(184.454)
Trošak amortizacije	(230.310)	(236.562)
Troškovi pomoćnih usluga sustava	(230.299)	(234.032)
Troškovi gubitaka na mreži prijenosa	(239.372)	(219.409)
Troškovi nabavke električne energije uravnoteženja	(65.096)	(89.453)
Administrativni troškovi – povezana društva	(57.929)	(51.145)
Ostali rashodi iz poslovanja	(93.744)	(72.473)
	(1.250.342)	(1.212.177)
Dobit iz poslovanja	294.391	182.508
Financijski prihodi	426	729
Financijski rashodi	(41.077)	(47.887)
Neto gubitak iz financijskih aktivnosti	(40.651)	(47.158)
Dobit prije oporezivanja	253.740	135.350
Porez na dobit	(50.480)	(27.634)
Dobit tekuće godine	203.260	107.716

Potpisao u ime Društva na dan 18. travnja 2013. godine
Zdeslav Čerina
Direktor

HEP – Operator prijenosnog sustava d.o.o., Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti

za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

	2012. godine	2011. godine
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno
Dobit tekuće godine	203.260	107.716
Ostala sveobuhvatna dobit tekuće godine	-	-
Ukupno sveobuhvatna dobit tekuće godine	203.260	107.716

Potpisao u ime Društva na dan 18. travnja 2013. godine

Zdeslav Čerina

Direktor

HEP – Operator prijenosnog sustava d.o.o., Izveštaj o financijskom položaju

na dan 31. prosinca 2012. godine

IMOVINA	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2011.	01. siječnja 2011.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Nekretnine, postrojenja i oprema	4.219.645	3.740.068	3.807.668
Investicije u tijeku	677.643	526.403	438.158
Nematerijalna imovina	19.212	20.249	24.179
Investicijsko ulaganje u nekretnine	11.826	11.899	8.751
Predujmovi za materijalnu imovinu	445	119	169
Potraživanja od prodaje stanova	4.546	5.073	5.955
Odgođena porezna imovina	16.497	11.432	11.293
Ukupna dugotrajna imovina	4.949.814	4.315.243	4.296.173
Zalihe	17.588	18.027	17.808
Potraživanja od kupaca	71.065	15.822	46.807
Potraživanja od povezanih društava	756.890	358.644	423.908
Ostala kratkotrajna imovina	36.850	19.239	23.613
Tekuće dospjeće dugoročnih potraživanja	775	877	673
Novac i novčani ekvivalenti	6.794	20.196	11.570
Ukupna kratkotrajna imovina	889.962	432.805	524.379
UKUPNA AKTIVA	5.839.776	4.748.048	4.820.552

Potpisao u ime Društva na dan 18. travnja 2013. godine

Zdeslav Čerina
Direktor

HEP – Operator prijenosnog sustava d.o.o.,
Izveštaj o financijskom položaju
na dan 31. prosinca 2012. godine (nastavak)

KAPITAL I OBVEZE	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2011.	01. siječnja 2011.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Osnivački kapital	20	20	20
Rezerve	40	40	40
Zadržana dobit	218.784	123.240	135.114
Ukupna glavnica	218.844	123.300	135.174
Dugoročne obveze prema povezanim društvima	1.415.317	3.436.236	3.546.045
Rezerviranja za troškove otpremnina, jubilarnih nagrada i sudskih troškova	46.780	48.895	50.852
Ostale dugoročne obveze	90.777	94.886	74.616
Ukupne dugoročne obveze	1.552.874	3.580.017	3.671.513
Obveze prema povezanim društvima	3.482.969	584.900	559.622
Obveze prema dobavljačima	322.521	168.204	162.249
Tekuća dospijuća dugoročnih obveza prema povezanom društvu	163.698	233.528	229.919
Ostale kratkoročne obveze	98.870	58.099	62.075
Ukupne kratkoročne obveze	4.068.058	1.044.731	1.013.865
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE	5.839.776	4.748.048	4.820.552

Potpisao u ime Društva na dan 18. travnja 2013. godine
Zdeslav Čerina
Direktor

HEP – Operator distribucijskog sustava d.o.o.

HEP – Operator distribucijskog sustava d.o.o. posluje prema zakonom uređenim reguliranim uvjetima, što od Društva zahtijeva česte prilagodbe poslovnih procesa zakonodavnom okviru. Poslovna 2012. godina bila je godina početka promjena energetske zakonodavstva u RH prema *trećem energetske paketu*. Potkraj 2012. g. stupili su na snagu Zakon o energiji i Zakon o regulaciji energetske djelatnosti, a donesen je i Zakon o tržištu električne energije (na snazi od početka 2013. g.) čije odrednice zahtijevaju sveskoliku prilagodbu poslovanja.

Početkom drugog dijela 2012. g., Društvo je na temelju Programa rada uprave HEP-a d.d., izradilo *Program rada HEP ODS-a za razdoblje 2012–2016*. Programom su određeni okviri i smjernice za poslovanje, ali i pojedinačne, jednoznačno određene poslovne aktivnosti. Svrha Programa je nastaviti korisne aktivnosti iz prošlog poslovnog razdoblja, ubrzati ih i učiniti djelotvornima, kao i osmisliti nove poslovne aktivnosti. S novim poslovnim aktivnostima, Društvo treba odgovoriti novim zahtjevima korisnika mreže, tehnološkim izazovima mreže, društvenim potrebama te novim zakonskim obvezama. Ukratko: aktivna mreža traži aktivnog operatora mreže!

Društvo za svoje potrebe, a u manjem opsegu za tržište, obavljalo je i poslove sporednih djelatnosti kao što su izgradnja elektroenergetskih objekata, izrada radioničkih proizvoda i različite servisne usluge. U korist budućnosti ovih djelatnosti, u Programu je napravljen značajan iskorak.

Temeljni poslovni ciljevi Društva za razdoblje 2012.–2016. izraženi su kroz: kvalitetu opskrbe električnom energijom, povećanje energetske učinkovitosti u distribuciji i korištenju električne energije, razvoj distribucijske mreže uvažavajući uspostavu distribuirane proizvodnje i njenog objedinjavanja s mrežom, novi organizacijski ustroj Društva s ciljem optimiranja i unaprjeđenja odnosa s korisnicima mreže, upravljanje ljudskim potencijalima i prenošenje znanja. Konačni poslovni cilj je uspostava poslovne izvrsnosti novog operatora distribucijskog sustava.

Poslovanje Društva objedinjava aktivnosti redovnog i investicijskog poslovanja, a pravila i postupci su usklađeni s Odlukama Uprave HEP-a d.d., Nadzornog odbora i direktora Društva.

Investicijski planovi u 2012. g. strukturirani su tako da se nastave kapitalni objekti započeti i ugovoreni u 2011. g., pokrene izgradnja novih kapitalnih ulaganja, pristupi investicijskim aktivnostima u cilju implementacije koncepta napredne mreže, nastavi ulaganja u izgradnju TK veza i u zamjenu dotrajalih i izgradnju novih podmorskih kabela te nastavi priprema kapitalnih objekata za buduća planska razdoblja. Tijekom 2012. g. treba izdvojiti okončanje kapitalnih ulaganja u pet TS 110/10(20) kV (Funtana, Dugopolje, Benkovac, Dubovac, Glina), tri TS 35/10(20) kV i pet DV SN (35, 20 i 10 kV). Kapitalna su ulaganja nastavljena kroz pet novih TS 110/10(20) kV (Srđ, Ferenščica, Kneginec, Imotski i Našice) i tri postojeće TS 35/10(20) kV.

Investicijskim programima Sanacija naponskih prilika i Novonormirani naponi, vrijednosti 219,5 mil. kn sanirane su naponske prilike za 35.411 kupca, što je obuhvatilo zahvate na 851 transformatorskom području (oko 5% ukupnog broja TS SN/NN), 1.021 NN izvodu s lošim naponskim prilikama i rekonstrukciju 839 km NN vodova. Taj je pothvat zahtijevao i izgradnju novih 13 km DV i 70 km KB 10(20) kV, te 142 TS 10(20)/0,4 kV ukupne snage 30.350 kVA.

Nastavljen je program uređenja obračunskih mjernih mjesta, u sklopu kojega su brojila uključena u napredni mjerni sustav (AMI). Ovo je ulaganje iznimno značajno jer se njime osiguravaju mjerni podaci potrebni sudionicima na tržištu električne energije. Tako HEP ODS dobiva značajnu poslovnu ulogu operatora mjernih podataka. U sustav daljinskog očitavanja brojila (AMR) uključeno je 3.600 brojila s daljinskim upravljanjem priključnog mjesta na mrežu (daljinsko uključenje i isključenje kupca s mreže), što je značajan doprinos posebnim postupcima naplate potraživanja, omogućavanju pristupa brojilu i otkrivanju neovlaštene potrošnje.

Zadržan je trend povećanja ukupnog broja obračunskih mjernih mjesta kupaca spojenih na distribucijsku mrežu te je na kraju 2012. godine ukupan broj povećan 0,3 posto, odnosno za 5.977 mjernih mjesta. Međutim, kod kupaca kategorije poduzetništvo zabilježeno je smanjenje za 0,5 posto, odnosno za 1.070 obračunskih mjernih mjesta.

Nastavljen je trend porasta zanimanja za investiranje u obnovljive izvore energije u Hrvatskoj osobito u male sunčane elektrane snage (do 30 kW), koje se grade kao jednostavne građevine i pojednostavljenim postupkom priključuju na NN mrežu. Kako bi se odgovorilo velikom broju zahtjeva, izrađena su *Pravila o postupanju u postupku priključenja elektrana na mrežu*. Tijekom 2012.g. na mrežu HEP ODS-a priključeno je 98 elektrana s ukupnom instaliranom snagom od 11,5 MVA, a na dan 31. prosinca 2012. na distribucijsku mrežu priključene ukupno 153 elektrane s instaliranom ukupnom snagom od ukupno 263 MVA. Krajem 2012. godine okončane su aktivnosti na uvođenju sustava upravljanja okolišem te je uspješno provedena certifikacija prema normi ISO 14001:2004.

Poslovno okruženje i tehnologije rada se neprestano mijenjaju i zato trajno ulažemo u razvoj novih znanja i vještina radnika kroz stručne edukacije, specijalizacije i školovanja. Tijekom poslovne 2012. Društvo je bilo usredotočeno na unaprjeđenje poslovanja u svim djelatnostima i poslovnim cjelinama te pripremi restrukturiranja poslovnog sustava Društva, uz odgovoran odnos prema korisnicima mreže, zajednici i radnicima. Društvo se prilagođavalo društvenim stremljenima u stvaranju novih vrijednosti, stvaranju investicijske klime u vezi s izgradnjom elektroenergetskih objekata, povećanju radne učinkovitosti i troškovne opravdanosti te ispunjavanju suvremenih zahtjeva zaštite okoliša.

BROJ TRANSFORMATORSKIH STANICA PO NAPONSKIM RAZINAMA

TS 110/10(20) kV	TS 35(30)/10(20) kV	TS 20/0,4 kV	TS 10/0,4 kV
7	326	4.306	20.767

DULJINE VODOVA PO NAPONSKIM RAZINAMA I VRSTI VODOVA

Vodovi 110 kV (km)			Vodovi 35, 30 kV (km)			Vodovi 20 kV (km)		
DV	KB	mor. KB	DV	KB	mor. KB	DV	KB	mor. KB
72,1	11,0	5,8	3.325,5	1.341,5	135,3	3.243,7	3.126,9	2,6
Vodovi 10 kV (km)			Mreža 0,4 kV (km)			Kućni priključci (km)		
DV	KB	mor. KB	ZM – gola	ZM – izolir.	KB	ZP-goli	ZP – izolir.	KB
18.851,7	11.002,2	234,8	21.382,3	25.254,8	17.135,4	4.368,3	16.672,0	10.458,5

BROJ KUPACA / MJERNIH MJESTA PO KATEGORIJAMA POTROŠNJE (NAPONSKIM RAZINAMA)

Opis	Broj mjernih mjesta
Visoki napon 110 kV	4
Ukupno srednji napon	2.135
Niski napon – poduzetništvo (bez javne rasvjete)	189.926
Niski napon – poduzetništvo (javna rasvjeta)	21.537
Niski napon – kućanstvo	2.137.283
UKUPNO	2.350.885

PRODAJA ELEKTRIČNE ENERGIJE PO KATEGORIJAMA KUPACA U 2012. (kWh)

Opis	Ukupno – Hrvatska
Poduzetništvo visoki napon (VN)	142.966.671
Poduzetništvo srednji napon (SN)	3.450.571.803
UKUPNO Poduzetništvo VN i SN	3.593.538.474
Poduzetništvo niski napon (NN)	4.240.897.171
Poduzetništvo niski napon (NN) – javna rasvjeta	432.203.477
Kućanstvo niski napon (NN)*	6.486.494.762
UKUPNO NISKI NAPON	11.159.595.410
Javna usluga opskrbe	7.856.568.098
Povlašteni kupci**	6.896.565.786
UKUPNO PRODAJA NA MREŽI DISTRIBUCIJE	14.753.133.885
Prodaja kupcima bez opskrbljivača na mreži prijenosa	5.561.402

NAPOMENE:

*Podaci o prodanoj električnoj energiji za kupce kategorije kućanstva temelje se na akontacijskom sustavu naplate.

** Na tržištu električne energije djeluje više opskrbljivača povlaštenih kupaca. Za prodaju povlaštenim kupcima unutar HEP grupe zadužena je HEP Opskrba d.o.o.

Financijski izvještaji

IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA

Vlasniku društva HEP – Operator distribucijskog sustava d.o.o., Zagreb:

1. Obavili smo reviziju priloženih godišnjih financijskih izvještaja društva HEP – Operator distribucijskog sustava d.o.o., Zagreb, Ulica grada Vukovara 37, (dalje u tekstu „Društvo”) za godinu koja je završila 31. prosinca 2012., koji se sastoje od Bilance/Izvještaja o financijskom položaju na 31. prosinca 2012., Računa dobiti i gubitka/Izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, Izvještaja o promjenama na glavnici i Izvještaja o novčanim tokovima za tada završenu godinu, kao i pripadajućih Bilješki uz financijske izvještaje u kojima je iznijet sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjenja.

Reviziju financijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine obavio je drugi revizor koji je u svom izvještaju od 16. travnja 2012. godine izrazio pozitivno mišljenje o tim financijskim izvještajima.

ODGOVORNOST UPRAVE ZA FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

2. Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju priloženih financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Republici Hrvatskoj i za one interne kontrole za koje Uprava Društva odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanje financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili pogreške.

ODGOVORNOST REVIZORA

3. Naša odgovornost je izraziti mišljenje o priloženim financijskim izvještajima na osnovi obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Ti standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa zahtjevima etike i reviziju planiramo i obavimo kako bismo stekli razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji bez značajnih pogrešnih prikazivanja.

Revizija uključuje obavljanje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u financijskim izvještajima. Izbor odabranih postupaka ovisi o revizorovoj prosudbi, uključujući procjenu rizika značajnih pogrešnih iskaza u financijskim izvještajima uslijed prijevara ili pogrešaka. Pri tom procjenjivanju rizika, revizor razmatra interne kontrole, koje su važne Društvu za sastavljanje i fer prezentiranje financijskih izvještaja, kako bi obavio revizijske postupke prikladne u postojećim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola. Revizija također obuhvaća procjenu prikladnosti primijenjenih računovodstvenih politika i razboritost računovodstvenih procjena Uprave Društva, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza financijskih izvještaja.

Vjerujemo da revizijski dokazi koje smo prikupili jesu dostatni i prikladni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

MIŠLJENJE

4. Prema našem mišljenju, priloženi financijski izvještaji, u svim materijalno značajnim aspektima, istinito i fer prikazuju financijski položaj društva HEP – Operator distribucijskog sustava d.o.o. na 31. prosinca 2012., te rezultate poslovanja i novčane tokove Društva za 2012. godinu sukladno Zakonu o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Republici Hrvatskoj.

POSEBAN NAGLASAK

5. Kao što je opisano u bilješci 1 uz priložene nekonsolidirane financijske izvještaje, HEP d.d. je temeljem ugovora o financijskom najmu ovisnim društvima dalo u najam nekretnine, postrojenja i opremu. Navedeni najmovi nose kamatu do razine u kojoj je HEP d.d. iz vanjskih izvora pribavilo sredstva za financiranje izgradnje predmetne imovine. Navedene obveze iskazane su u nominalnoj vrijednosti zbog specifičnosti organizacije HEP Grupe.

OSTALI ZAKONSKI ILI REGULATORNI ZAHTJEVI

6. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. u propisanom obliku temeljem Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 38/08, 12/09, 130/10) ("Standardni godišnji financijski izvještaji"). Financijske informacije iznijete u standardnim godišnjim financijskim izvještajima Društva istovjetne su informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 4 do 62 na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

U Zagrebu, 18. travnja 2013. godine

BDO Croatia d.o.o.
Jeni Krstičević, ovlaštenu revizor,
predsjednica Uprave

Audit d.o.o.
Zoran Vuk, ovlaštenu revizor,
član Uprave

HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o., Račun dobitka i gubitka

za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

	2012. godine	2011. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno
Prihodi od distribucije električne energije – povezana društva	3.537.391	3.278.329
Prihod od prodaje usluga	338.098	300.336
Ostali prihodi iz poslovanja	370.517	423.605
Ukupno poslovni prihodi	4.246.006	4.002.270
Troškovi nabave energije izvan sustava	(97.366)	(50.567)
Troškovi gubitaka na mreži i nabavki energije uravnoteženja	(685.494)	(621.739)
Troškovi usluga	(240.095)	(198.498)
Troškovi osoblja	(1.161.636)	(1.180.329)
Troškovi amortizacije	(787.310)	(780.525)
Administrativni troškovi – povezana društva	(166.590)	(185.041)
Ostali rashodi iz poslovanja	(631.798)	(589.561)
Ukupno poslovni rashodi	(3.770.289)	(3.606.260)
Dobit iz poslovanja	475.717	396.010
Financijski prihodi	712	2.374
Financijski rashodi	(50.893)	(38.026)
Neto gubitak iz financijskih aktivnosti	(50.181)	(35.652)
Dobit prije oporezivanja	425.536	360.358
Porez na dobit	(100)	(70.630)
Dobit tekuće godine	425.436	289.728

Potpisano u ime Društva na dan 18. travnja 2013. godine:

Ljiljana Čule,

Direktor

HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o., Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti

za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

	2012. godine	2011. godine
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno
Dobit tekuće godine	425.436	289.728
Ostala sveobuhvatna dobit tekuće godine	-	-
Ukupno sveobuhvatna dobit tekuće godine	425.436	289.728

Potpisano u ime Društva na dan 18. travnja 2013. godine:

Ljiljana Čule,

Direktor

HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o., Izveštaj o financijskom položaju

na dan 31. prosinca 2012. godine

IMOVINA	31.prosinca 2012.	31.prosinca 2011.	01.siječnja 2011.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Nekretnine, postrojenja i oprema	11.988.817	11.874.752	11.893.722
Investicije u tijeku	744.704	584.479	502.836
Nematerijalna imovina	21.776	16.974	16.150
Investicijsko ulaganje u nekretnine	65.823	66.168	72.143
Potraživanja od prodaje stanova	19.510	21.675	24.695
Predujmovi za materijalnu imovinu	319	37	5
Odgođena porezna imovina	95.602	59.908	60.612
Ulaganja raspoloživa za prodaju	100	-	-
Ukupna dugotrajna imovina	12.936.651	12.623.993	12.570.163
Zalihe	269.586	232.611	204.341
Potraživanja od kupaca	909.525	652.581	700.054
Potraživanja od povezanih društava	1.661.387	1.317.904	1.156.065
Tekuće dospijeće dugoročnih potraživanja	3.504	3.761	3.451
Ostala kratkotrajna imovina	54.806	47.517	38.409
Novac i novčani ekvivalenti	28.161	53.905	31.630
Ukupna kratkotrajna imovina	2.926.969	2.308.279	2.133.950
UKUPNA IMOVINA	15.863.620	14.932.272	14.704.113

Potpisano u ime Društva na dan 18. travnja 2013. godine:

Ljiljana Čule,

Direktor

HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o.,
Izveštaj o financijskom položaju
na dan 31. prosinca 2012. godine (nastavak)

KAPITAL I OBVEZE	31.prosinca 2012	31.prosinca 2011.	01.siječnja 2011.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Osnivački kapital	20	20	20
Zadržana dobit	560.960	400.044	181.368
Ukupna glavnica	560.980	400.064	181.388
Dugoročne obveze prema povezanom društvu	7.507.056	7.238.155	7.491.403
Ostale dugoročne obveze	3.913.311	4.109.103	4.269.063
Dugoročna rezerviranja	290.095	290.825	279.031
Ukupne dugoročne obveze	11.710.462	11.638.083	12.039.497
Obveze prema dobavljačima	516.690	480.066	351.872
Obveze prema povezanim društvima	1.829.921	1.419.633	1.212.123
Tekuća dospjela dugoročnih obveza prema povezanom društvu	575.394	570.742	568.842
Ostale kratkoročne obveze	670.173	423.684	350.391
Ukupne kratkoročne obveze	3.592.178	2.894.125	2.483.228
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE	15.863.620	14.932.272	14.704.113

Potpisano u ime Društva na dan 18. travnja 2013. godine:

Ljiljana Čule,
Direktor

HEP- Toplinarstvo d.o.o.

Za HEP-Toplinarstvo d.o.o., najveći energetska subjekt u Republici Hrvatskoj koji obavlja djelatnosti proizvodnje, distribucije i opskrbe kupaca toplinskom energijom, 2012. je bila značajna godina. Svim kupcima je osigurana pouzdana, sigurna i kvalitetna isporuka toplinske energije, uspješno su provedene aktivnosti predviđene gospodarskim planom i planom investicija, stupio je na snagu novi Zakon o energiji (NN 120/12), kojim je promijenjen način donošenja odluke o visinama tarifnih stavki za toplinsku energiju, zahtjev HEP-Toplinarstva d.o.o. za promjenom visine tarifnih stavki je ocijenjen opravdanim, te su od sredine prosinca 2012. godine u primijeni nove cijene toplinske energije.

Tijekom 2012. godine HEP-Toplinarstvo d.o.o. je na toplinski sustav priključilo 14 MW novog konzuma te je toplinskom energijom kontinuirano opskrbljivalo 117.145 kućanstava i 6.051 poslovni prostor.

U skladu s planom investicija za 2012. godinu, revitalizirani su dijelovi distribucijskih mreža u gradovima Zagrebu, Velikoj Gorici, Samoboru, Zaprešiću, Osijeku i Sisku, završena je izgradnja drugog dijela sustava za povrat kondenzata pare iz toplinskih stanica u naselju Caprag u gradu Sisku, nastavljena je realizacija Projekta spajanja naselja Dubrave na centralizirani toplinski sustav grada Zagreba te je nastavljen Projekt revitalizacije direktnih toplinskih stanica u indirektnu.

Sredinom 2012. godine u operativnu je uporabu puštena programska aplikacija Termis, za tehničko-ekonomsko optimiziranje centraliziranog toplinskog sustava, koju je HEP-Toplinarstvo d.o.o. implementiralo u suradnji s HEP-ESCO-om d.o.o. Svrha Termisa je optimiziranje isporuke toplinske energije, poboljšanje hidrauličke situacije na toplinskoj mreži, te priprema za priključenje novog konzuma uz ostvarenje značajnih financijskih ušteda kroz smanjenje gubitaka u distribucijskoj mreži.

Primjenom novog Zakona o energiji u studenom 2012. godine, nadležnost za donošenje odluke o visinama tarifnih stavki za toplinsku energiju prebačena je s jedinica lokalne samouprave gradova na Hrvatsku energetska regulatornu agenciju (HERA-u), kao samostalnu, neovisnu i neprofitnu agenciju za regulaciju energetske djelatnosti. Ova promjena zakonske regulative od velikog je značaja za poslovanje svih toplinarskih subjekata, koji se trenutno susreću s brojnim problemima – od neadekvatnih cijena toplinske energije, nenaplaćenih potraživanja za toplinsku energiju, do velikog broja zahtjeva kupaca za izdvajanjem iz toplinskih sustava.

Odlukama HERA-e od 13. prosinca 2012. u primjeni su nove visine tarifnih stavki za toplinsku energiju u gradovima Zagrebu, Velikoj Gorici, Samoboru, Zaprešiću, Osijeku i Sisku. Iako je HEP-Toplinarstvo d.o.o. još od zadnje promjene cijena toplinske energije početkom 2009. godine u više navrata podnosilo nadležnim institucijama prijedloge za korekcijom cijena toplinske energije, bitno je naglasiti da se tek ovim odlukama HERA-e napravio pozitivan pomak prema usklađivanju cijena toplinske energije sa stvarnim troškovima poslovanja Društva, u kojima 80 posto udjela čine troškovi energetskog goriva.

Na kraju zaključujem da je HEP-Toplinarstvo d.o.o., unatoč poteškoćama s kojima je suočen čitavi toplinarski sektor u državi, uz trud, zalaganje i aktivni angažman vlastitih stručnih kadrova spremno odgovoriti na nove poslovne izazove koje donosi daljnja promjena zakonske regulative, poglavito najavljeni novi Zakon o tržištu toplinske energije, te usklađivanje s direktivama Europske unije.

Direktor
Robert Krklec, dipl.ing.

HEP Toplinarstvo d.o.o. u 2012. godini

Zagreb

POGON TOPLINSKE MREŽE (CTS)

PROIZVODNJA:

ogrjevne topline	1.472.371 MWh
tehnološke pare	573.188 t

PRODAJA:

ogrjevne topline	1.301.943 MWh
tehnološke pare	475.276 t

KUPCI	90.396
--------------	--------

Zagreb

POGON POSEBNE TOPLANE

PROIZVODNJA:

ogrjevne topline	190.956 MWh
------------------	-------------

PRODAJA:

ogrjevne topline	177.473 MWh
------------------	-------------

KUPCI	16.951
--------------	--------

Sisak

POGON SISAK (CTS)

PROIZVODNJA:

ogrjevne topline	97.709 MWh
tehnološke pare	4.547 t

PRODAJA:

ogrjevne topline	63.478 MWh
tehnološke pare	3.404 t

KUPCI	4.137
--------------	-------

Osijek

POGON OSIJEK (CTS)

PROIZVODNJA:

ogrjevne topline	197.538 MWh
tehnološke pare	141.157 t

PRODAJA:

ogrjevne topline	184.021 MWh
tehnološke pare	106.049 t

KUPCI	11.712
--------------	--------

Tijekom 2012. godine broj kupaca toplinske energije povećao se 0,4 posto te je krajem 2012. godine ukupan broj potrošača bio 123.196, od čega 117.145 kućanstava, a 6.051 gospodarskih subjekata.

U potrošnji toplinske energije (ogrjevna toplina i tehnološka para) kućanstva su sudjelovala s 58 posto (u prihodu s 48%), a gospodarstvo s 42 posto (u prihodu 52%). Odnos isporučene količine ogrjevne topline (vrele vode) i tehnološke pare u MWh bio je 78% : 22%.

U potrošnji ogrjevne topline, udjel Zagreba (uključujući Samobor, Veliku Goricu i Zaprešić) bio je 85,7 posto, Osijeka 10,6 posto, a Siska 3,7 posto. Potrošnja tehnološke pare iznosila je 584.729 tona (Zagreb 81%, Osijek 18%, Sisak 1%).

U 2012. godini prodaja toplinske energije bila je za 4,2 posto manja u odnosu na prošlu što je posljedica nešto toplije ogrjevne sezone. Promatrajući zasebno naša dva osnovna proizvoda, prodaja ogrjevne topline manja je za 4,6%, dok je prodaja tehnološke pare zabilježila pad od 2,7%.

Financijski izvještaji

IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA

Vlasniku društva HEP Toplinarstvo d.o.o.:

1. Obavili smo reviziju priloženih godišnjih financijskih izvještaja društva HEP Toplinarstvo d.o.o., Zagreb, Miševečka 15a, (dalje u tekstu „Društvo”) za godinu koja je završila 31. prosinca 2012., koji se sastoje od Bilance/Izvještaja o financijskom položaju na 31. prosinca 2012., Računa dobiti i gubitka/Izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, Izvještaja o promjenama na glavnici i Izvještaja o novčanim tokovima za tada završenu godinu, kao i pripadajućih Bilješki uz financijske izvještaje u kojima je iznijet sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjenja.

Reviziju financijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine obavio je drugi revizor koji je u svom izvještaju od 16. travnja 2012. godine izrazio pozitivno mišljenje o tim financijskim izvještajima.

ODGOVORNOST UPRAVE ZA FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

2. Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju priloženih financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Republici Hrvatskoj i za one interne kontrole za koje Uprava Društva odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili pogreške.

ODGOVORNOST REVIZORA

3. Naša odgovornost je izraziti mišljenje o priloženim financijskim izvještajima na osnovi obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Ti standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa zahtjevima etike i reviziju planiramo i obavimo kako bismo stekli razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji bez značajnih pogrešnih prikazivanja.

Revizija uključuje obavljanje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u financijskim izvještajima. Izbor odabranih postupaka ovisi o revizorovoj prosudbi, uključujući procjenu rizika značajnih pogrešnih iskaza u financijskim izvještajima uslijed prijevare ili pogrešaka. Pri tom procjenjivanju rizika, revizor razmatra interne kontrole, koje su važne Društvu za sastavljanje i fer prezentiranje financijskih izvještaja, kako bi obavio revizijske postupke prikladne u postojećim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola. Revizija također obuhvaća procjenu prikladnosti primijenjenih računovodstvenih politika i razboritost računovodstvenih procjena Uprave Društva, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza financijskih izvještaja.

Vjerujemo da revizijski dokazi koje smo prikupili jesu dostatni i prikladni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

MIŠLJENJE

4. Prema našem mišljenju, priloženi financijski izvještaji, u svim materijalno značajnim aspektima, istinito i fer prikazuju financijski položaj društva HEP Toplinarstvo d.o.o. na 31. prosinca 2012., te rezultate poslovanja i novčane tokove Društva za 2012. godinu sukladno Zakonu o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Republici Hrvatskoj.

POSEBNI NAGLASCİ

5. Skrećemo pozornost da Društvo na 31. prosinca 2012. godine ima iskazan gubitak iznad visine kapitala u iznosu 1.606.229 tisuća kuna, te da kratkoročne obveze premašuju kratkotrajnu imovinu za iznos od 1.580.182 tisuće kuna. Sukladno Zakonu o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi (NN 108/12, 144/12), Društvo ne ispunjava propisane uvjete za adekvatnost kapitala i insolventno je.

Nastavak poslovanja Društva pod pretpostavkom vremenske neograničenosti ovisi o sposobnosti Društva da osigura dostatna novčana sredstva kako bi se pravovremeno podmirivale obveze, osigurali adekvatni izvori financiranja te započelo poslovanje s dobiti. Kako bi se to postiglo, kako je opisano u bilješki 1 uz financijske izvještaje, član Društva, HEP d.d., obvezao se pružiti financijsku potporu Društvu, a Uprava Društva ulaže napore kako bi unaprijedila tekuće poslovanje i financijski položaj Društva.

6. Kao što je opisano u bilješci 1 uz priložene financijske izvještaje, HEP d.d. je temeljem ugovora o financijskom najmu ovisnim društvima dalo u najam nekretnine, postrojenja i opremu. Navedeni najmovi nose kamatu do razine u kojoj je HEP d.d. iz vanjskih izvora pribavilo sredstva za financiranje izgradnje predmetne imovine. Navedene obveze iskazane su u nominalnoj vrijednosti zbog specifičnosti organizacije HEP Grupe.

OSTALI ZAKONSKI ILI REGULATORNI ZAHTJEVI

7. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. u propisanom obliku temeljem Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 38/08, 12/09, 130/10) ("Standardni godišnji financijski izvještaji"). Financijske informacije iznijete u standardnim godišnjim financijskim izvještajima Društva istovjetne su informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 4 do 57 na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

U Zagrebu, 18. travnja 2013. godine.

BDO Croatia d.o.o.
Jeni Krstičević, ovlašteni revizor,
predsjednica Uprave

Audit d.o.o.
Zoran Vuk, ovlašteni revizor,
član Uprave

HEP Toplinarstvo d.o.o., Račun dobitka i gubitka za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

	2012. godina	2011. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno
Prihodi od prodaje toplinske energije kupcima izvan HEP Grupe	585.485	582.352
Prihod od prodaje električne energije povlaštenim kupcima	10.571	9.016
Prihodi od prodaje toplinske energije i ostali prihodi - povezana društva	3.954	3.906
Prihod od restorana	573	470
Ostali prihodi iz poslovanja	49.463	59.181
	650.046	654.925
Utrošeni energenti, materijal i rezervni dijelovi	(102.625)	(106.740)
Troškovi usluga	(25.137)	(27.783)
Troškovi osoblja	(50.171)	(49.404)
Trošak amortizacije	(57.906)	(59.929)
Troškovi nabave energije i ostali troškovi - povezana društva	(818.538)	(659.161)
Ostali rashodi iz poslovanja	(52.783)	(66.841)
	(1.107.160)	(969.858)
Gubitak iz osnovne djelatnosti	(457.114)	(314.933)
Financijski prihodi	8.121	7.936
Financijski rashodi	(14.637)	(14.114)
Neto financijski rashodi	(6.516)	(6.178)
Gubitak prije oporezivanja	(463.630)	(321.111)
Porez na dobit	-	-
Gubitak tekuće godine	(463.630)	(321.111)

Potpisano u ime Društva na dan 18. travnja 2013. godine
Robert Krklec
Direktor

HEP Toplinarstvo d.o.o., Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti

za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

	2012. godina	2011. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno
Gubitak tekuće godine	(463.630)	(321.111)
Ostala sveobuhvatna dobit tekuće godine	-	-
Ukupno sveobuhvatni gubitak tekuće godine	(463.630)	(321.111)

Potpisano u ime Društva na dan 18. travnja 2013. godine

Robert Krklec

Direktor

HEP Toplinarstvo d.o.o., Izveštaj o financijskom položaju

na dan 31. prosinca 2012. godine

IMOVINA	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2011.	01. siječnja 2011.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Nekretnine, postrojenja i oprema	878.206	839.861	864.816
Investicije u tijeku	80.960	71.757	38.494
Nematerijalna imovina	1.105	717	953
Potraživanje od prodaje stanova	701	767	705
Predujmovi za nekretnine, postrojenja i opremu	641	-	44
Investicijska ulaganja u nekretnine	824	824	903
Potraživanja od povezanih društava	156.352	174.283	174.283
Ukupna dugotrajna imovina	1.118.789	1.088.209	1.080.198
Zalihe	34.186	32.285	24.225
Potraživanja od kupaca	166.722	138.195	137.562
Potraživanja od povezanih društava	1.120	644	15.098
Ostala potraživanja	47.750	47.206	19.934
Tekuće dospjeće dugoročnih potraživanja	112	130	294
Novac i novčani ekvivalenti	4.512	7.049	9.528
Ukupna kratkotrajna imovina	254.402	225.509	206.641
UKUPNA AKTIVA	1.373.191	1.313.718	1.286.839

Potpisano u ime Društva na dan 18. travnja 2013. godine

Robert Krklec

Direktor

HEP Toplinarstvo d.o.o.,
Izveštaj o financijskom položaju
na dan 31. prosinca 2012. godine (nastavak)

	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2011.	01. siječnja 2011.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Osnivački kapital	20	20	20
Rezerve	20	20	20
Prenešeni gubitak	(1.606.269)	(1.142.639)	(821.528)
Ukupna glavnica	(1.606.229)	(1.142.599)	(821.488)
Dugoročne obveze prema povezanim društvima	992.781	964.041	1.003.074
Ostale dugoročne obveze	410	437	477
Dugoročna rezerviranja	12.215	10.652	7.664
Odgođeni prihodi	139.430	147.180	160.443
Ukupne dugoročne obveze	1.144.836	1.122.310	1.171.658
Obveze prema dobavljačima	62.058	71.589	40.889
Obveze prema povezanim društvima	1.706.095	1.190.781	832.679
Tekuća dospjeća dugoročnih obveza prema povezanom društvu	57.906	59.929	56.240
Ostale kratkoročne obveze	8.525	11.708	6.861
Ukupne kratkoročne obveze	1.834.584	1.334.007	936.669
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE	1.373.191	1.313.718	1.286.839

Potpisano u ime Društva na dan 18. travnja 2013. godine
Robert Krklec
Direktor

HEP-Plin d.o.o.

HEP-Plin d.o.o. obavlja dvije energetske djelatnosti iz plinskoga sektora: distribucija plina i opskrba kupaca plinom, u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima, Zakonom o energiji, Zakonom o tržištu plina te odgovarajućim provedbenim propisima. Distribucija plina obavlja se prema reguliranim načelima pružanja javne usluge, a opskrba kupaca plinom prema reguliranim načelima pružanja javne usluge za tarifne kupce (kućanstava) te za ostale kupaca prema tržišnim načelima – pojedinačnim ugovaranjem međusobnih prava i obveza.

U 2012. godini osiguran je kontinuitet opskrbe kupaca plinom jer su naši dobavljači plina uspjeli osigurati dostatne količine plina iz domaće proizvodnje i uvoza.

Nastavljena je stagnacija poslovnih aktivnosti u zemlji, što se odrazilo na znatnije smanjenje prodaje plina svim kategorijama kupaca, a najviše velikih kupaca iz kategorije poduzetništva. Manji pad prodaje, uvjetovan dijelom čak i privremenim otkazivanjem isporuke plina, zabilježen je kod kupaca iz kategorije kućanstava, koji plin uglavnom koriste za grijanje.

Zbog provođenja mjera štednje planirano je daljnje smanjenje svih troškova koji neposredno ne ugrožavaju sigurnost i kontinuitet opskrbe kupaca plinom. U tu svrhu donesen je Program rada HEP-Plina za razdoblje 2012.–2016. kao dio Programa rada Uprave HEP-a d.d.

Važno obilježje uvjeta poslovanja tijekom godine bilo je da regulator energetskih djelatnosti te mjero-davna državna tijela nisu donijeli odgovarajuće propise (novi Zakon o tržištu plina, promjena Tarifnih sustava za distribuciju plina i za opskrbu plinom, i dr.) koji bi omogućili daljnje usklađivanje poslovanja s novim Zakonom o energiji.

Tekuće zadaće koje proizlaze iz postavljenih ciljeva u 2012. godini uspješno su obavljene na naše zadovoljstvo i zadovoljstvo velike većine kupaca i naših koncesionara – jedinica područnih i lokalnih samouprava. Distribucijska mreža održavana je u ispravnom i funkcijskom stanju, a stalne pogonske službe u najkraćem mogućem roku otklanjale su kvarove na primopredajnim mjestima plina. Većih zastoja u isporuci plina zbog kvarova na plinovodnoj mreži nije bilo. I nadalje se velika pozornost posvećuje zaštiti okoliša, u prvom redu sprječavanjem curenja plina u atmosferu.

U 2012. godini nastavljena je izgradnja plinske mreže na temelju obveze preuzete koncesijskim ugovorima u deset novih naselja, a dio je preostao za nastavak izgradnje u 2013. godini. Nažalost, priključivanje novih kupaca na završenu mrežu, zbog gospodarske krize, nije se odvijalo prema očekivanjima. Na postojećoj mreži obavljane su nužne modifikacije i rekonstrukcije u skladu sa smanjenim investicijskim sredstvima. U 2012. godini HEP-Plin se počeo ozbiljnije suočavati s konkurencijom. Što se tiče distribucijske djelatnosti dok su na snazi postojeći koncesijski ugovori i dok se budu ispunjavali ugovorni uvjeti, ne postoji mogućnost konkurencije. Ako se u budućnosti u nekim područnim samoupravama i izgubi pravo na distribuciju plina, distribucijska mreža na tim područjima koja je u vlasništvu HEP-Plina, bit će iznajmljena ili prodana drugom koncesionaru i tako ostvaren povrat ulaganja.

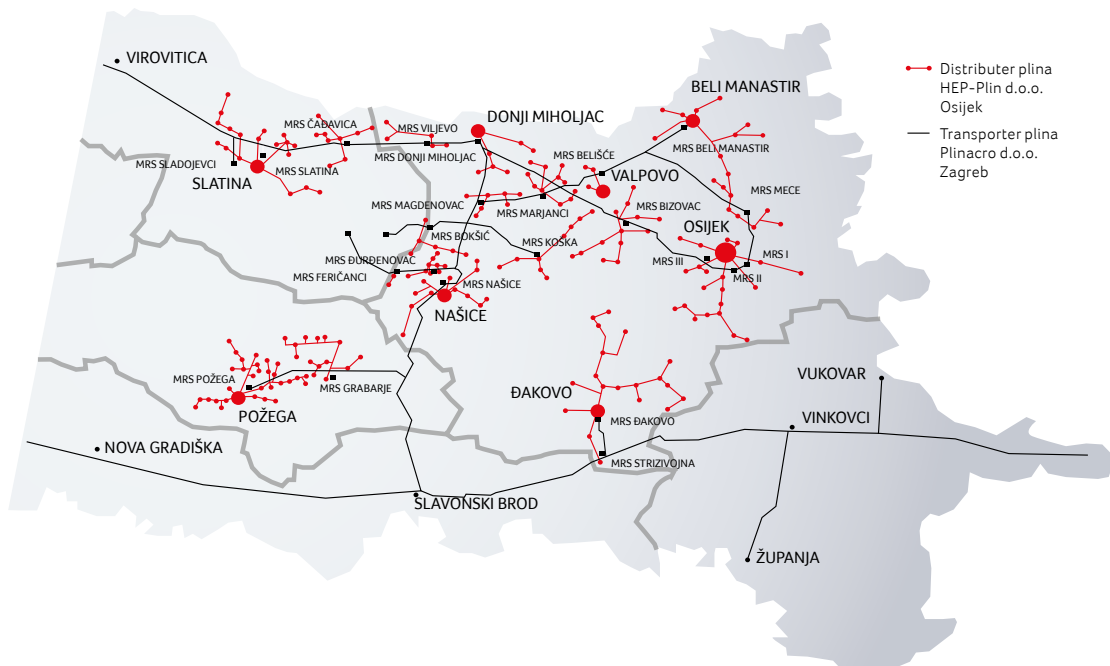
Međutim, djelatnost opskrbe kupaca plinom suočena je s mnogo izrazitijom konkurencijom. Djelatnost opskrbe tarifnih kupaca do 31. srpnja 2013. (do kada je na snazi zakonsko izuzeće) obavljat će HEP-Plin kao zatečeni opskrbljivač, a opskrba kupaca iz kategorije poduzetništva već je sada suočena s konkurencijom. U Hrvatskoj je trenutno registrirano čak oko 50 opskrbljivača plinom. Za sada tržište opskrbe plinom kod nas nije uređeno na ravnopravnim odnosima opskrbljivača.

Kada se, nakon priključenja Europskoj uniji, tržište plina potpuno otvori i kada prestane regulacija cijena za sve povlaštene kupce, očekujemo stalnu i neizvjesnu tržišnu utakmicu. S druge strane, otvaranje tržišta plina je prilika da HEP-Plin proširi plinske energetske djelatnosti na neka druga područja, bilo dobivanjem koncesijskih prava ili preuzimanjem nekih manjih susjednih, možda i udaljenijih energetskih subjekata, koji nemaju perspektivu samostalnog opstanka.

U 2012. godini ostvarena je dobit u poslovanju u iznosu od 0,3 milijuna kuna. Ukupni prihod u odnosu na prethodnu godinu nominalno je veći 2,7 posto, ali je primjenom deflatora porasta prosječne prodajne cijene plina u 2012. godini od 16,1 posto, realno smanjenje prihoda bilo 11,5 posto! S druge strane ukupni rashodi su u 2012. godini u odnosu na 2011. povećani 2,3 posto pri čemu je glavni trošak – nabava plina porastao 2,6 posto (količinsko smanjenje nabave bilo je 11 posto, ali je prosječna nabavna cijena povećana 15,1 posto).

Direktor
Nikola Liović, dipl.ing.

HEP-Plin d.o.o. u 2012.

BROJ KUPACA

Opkrbno područje		Kategorije kupaca	
Osječko-baranjska županija	61.424	TM1 – Kućanstva	67.815
Požeško-slavonska županija	7.989	TM2 – Poduzetnici (do 1 mil. m ³)	5.373
Virovitičko-podravaska županija	3.793	TM3 – Poduzetnici (više od 1 mil. m ³)	18
Ukupno	73.206	Ukupno	73.206

TM – tarifni model

STANJE PLINSKE MREŽE

	2011.	2012.	2012./2011. (%)
Plinovodi – vlasništvo HEP d.d. (km)	1.859	1.972	6,1
Plinovodi – tuđe vlasništvo (km)	531	492	2,7
Plinovodi – ukupno	2.390	2.464	3,1
Redukcijske stanice – DRS (kom)	52	52	0,0
Odorizatori (kom)	27	27	0,0

ENERGETSKA BILANCA (10³ m³)

	2011.	2012.	2012./2011. (%)
Nabava (10 ³ m ³)	157.475	140.185	-11,0
Prodaja (10 ³ m ³)	149.661	133.794	-10,6

STRUKTURA PRODAJE PLINA (10³ m³)

Kategorije kupaca	2011.	2012.	2012./2011. (%)
TM1 – Kućanstva	88.296	80.588	-8,7
TM2 – Poduzetnici (do 1 mil. m ³)	44.416	39.582	-10,9
TM3 – Poduzetnici (više od 1 mil. m ³)	16.948	13.624	-19,6
Ukupno	149.661	133.795	-10,6

Financijski izvještaji

IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA

Vlasniku društva HEP Plin d.o.o.:

1. Obavili smo reviziju priloženih godišnjih financijskih izvještaja društva HEP Plin d.o.o., Osijek, Cara Hadrijana 7, (dalje u tekstu „Društvo”) za godinu koja je završila 31. prosinca 2012., koji se sastoje od Bilance/Izvještaja o financijskom položaju na 31. prosinca 2012., Računa dobiti i gubitka/Izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, Izvještaja o promjenama na glavnici i Izvještaja o novčanim tokovima za tada završenu godinu, kao i pripadajućih Bilješki uz financijske izvještaje u kojima je iznijet sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjenja.

Reviziju financijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. godine obavio je drugi revizor koji je u svom izvještaju od 16. travnja 2012. godine izrazio pozitivno mišljenje o tim financijskim izvještajima.

ODGOVORNOST UPRAVE ZA FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

2. Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju priloženih financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Republici Hrvatskoj i za one interne kontrole za koje Uprava Društva odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili pogreške.

ODGOVORNOST REVIZORA

3. Naša odgovornost je izraziti mišljenje o priloženim financijskim izvještajima na osnovi obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Ti standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa zahtjevima etike i reviziju planiramo i obavimo kako bismo stekli razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji bez značajnih pogrešnih prikazivanja.

Revizija uključuje obavljanje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u financijskim izvještajima. Izbor odabranih postupaka ovisi o revizorovoj prosudbi, uključujući procjenu rizika značajnih pogrešnih iskaza u financijskim izvještajima uslijed prijevara ili pogrešaka. Pri tom procjenjivanju rizika, revizor razmatra interne kontrole, koje su važne Društvu za sastavljanje i fer prezentiranje financijskih izvještaja, kako bi obavio revizijske postupke prikladne u postojećim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola. Revizija također obuhvaća procjenu prikladnosti primijenjenih računovodstvenih politika i razboritost računovodstvenih procjena Uprave Društva, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza financijskih izvještaja.

Vjerujemo da revizijski dokazi koje smo prikupili jesu dostatni i prikladni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

MIŠLJENJE

4. Prema našem mišljenju, priloženi financijski izvještaji, u svim materijalno značajnim aspektima, istinito i fer prikazuju financijski položaj društva HEP Plin d.o.o. na 31. prosinca 2012., te rezultate poslovanja i novčane tijekove Društva za 2012. godinu sukladno Zakonu o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Republici Hrvatskoj.

POSEBNI NAGLASCİ

5. Skrećemo pozornost na činjenicu da Društvo na 31. prosinca 2012. godine ima iskazan gubitak iznad visine kapitala u iznosu 6.989 tisuća kuna, te da kratkoročne obveze premašuju kratkotrajnu imovinu za iznos od 16.258 tisuća kuna. Sukladno Zakonu o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi (NN 108/12, 144/12), Društvo ne ispunjava propisane uvjete za adekvatnost kapitala i insolventno je. Nastavak poslovanja Društva pod pretpostavkom vremenske neograničenosti ovisi o sposobnosti Društva da osigura dostatna novčana sredstva kako bi se pravovremeno podmirivale obveze, osigurali adekvatni izvori financiranja te započelo poslovanje s dobiti. Kako bi se to postiglo, kako je opisano u bilješci 1 uz financijske izvještaje, član Društva, HEP d.d., obvezao se pružiti financijsku potporu Društvu, a Uprava Društva ulaže napore kako bi unaprijedila tekuće poslovanje i financijski položaj Društva.

6. Kao što je opisano u bilješci 1 uz priložene financijske izvještaje, HEP d.d. je temeljem ugovora o financijskom najmu ovisnim društvima dalo u najam nekretnine, postrojenja i opremu. Navedeni najmovi nose kamatu do razine u kojoj je HEP d.d. iz vanjskih izvora pribavilo sredstva za financiranje izgradnje predmetne imovine. Navedene obveze iskazane su u nominalnoj vrijednosti zbog specifičnosti organizacije HEP Grupe.

OSTALI ZAKONSKI ILI REGULATORNI ZAHTJEVI

7. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. u propisanom obliku temeljem Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 38/08, 12/09, 130/10) ("Standardni godišnji financijski izvještaji"). Financijske informacije iznijete u standardnim godišnjim financijskim izvještajima Društva istovjetne su informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 4 do 49 na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

U Zagrebu, 18. travnja 2013. godine

BDO Croatia d.o.o.
Jeni Krstičević, ovlašteni revizor,
predsjednica Uprave

Audit d.o.o.
Zoran Vuk, ovlašteni revizor,
član Uprave

HEP Plin d.o.o., Račun dobitka i gubitka za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

	2012. godina	2011. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno
Prihodi od prodaje plina	395.956	381.177
Prihodi od usluga	4.983	7.290
Prihodi od povezanih društava	3.183	3.122
Ostali prihodi iz poslovanja	21.052	22.821
Ukupno poslovni prihodi	425.174	414.410
Trošak nabavljenog plina i utrošenog materijala	(363.474)	(354.313)
Troškovi usluga	(3.907)	(3.891)
Troškovi osoblja	(18.315)	(18.783)
Trošak amortizacije	(11.745)	(11.192)
Rashodi s povezanim društvima	(4.439)	(4.550)
Ostali rashodi iz poslovanja	(21.054)	(19.600)
Ukupno poslovni rashodi	(422.934)	(412.329)
Dobit iz osnovne djelatnosti	2.240	2.081
Financijski prihodi	301	84
Financijski rashodi	(714)	(1.786)
Neto gubitak iz financijskih aktivnosti	(413)	(1.702)
Dobitak prije oporezivanja	1.827	379
Porez na dobit	(1.498)	(738)
Dobit/(Gubitak) tekuće godine	329	(359)

Potpisao u ime Društva na dan 18. travnja 2013. godine:

Nikola Liović

Direktor

HEP Plin d.o.o.,
Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti
za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine

	2012. godine	2011. godine
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Dobit/(Gubitak) tekuće godine	329	(359)
Ostala sveobuhvatna dobit tekuće godine		
Ukupno sveobuhvatna dobit/ (gubitak) tekuće godine	329	(359)

Potpisao u ime Društva na dan 18. travnja 2013. godine:

Nikola Liović

Direktor

HEP Plin d.o.o., Izveštaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2012. godine

IMOVINA	31.prosinca 2012.	31.prosinca 2011.	01. siječnja 2011.
	U tisućama kuna	U tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Nekretnine, postrojenja i oprema	197.290	191.630	188.104
Investicije u tijeku i predujmovi	3.749	4.200	1.570
Nematerijalna imovina	259	201	210
Predujmovi za nekretnine, postrojenja i opremu	-	19	-
Potraživanja od kupaca	4.038	-	-
Odgođena porezna imovina	752	621	790
Ukupna dugotrajna imovina	206.088	196.671	190.674
Zalihe	1.525	1.844	2.173
Potraživanja od kupaca	119.944	116.534	120.584
Potraživanja od povezanih društava	589	4.797	7.903
Ostala kratkotrajna imovina	716	3.759	4.404
Novac i novčani ekvivalenti	22.365	3.530	1.422
Ukupna kratkotrajna imovina	145.139	130.464	136.486
UKUPNA IMOVINA	351.227	327.135	327.160

Potpisao u ime Društva na dan 18. travnja 2013. godine:

Nikola Liović

Direktor

HEP Plin d.o.o.,
Izveštaj o financijskom položaju
na dan 31. prosinca 2012. godine (nastavak)

KAPITAL I OBVEZE	31.prosinca 2012.	31.prosinca 2011.	01. siječnja 2011.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Osnivački kapital	20	20	20
Preneseni gubitak	(8.734)	(8.284)	(4.792)
Zadržana dobit	1.396	1.396	1.306
Dobit / (Gubitak) tekuće godine	329	(449)	(3.492)
Ukupna glavnica	(6.989)	(7.318)	(6.958)
Dugoročne obveze prema povezanim društvima	103.193	92.233	86.236
Odgođeni prihodi	90.133	94.653	99.169
Ostale dugoročne obveze	3.493	3.104	3.030
Ukupne dugoročne obveze	196.819	189.990	188.435
Obveze prema dobavljačima	77.937	66.640	71.512
Obveze prema povezanim društvima	71.743	66.585	62.546
Tekuća dospijeaća dugoročnih obveza prema povezanim društvima	7.070	6.465	6.376
Ostale kratkoročne obveze	4.647	4.772	5.249
Ukupne kratkoročne obveze	161.397	144.463	145.683
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE	351.227	327.135	327.160

Potpisao u ime Društva na dan 18. travnja 2013. godine:

Nikola Liović

Direktor

Izvešća
ostalih
društava
HEP grupe

HEP-Opskrba d.o.o.

HEP-Opskrba je u 2012. godini ostvarila dobre poslovne rezultate, usprkos jačanju konkurencije i ozbiljnom daljnjem smanjenju aktivnosti hrvatskog gospodarstva, odnosno prestanka rada velikog broja domaćih tvrtki, što je rezultiralo smanjenjem potrošnje električne energije velikih kupaca.

U uvjetima liberaliziranog tržišta, svakodnevno jamčimo sigurnu i pouzdanu opskrbu električnom energijom za više od 38.000 kupaca u Republici Hrvatskoj, a ostvaren je i iskorak u regiji ugovaranjem opskrbe za prva dva kupca u Republici Sloveniji. Uspješno smo održali i učvrstili položaj vodećeg nacionalnog opskrbljivača električnom energijom s više od 88 posto udjela u prodaji električne energije kupcima kategorije poduzetništvo. Udjel sve većeg broja sve aktivnijih konkurenata malo je manji od tri posto u spomenutoj kategoriji kupaca.

Kako bismo se prilagodili otežanim uvjetima poslovanja, usredotočili smo se na povećanje naplate potraživanja, s jedne strane, dok smo s druge strane uložili velike napore za unaprijeđenje usluga našim kupcima. Predstavili smo novu metodologiju izračuna električne energije, koja kupcima omogućuje korištenje različitih modela obračuna, fleksibilne rokove plaćanja i smanjenje troškova uvođenjem mjera energetske učinkovitosti. Upravo smo takvim pristupom zadržali odanost naših dugogodišnjih kupaca, ali i pokrenuli pozitivan trend dobivanja novih poslova na javnim natjecajima.

HEP Opskrba se u 2012. godini natjecala na 459 javnih nadmetanja i sklopila ugovore u vrijednosti od 253,7 milijuna kuna. Trend gubitka poslova na javnim nadmetanjima iz prethodnih godina zaustavljen je i i skoro prepolovljen, zahvaljujući prilagodbi tržišnim uvjetima poslovanja. Prema podacima Integrityobserversa, HEP Opskrba je u 2012. godini bila među pet tvrtki s najvećim brojem potpisanih ugovora i okvirnih sporazuma u javnoj nabavi u Hrvatskoj.

U postupcima javne nabave, koje su naručitelji dužni provoditi prigodom nabave opskrbe električnom energijom, veći naručitelju su HEP Opskrbu izabrali i proglasili najpovoljnijim ponuditeljem, a to su: Hrvatska pošta d.d., Hrvatske autoceste d.o.o., Hrvatske ceste d.o.o., HŽ infrastruktura d.o.o., Zagrebački holding, Vodovod i kanalizacija d.o.o. Split, Hrvatska radiotelevizija d.o.o., HZZO (u provedbi objedinjenog postupka nabave za 28 naručitelja, poglavito bolnica i kliničkih bolničkih centara), Grad Dubrovnik, Grad Osijek, Grad Sisak, Grad Virovitica, Grad Zagreb (potrebe gradske uprave).

Na temelju rezultata analize, Društvo je poduzelo prve korake za širenje poslovanja na tržišta u regiji i opredijelilo se za ulazak na slovensko tržište. Prve aktivnosti na slovenskom tržištu HEP Opskrba je započela u srpnju 2012., praćenjem objava javnih nadmetanja za opskrbu električnom energijom. Uz analizu tržišta električne energije, a posebno zakonodavnog okvira, Društvo se javljalo na natječaje za stjecanje temeljnih informacija o uvjetima i cijenama drugih opskrbljivača. Tako je HEP Opskrba u 2012. godini sudjelovala na više od deset javnih nadmetanja za opskrbu električnom energijom te potpisala ugovor s dva kupca, s početkom opskrbe od 1. siječnja 2013. godine.

Naš glavni prioritet je zadovoljstvo naših kupaca, kojima se kontinuirano prilagođavamo nudeći još kvalitetniju uslugu i inovativne proizvode, primjenjujući pri tomu norme održivog razvoja i društveno odgovornog poslovanja. Stoga smo razvili na tržištu jedinstveni proizvod ZelEn, koji našem kupcu jamči da je cjelokupna električna energija koju koristi proizvedena iz obnovljivih izvora energije. Time ih potičemo na društvenu odgovornost i ekološku osviještenost, a sva sredstva prikupljena prodajom proizvoda ZelEn koristit ćemo isključivo za projekte financiranja izgradnje obnovljivih izvora energije. Kako bismo održali *korak* sa svjetskim trendovima i osigurali održivost našeg poslovanja, nastavljamo s razvojnim projektom eMobilnosti, kojim Hrvatsku želimo priključiti europskoj energetskej *autocesti*. U okviru tog Projekta, ove godine započinjemo s izgradnjom mreže punionica za električna vozila, kojom stvaramo preduvjete za njihovo korištenje te time dajemo i svoj doprinos u smanjenju emisije ugljičnog dioksida.

Pred hrvatskim gospodarstvom još je jedna teška i izazovna godina, Ipak, vjerujemo da će svi naši napori, uz povoljne hidrološke okolnosti, rezultirati rastom prihoda i profitabilnosti. Pritom, naglašeni je cilj HEP Opskrbe i dalje zadržati vodeći položaj na tržištu i to kvalitetom naše ponude i očuvanjem zadovoljstva kupaca.

Direktorica
mr.sc. **Tina Jakaša**

BROJ KUPACA

	2011.	2012.	% 2012/2011.
Broj kupaca*	47.652	38.458	-19,3
Broj OMM po kupcu	2,2	2,7	23,9
Prodaja električne energije po kupcu	MWh/kupcu	171	212
	kn/kupcu	67.175	83.375
			23,9

*Više od 8.000 kupaca prešlo je na javnu uslugu koju pruža HEP Operator distribucijskog sustava

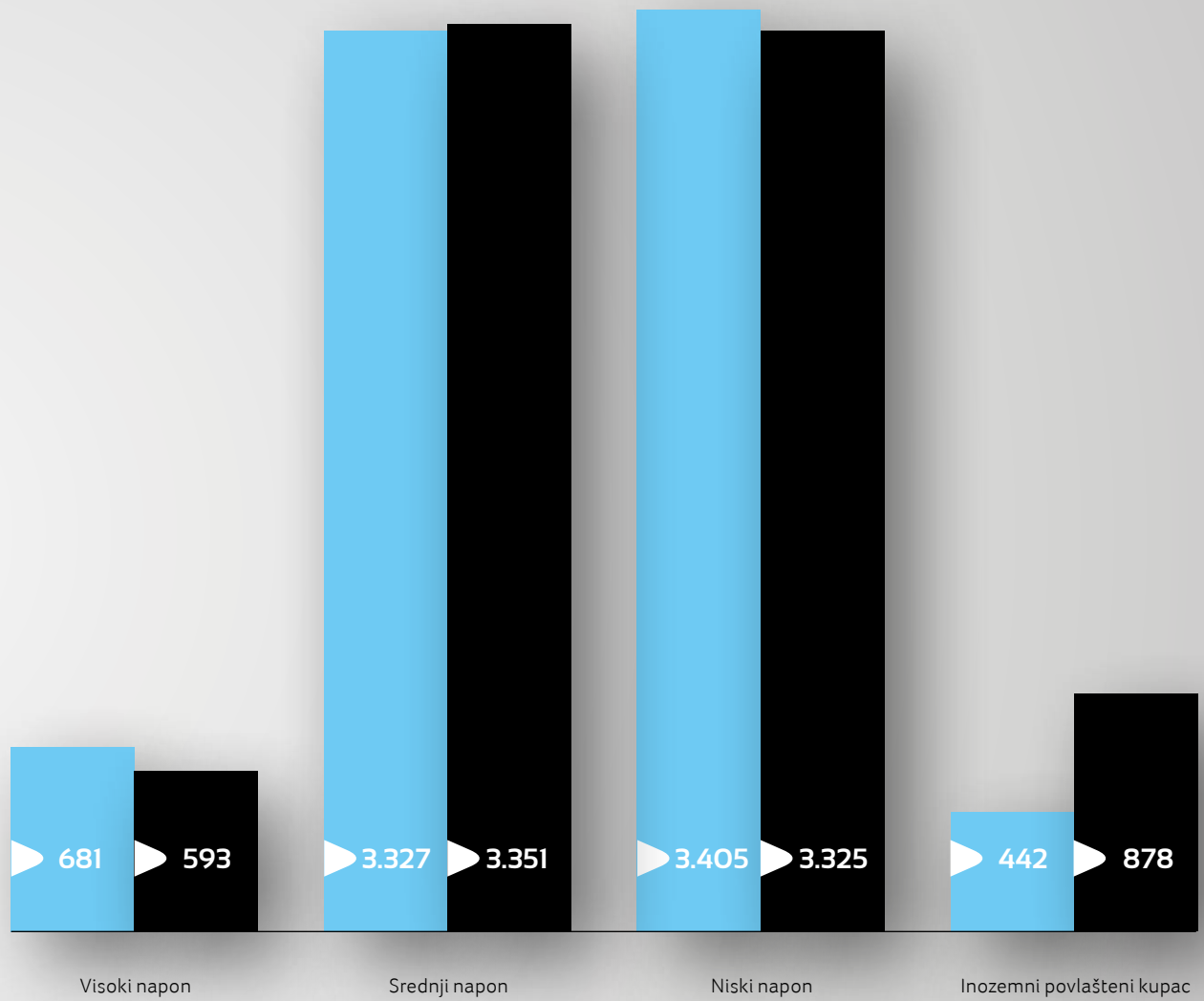
BROJ OBRAČUNSKIH MJERNIH MJESTA

Kategorija kupaca	2011.	2012.	% 2012/2011.
Visoki napon	35	40	14,3
Srednji napon	1.725	1.702	-1,3
Niski napon – poduzetništvo	102.226	91.724	-10,3
Niski napon – javna rasvjeta	11.765	12.096	2,8
Niski napon – kućanstva	350	79	-77,4
Ukupno niski napon	114.341	103.899	-9,1
Ukupno	116.101	105.641	-9,0

PRODAJA ELEKTRIČNE ENERGIJE U GWh PO KATEGORIJAMA POTROŠNJE (NAPONSKE RAZINE)

Kategorija kupaca	2011.	2012.	% 2012/2011.
Visoki napon	681	593	-13,0
Srednji napon	3.327	3.351	0,7
Niski napon – poduzetništvo	3.165	3.102	-2,0
Niski napon – javna rasvjeta	236	220	-6,8
Niski napon – kućanstva	3,7	3,0	-20,2
Ukupno niski napon	3.405	3.325	-2,3
Ukupno povlašteni kupci u RH	7.412	7.269	-1,9
Inozemni povlašteni kupac	442	878	98,7
Ukupno povlašteni kupci	7.854	8.147	3,7

Prodaja po naponskim razinama (GWh)

■ 2011.
■ 2012.

HEP-Trgovina d.o.o.

Tijekom 2012. društvo je optimiranjem rada elektrana HEP grupe u kombinaciji s kupnjom i prodajom električne energije na elektroenergetskom tržištu ispunilo sve poslovne zadaće, čime je doprinijelo ispunjenju misije HEP grupe. U obavljanju uobičajenih poslova svakodnevno se trebalo prilagođavati promjenjivim uvjetima na tržištu električne energije, oscilacijama potrošnje električne energije, promjenjivim hidrološkim okolnostima, te povremenom neraspoloživosti proizvodnih objekata. Ostvarivanju dobrih poslovnih rezultata usprkos neplaniranim otežavajućim okolnostima doprinijela je i suradnja s ostalim društvima HEP grupe.

Tijekom 2012. HEP-Trgovina d.o.o. nastavila je s poslovnim aktivnostima inozemnih društava u susjednim državama s ciljem povećanja dobiti ostvarivanjem povoljnijih cijena pri kupnji i prodaji električne energije. Slovensko društvo sudjelovalo je u radu na BSP burzi električne energije i na dražbama za prekogranične prijenosne kapacitete na slovensko-austrijskoj granici koje organizira CAO (Central Allocation Office). Na taj je način HEP-u d.d. omogućena kupoprodaja električne energije na likvidnom tržištu. Tijekom 2012. mađarsko društvo aktivno je sudjelovalo na HUPX – mađarskoj burzi električne energije, a osnovano je i društvo-kći u Republici Kosovo.

Zaposlenici su tijekom 2012. godine sudjelovali na domaćim i međunarodnim konferencijama, te su se na taj način stručno usavršavali prateći trendove vezane uz tržište električne energije, kako bi doprinijeli ostvarivanju vizije HEP grupe. Društvo je nastavilo aktivno sudjelovati u radu EFET-a (European Federation of Energy Traders).

Ukupna potrošnja električne energije na mreži prijenosa ostvarena je u iznosu od 17.526 GWh, što je u odnosu na ostvarenje u 2011. pad od 0,8 posto, odnosno pad od 1,6 posto u odnosu na potrošnju planiranu elektroenergetskom bilancom. Udjel tarifnih i povlaštenih kupaca u strukturi potrošnje iznosi 95,6 posto. Potrošnja kupaca društava HEP grupe iznosila je 17.304 GWh, dok je potrošnja kupaca izvan HEP-a iznosila 222 GWh.

Zbog izrazito nepovoljnih hidroloških okolnosti, u prva tri tromjesečja 2012. ostvarena proizvodnja hidroelektrana iznosila je 4.773 GWh, što je 4,9 posto manje od planirane, tako da su hidroelektrane u pokrivanju ukupne potrošnje sudjelovale sa svega 27 posto. Ostvarena energetska vrijednost dotoka iznosila je 5.197 GWh, što je za 10,5 posto više od plana.

Proizvodnja termoelektrana bila je 10,3 posto manja od planirane zbog optimiranja promjenjivih troškova proizvodnje. Ostvarena je rekordno niska potrošnja loživog ulja u iznosu od 111.469 tona.

Zbog opisanih elektroenergetskih okolnosti, ostvaren je rekordan uvoz u iznosu od 6.609 GWh što je 7,6 posto više od plana, dok je izvoz bio 40,5 posto veći od planiranog, prvenstveno zbog iznimno povoljnih hidroloških okolnosti u posljednjem tromjesečju 2012.

Tijekom 2012. godine ostvaren je volumen trgovanja u iznosu od 8.211 GWh, što je 13 posto više od planiranog.

Direktor
Ante Ćurić, dipl.ing.

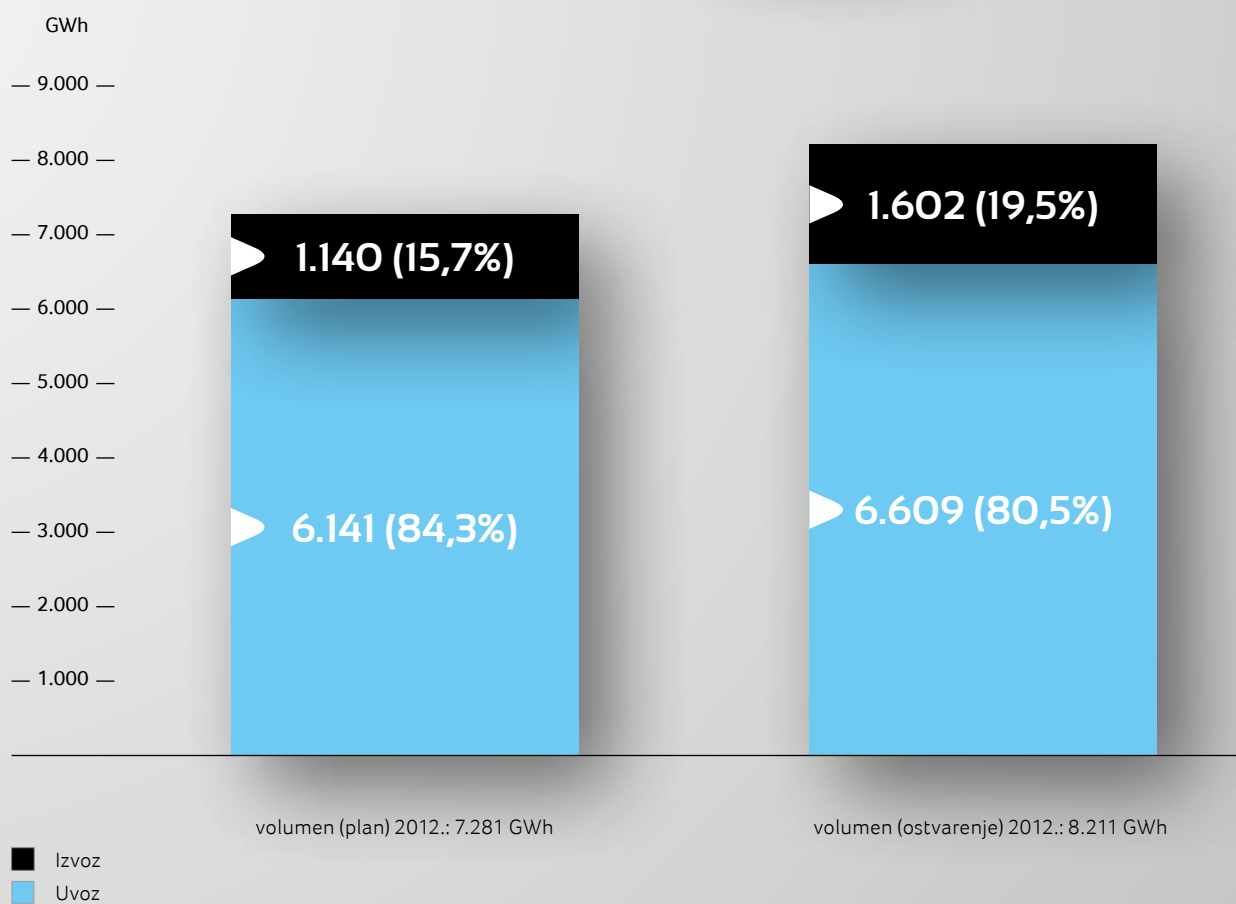
OSTVARENJE U 2012. – ENERGETSKI PODACI

	2011.	2012.	2012./2011. (%)	GWh	
				2012 (plan)	2012./2011. (%) (plan)
Ukupna potrošnja na mreži prijenosa	17.667	17.526	-0,8	17.804	-1,6
Proizvodnja HE	4.577	4.773	4,3	4.550	4,9
Proizvodnja TE	3.602	3.327	-7,6	3.710	-10,3
NE Krško d.o.o.	2.951	2.622	-11,2	2.660	-1,5
TE Plomin d.o.o.	1.545	1.372	-11,2	1.445	-5,0
Uvoz	5.779	6.609	14,4	6.141	7,6
Izvoz	-1.033	-1.602	55,1	-1.140	40,5
Industrijske elektrane	11	12	8,9	18	-33,4
Povlašteni proizvođači	234	414	76,7	421	-1,7
Raspoloživa električna energija	17.667	17.526	-0,8	17.804	-1,6

Struktura potrošnje električne energije u 2012. godini (GWh; %)

Volumen trgovanja, 2012.

HEP-ESCO d.o.o.

HEP-ESCO je prva tvrtka u Republici Hrvatskoj osnovana radi pripreme, izvedbe i financiranja projekata energetske učinkovitosti prema ESCO (Energy Service Company) modelu, kojim se investicijska ulaganja u projekt vraćaju kroz ostvarene uštede u energiji.

Energetska učinkovitost je strateško opredjeljenje Republike Hrvatske, pa je to i jedan od razloga postojanja društva koje se bavi takvom djelatnošću unutar HEP grupe. Nakon uspješnog poslovanja u prvim godinama rada, tvrtka je naišla na strateške, institucijske i organizacijske barijere koje su usporavale, pa i onemogućavale rad HEP ESCO-a na tržištu. Nakon provedbe projekta Svjetske banke, HEP ESCO je naišao na problem tretiranja projekata energetske učinkovitosti kao proračunskog opterećenja kod javnih institucija. Kako su projekti u javnom sektoru bili najzastupljeniji segment tržišta, to je dovelo do značajnog smanjenje prodaje. Međutim, HEP ESCO se preusmjerio na nove klijente – industriju i zgradarstvo u privatnom sektoru kao što su hotelski sektor i prehrambena industrija. Poslovanje HEP-ESCO-a u 2012. godini bilo je također pod utjecajem gospodarske krize koja je zahvatila lokalne zajednice i industriju. Problemi uključuju i neadekvatan bonitet privatnih korisnika, te recesijom pogođene klijente. Od nekoliko započetih projekata odustalo se u ranoj fazi zbog financijskih teškoća klijenata. Posljedica navedenog je nedostatak projekata energetske učinkovitosti i zaključenih ugovora s klijentima – krajnjim korisnicima električne i toplinske energije, što je rezultiralo negativnim financijskim rezultatom na kraju godine.

Nova Uprava HEP-a d.d. dala je snažan poticaj i potporu HEP ESCO-u, koji je proveo reorganizaciju i donio novi program i plan poslovanja. Početkom kolovoza 2012. donesen je novi Pravilnik o organizaciji i radu sukladno Programu rada HEP ESCO-a za razdoblje 2012.-2016. te je pripremljen Ugovor o međusobnim odnosima između HEP ESCO-a i HEP-a d.d. Na temelju Programa rada Društva, tijekom 2012. godine izrađeno je više provedbenih programa od kojih je, kao novitet važno spomenuti energetske učinkovitost objekata u vlasništvu HEP-a d.d.

Tijekom 2012. godine završena su dva velika projekta energetske učinkovitosti za HEP Toplinarstvo:

- tehničko-ekonomsko optimiranje centralnog toplinskog sustava u gradu Zagrebu, ukupne vrijednosti 15,4 milijuna kuna, s rokom isplate 8 godina, čije je cilj optimiranje rada toplinskog sustava Zagreba, ušteda energije i smanjenje emisija stakleničkih plinova, i

- projekt modernizacije toplinskog sustava u Velikoj Gorici, ukupne vrijednosti 16 milijuna kuna, s rokom otplate od 29 mjeseci, čiji je cilj ugradnja mjera energetske učinkovitosti i izgradnja spojnog plinovoda i vrelovoda u kotlovnici Galženica III.

HEP ESCO je tijekom 2012. godine vodio i izvedbu projekata ugradnje fotonaponske elektrane na hotelu Adria u Biogradu, rekonstrukcije rasvjetnog sustava u pogonskim halama Elke, te koordinacije izvođača plinofikacije Glazbene škole u Karlovcu.

Ispunjavajući jedan od razvojnih poslovnih ciljeva HEP grupe – pružanje energetske usluge građanima, HEP ESCO je u 2012. godini razvio koncept i u Varaždinu uspješno realizirao pilot projekt informativnog centra za energetske učinkovitost i obnovljive izvore energije.

S obzirom na značajnu ulogu obnovljivih izvora energije i sinergijski učinak koji se postiže njihovom implementacijom u projektima energetske učinkovitosti, pokrenut je pilot projekt integriranih fotonaponskih elektrana uz obnovu HEP-ovih zgrada te je izrađeno devet projekata fotonaponskih elektrana ukupne snage 204 kW za koje je ishodovana prethodna energetska suglasnost i potpisani ugovori o otkupu električne energije.

U drugoj polovici 2012. godine intenziviran je rad na pripremi projekata za EU fondove. Prihvaćen je projekt Sunshine, projekt A2PBEER je u fazi ugovaranja s komisijom, a projekt TRAP-EE prijavljen je za natječaj Leonardo da Vinci – Transfer of Innovation te se očekuje njegovo prihvaćanje.

HEP ESCO kroz gotovo deset godina postojanja svojim djelovanjem potvrđuje da energetska učinkovitost može pokrenuti i zaposliti dio malog i srednjeg poduzetništva te doprinijeti stvaranju dodatne vrijednosti koja se otplaćuje uštedom. U idućim godinama HEP ESCO će uz ostale ESCO tvrtke u Hrvatskoj značajno doprinijeti ispunjavanju ciljeva zadanih Nacionalnim akcijskim planovima za energetske učinkovitost i zahtjevima koji će slijediti iz nove direktive za energetske učinkovitost.

APO d.o.o., usluge zaštite okoliša

APO d.o.o. usluge zaštite okoliša – član HEP grupe je konzultantska i inženjering tvrtka specijalizirana za poslove zaštite okoliša. Gospodarska kriza i nedostatak investicija obilježili su poslovnu 2012. godinu. Mnogi su investitori zbog problema s realizacijom investicije ili nelikvidnosti usporili izradu već ugovorene dokumentacije što je APO-u stvaralo dodatne teškoće u poslovanju. Nastavio se pad cijena na tržištu, kao i nastavak trenda smanjenja pružanja APO usluga u okviru HEP grupe.

Poslovi i usluge koje APO nudi na tržištu su sljedeći:

- Usluge u području zaštite okoliša, održivog razvoja, planiranja, istraživanja, projektiranja i upravljanja projektima – izvještaji, studije, procjene praćenja;
- Zaštita prirode – programi zaštite prirode, planovi upravljanja i akcijskih planova te izvješća o stanju zaštite prirode; Gospodarenje otpadom – katastar otpada, posredovanje;
- Kontrola industrijskog onečišćenja i upravljanje rizicima – tehničko-tehnološka rješenja, izvješća, dokumentacija za objedinjene uvjeta zaštite okoliša; Kakvoća zraka i klimatske promjene – verifikacija izvješća, proračun emisija;

- Ostalo – ekološki due diligence projekta, vođenja projekata i programa, što uključuje cjelovito vođenje projekata od nuđenja do isporuke; savjetovanje i tehnička podrška za projekte financirane iz EU i globalnih fondova.
- Usluge u području razgradnje nuklearnih postrojenja i zbrinjavanja istrošenog nuklearnog goriva i radioaktivnog otpada, gospodarenje nuklearnim materijalima i TENORM-om (materijali s povišenom prirodnom radioaktivnošću).

APO-ovi zaposlenici, a time i APO, ovlašteni su za obavljanje sljedećih grupa poslova: utjecaj na okoliš/ procjena utjecaja na okoliš (izrada studija, elaborata i ostale dokumentacije); utjecaj na prirodu/ekološku mrežu (izrada studija, elaborata i ostale dokumentacije); objedinjeni uvjeti zaštite okoliša, izrada tehničko-tehnološkog rješenja za postrojenja i ostale dokumentacije (analize/elaborati) u postupku ishođenja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša; izvješća o sigurnosti; procjena šteta nastalih u okolišu; sanacijski programi; proračun (inventar) emisija stakleničkih plinova i drugih emisija onečišćujućih tvari u okoliš; verifikacija izvješća o emisijama u okoliš; programi zaštite okoliša; akcijski planovi zaštite okoliša; strateške studije te izvješća o stanju okoliša.

APO je patio i reagirao na sve nove potrebe koje je zakonska regulativa postavljala pred tvrtke u 2012. godini. Radi veće konkurentnosti, zaokruživanja ponude usluga i zajedničkog izlaska na tržište, sklopljeno je nekoliko sporazuma o međusobnoj suradnji s tvrtkama koje se bave izradom projektne dokumentacije i idejnih rješenja. To je pridonijelo dobivanju niza poslova u vezi s ocjenom potrebe procjene za zahvate sanacije odlagališta komunalnog otpada, za čime je sve veća potražnja, budući da sva odlagališta moraju biti sanirana do kraja 2018. godine.

Sukladno ovlaštenjima, APO je tijekom 2012.g. izradio 25 novih dokumenata za različite naručitelje, prvenstveno ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš, elaborate prethodne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu, izvješća o sigurnosti, operativne planove interventnih mjera u slučaju izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda, zahtjeve za objedinjene uvjete zaštite okoliša sukladno Uredbi o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša, tehničko-tehnološka rješenja i sl.

Za Fond za financiranje razgradnje i zbrinjavanja radioaktivnog otpada i istrošenog nuklearnog goriva iz NE Krško izrađene su Analiza postojećeg domaćeg i EU pravnog okvira za poslove zbrinjavanja radioaktivnog otpada i istrošenog nuklearnog goriva u RH uz prijedlog potrebnih usklađenja postojećeg domaćeg zakonodavstva sa EU zakonodavstvom, standardima IAEA i dobrim praksama.

Zbog pada prihoda od poslova zbrinjavanja otpada uslijed veće konkurencije na tržištu, APO je odustao od poslova operativnog zbrinjavanja otpada. Odlučili smo se samo na poslove posredovanja u organiziranju i/ili zbrinjavanja otpada. Ukupna količina skupljenog otpada u 2012. godini iznosila je 492,776 t, od toga 491,445 t u HEP grupi.

U 2012. godini proširio se krug klijenata, od kojih izdajamo Hrvatske autoceste, Hrvatske vode, Gavrilović, Grad Metković, Grad Zaprešić, Usluge Poreč, Viševica, Sladorana, Tvornica šećera Osijek i niz drugih. Od međunarodnih poslova ističemo suradnju s francuskom tvrtkom SAFAGE na uspostavi Centra za izdavanje okolišnih dozvola U RH.

HEP – Obnovljivi izvori energije d.o.o.

HEP – Obnovljivi izvori energije d.o.o. je društvo specijalizirano za organizaciju i poslovno upravljanje djelatnostima izgradnje, upravljanja, pogona i održavanja postrojenja koja koriste obnovljive izvore energije za proizvodnju električne i toplinske energije, a u cilju ostvarenja održivog razvoja i ciljeva zaštite okoliša HEP grupe. Unutar tvrtke također se provode organizacija i poslovno upravljanje djelatnostima istraživanja, razvoja i pripreme realizacije projekata obnovljivih izvora energije. HEP – Obnovljivi izvori energije sudjeluju na energetske tržištu u položaju investitora u postrojenja koja koriste obnovljive izvore energije i kao takvi potpuno ravnopravno konkuriraju svim drugim investitorima na tržištu. Društvo HEP – Obnovljivi izvori energije d.o.o. u 2012. godini nastavilo je s razvojem ranije pokrenutih projekata: bioelektrane-toplane Velika Gorica te solarnih fotonaponskih elektrana Concerto Hvar i Konjsko. Također, društvo je bilo vrlo aktivno i na razvoju ostalih projekata obnovljivih izvora energije. Početkom 2009. godine potpisan je ugovor s njemačkom razvojnom bankom KfW, kojim su HEP-u osigurana sredstva za realizaciju projekata obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti. Shodno tome,

sredstva kredita KFW banke u iznosu od 50 milijuna EUR raspodijeljena su HEP – Obnovljivim izvorima energije d.o.o. za projekte elektrana na obnovljive izvore energije, te HEP-ESCO-u d.o.o. za projekte energetske učinkovitosti. Osim kredita, HEP i KFW potpisali su i ugovor o darovnici. Sredstva darovnice u manjem su dijelu iskorištena za kupnju specijaliziranih softvera za procjenu vjetro potencijala i obuku osoblja, a u većem su dijelu iskorištena za konzultantske usluge na pripremi projekata vjetroelektrana te pripremi podloga za ishođenje Lokacijske dozvole za bioelektranu Velika Gorica.

Iz sredstava kredita KFW-a uspješno su postavljena tri mjerna stupa za mjerenje karakteristika vjetra visine 100 metara, te je pripremljena projektna dokumentacija za ishođenje Lokacijske dozvole za bioelektranu Velika Gorica. U daljnjem razvoju projekata elektrana na biomasu očekuje se i suradnja s ostalim članicama HEP grupe, prvenstveno HEP-Toplinarstvom d.o.o., HEP-Proizvodnjom d.o.o. i HEP ESCO-om d.o.o.

Također, završene su studije vjetra na temelju obavljene kampanje mjerenja karakteristika vjetra na nekoliko lokacija u primorskoj, južnoj i kontinentalnoj Hrvatskoj. Neke su lokacije pokazale vrlo kvalitetan potencijal, pa se nastavlja s njihovim razvojem. Nastavljene su aktivnosti na uvrštavanju lokacija u županijske prostorne planove, što će se nastaviti i tijekom 2013. godine.

Nastavljene su aktivnosti i na europskom znanstveno-istraživačkom FP7 projektu fotonaponske elektrane Concerto Hvar. Cilj projekta Concerto Solution je poticanje javnih i privatnih partnera u stvaranju energetske samoodrživih općina primjenom mjera energetske učinkovitosti te korištenjem obnovljivih izvora energije. U projektu sudjeluje 17 partnera iz Švicarske, Finske, Austrije, Slovenije i Hrvatske, a kao demonstracijska zona u Hrvatskoj odabran je otok Hvar. HEP – Obnovljivi izvori energije u projektu su zaduženi za razvoj demonstracijske solarne fotonaponske elektrane 2x250kW na Hvaru. Pokrenuta je izrada Elaborata o optimalnom tehničkom rješenju priključenja elektrane na mrežu.

Polovicom 2012. godine pokrenute su i opsežne aktivnosti definiranja tehnički iskoristivog potencijala za instalaciju solarnih elektrana na objektima i površinama u vlasništvu HEP-a, a krajem godine izrađena je i pretprojektna dokumentacija za jedan dio planiranih solarnih elektrana na krovnim površinama HEP-ovih objekata.

Na području zaštite okoliša, plan realizacije projekata obnovljivih izvora energije društva HEP – Obnovljivi izvori energije d.o.o. uvršten je u Plan smanjenja emisija CO₂ čitave HEP grupe.

Nastavljen je i rad na razvoju novih kompetencija i podizanju svijesti o ulozi obnovljivih izvora energije unutar i izvan HEP grupe, u stručnim krugovima i pred širom javnosti. Iz tog razloga HEP – Obnovljivi izvori energije d.o.o. je posebno bio prisutan u glasilima HEP grupe, na stručnim skupovima i konferencijama, te u internetskom prostoru.

Uzimajući u obzir navedeno, može se ustvrditi kako je nastavljena uspješna realizacija postavljenih ciljeva, u skladu s misijom i vizijom tvrtke, nastavljen je daljnji razvoj kvalitetnih projekata, a sudjelovanjem u europskim projektima otvorene su mogućnosti za daljnji napredak i širenje kao i kvalitetnije pozicioniranje HEP – Obnovljivih izvora energije d.o.o. na tržištu obnovljivih izvora energije.

Direktor
Dr. sc. **Hubert Bašić**

HEP – Višenamjenski nekretninski projekti d.o.o.

HEP – Razvoj višenamjenskih nekretninskih projekata d.o.o. novoosnovano je ovisno društvo u HEP grupi. Osnovano je u travnju 2012. godine s temeljnom djelatnošću razvoja višenamjenskih projekata čija je sastavna komponenta proizvodnja električne energije.

U razvoju i realizaciji višenamjenskih projekata u pravilu se javlja više sudionika koji imaju različite i često sukobljene interese. Zadaća voditelja projekta postaje harmonizacija interesa i osiguravanje realizacije projekta. Najčešće funkcije višenamjenskih projekata su proizvodnja energije, zaštita od velikih voda, navodnjavanje i odvodnjavanje, promet ljudi i roba, razvoj komercijalnih nekretnina.

Tijekom nepune godine dana djelovanja uspješno je postavljena upravljačka organizacija Programa zaštite, uređenja i korištenja rijeke Save i zaobalja od granice s Republikom Slovenijom do Siska. Definiran je projektni zadatak višenamjenskog sustava od slovenske granice do Siska te je potpisan ugovor za izradu konceptijskog rješenja na temelju projektnog zadatka.

Identificirani su i u upravljačku strukturu strateški i operativno uključeni svi dionici Programa te ih je dio sufinancirao izradu konceptijskog rješenja. Model upravljanja sve dionike prepoznaje kao vlasnike Programa jer će svi uživati njegove koristi, neovisno o financiranju pripreme. Dionici će se uključivati i sufinanciranjem u pojedinim fazama te time učiniti Program isplativim i korisnim za sve.

Formiran je stručni savjet Programa sa zadaćom praćenja projekatana i evaluacije rješenja. Savjet čine sveučilišni profesori, predstavnici stručnih udruženja i neovisni stručnjaci. Multidisciplinarnim pristupom jamče znanstvenu i stručnu utemeljenost rješenja te su jamac transparentnosti prema stručnoj javnosti. Sastav stručnog savjeta će se mijenjati ovisno o potrebnim ekspertizama i fazama Programa.

Uspješno je aplicirano za sredstva Europske unije te je dobiveno 1,5 milijuna eura u obliku tehničke pomoći za izradu studije izvedivosti i socio-okolišnog utjecaja (*feasibility, social and environmental study*) za Program zaštite, uređenja i korištenja rijeke Save i zaobalja od granice s Republikom Slovenijom do Siska. Analiziran je model upravljanja nekretninama u HEP grupi te je započeta izrada prijedloga efikasnijeg modela upravljanja. Izrađena je i strategija korištenja turističkih nekretnina u vlasništvu HEP grupe koja je prezentirana Upravi.

U nadolazećem razdoblju očekuje se dovršetak započetih aktivnosti te potpuna afirmacija modela upravljanja investicijskim projektima višenamjenskog karaktera koji uključuje zainteresiranu javnost te inzistira na stručnoj i znanstvenoj verifikaciji rješenja.

Direktor
Leo Penović

HEP – Odmor i rekreacija d.o.o.

Društvo HEP – Odmor i rekreacija d.o.o., osnovano je s ciljem pružanja usluga ljetovanja i usluga rekreacije za zaposlenike HEP grupe.

Za ljetovanje zaposlenika HEP grupe na raspolaganju su tijekom 2012. godine bili objekti za odmor na deset lokacija na Jadranskoj obali.

Objektima za odmor se koriste isključivo zaposlenici HEP grupe, temeljem rezultata natječaja za korištenje objekata. Natječaj za korištenje odmarališta obuhvaća razdoblje od 20. lipnja do 8. rujna svake godine, a djelatnici koriste objekte u smjenama u trajanju od deset dana (osam smjena).

Tendencija društva je produljenje sezone najmanje na 120 dana, a u pojedinim objektima i cjelogodišnje poslovanje. Tijekom 2012. godine ostvarena su 22.834 noćenja.

Jedna od glavnih zadaća Društva je i uspostava jedinstvenog planiranja i nadzora provedbe aktivnosti rekreacije te objedinjavanje financijskih sredstava odobrenih za potrebe rekreacije radnika. HEP Odmor i rekreacija d.o.o. zadužena je za provođenje rekreacije za sve radnike na području grada Zagreba i nadzor programa rekreacije u čitavoj HEP grupi.

Glavna poslovne aktivnost Društva u 2012. godini bila je hitno pokretanje daljnje rekonstrukcije objekata, uz primjenu naprednih mjera energetske učinkovitosti i korištenje obnovljivih izvora energije, u cilju ostvarenja energetske uštede u ljetnim, ali i zimskim mjesecima. Rezultat tih investicija će biti novi kapaciteti u kategoriziranim objektima koji će se putem turističke agencije koja je u osnivanju, plasirati na tržište.

Tijekom 2012. godine Društvo je radilo na uređenju objekata za odmor za standard s dvije, tri ili četiri zvjezdice; sređivanju kompletne dokumentacije i pribavljanju dozvola; provođenju postupaka kategorizacije te izlasku na šire komercijalno tržište, a u svrhu popunjavanja praznih smještajnih kapaciteta za vrijeme sezone i postsezone.

Direktorica
Karolina Juzbašić

Ustanova HEP – Nastavno- obrazovni centar

HEP – Nastavno obrazovni centar u Velikoj je prvenstveno namijenjen za obrazovanje i usavršavanje radnika HEP grupe za tehnologiju rada pod naponom, ali i za druge tehnologije, odnosno obrazovanje prema potrebama HEP grupe. Time je HEP-NOC postao poslovna škola HEP grupe, a osnivanjem i registracijom Ustanove ostvareno je pravo javnosti. Verificiranjem programa osposobljavanja i usavršavanja stekli su se preduvjeti za prekvalifikaciju i stjecanje novih zvanja. U obuke su potom uključeni i zaposlenici drugih tvrtki, koje su značajan izvor prihoda HEP-NOC-a. Djelatnost Ustanove proširena je i na periodička ispitivanja osobnih zaštitnih sredstava i izolacijskih alata u kontrolno-ispitnom laboratoriju, koji ima akreditaciju Hrvatske akreditacijske agencije (HAA).

Temeljem odredbi Zakona o srednjem školstvu i Statuta Ustanove, Upravno vijeće je donijelo Godišnji plan i program rada HEP-NOC-a: izobrazba odraslih za školsku godinu 2011/2012. Plan i program su usklađeni s pozitivnim iskustvima sličnih ustanova, te s ciljevima i potrebama HEP grupe, a u planiranju su uzeta u obzir vlastita iskustva iz prethodnih godina samostalnog djelovanja. Plan poslovanja za 2013. godinu proizlazi iz predloženog Godišnjeg plana i programa rada. Rezultati su posljedica gospodarske recesije, koja će se vjerojatno nastaviti u bližoj budućnosti, te ćemo se stoga usmjeriti na smanjenje troškova i istovremeno širenje tržišta što bi rebalo utjecati na povećanje prihoda.

Ravnatelj
Zdenko Miletić, dipl.ing.

Poslovni planovi i ciljevi za 2012. godinu bili su osposobljavanje i usavršavanje zaposlenika HEP-NOC-a, osposobljavanje i usavršavanje radnika HEP grupe i drugih tvrtki za tehnologiju rada pod naponom i po ostalim programima, izvoz tehnologije rada pod naponom u Sloveniju, povećanje opsega rada kontrolno-ispitnog laboratorija za provjeru izolacijskih alata i opreme, međulaboratorijska suradnja i akreditacija kontrolno-ispitnog laboratorija HEP-NOC prema normi HRN EN ISO/IEC 17025:2007, afirmacija, tržišni nastup i širenje opsega rada Ustanove radi osiguravanja novih poslova u 2012. godini, modernizacija postrojenja i prikupljanje nastavnih sredstava.

U skladu sa Zakonom o školstvu HEP-NOC je donio plan i program rada za školsku godinu, koji je ujedno predstavljao i okvir za rad u 2012. godini. HEP-NOC nudi ukupno 16 verificiranih obrazovnih programa. Tijekom 2012. godine nastavljeno je pohađanje andragoškog školovanja, sudjelovanje na stručnim skupovima poput EDZ, CROLAB-a i dr. te punopravno članstvo hrvatske udruge laboratorija CROLAB, temeljem ispunjenih uvjeta u postupku akreditacije laboratorija pri HAA.

U pogledu potpunosti obrazovnih i smještajnih kapaciteta, HEP-NOC je u sedmoj godini samostalnog rada ostvario zadovoljavajuću potpunost u svim mjesecima, s iznimkom razdoblja godišnjih odmora (dio srpnja i kolovoz). U 2012. godini u objektima HEP-NOC-a noćilo je 3.968 osoba, uglavnom s punim pansionom, a kroz sve programe obrazovanja, seminare, radne grupe i skupove prošle su 1.502 osobe. Može se zaključiti da su svi planovi ostvareni u visokom postotku, zahvaljujući odmjerenom i realnom planiranju u skladu sa složenim okolnostima u okruženju. Značajan izvor prihoda u okolnostima smanjenja angažmana za potrebe društava HEP grupe bili su upravo poslovi u izvozu tehnologije rada pod naponom na niskom naponu u Sloveniju, te obrazovanje radnika privatnih tvrtki.

Pozitivan pomak očekuje se u poslovnoj 2013. godini, uz daljnje smanjivanje općih troškova i povećanje opće gospodarske aktivnosti. U prilog tomu svakako ide i činjenica da će se ubrzanim usvajanjem velikog broja dokumenata, izdavanjem pravilnika i harmoniziranih hrvatskih normi u procesu ulaska u Europsku uniju obrazovanje aktualizirati kao obvezni čimbenik razvoja s primjerenom visinom ulaganja na razini čitavog društva. Svojim jedinstvenim i specifičnim programima, HEP-NOC će zasigurno zauzeti odgovarajući status i osigurati daljnji profesionalni napredak zaposlenika HEP grupe.

Adresar HEP grupe

HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.d.

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37
TELEFON: 01/63 22 111
www.hep.hr

URED UPRAVE

TELEFON: 01/ 61 71 294
TELEFAKS: 01/ 63 22 787

SEKTOR MARKETINGA I KORPORATIVNIH KOMUNIKACIJA

TELEFON: 01/ 63 22 202
TELEFAKS: 01/ 63 22 102

HEP-PROIZVODNJA d.o.o.

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37
TELEFON: 01/ 63 22 111
TELEFAKS: 01/ 61 72 016

HEP – OPERATOR DISTRIBUCIJSKOG SUSTAVA d.o.o.

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37
TELEFON: 01/ 63 22 111
TELEFAKS: 01/ 61 70 956

HEP OPSKRBA d.o.o.

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37
TELEFON: 01/63 22 318
TELEFAKS: 01/63 22 409

HEP-TRGOVINA d.o.o.

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37
TELEFON: 01/ 63 22 111
TELEFAKS: 01/ 61 70 478

HEP-TOPLINARSTVO d.o.o.

10000 Zagreb, Miševečka 15 a
TELEFON: 01/ 60 09 555
TELEFAKS: 01/ 61 31 978

HEP-PLIN d.o.o.

31000 Osijek, Cara Hadrijana 7
TELEFON: 031/ 24 48 88
TELEFAKS: 031/21 31 99

HEP ESCO d.o.o.

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37
TELEFON: 01/63 22 302
TELEFAKS: 01/63 22 459

HEP – OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE d.o.o.

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37
TELEFON: 01/ 63 22 111
TELEFAKS: 01/63 22 531

APO d.o.o., USLUGE ZAŠTITE OKOLIŠA

10000 Zagreb, Savska cesta 41/IV
TELEFON: 01/ 63 11 999
TELEFAKS: 01/ 61 76 734

HEP – NASTAVNO-OBRAZOVNI CENTAR

34330 Velika, Luke Ibrišimovića 9
TELEFON: 034/313-037
TELEFAKS: 034/233-084

HEP – ODMOR I REKREACIJA d.o.o.

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37
TELEFON: 01/38 70 801
TELEFAKS: 01/38 70 804

HEP – RAZVOJ VIŠENAMJENSKIH NEKRETNINSKIH PROJEKATA d.o.o.

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37
TELEFON: 01/ 36 52 056
TELEFAKS: 01/ 36 52 060

C.S. BUŠKO BLATO d.o.o.

80101 Livno, Podgradina bb
Bosna i Hercegovina
TELEFON: ++387 34/ 245 148
TELEFAKS: ++387 34/ 245 666

TE PLOMIN d.o.o.

52234 Plomin, Plomin luka bb
TELEFON: 052/ 86 62 44
TELEFAKS: 052/ 86 33 04

PLOMIN HOLDING d.o.o.

52234 Plomin, Plomin b.b.
TELEFON: 052/ 86 33 47
TELEFAKS: 052/ 86 33 44

NAPOMENE

VREMENSKI OKVIR IZVJEŠĆA

U ovom se Godišnjem izvješću daje prikaz poslovne 2012. godine, dakle za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2012. godine. Također, daju se i podaci o važnijim događajima za poslovanje HEP grupe, nastalim nakon 31. prosinca 2012. godine, ali najkasnije do 30. lipnja 2013. godine.

PRIKAZ FINANIJSKIH IZVJEŠĆA DRUŠTAVA HEP GRUPE

U financijskim izvješćima društava u Poglavlju Izvješća društava HEP grupe s financijskim izvješćima, ovlašteni revizor upućuje na bilješke koje su sastavni dio financijskih izvješća. U ovom Godišnjem izvješću, zbog prevelikog opsega nisu objavljene popratne bilješke. Cjelovita izvješća s bilješkama dostupna su u sjedištima društava.

IZDAVAČ:

Hrvatska elektroprivreda d.d. (HEP d.d.) Zagreb
Ulica grada Vukovara 37
tel. 01/63 22 111
www.hep.hr

ZA IZDAVAČA:

Tomislav Šerić

REALIZACIJA:

Sektor marketinga i korporativnih komunikacija

DIREKTORICA SEKTORA:

Mirela Klanac

UREDNIK:

Darko Alfirev

GRAFIČKO OBLIKOVANJE:

Bestias dizajn

TISAK:

Denona, Zagreb

ISSN 1332-4403

